

Paulivar Andreassen • Árni Dahl

Mállæra

Føroya Skúlabókagrunnur

Material chráněný autorskými právy

MÁLLÆRA

Paulivar Andreassen og Árni Dahl

MÁLLÆRA

Føroya Skúlabókagrunnur

Paulivar Andreassen og Árni Dahl: Mállæra.
Uppseting og kápa: Martin Joensen.
Prent: Einars Prent.
Útgáva: Føroya Skúlabókagrunnur, Tórshavn 1997.
3. upplag 2004

ISBN 99918-0-122-7

Innihaldsyvirlit

Formæli 15

Málsøga - stutt yvirlit 17

Ljóðlæra 21

Bókstavirnir og framburður teirra 22

Sjálvljóð 23

Tvíljóð 25

Hjáljóð 25

Herðing 31

Ljóðbroytingar í indoevropskari og norrønum tíð 32

Avljóð 32

Umljóð 35

U-umljóð 36

I-umljóð 37

Ljóðbrot 39

Ljóðbroytingar úr norrønum í føroyskt 39

Forn tvíljóð 40

Ljóðeðlisbroytingin 40

Ljóðlongdarbroytingin 41

Ljóðsvinn, ljóðglopp og ljóðglopsinnskot 41

Skerping 43

Þ verður *t* ella *h* 44

Styðiljóð 44

Onnur ljóðskifti 44

Almennar ljóðbroytingar 45

Umkast 46

Ljóðlíking og ljóðfrálíking 46

Samjavnaður 47

This One

7ZDX-HZG-KDXK

Bendingarlæra 49**Navnorð 50**

Felagsnövn og sernövn 50

Kyn 51

Töl 51

Föll 51

Stovnur 51

Sterk bending (Óbundin navnorð) 52

Kallkynsorð 52

Óreglulig kallkynsorð 56

Onnur óreglulig kallkynsorð 59

Kvennkynsorð 61

Óreglulig kvennkynsorð 63

Onnur óreglulig kvennkynsorð 65

Hvørkikynsorð 66

Óreglulig hvørkikynsorð 68

Onnur óreglulig hvørkikynsorð 71

Skyldskaparorð 71

Veik bending (Óbundin navnorð) 72

Kallkynsorð 72

Kvennkynsorð 74

Hvørkikynsorð 75

Sterk bending (Bundin navnorð) 76

Kallkynsorð 76

Kvennkynsorð 78

Hvørkikynsorð 80

Veik bending (Bundin navnorð) 81

Kallkynsorð 81

Kvennkynsorð 81

Hvørkikynsorð 81

Kenniorð 82

Óbundna kenniorðið 82

Bundna kenniorðið 82

Lýsingarorð 83**Sterkt bend lýsingarorð 85**

Óreglulig lýsingarorð 89

Onnur óreglulig lýsingarorð 91

Veikt bend lýsingarorð 92**Stigbending 94**

Grundstig 94

Miðstig 95

Hástig 95

1. bólkur 95

2. bólkur 96

3. bólkur (Óreglulig stigbending) 97

4. bólkur 97

5. bólkur 98

Fornövn 100

Persónsfornövn *100*

1. persónur *101*

2. persónur *101*

3. persónur *101*

Afturbent fornövn *102*

Ognarfornövn *103*

Ávísingarfornövn *104*

Afturbeind fornövn *106*

Spurnarfornövn *107*

Óbundin fornövn *108*

Sagnorð 112

Hættir *112*

Söguháttur *112*

Boðsháttur *113*

Hugsháttur *113*

Navnháttur *113*

Lýsingarháttur *113*

Tíðir *115*

Hövuðstíðir *115*

Nútið *115*

Tátið *115*

Samansettar tíðir *115*

Núliðin tíð *115*

Táliðin tíð *115*

Framtíð *116*

Eftirtíð *116*

Táliðin framtíð *116*

Táliðin eftirtíð *116*

Hjálparsagnorð 116
 Høvuðssagnorð 116

Ávirkandi sagnorð 118

Óávirkandi sagnorð 118

Sagnir 119

Gerðsøgn 119
 Miðalsøgn 119
 Tolsøgn 120

Sagnorð við ljóðskifti 120

1. bólkur 121
 2. bólkur 122
 3. bólkur 123
 4. bólkur 124
 5. bólkur 125
 6. bólkur 125
 7. bólkur 126
 8. bólkur 127
 9. bólkur 129

Sagnorð við ongum ljóðskifti 129

1. bólkur 129
 2. bólkur 130
 3. bólkur 131

Óreglulig sagnorð 132

Sagnorð við r-ending 132
 Sagnorð við ongari ending 132

Sterk og veik sagnorðabending 133

Hjáorð 134

- Tíðarháorð 135
- Staðarháorð 135
- Spurnarháorð 138
- Munarháorð 138
- Kunningarháorð 139
- Lýsingarháorð 139

- Hjáorð stigbend 140

Talorð 143

- Grundtøl 144
- Raðtøl 146
- Skiftitøl 149

Fyrirsetingar 151

Fyrirsetingar, ið stýra:

- hvønnfalli 151
- hvørjumfalli 152
- hvønnfalli og hvørjumfalli 152
- hvønnfalli og hvørsfalli 153

Sambindingarorð 155

- Javnskipandi 155
- Innskipandi 156

Miðalvarpingar 159**Orðalagslæra 162**

Setningar 163

- Grundliður 163
- Eykagrundliður 164
- Umsøgn 164

Javnskipað umsögn	165
Samansett umsögn	165
Hjálparsagnorðini	165

Ávirki 166

Hvönnfalsávirki	166
Hvørjumfalsávirki	167
Hvørsfalsávirki	168
Beinleiðis ávirki	168
Óbeinleiðis ávirki	168
Persónsávirki	169

Umsagnarliður til grundlið 169

Fastur umsagnarliður	170
Leysur umsagnarliður	170

Umsagnarliður til ávirki 172

Hjáliður 173

Slög av setningum 174

Heilsetningur 174

Høvuðssetningur 175

Søgusetningur	175
Spurnarsetningur	175
Hugssetningar	175
Boðssetningar	176

Eykasetningur 176

Sagnareykasetningur	176
Spurnareykasetningur	176
Afturbeindur eykasetningur	177
Sambindingareykasetningur	177
Tíðareykasetningur	177
Staðareykasetningur	178

Orsakareykasetningur	178
Ætlanareykasetningur	178
Fylgjueykasetningur	178
Háttareykasetningur	179
Sammetingareykasetningur	179
Treytareykasetningur	179
Viðgongueykasetningur	179

Orðarað 180

Beint orðarað	180
Øvut orðarað	180

Samsvar 185

Kyn	185
Fall	185
Tal	185

Orðasmíð 190

Orðasmíð við avljóði 191

Orðasmíð við avleiðslu 191

Navnorð	192
Sagnorð	192
Lýsingarorð	193
Hjáorð	193

Orðasmíð við samanseting 193

Rót	193
Hvørsfall	193
Navnorð sum seinni liður	194
Sagnorð sum seinni liður	194
Lýsingarorð sum seinni liður	195
Vanligar samansetingar	195

Teknseting 196

Punktum	196
Semikolon	198
Komma	199
Kolon	201
Gásareygu	202
Spurnartekin	202
Rópitekin	202
Tankastrika	203
Bindistrika	203
Klombur	204

Stórirur stavur og lítil 205

At býta orð sundur millum reglur 209

Fólkanøvn 210

Rættskrivingarreglur 214

Hjáljóð	214
Sjálvljóð	218
Navnorð	221
Sagnorð	223
Lýsingarorð og hjáorð	228
Fornøvn	230
Fyrisetingar	230
Aðrar reglur	231

Leitorð - fólkanøvn 233

Konufólkanøvn	233
Mannfólkanøvn	243

Leitorð - mállæruheiti, dømi 256

Formæli

Mong ár eru síðan, at føroyska mállæran, sum Jákup Dahl skrivaði fyrst í hesi øldini, og sum var ein høvuðsheimild hjá føroyskum lærarum yvirhøvur, var uppseld. Líka síðan man tað hava kenst fólkaskúlalærarum ein saknur, at eingin mállæra, hósكيلig í vavi, var at styðja seg til, tá ið frálæran skuldi leggjast til rættis. Teir hava tí noyðst at hildið seg til nógv ymiskt tilfar, tá ið teir hava skipað frálærutilfar sítt.

Av drúgvum royndum sum lærarar í føroyskum í fólkaskúlanum komu vit, tá ið farið varð undir at evna til hetta verk, skjótt til ta niðurstøðu, at ikki er lætt og neyvan heldur rætt at skriva eina mállæru, sum er samansett sum ein frálærugongd árgang fyri árgang.

Skúlanæmingar eru so ymiskir, bæði tá ið hugsað verður um búning og arbeiðslag. Tað er og verður tískil lærarans uppgáva eisini í mállærufrálæruni at leggja rætta tilfarið fyri ávísa næmingin á hósكيلigum aldursstigi.

Henda mállæran er tískil ikki at skilja sum ein setningsbók, sum frálæran verður skipað eftir frá fyrstu til seinastu blaðsíðu. Heldur er hon hugsað sum ein handbók og stuðul hjá fólkaskúlalærararanum, sum leggur frálæru sína til rættis, og hjá elstu fólkaskúlanæmingunum, sum arbeiða við mállæruspurningum. Vit halda eisini, at hon átti at verið øllum teimum, sum arbeiða við føroyskum máli dagliga, ein hjálp.

Mállæran er skipað í triggjar høvuðspartar, sum vanligt hevur verið í mállæruskriving: ljóðlæru, bendingarlæru, orðalagslæru.

Umframt tað hava vit fremst í bókini nøkur fá orð um málsøgu og aftan nøkur orð um orðasmíð, reglur fyri teknseting, orðasundurbýti, byrjanarbókstøvum, ein lista við rættskrivingarreglum og ein, ið sýnir, hvussu føroysk fólkánøvn bendast.

Vit hava lagt dent á at lata dømini vera heldur fleiri enn færri, soleiðis at størri móguleiki er at finna júst tað orðið, leitað verður eftir, tá ið sligið verður upp í leitorðalistanum, sum er skipaður í bókstavarað og stendur aftast.

Av mállærum hava vit styðjað okkum til: V.U.Hammershaimb: „Sproglære“ í „Færøsk Anthologi I“, 1891, Jákup Dahl: „Føroysk mállæra til skúlabrúks“, 1908, M.A. Jacobsen: „Rættskrivingarreglur“, 1920, W.B. Lockwood: „An Introduction to Modern Faroese“, 1955, Kári Davidsen og Jonhard Mikkelsen: „Ein ferð inn í føroyskt“, 1993, men mest hava vit hildið okkum til tær mállærubøkur, sum Jeffrei Henriksen hevur skrivað og givið út sjálvur: „Grundbók í føroyskum“, 1961, „Mállæra til fólkaskúlan“, 1963, „Ljóðlæra“, 1975, „Kursus

i færøsk II“, 1983, „Orðalagslæra“ í fjølriti, 1992.

Bygnaðurin í hesi bók er, sum longu nevnt, siðbundin. Ljóðlæruyvirlitið sigur í høvuðsheitum frá einum framburði í meginøkinum við viðmerkingum um bygdarmálsfrávik í ávísan mun. Ljóðteknini eru úr „The International Phonetic Alphabet“, so sum Lockwood brúkar tey í síni bók og eisini Jørgen Rischel í grein síni „Om retskrivningen og udtalen i moderne færøsk“ í føroysku-donsku orðabókini, 2. útg., 1961. Tó er ljóðskriftin ikki so útgreinað her sum í nevndu verkum. Teknini, ið nýtt verða at eyðmerkja ymsu setningsliðirnar í orðalagslæruni, eru tey somu, sum Jeffrei Henriksen nýtir í sínari orðalagslæru.

Einasta stóra frávikid frá mállæruskriving higgar til dags er, at vit í sagnorðabendingini hava slept flokkingini í sterka og veika bending, hetta tí at royndir hava lært okkum, at næmingar nógv lættari fáa skil á -ir/ -ur - endingum sagnorða í 3. persóni nútíð eintali, verða tey lærd at flokka sagnorð eftir, um tey hava ljóðskifti ella ikki.

Vit takka Skúlabókagrunninum fyri, at okkum varð víst tað álit at skriva hesa føroysku mállæruna, og fyri, at vit fingur góðar arbeiðsumstøður at leggja arbeiðið úr hondum. Somuleiðis takka vit Kára Davidsen, Zakarisi Svabo Hansen, Hanusi A. Samuelsen, Peturi Jacob Sigvardsen og Svenningi Tausen, sum hava lisið handritið og veitt tí ábøtur. Jeffrei Henriksen og Jóhan Hendrik Winther Poulsen hava lisið handritið og umframt tað ein seinasta rættlestur, áðrenn bókin fór til prentingar. Viðmerkingar teirra og kønu ráð um broytingar hava gagnað verkinum munandi. Vit bera teimum hjartans tøkk.

Tórshavn á grækarismessu 1997

Paulivar Andreasen

Árni Dahl

Málsøga

- stutt yvirlit

Málsøga - stutt yvirlit

Tað er royndur lutur, at mál eru skyld hvørt við annað.

Hygg t.d. at føroyska orðinum *bátur*.

Allir føroyingar *skriva* hetta orð á sama hátt, halda teir seg til galdandi rættskrivingarreglur, men hugsa vit um framburðin, er hann ikki hin sami um alt landið: Norðoyingar siga [ba:tør], men aðrastaðni í Føroyum verður sagt [bʊatør]/[bʊadør].

Fara vit til grannalandið fyri vestan, Íslands, so skriva teir orðið á sama hátt sum føroyingar, *bátur*, men teir siga [bautvr].

Orsøkin til, at hetta orð og mong onnur við verða skrivað á sama hátt í Føroyum og í Íslandi, er, at bæði málini eru runnin úr somu rót, **norrønum**, og at bæði hesi skriftmál byggja á eina upprunafrøðiliga stevnu, t.e. at skriftmálið er knýtt at fornu rót málsins. Á norrønum skriva vit *bátr* og lesa [ba:tr].

Fara vit við bátinum til onnur grannalond, síggja vit eisini skyldskap við málini har: *bát* skriva norðmenn og sviar, og danir skriva *båd*. Og vit finna eisini skyldskap, fara vit upp aftur longri: *Boat* skriva bretar, týskarar *Boot*, fransmenn *bateau*.

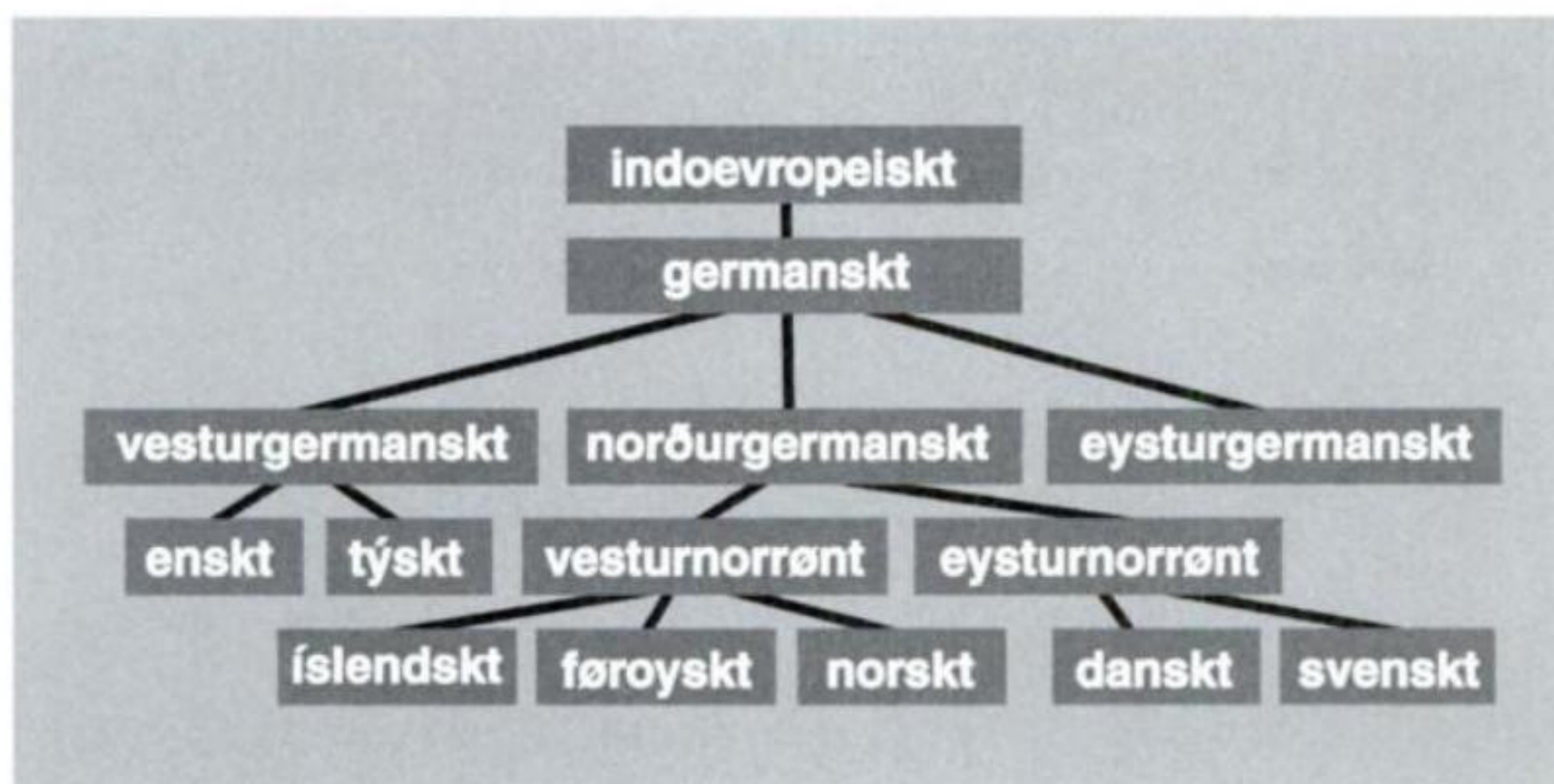
Hesin skyldskapur er veruleiki, av tí at øll hesi nevndu mál og mong onnur við eru runnin úr felags rót, sum vit nevna **indoevropska málið**.

Málsøgufólk halda, at indoevropskt tók at skiljast sundur o.u. 3000-4000 ár fyri Kristi føðing.

Ein av greinunum úr hesum máli var **germanskt**, sum um leið Kristi føðing fór sundur í triggjar málbólkar: **eysturgermanskt** (einki mál í hesum bólki er á lívi longur), **vesturgermanskt** (t.d. enskt og týskt) og **norðurgermanskt**, eisini nevnt **frumnorrønt**.

Øldirnar eftir Kristi føðing fór frumnorrønt sundur í **eysturnorrønt** (danskt og svenskt) og **vesturnorrønt** (norskt, seinni føroyskt, íslendskt).

Vit kunnu mynda hetta soleiðis:

Vesturnorrønt, ofta eisini bara nevnt norrønt, er málið, ið talað varð í Noregi um tað mundið, norðmenn bygdu Føroyar, og nakrar øldir fram, t.e. úr 9. øld og upp til um 1400.

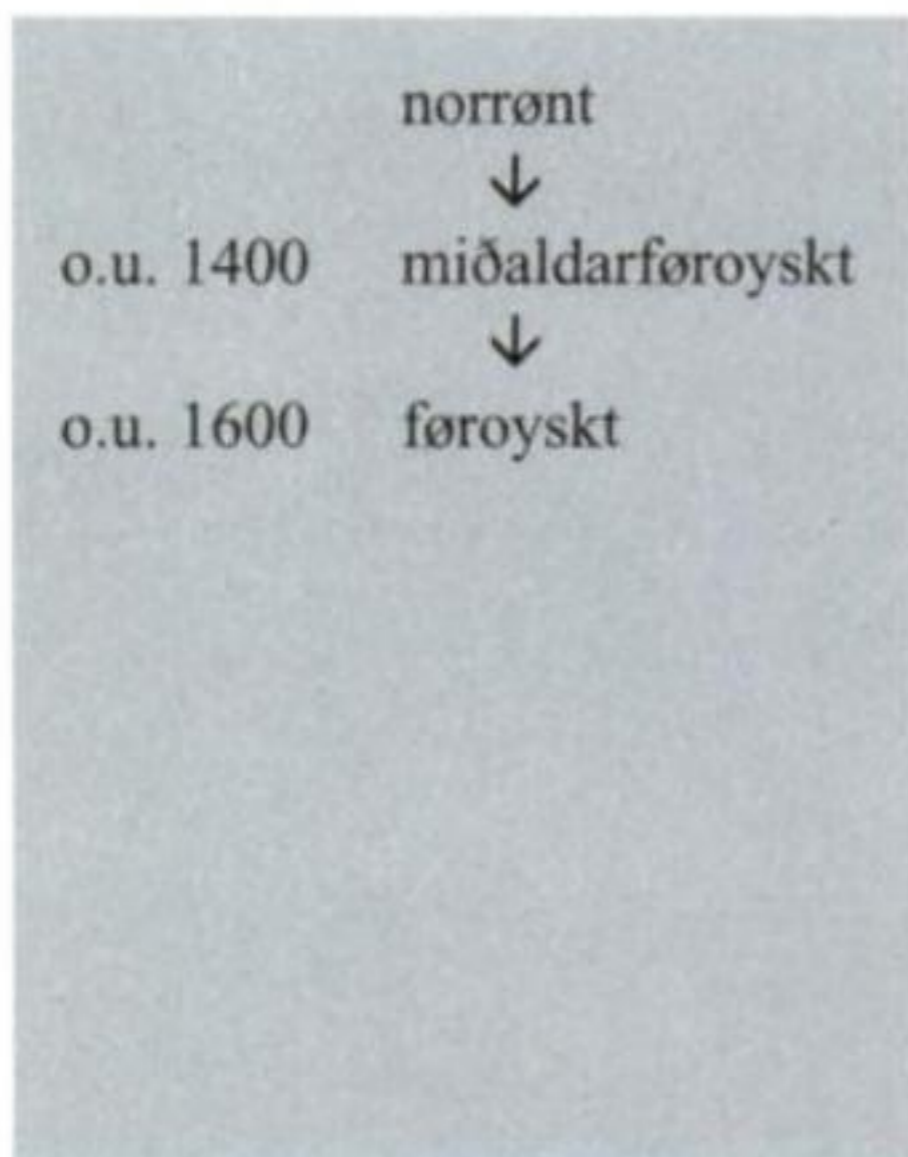
Úr hesum máli spruttu komandi øldirnar fleiri mál: norskt í Noregi, føroyskt í Føroyum, norn í Hetlandi og Orknoyggjum (enskt hevur hesar seinastu øldirnar trokað norrøna málið úr hesum báðum oyggjalondunum), og íslendskt í Íslandi. Norðbúgvar, ið talaðu mál av norskari rót, búðu í Grønlandi í nøkur hundrað ár, men málið doyði út við teimum móti endanum á miðøldini.

Hetta kortið sýnir økið (svart), har vesturnorrønt varð talað um ár 1000:

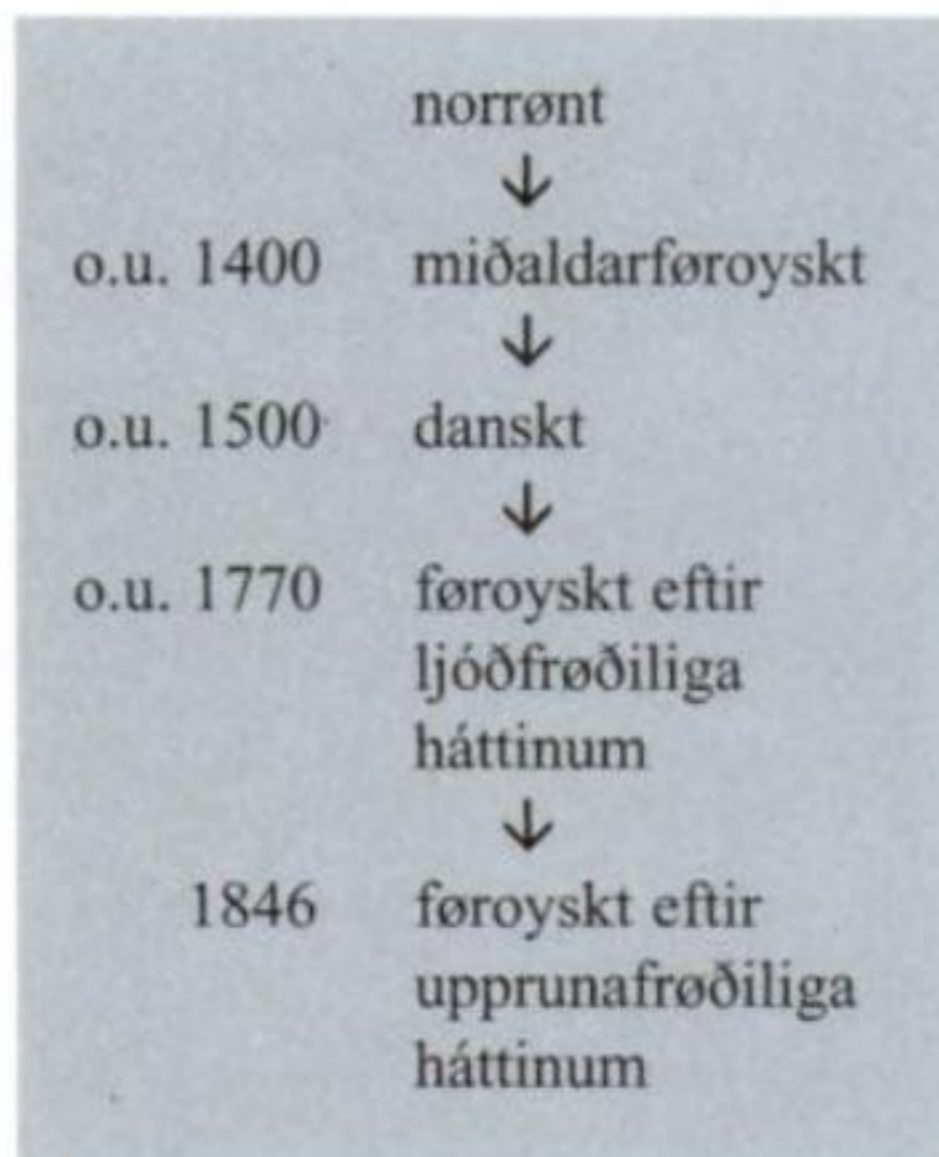

Stóra broytingartíðarskeiðið úr norrønum til føroyskt er millum 1400 og 1600. Hetta er sama tíðarskeiðið, sum áriníð úr donskum fer at gera um seg. Skoða vit spurningin um talumálið og skriftmálið í Føroyum upp ígjøgnum tíðirnar, kunnu vit seta upp hesar ritmyndir:

Talumálið

Skriftmálið

Ljóðlæra

Ljóðlæra

Bókstavirnir og framburður teirra

Í føroyska stavraðnum eru 29 bókstavir:

A	a	fyrri a	[fɪr:a ea]
Á	á	á	[ɔa]
B	b	be	[be:]
D	d	de	[de:]
Ð	ð	edd	[ɛd:]
E	e	e	[e:]
F	f	eff	[ɛf:]
G	g	ge	[ge:]
H	h	há	[hɔa]
I	i	fyrri i	[fɪr:a i:]
Í	í	fyrri í	[fɪr:a ɔi]
J	j	jodd	[jɔd:]
K	k	ká	[kɔa]
L	l	ell	[ɛl:]
M	m	emm	[ɛm:]
N	n	enn	[ɛn:]
O	o	o	[o:]
Ó	ó	ó	[ɔu]
P	p	pe	[pe:]
R	r	err	[ɛr:]
S	s	ess	[ɛs:]
T	t	te	[te:]
U	u	u	[u:]
Ú	ú	ú	[ɥu]
V	v	ve	[ve:]
Y	y	seinna i	[saidna i:]
Ý	ý	seinna í	[saidna ɔi]
Æ	æ	seinna a	[saidna ea]
Ø	ø	ø	[ø:]

Í føroyskum teksti síggjast kortini av og á aðrir stavir, t.d. *x*, *z*, *c*, *q*, *ü*, *w* og *þ*, tá ið fremmandaorð verða endurgivin.

Ljóðini, sum bókstavirnir merkja, skifta vit sundur í trý: **sjálvljóð**, **tvíljóð** og **hjáljóð**.

Sjálvljóð

Sjálvljóðini eru 13: *a*, *á*, *e*, *i*, *í*, *o*, *ó*, *u*, *ú*, *y*, *y*, *æ*, *ø*.

Sjálvljóð kalla vit tey øll, men í roynd og veru eru hesi sjei í longum stavilsi tvíljóð: *a/æ* [ɛa], *á* [ɔa], *í/y* [ɔi], *ó* [ɔu/ɛu/œu], *ú* [ɰu].

a/æ

a/æ ljóðar sum [ɛa] langt: *vani* [vɛani], *ær* [ɛar],
sum [a] stutt: *alda* [alda], *ætt* [at:], *koma* [ko:ma].

Framman fyri *ng* og *nk* verður *a* norðuri á landi framborið [ɛ]:
langur [lɛngɔr], (eg) *banki* [bɛncɪ], tó sum [a] í fremmandaorðum:
(ein) *banki* [bancɪ].

Í flestum bygdarmálum í Suðuroy verður stutt *æ* framborið [ɛ]: *rætt* [rɛt:], langt *æ* [e:]: *mær* [me:r].

Stundum verður *a* framborið [a:]. Hetta er í fremmandaorðum sum t.d. *statur* [sta:tɔr].

Navnháttarmerkið *at* verður ofta framborið [a] ella [ɔa].

á

á ljóðar sum [ɔa] langt: *tá* [tɔa],
sum [ɔ] stutt: *vátt* [vɔt:]
sum [ɔ:], tá ið [a] ljóðar beint aftaná: *fáa* [fɔ:a].

Í Norðoyggjum og norðurbygdunum í Eysturoynni ljóðar langt *á* sum [a:]: *tá* [ta:].

í/y

í/y ljóðar sum [ɔi] langt: *tími* [tɔimi], *rýma* [rɔima],
sum [ɔi] stutt: *ídni* [ɔidni], *sýsla* [sɔisla].

ó ljóðar sum [ɔu] langt: *sól* [sɔul],
sum [œ] stutt: *sótt* [sœt:].

Í Suðuroy og í Sandoyar sýslu verður stutt ó framborið [ɔ]:
dóttir [dɔt:ɪr].

Framman fyri *gv* verður ó framborið [ɛ]: *sjógvur* [ʃɛgvør], men í
Suðuroy [ɔ]: [ʃɔgvør].

Í Norðoyggjum, Eysturoy, Norðstreymoy, Vágum, Skúvoy, á Sandi
og í Skopun verður langt ó framborið [eu]/[œu]: *sól* [seul]/[sœul].

Í Nólsoy og sum leivd í Dali verður langt ó framborið [au]: *sól* [saul].

ú ljóðar sum [ɦu] langt: *hús* [ɦuus],
sum [ʏ] stutt: *súrna* [sʏrna].

Framman fyri *gv* og í einstøkum øðrum førum verður stutt ú framborið
[ɪ]: *kúgv* [kɪgv].

Hesi sjálvljóðini eru ongantið tvíljóð: *e, i/y, o, u, ø*.

e ljóðar sum [e:] langt: *seg* [se:],
sum [ɛ] stutt: *hestur* [hɛstør].

i/y ljóðar sum [i:] langt: *ivi* [i:vɪ], *fyri* [fi:rɪ],
sum [ɪ] stutt: *finna* [fin:a], *mynna* [mɪn:a], (eg) *komi* [ko:mɪ].

Afturbeinda fornavnið *ið* verður framborið [ɔi] uttan í
orðasambandi sum *tá ið* [tɔajɪ].

o ljóðar sum [o:] langt: *kona* [ko:na],
sum [ɔ] stutt: *gott* [gɔt:].

u ljóðar sum [u:] langt: *hurð* [hu:r],
sum [ɔ] stutt: *hundur* [hɔndør].

ø ø ljóðar sum [ø:] langt: *løn* [lø:n],
sum [œ] stutt: *børn* [bœdn].

Í suðuroyarmáli verður stutt ø framborið [ʏ]: *børn* [bʏdn].

Tvíljóð

Tvíljóðini eru trý: *ei*, *ey*, *oy*.

ei *ei* ljóðar sum [ai] langt: *ein* [ain],
sum [ai] ella [a] stutt: *breidd* [braid:], *deiggj* [daj:].

Í Norðstreymoy og eisini í nøkrum bygdum í Suðurstreymoy,
í Eysturoy og Norðoyggjum ljóðar *ei*

sum [ɔi] langt: *ein* [ɔin],
sum [ɔi] ella [ɔ] stutt: *breidd* [brɔid:], *deiggj* [dɔj:].

ey *ey* ljóðar sum [ei] langt: *breyð* [brɛi],
sum [ɛ] stutt: *eydna* [ɛdna].

Í einstøkum bygdarmálum í Suðuroy verður *ey* framborið [ei],
har tvíljóðið annars um allar Føroyar er stutt: *eydna* [eidna].

oy *oy* ljóðar sum [ɔi] langt: *koyra* [kɔira],
sum [ɔi] ella [ɔ] stutt: *oyðsl* [ɔisl], *koyrði* [kɔrdɪ].

Aftast í summum oyggjanøvnum verður *oy* framborið [ɪ]:
(i) *Fugloy* [fɔglɪ], (i) *Skú(g)voy* [sgɪgvɪ], [sgʊvɪ].

Hjáljóð

Hjáljóðini eru 16 í tali: *b, d, ð, f, g, h, j, k, l, m, n, p, r, s, t, v*.

b *b* ljóðar sum [b]: *barn* [badn], *arbeiði* [arbajɪ].

d *d* ljóðar sum [d]: *dukka* [dɔk:a], *studningur* [stɔdningɔr].

Stendur *j* aftan fyri *d*, verður framburðurin ofta [j]: *djarvur* [jarvɔr].
Tó er framburðurin [dj] til í einstøkum bygdarmálum.

ð [ð] er horvið í føroyskum talumáli. Í staðin hoyrist sambært ljóðglopsreglunum (sí bls. 41- 42)

[j]:

- tá ið tað stendur aftan fyri *i/y, í/ý, ei, ey, oy*: *friður* [fri:jɔr], *yðja* [i:ja], *liður* [lɔijɔr], *býður* [bɔijɔr], *eiði* [aijɪ], *seyður* [seijɔr], *oyða* [ɔija].

- tá ið tað stendur framman fyri *i*, og stavurin framman fyri *ð* ikki er *u, ú, ó*: *loðin* [lo:jɪn].

[v]:

- tá ið tað stendur aftan fyri *u, ú, ó*: *muður* [mɔvɔr], *prúður* [prɔuvɔr], *góður* [gɔuvɔr], og stundum aftan fyri *o*, við tað at *o* ljóðar sum [u]: *noða* [nuva], [no:a].

- tá ið tað stendur framman fyri *u*, og stavurin framman fyri *ð* ikki er *i/y, í/ý, ei, ey, oy*: *maður* [meavɔr].

Soleiðis er tó ikki í suðuroyarmáli: *glaður* [gle:ɔr].

- stundum tá ið tað stendur millum tvey onnur sjálvljóð enn tey, ið framman fyri eru nevnd: *æða* [ɛava], *øða* [ø:va].

Soleiðis er tó ikki í suðuroyarmáli: *æða* [e:a], *øða* [ø:a].

Einki ljóð kemur í staðin fyrir *ð*:

- tá ið tað stendur millum tvey onnur sjálvljóð enn tey, ið frammanfyri eru nevnd: *vaða* [vɛaa].

Í vágamáli hefur *ð* í hesi støðu lyndi til at ljóða sum [j] ella [v/u]: *vaða* [vɛija], *báðar* [bɔvar/bɔuar].

ð hoyrist ikki:

- tá ið tað stendur saman við einum øðrum hjáljóði: *harður* [hɛarɔr], *bløðra* [blø:ra].

- tá ið tað stendur í enda á orði: *orð* [o:r], *stóð* [stɔu].

ðg verður framborið [g:]: *steðga* [stɛg:a].

ðk verður framborið [k:]: *maðkur* [mak:ɔr].

ðr verður stundum framborið sum [r]: *aðrir* [ɛarɪr], stundum sum [gr]: *æðr* [agr].

f *f* ljóðar sum [f]: *fonn* [fɔn:], *skrift* [skrɪft].
ft verður stundum framborið [t:]: *aftur* [at:ɔr].

g *g* ljóðar sum [g]:

- tá ið tað stendur framman fyri *a, á, í, o, ó, u, ú, ý, æ, ø, ei, oy*: *gamal* [gɛamal], *gáva* [gɔava], *gott* [gɔt:].

g ljóðar sum [j]:

- tá ið tað stendur framman fyri *e, i, y, ey*: *genta* [jɛnta], *gita* [ji:da], *gykl* [ji:kl/jɪgl], *geyl* [jɛil].

Í talaðum máli er *g* horvið millum sjálvljóð og millum tvíljóð/sjálvljóð. Í staðin hoyrist sambært ljóðglopsreglunum (sí bls. 41- 42)

[j]:

- tá ið tað stendur aftan fyri *i/y, í/y, ei, ey, oy*: *sigja* [si:ja], *tygum* [ti:jøn], *síga* [søija], *lýgur* [løjør], *teigur* [taijør], *eyga* [eija], *toygur* [tøjør].

- tá ið tað stendur framman fyri *i*, og stavurin framman fyri *g* ikki er *u, ú, ó*: *logi* [lo:jɪ].

[v]:

- tá ið tað stendur aftan fyri *u, ú, ó*: *hugur* [hu:vør], *kúga* [køuva], *lógu* [lɔuvø], og stundum aftan fyri *o*, við tað at *o* ljóðar sum [u]: *loga* [luva/ lo:a].

- tá ið tað stendur framman fyri *u*, og stavurin framman fyri *g* ikki er *i/y, í/y, ei, ey, oy*: *dagur* [deavør].

Soleiðis er ikki í suðuroyarmáli: *vegur* [ve:vør].

einki ljóð kemur í staðin fyri *g*:

- tá ið tað stendur millum tvey onnur sjávljóð enn tey, ið her eru nevnd: *draga* [dreaa/dre:a].

Í vágamáli hevur *g* í hesi støðu lyndi til at ljóða sum [j]: [dreija].

- tá ið tað stendur eftir sjávljóð/tvíljóð í enda á orði: *tog* [to:], *lag* [lea].

Orðini *segði* og *legði* verða framborin [seijɪ] og [leijɪ].

gd verður stundum framborið [d:]: *søgdu* [søed:ø].

gn verður stundum framborið [dn]: *slignir* [slidnɪr].

h

h ljóðar sum [h]: *hár* [hɔar].

hj verður oftast framborið [c]: *hjá* [cɔa], men stundum [j]: *hjarta* [jarta], *hjörtur* [jœrtør], *hjálp* [jɔlp].

hv verður framborið [kv]: *hvör* [kvø:r].

j *j* ljóðar sum [j]: *jassar* [jas:ør].

k *k* ljóðar sum [k] framman fyri *a, á, í, o, ó, u, ú, ý, æ, ø, ei, oy*:
kavi [keavi], *Kári* [kɔari], *kíkur* [kɔikør], *kol* [ko:l], *kópur* [kɔupør],
kut [ku:t], *kúla* [kɔula], *kýr* [kɔir], *kæti* [keati], *kør* [kø:r], *keisari*
 [kaisari], *koyra* [kɔira].

Millum ávís sjávljóð ella tvíljóð/sjávljóð og aftast í orði eftir tvíljóð/sjávljóð ljóðar *k* sum [k] ella [g]: *taka* [teaka/teaga], *reka* [re:ka/re:ga], *kók* [kɔuk/kɔug].

k ljóðar sum [c] framman fyri *e, i, y, ey*: *kemur* [ce:mør],
kitla [cɪtla], *kyssa* [cɪs:a], *keypa* [ceipa].

kj verður framborið [c]: *kjølur* [cø:lør].

l *l* ljóðar sum [l], t.e. við tunguni fram ímóti tonnunum (og ikki upp-
 rent uppi undir gómanum): *lamb* [lamb], *tola* [to:la], *trol* [tro:l].

ll verður oftast framborið [dl]: *fjall* [fjadl] tó stundum [l]:
trilla [trɪl:a]. Somuleiðis sum [l:] framman fyri hjáljóð: *gull-*
ringur [gɔl:ringør].

m *m* ljóðar sum [m]: *mín* [mɔin], *koma* [ko:ma], *trom* [tro:m],

í endingini *-um* ljóðar *m* sum [n]: *okkum* [ɔk:øn].

n *n* ljóðar sum [n]: *nú* [nɔu], *genta* [jenta], *hon* [ho:n].

nn ljóðar sum [dn] aftan á *ei, oy*: *seinni* [saidni], *oynni* [ɔidni].

Orðið *tinna* verður eisini borið fram við [-dn-]. Í summum bygdar-

málum í Suðuroy hoyra vit sama framburð eisini í sambandi við sjálvljóð (*á, í, ó, ú*): *ánni* [ɔdnɪ]. Annars ljóðar *nn* sum [n:]: *renna* [rɛn:a].

p *p* ljóðar sum [p]: *pisa* [pi:sa].

Millum ávís sjálvljóð ella tvíljóð/sjálvljóð og aftast í orði eftir tvíljóð/sjálvljóð ljóðar *p* sum [p] ella [b]: *keypa* [ceipa/ceiba], *tapa* [teapa/teaba], *lop* [lo:p/lo:b].

r *r* ljóðar sum [r], t.e. við tunguni fram ímóti tonnunum (og ikki upprent uppi undir gómanum): *rót* [rɔut], *sørur* [sø:rɔr].

r hoyrist ikki í einstøkum orðum: *fyrsti* [fɪstɪ] og ikki framman fyri *n* í bundnum endingum í fleirtali: *hestarnir* [hesdanɪr], *konurnar* [ko:nɔnar].

rð verður framborið [r]: *jørð* [jø:r].

rn verður oftast framborið [dn]: *barn* [badn], men í summum orðum ljóðar tað sum [rn]: *firnast* [fɪrnast], *ernir* [ɛrnɪr], *farnir* [farnɪr].

Framman fyri hjáljóð verður *rn* framborið sum [n]:

jarnsmiður [jansmijɔr], *barndømi* [bandø:mɪ], stundum sum [m]: *barnburður* [bambu:rɔr].

s *s* ljóðar sum [s]: *sá* [sɔa], *lesa* [le:sa], *lás* [lɔas].

sj ljóðar sum [ʃ]: *sjón* [ʃɔun], *esja* [e:ʃa].

sk ljóðar sum [ʃ] framman fyri *e, i, y, ey* í herdum stavilsi:

skera [ʃe:ra], *skil* [ʃi:l], *skyld* [ʃɪld], *skeyt* [ʃeit].

skj ljóðar sum [ʃ]: *skjóta* [ʃɔuta].

stj ljóðar vanliga sum [ʃ]: *stjørna* [ʃædna], tó nú ofta við lesiframburði sum [stj] í *stjóri* [stjɔurɪ] (formaður), [ʃɔurɪ] er ein lína.

ss ljóðar at kalla altíð sum [s:], *fóssur* [fɔs:ɔr].

t

t ljóðar sum [t]: *tú* [tʰu].

Millum ávís sjálvljóð ella tvíljóð/sjálvljóð og aftast í orði eftir tvíljóð/sjálvljóð ljóðar *t* sum [t] ella [d]: *sita* [si:ta/si:da], *lutur* [lu:tɔr/lu:dɔr], *fat* [feat/fead].

t hoyrist ikki framman fyri *sl*: *veitsla* [vaiʃla].

tj verður ofta, tó ikki í øllum bygdarmálum, framborið [c]: *tjónur* [cɔʊnɔr].

tt ljóðar sum [t:]: *fittur* [fit:ɔr].

v

v ljóðar sum [v]: *veva* [ve:va], *hav* [heav].

v ljóðar sum [f] framman fyri óraddað hjáljóð: *skeivt* [skaift].

Orðið *hevði* verður framborið [heijɪ].

vn ljóðar aftan fyri *a*, *e*, *ø*, *o* sum [un] ella [vn]: *havn* [haun/havn], *hevna* [heuna/hevna], *søvn* [søun/søvn], *stovnur* [stɔʊnɔr/stɔvnɔr].

vn ljóðar stundum sum [m]: *javnt* [jamt], *javnaldrar* [jamaldrar].

Herðing

Herðing vísa vit við at seta ['] framman fyri tað stavilsi, ið herðingina hevur: *næmingur* ['neamɪŋɔr].

Er bæði høvuðsherðing og hjáherðing í sama orði, merkja vit hetta við ['] fyri høvuðsherðing, [,] fyri hjáherðing: *fjallatindur* ['fjadla,tɪndɔr].

Í føroyskum er herðing yvirhøvur á fyrsta stavilsi: *hjallur* ['cadlɔr], *lærari* ['learari], *trímenningur* ['trɔimɪnɪŋɔr].

Í einstökum orðum við fleiri stavilsum er herðingin ikki á fyrsta stavilsi: *ótýdligur* [ʊ'tɔidliɰɔr], *sambæriligur* [sam'barliɰɔr], *margháttligur* [mar'kɔtliɰɔr], *avstað* [av'stea], *uppi* [ʊ'pɔi].

Sama er í fremmendaorðum: *studentur* [stɔ'dentɔr] og í týsk/donskum orðum, sum komin eru inn í føroyskt: *begynna* [be'ɰn:a], *forarga* [fɔr'arga].

Ljóðbroytingar í indoevropskari og norrønari tíð

Í føroyskum er **ljóðskifti** í mongum brigdum av sama orði. Vit síggja, at sjálvljóð og tvíljóð skifta í teimum ymsu bendingunum.

Tá ið vit siga:	at bíta - beit - bitu - bitið er tað avljóð .
Tá ið vit siga:	at renna - rann - runnu - runnið er tað eisini avljóð .
Tá ið vit siga:	segl - sigla er tað umljóð .
Tá ið vit siga:	gamal - gomul er tað eisini umljóð .
Tá ið vit siga:	berg - bjørg er tað ljóðbrot .
Tá ið vit siga:	felli - fjall er tað eisini ljóðbrot .

Avljóð

Ljóðskiftið avljóð finna vit fyrst og fremst í sterkt bendum sagnorðum, har **stovnssjálvljóðið** broytist, tá ið sagnorðið verður bent í høvuðstíðum (sí bls. 121-126). Soleiðis er í føroyskum, í norrønnum, í germonskum málum yvirhøvur, ja, heilt afturi í indoevropskum eisini.

Indoevropski

3000 f. Kr.

Avljóð

Germani

200 e. Kr.

Frumnorrønt

500

**Umljóð
Ljóðbrot**

Fornnorrønt

1400

Forn tvíljóð
Ljóðeðlisbroyting, ljóðlongdarbroyting
Ljóðsvinn, ljóðglopp, ljóðglopsinnskot
Skerping, *p* verður *t* ella *h*
Onnur ljóðskifti

Føroyski

Avljóðaröðini eru sjeý:

	Navnháttur	Tátíð eintal	Tátíð fleirtal	Tátíðar lýsingarháttur	
1.	í - ei - i - i	bíta	beit	bitu	bitið
2.	ú/ó - ey - u - o	krúpa bjóða	kreyp beyð	krupu buðu	kropið boðið
3.	e/i - a - u - u	brenna binda	brann bant	brunnu bundu	brunnið bundið
4.	e - a - ó - o	bera	bar	bóru	borið
5.	e - a - ó - i	drepa	drap	drópu	dripið
6.	a - ó - ó - a	fara	fór	fóru	farið
7.	a - e - i - i	halda	helt	hildu	hildið

Gevið gætur: Ljóðskiftið millum navnhátt og *nútið* eintal er tó ikki avljóð, men umljóð, t.d.: krúpa - krýpur, fara - fer.

Sum vituligt er, er skyldskapur millum fleiri av hesum sagnorðum og orða-flokkin navnorð, t.d.:

at bíta	eitt bit	ein biti
at bjóða	eini boð	
at binda	eitt band	

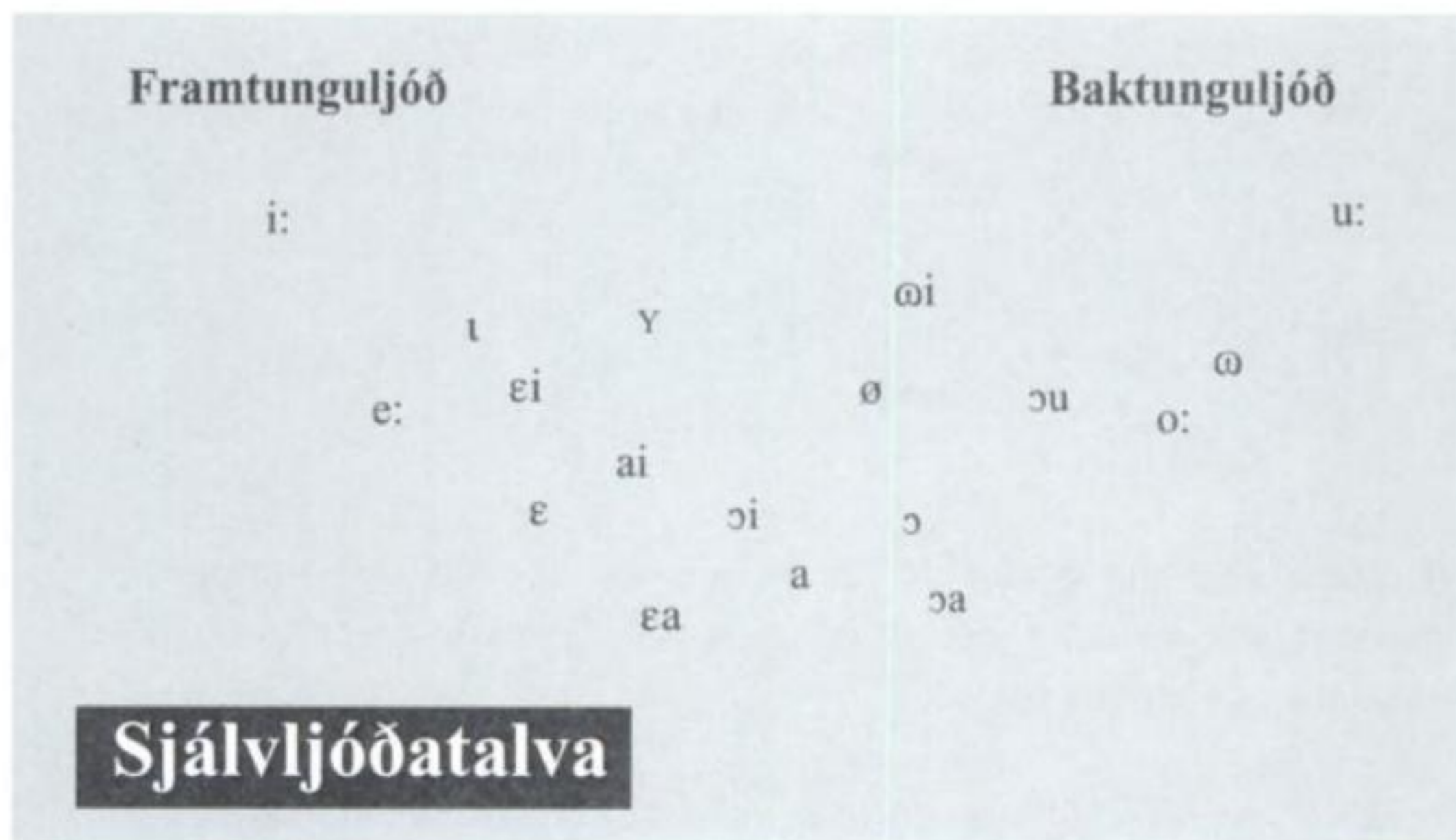
Sagnorð, har stovnssjálvljóðið ikki broytist, hava sjálvsagt ikki avljóð:

skriva	skrivaði	skrivaðu	skrivað
tala	talaði	talaðu	talað

Umljóð

Umljóð er ein **ljóðbroyting**, ið kemur í á mótinum millum frumnorrønt og fornorrønt, t.e. um leið 500 eftir føðing Krists.

Hugsa vit um, hvar tey ymsu sjálvljóðini verða gjørd í munninum, verða vit var við, at tey liggja styttri og longri hvørt frá øðrum: /e/ og /i/ liggja rættiliga tætt saman, /i/ og /o/ heldur longri hvørt frá øðrum.

Ilt er at seta upp neyva talvu yvir, hvar sjávljóðini og tviljóðini myndast í munninum, tí tað man vera nakað ymist frá fólki til fólk. Royndin omanfyri byggir á dømi úr grein eftir Jørgen Rischel í Fróðskaparritum 13. bók, bls. 107.

Standa tvey sjávljóð í sama orði, tykjast tey ávirka hvørt annað, annað vil hava hitt at líkjast sær.

Soleiðis vórðu umljóðini til: Eitt sjávljóð ella hálvsljávljóð aftarlaga í orði fór fram til fremra sjávljóðið í orðinum og royndi at fáa tað at nærkast sær.

Høvuðsumljóðini eru u-umljóð og i-umljóð.

U-umljóð

Tá ið vit tala um u-umljóð, siga vit:

- at eitt ljóð broytist. Tað er **a**,
- at tað broytist annaðhvørt til **o** ella **ø**,
- at **u** ella **v** fremur broytingina.

Frunorrønt	Norrønt	Føroyskt
vantus	vǫttr	vøttur
landu	lǫnd	lond
barnu	bǫrn	børn

Vit siga, at *u* fer eftir *a*-num, dregur tað móti sær til eitt *o*, sum á føroyskum oftast verður *ø*, men til *o* framman fyri *n* og *m*. Tá ið *u*-ið hevur framt ljóð-broytingina, er tað ofta horvið.

Ymiskt er, hvussu nógv u-umljóðið er at hoyra í grannamálum okkara. Mest hoyrist tað í íslenskum.

Í føroyskum er eitt sindur ymiskt, hvussu nógv u-umljóðið verður nýtt.

Vit siga:

køssum (u-umljóð) ella *kassum* (einki umljóð),
ørmum (u-umljóð) ella *armum* (einki umljóð).

U-umljóð er m.a. at finna í hesum støðum:

u, ið veldur umljóðið, **varðveitt**:

- við hvørjumfalsendingina *-um*: **maður** - **mønnum**

- í veikt bendum kvennkynsorðum: flatt - flotur
- í veikt bendum lýsingarorðum: spakur - spøku
- framman fyri eftirskoytið *-ul*: tang - tongul

u, ið veldur umljóðið, horvið:

- í kvennkyni í eintali: akslar - øksl
- í hvørkikyni í fleirtali: land - lond
- í lýsingarorðum: langur - long

I-umljóð

Tá ið vit tala um **i-umljóð**, siga vit:

- at sjálvljóð, tvíljóð ella samansetingar av hjálfjóði/sjálvljóði broytast,
- at eitt **i** ella **j** fremur broytingina.

Frumnorrønt	Norrønt	Føroyskt
katilar	ketill	ketil

Tað, sum hendir, er, at *i* fer eftir fremra *a*-num og fær tað at nærkast sær. Úrslitið verður *e*.

Truplari er at greiða frá i-umljóði í føroyskum orðum, sum ikki longur hava *i* í sær:

Frumnorrønt	Norrønt	Føroyskt
gastir	gestr	gestur

Vit síggja, at *i* var í orðinum í frumnorrønum. Hetta *i* fer eftir *a* og fær tað at nærkast sær, ger tað til eitt *e*. Síðan dettur *i* burtur, og eftir stendur á norrønum *gestr*. Á mótinum millum norrønt og føroyskt kemur so eitt styðiljóð *u* inn ímillum *t* og *r*: *gestur*.

Broytingarnar eru hesar:

a	verður til	e	t.d.: val - velja
á	verður til	æ	t.d.: kátur - kæti
e	verður til	i	t.d.: segl - sigla
o	verður til	ø	t.d.: sova - søva, oksi - Øksnadalur
ó	verður til	ø	t.d.: fróður - frøði
u	verður til	y	t.d.: tungur - tyngri
o	verður til	y	t.d.: sonur - synir
ú	verður til	ý	t.d.: hús - hýsa
ó	verður til	ý	t.d.: ból - býli
jú	verður til	ý	t.d.: djúpur - dýpi
jó	verður til	ý	t.d.: ljós - lýsi
ey	verður til	oy	t.d.: eyga - (blá)oygdur

I-umljóð er m.a. at finna í hesum støðum:

i ella **j**, ið veldur umljóðið, **varðveitt**:

- framman fyri sagnorðaeftirskoytið *-ja*: krov - kryvja
- framman fyri hvørkikynseftirskoytið *-i*: gras - illgresi
- framman fyri kallkynseftirskoytið *-il*: trog - trygil
- framman fyri kallkyn, fleirtal *-ir*: spónur - spønir

i ella **j**, ið veldur umljóðið, **horvið**:

- framman fyri nútíðarendingina *-ur*: taka - tekur (í frumnorronum var endingin *-ir*, síðan bert *-r*, og so við styðiljóði *-ur*: takir, tekr, tekur),
- framman fyri fleirtalsendingina *-ur* í sterkt bendum navnorðum: nátt - nætur,
- framman fyri miðstigið *-ri* og hástigið *-stur*: ungur - yngri - yngstur,
- í summum ávirkandi sagnorðum (sagnorðum, ið taka ávirki aftur at sær): dómur - at døma,
- ofta í veikt bendum kvennkynsorðum: ross - ryssa,
- ofta framman fyri lýsingareftirskoytið *-dur*: hár - hærdur.

Ljóðbrot

Ljóðbrot kemur í á mótinum millum frumnorrønt og fornorrønt. Vit siga:

- at eitt ljóð brotnar í tvey ljóð. Tað er **e**,
- at tað brotnar til **ja** av einum **a** aftan í orði,
- at tað brotnar til **jø** av einum **u** aftan í orði.

Frunnorrønt	Norrønt	Føroyskt
herta	hjarta	hjarta
erpu	jørð	jørð

a fer eftir *e* og brýtur tað til *ja*.

u fer eftir *e* og brýtur tað til norrønt *jø*, sum á føroyskum verður *jø*.

Í føroyskum hava vit stundum dupltsnið, orð, ið merkja mest sum tað sama, við ljóðbroti og við ongum ljóðbroti: *fjall* - *felli*, *bjørg* - *berg*.

Ljóðbroytingar úr norrønum í føroyskt

Áður er sagt, at høvuðsbroytingartíðarskeiðið úr norrønum í føroyskt eru öldirnar frá 1400 til 1600.

Her verður í stuttum greitt frá týðningarmestu broytingunum:

Forn tvíljóð	Skerping
Ljóðeðlisbroytingin	<i>þ</i> verður <i>t</i> ella <i>h</i>
Ljóðlongdarbroytingin	Styðiljóð
Ljóðsvinn, ljóðglopp og ljóðglopsinnskot	Onnur ljóðskifti

Forn tvíljóð

Eins og í nútíðarføroyskum vóru í norrønum trý tvíljóð. Henda talva sýnir, hvat tvíljóðini eru vorðin til í skrift og framburði í longum stavilsi:

Norrønt		Føroyskt	
Skrift	Framburður	Skrift	Framburður
ei	[ei]	ei	[ai/ɔi]
au	[au]	ey	[ei]
ey	[œi]	oy	[ɔi]

Ljóðeðlisbroytingin

Í norrønum skrivaðust hesir stavir við striku yvir: *á, é, í, ý, ó, ú, ó*.

Henda strika merkti, at ljóðið var langt: *á* [a:], *í* [i:] o.s.fr.

Í føroyskum verða flestir hesir stavirnir tvíljóð í longum stavilsi, og hetta kalla vit *ljóðeðlisbroyting*:

Norrønt		Føroyskt	
<i>á</i> [a:]	<i>bátr</i> [ba:tr]	<i>á</i> [ɔa]	<i>bátur</i> [bɔatɔr]

Henda broyting hendir ikki í norðoyamáli og heldur ikki í bygdum norðast í Eysturoy, har sagt verður [a:].

Norrønt		Føroyskt	
<i>é</i> [e:]	<i>mér</i> [me:r]	<i>æ</i> [ɛa]	<i>mær</i> [mɛar]

Henda broyting hendir ikki í suðuroyarmáli, har sagt verður [e:].

Norrønt		Føroyskt	
<i>í</i> [i:]	<i>vík</i> [vi:k]	<i>í</i> [ɔi]	<i>vik</i> [vɔik]
<i>ý</i> [y:]	<i>kýr</i> [ky:r]	<i>ý</i> [ɔi]	<i>kýr</i> [kɔir]
<i>ó</i> [o:]	<i>bók</i> [bo:k]	<i>ó</i> [ɔu/eu/œu]	<i>bók</i> [bɔu/eu/œuk]
<i>ú</i> [u:]	<i>hús</i> [hu:s]	<i>ú</i> [ɛu]	<i>hús</i> [hɛus]

Ljóðlongdarbroytingin

Var eingin strika yvir sjálvljóði á norrønum, var tað stutt:
koma [kɔma], *bera* [bera].

Á føroyskum varð slíkt sjálvljóð langt, tá ið bert eitt hjáljóð stóð aftanfyri: *koma* [ko:ma], *bera* [be:ra]. Men hesi undantøkini eru: *man*, *men*, *skula*, *fram*, *um*, *sum*.

Hetta, at stutt sjálvljóð varð langt, kalla vit **ljóðlongdarbroyting**.

Var strika yvir sjálvljóði á norrønum, var tað sum áður nevnt langt - eisini um meir enn eitt hjáljóð kom aftaná:
nátt [na:t:], *dóttir* [do:t:ɪr].

Á føroyskum varð slíkt sjálvljóð stytta, tá ið meir enn eitt hjáljóð kom aftaná: *nátt* [nɔt:], *dóttir* [dɔet:ɪr/ dɔt:ɪr].

Hetta kalla vit eisini **ljóðlongdarbroyting**.

Ljóðsvinn, ljóðglopp og ljóðglopsinnskot

Millum sjálvljóð og aftan á langt sjálvljóð og tvíljóð hvørva *ð* og *g* í føroyskum talumáli, men tey eru innafturtikin í skriftmálinum.

Á norrønum skriva vit *boða* og *boð* og lesa [boða] og [boð].
Á føroyskum skriva vit *boða* og *boð* og lesa [bo:a] og [bo:].

Á norrønum skriva vit *dagr* og *dag* og lesa [dagr] og [dag].
Á føroyskum skriva vit *dagur* og *dag* og lesa [dɛavør] og [dɛa].

Tað, at *ð* og *g* hvørva í framburði, kalla vit **ljóðsvinn**.

Millum tvey sjálvljóð, ið standa hvørt hjá øðrum, er **ljóðglopp**:
fáa [fɔ:a], *gløa* [glø:a].

Tá ið ð og g svinna millum sjálvljóð, fáa vit eisini **ljóðglopp** har.

Í talaðum máli verður roynt at sleppa undan ljóðgloppi, og tí fáa vit ofta eitt **ljóðglopsinnskot**.

Innskotið er annaðhvørt [j] ella [v], alt eftir hvat sjálvljóð stendur frammanfyri ella aftanfyri:

Er fremra sjálvljóðið i-kent, t.e. endar tað við [i] (tey eru: *i, í, y, ý, ei, ey, oy*), verður innskotið eitt [j] uttan mun til, um aftara sjálvljóðið er [u]: *sigur* [si:jʊr], *bíða* [bʰi:ja], *yður* [i:jʊr], *býur* [bʰi:jʊr], *leiða* [laija], *seyður* [sei:jʊr], *oyða* [ʊi:ja].

Er aftara sjálvljóðið i-kent, verður innskotið eitt [j], um fremra sjálvljóðið ikki er u-kent: *báðir* [bʰa:jɪr], *gleði* [gle:jɪ], *hagi* [heajɪ].

Er fremra sjálvljóðið u-kent, t.e. endar tað við [u] (tey eru: *u, ú, ó*) verður innskotið eitt [v] uttan mun til, um aftara sjálvljóðið er [i]: *duga* [du:va], *búði* [bʰu:vi], *slóða* [slʰu:va].

Er aftara sjálvljóðið u-kent, verður innskotið eitt [v], um fremra sjálvljóðið ikki er i-kent: *maður* [mɛavʊr], *svágur* [svʰavʊr], *dregur* [dre:vʊr].

Er fremra sjálvljóðið hvørki i-kent ella u-kent, og seinna sjálvljóðið er *a*, kemur vanligi einki ljóðglopsinnskot: *fáa* [fʰa:a], *klæða* [kleaa], *frøa* [frø:a]. Tó er um hetta at siga, at flestu bygdarmál í slíkum førum høvdu lyndi til at broyta fremra sjálvljóðið til at vera annaðhvørt i-kent ella u-kent. Í orðinum *klæða* høvdu tey lyndi til at fáa *æ* at líkjast *ey* [ei], so innskotið kundi gerast [j]. Og í orðinum *fáa* høvdu tey lyndi til at fáa *á* at líkjast *ó* [ʊ], so innskotið kundi gerast [v].

Kemur ljóðglopp í, av tí at orð verða sett saman, fellur fyrra sjálvljóðið ofta burtur í framburðinum; men vit skriva tað oftast kortini: *haruungi* [ha:runjɪ].

Skerping

Skerping er eitt innskot oftast millum tvey sjálvljóð ella aftast í orði aftan fyri sjálvljóð/tviljóð.

Innskotið er *ggj* aftan fyri *í, ý, ei, ey, oy*. (Her má havast í huga, at hjáljóðini *g* - hendingaferð *ð* - stundum hava verið í orðum, sum fáa skerping. Tey eru svunnin, áðrenn skerpingin kom í):

Norrønt	Føroyskt
níu	níggju
flýja	flýggja
reiða	reiggja
haugr	heyggjur
ey	oyggj

Innskotið er *gv* aftan fyri *ó* og *ú*:

Norrønt	Føroyskt
búa	búgva
bú	búgv
sjór	sjógvur
sjó	sjógv

Stundum eru bæði snið til í føroyskum, fornt við ongari skerping og yngri við skerping: *heygur* og *heyggjur*, *frú* og *frúgv*, *oy* og *oyggj*.

Í samansettum orðum er skerping oftast framman fyri sjálvljóð og *h*, men ikki framman fyri annað hjáljóð: *hoyggjangi*, *hoyggjhús*, men *hoykona* og *hoyløða*.

Þ* verður *t* ella *h

Ljóðið *þ* er í norrøna stavraðnum, men er ikki í tí føroyska.

Þ er á føroyskum aloftast vorðið til *t*:

Norrønt	Føroyskt
þá	tá
þau	tey
þvá	tváa (vaska)

Stundum er *þ* vorðið *h*:

Norrønt	Føroyskt
þar	har
þótt	hóast
þagat	hagar

Styðiljóð

Millum hjáljóð og *r* aftast í orði kemur styðiljóðið *u* inn í føroyskt:

Norrønt	Føroyskt
gestr	gestur
ríkr	ríkur

Onnur ljóðskifti

Framman fyri hjáljóð er *ð* ofta vorðið *d*:

norrønt: *dauðligr*

føroyskt: *deydligur*

Stundum er *ð* vorðið til *r*:

norrønt: *hofuð*

føroyskt: *høvur*

ve verður vø aftan á hjáljóð:

norrønt: *sverð*

føroyskt: *svørð*

Framman fyri *ng* og *nk* er *e* vanliga tvíljóðað til *ei*, tá ið *i* ella *j* kemur aftaná:

norrønt: *drengir*

føroyskt: *dreingir*

norrønt: *engi*

føroyskt: *eingin*

ei er ofta broytt til *o*:

norrønt: *eign*

føroyskt: *ogn*

norrønt: *geirfugl*

føroyskt: *gorfuglur*

h dettur burtur fremst í orði framman fyri *l*, *n* og *r*:

norrønt: *hlíð*

føroyskt: *líð*

norrønt: *hnakki*

føroyskt: *nakki*

norrønt: *hrafñ*

føroyskt: *ravnur*

Stundum verður *h* fremst í orði *k*:

norrønt: *hné*

føroyskt: *knæ*

Almennar ljóðbroytingar

Umframt tær ljóðbroytingar, ið her eru nevndar, henda á leiðini úr frumnor-
rønum í fornnorrønt og úr fornnorrønum í føroyskt almennar ljóðbroytingar,
sum henda í fleiri øðrum málum við. Tær, sum vit fara at umrøða her, eru:
umkast, *ljóðlíking*, *ljóðfrálíking* og *samjavnaður*.

Umkast

Sum heitið sigur, merkir umkast, at tvey ljóð skifta um pláss.

Úr frumnorðum í fornnorrønt nevna vit dømini:

<i>*geipsa</i> til <i>geispa</i>	<i>p</i> og <i>s</i> skifta um pláss
<i>argr</i> til <i>ragr</i> (argur)	<i>a</i> og <i>r</i> skifta um pláss

Úr fornnorrønum í føroyskt eru tað serliga ljóðini *vl* og *vr*, ið broytast - ávikavist til *lv* og *rv*.

Norrønt	Føroyskt
tafl [tavl]	talv [talv]
efra [ɛvra]	erva [ɛrva]

Ljóðlíking og ljóðfrálíking

Vit hava áður nevnt, at ljóðini, vit siga, mynda vit í munninum, og at tey liggja styttri og longri hvørt frá øðrum.

Við hvørt hendir tað, at ljóð, ið eru lík, renna saman í eitt og sama ljóð, tá ið tey standa tætt saman. Vit kalla hetta **ljóðlíking**.

Tá ið frumnorð broyttist til fornnorrønt, hendu fleiri ljóðlíkingar, m.a. hesar:

mp varð til *pp*:

frumnorð: <i>*krumpin</i>	fornnorrønt: <i>kroppinn</i>	føroyskt: <i>kroppin</i>
---------------------------	------------------------------	--------------------------

nt varð til *tt*:

frumnorð: <i>wantur</i>	fornnorrønt: <i>vottr</i>	føroyskt: <i>vøttur</i>
-------------------------	---------------------------	-------------------------

nk varð til *kk*:

frumnorð: <i>*sunkin</i>	fornnorrønt: <i>sokkinn</i>	føroyskt: <i>sokkin</i>
--------------------------	-----------------------------	-------------------------

Tá ið fornnorrønt broyttist til føroyskt, hendu eisini fleiri ljóðlíkingar. Sum sæst niðanfyri hendu broytingarnar í ljóðkervinum, men vit skriva tær ikki:

Vit skriva *atburður*, men vit siga [abbu:rør] [tb] er vorðið [bb]

Vit skriva *breyðflís*, men vit siga [breffløis] [ðf] er vorðið [ff]

Vit skriva *avgamal*, men vit siga [aggeamal] [vg] er vorðið [gg]

Aðrar ljóðlíkingar eru *rb* til *bb* og *ðg* til *gg*.

Tá ið vit lesa tekst, eiga vit eisini at lesa ljóðlíkingarnar.

Stundum hendir tað øvuta av ljóðlíking: Tá ið tvey eins ella lík ljóð standa nær saman, broytist annað, so tað verður skilt frá hinum.

Hetta rópa vit **ljóðfrálíking**.

Fremri partur í staðarnavninum *Heldarstindur* er stytting av *Helludals-*. Her eru trý *l* í sama orði. Við ljóðfrálíking verður tað aftasta til *r*. Sama er at siga um mansnavnið, ið bæði skrivast *Vilhjálmur* og *Viljormur*. Í seinna førinum er aftara *l*-ið við ljóðfrálíking vorðið *r*.

Samjavnaður

Samjavnað nevna vit hetta, at eitt fyrbrigdi, ið er vanligt í málinum, gerst uppafur vanligari.

Endingin *r* var vanlig í kallkynsorðum á norrønum: *gestr*, *armr*. Á føroyskum varð henda ending til *-ur*: *gestur*, *armur*.

Men øll kallkynsnavnorð endaðu ikki við *r* á norrønum. Vit kunnu nevna *stóll* og *steinn*. Við samjavnaði hava hesi orð eisini fingið *-ur* ending á føroyskum: *stólur*, *steinur*, so endingin *-ur* er vorðin uppafur vanligari í føroyskum kallkynsorðum.

Eitt annað dømi kunnu vit taka:

Á fornmálinum bendist tað orðið, sum á føroyskum eitur *gøta*, soleiðis í ein-
tali: *gata - gøtu - gøtu - gøtu*.

Ljóðskiftið *a* til *ø* er, sum vit áður hava umrøtt, u-umljóð. Á føroyskum er *ø*
vorðið *ø* í hvønnfalli, hvørjumfalli og hvørsfalli. Men so hava vit eisini fingið
ø í hvørfalli, hóast einki umljóð er farið fram í hesum falli. *Ø* er komið við
samjavnaði: trý føll hava *ø*, so fær tað fjórða eisini *ø*: *gøta*.

Vit hava eisini dømi um, at hvørfalssniðið við samjavnaði kemur inn í øll hini
trý føllini: Norrøna orðið *tala* æt í hvønnfalli, hvørjumfalli og hvørsfalli *tølu*.
Eftir føroyskum ljóðreglum skuldi hetta verið *tølu*, men við samjavnaði frá
hvørfallinum er *a* komið inn í øll føll: *tala - talu - talu - talu*. Ofta so, at so-
leiðis verður skilt millum orðini, at tey ikki falla saman í eitt: *hakum/høkum*,
bakkum/bøkkum.

Eitt seinasta dømi:

Í fornmálinum er í flestum kallkynsorðum munur á hvørfals- og hvønnfals-
sniðinum í fleirtali:

Hvørfall	armar	gestir
Hvønnfall	arma	gesti

Í hesum báðum føllum fáa vit við samjavnaði líkar formar á føroyskum:

Hvørfall	armar	gestir
Hvønnfall	armar	gestir

Bendingarlæra

Bendingarlæra

Øll orð kunnu býttast sundur í tíggu **orðaflokkar**. Teir eru:

Navnorð	Hjáorð
Kenniorð	Talorð
Lýsingarorð	Fyrisetingar
Fornøvn	Sambindingarorð
Sagnorð	Miðalvarpingar

Navnorð

Navnorð er **navnið** á einumhvørjum luti, livandi ella deyðum, t.d. *maður, kona, hundur, grót, seyður, skip*, men eisini slíkt sum kenslur okkara hevur navn: *gleði, sorg, kærleiki, blídni, vreiði* o.s.fr.

Navnorð eru annaðhvørt felagsnøvn ella sernøvn.

Felagsnavnið er felags fyri øll av sama slagi, t.d. *drongur, genta, bygd, býur, ketta, lamb, bátur*.

Sernavnið er serskilt fyri tann einstaka. T.d. eru nøvn á fólki og staðanøvn sernøvn: *Beinta, Jógvan, Guðrun, Katrin, Ólavur, Mikkjal, Tórshavn, Vágur, Eysturoy, Nólsoy, Føroyar*.

Navnorðini verða býtt sundur í trý kyn:
kallkyn, kvennkyn, hvørkikyn.

Kallkyn eru øll tey orð, vit kunnu siga **hann** ella **teir** um:
drongur, dreingir; risi, risar; bátur, bátar; Ólavur, Sjúrdur, Bárður; garður, garðar; litur, litir; kjóli, kjólar.

Kvennkyn eru øll tey orð, sum vit kunnu siga **hon** ella **tær** um:
genta, gentur; ketta, kettur; bygd, bygdir; Bjørg, Ása, Anna; ferð, ferðir; perla, perlur; bók, bøkur.

Hvørkikyn er hvørki kallkyns- ella kvennkynsorð. Øll tey orð, vit kunnu siga **tað** ella **tey** um, eru hvørkikynsorð:
barn, børn; eyga, eygu; borð, borð.

Navnorð bendast í tølum: eintali og fleirtali. Tá ið talan bara er um ein ella eitt, stendur navnorðið í **eintali**, t.d. *stólur; skúli; talva, bust; oyra, stykki*, men tá ið talan er um fleiri, stendur navnorðið í **fleirtali**, t.d. *stólar; skúlar; talvur, bustir; oyru, stykki*.

Navnorð verða eisini bend í føllum. Tey eru: **hvørfall, hvønnfall, hvørjumfall, hvørsfall**. Vit benda orðið *úlvur* í føllum:

Hvørfall	hvør gongur har?	úlvur
Hvønnfall	hvønn sást tú?	úlv
Hvørjumfall	hvørjum møtti tú?	úlvi
Hvørsfall	hvørs vegna?	úlvs

Her sæst, at teir fyrstu bókstavirnir eru teir somu í øllum føllunum (*úlv*), men í teimum ymisku føllunum hevur orðið ymiskar endingar. Tann fyrri parturin av orðinum verður kallaður **stovnur**. Vit siga tí, at stovnurin í navnorðinum *úlvur* eitur *úlv*. Seinni parturin av orðinum verður kallaður **ending**. Stovnurin í navnorðinum *úlvur* er óbroyttur, men endingarnar eru ymiskar. Hetta, at endingarnar eru ymiskar, ger, at orðið broytist í skrift og talu.

Hyggja vit at orðinum *úlvur*; sæst, at í hvørjumfalli er endingin *-i*. Hetta er ein vanlig hvørjumfalsending, tó at mangar aðrar eru, men tó er altíð so, at hvørjumfall hevur ongantið endingina *-ð*.

Navnorð eru annaðhvørt óbundin ella bundin.

Óbundin eru navnorð, tá ið talan ikki er um nakran ávísan, men um einhvønn, t.d. *ein drongur, ein genta, eitt barn*.

Bundin eru navnorð, tá ið talan er um okkurt ávíst, t.d. *drongurin, gentan, barnið*.

Navnorð bendast eftir tveimum høvuðsbendingum: teirri sterku bendingini og teirri veiku bendingini.

Sterkt bend navnorð enda við **hjálfjóði** í hvørsfalli eintali.

Veikt bend navnorð enda við **sjálfjóði** í öllum föllum í eintali.

Navnorð

- eru annaðhvört **felagsnövn** ella **sernövn**,
- býtast í **trý kyn**,
- hava **tvey töl**,
- bendast í **fýra föllum**,
- eru annaðhvört **óbundin** ella **bundin**,
- eru annaðhvört **sterkt** ella **veikt bend**.

Sterk bending Óbundin navnorð

Sterkt bend navnorð enda við **hjálfjóði** í hvørsfalli í eintali.

Kalkkynsorð Sterkt bend

Vit velja okkum orðini **úlvur** og **vinur** at benda eftir. Tey eru okkara **bendingarmynstur**, t.e. at øll kalkkynsorð, sum hava somu endingar sum *úlvur* og *vinur*, bendast eins og tey.

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	úlv ur	vin ur
Hvønnfall	úlv	vin
Hvørjumfall	úlv i	vin i
Hvørsfall	úlv s	vin ar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	úlv ar	vin ir
Hvønnfall	úlv ar	vin ir
Hvørjumfall	úlv um	vin um
Hvørsfall	úlv a	vin a

Bæði *úlvur* og *vinur* eru sterkt bend, tí at tey í hvørsfalli í eintali enda við hjáljóði.

Hvørsfalsendingin **-s** gevur vanliga fleirtalsendingina **-ar**.

Hvørsfalsendingin **-ar** gevur at kalla altíð fleirtalsendingina **-ir**.

Øll navnorð enda við **-um** í hvørjumfalli fleirtali.

Øll navnorð enda við **-a** í hvørsfalli fleirtali.

Nógv orð bendast eins og *úlvur*, og nógv orð bendast sum *vinur*. Vit fara at nevna nøkur.

Sum **úlvur** bendast t.d.:

bátur	dreymur	heimur	køkur
bilur	fiskur	høvundur	peningur
dómur	fuglur	knívur	steinur

Bert í eintali bendast t.d.:

dámur	deymur	grátur	lyngur
dentur	eyrur	hýrur	toyur

Somu endingar sum *úlvur* hava eisini mong kallkynsorð, sum hava eitt *a* í stovninum:

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	armur	kambur
Hvønnfall	arm	kamb
Hvørjumfall	armi	kambi
Hvørsfall	arms	kambs
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	armar	kambar
Hvønnfall	armar	kambar
Hvørjumfall	ørnum	kombum
Hvørsfall	arma	kamba

Sum sæst, verður *a* við u-umljóði broytt til *ø* ella *o* í hvørjumfalli fleirtali.

Sum **armur** bendast t.d.:

barmur	hjallur	knappur	partur
garður	karmur	maður	skarvur

Sum **kambur** bendast t.d.:

brandur **drangur** **sandur**

Gevið gætur, at *a* í hvørjumfalli fleirtali framman fyri *m* ella *n* við u-umljóði verður broytt til *o*.

Nógv orð bendast eins og **vinur**, har hvørsfalsendingin *-ar* gevur fleirtalsendingina *-ir*. Her eru nøkur dømi:

burður	fyrimumur	litur	siður
býur	fundur	rættur	skurður
friður (eintal)	liður	seyður	stættur

Sum *vinur* bendast øll kallkynsorð, sum í hvørfalli eintali hava endingina *-aður*:

búnaður	hernaður	lesnaður	skilnaður
fagnaður	javnaður	mánaður	trúnaður
fenaður	kostnaður	marknaður	vevnaður

Nøkur fá orð enda við *-s* í hvørsfalli eintali og *-ir* í hvør- og hvønfalli fleirtali:

<i>Eintal</i>	
Hvørfall	gestur
Hvønfall	gest
Hvørjumfall	gesti
Hvørsfall	gests
<i>Fleirtal</i>	
Hvørfall	gestir
Hvønfall	gestir
Hvørjumfall	gestum
Hvørsfall	gesta

Sum **gestur** bendast:

blettur	løkur	salur	smiður
hvalur	minuttur	seiður	stavur
leikur	missur	skelkur	svanur

Tá ið kallkynsorð standa í hvørfalli eintali, hava tey ofta endingina *-ur* (ein úlvur, ein vinur), og í hvørfalli fleirtali er endingin *-ar* og *-ir*, men av kallkynsorðum eru tað bara hesi fyra, sum enda við *-ur* í hvørfalli og hvønfalli fleirtali: *bróður*, *bóndur*, *frændur*, *føtur*. (Fyrsta og fjórða eru sterkt bend, tey bæði mittastu veikt bend). Tey bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>				
Hvørfall	bróðir	bónði	frændi	fótur
Hvønfall	bróður	bónða	frænda	fót
Hvørjumfall	bróður	bónða	frænda	fóti/føti
Hvørsfall	bróður	bónða	frænda	fótar/fóts
<i>Fleirtal</i>				
Hvørfall	bróður	bøndur	frændur	føtur
Hvønfall	bróður	bøndur	frændur	føtur
Hvørjumfall	bróðrum	bóndum	frændum	fótum
Hvørsfall	bróðra	bónða	frænda	fóta

Óreglulig kallkynsorð

Av bendingarmynstrunum *úlvur* og *vinur* sæst, at nógv eru tey kallkynsorð, sum enda við *-ur* í hvørfalli eintali, men í nógvum kallkynsorðum dettur *-ur*-endingin burtur.

Latið okkum hyggja at orðunum *snigil* og *akur*.

Í orðinum *snigil* hoyrir *l* upp í stovnin, men ímillum *g* og *l* er *i* burturdottið, tá ið ending við sjálvljóði er komin afturat. Í *akur* dettur *u* burtur; *-ur* hoyrir upp í stovnin og er ikki ending.

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	snigil	akur
Hvønnfall	snigil	akur
Hvørjumfall	snigli	akri
Hvørsfall	snigils	akurs
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	sniglar	akrar
Hvønnfall	sniglar	akrar
Hvørjumfall	sniglum	økrum
Hvørsfall	snigla	akra

Sum **snigil** bendast t.d.:

biðil	ketil	miðil	smyril
diskil	krypil	ongul	tunnil
eingil	kyndil	seðil	vindil

Sum **akur** bendast t.d.:

fingur	metur
gjóstur (eintal)	róður (eisini <i>róðrar</i> í hvørsfalli eintali)
hungur (eintal)	snúður
látur (eintal)	stimbur (eintal)
lúður	svágur (bendist eisini sum <i>vinur</i>)
meldur	vetur

Gyllin, morgun og maður bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	gyllin	morgun	maður
Hvønnfall	gyllin	morgun	mann
Hvørjumfall	gyllin(i)	morgni	manni
Hvørsfall	gyllins	morguns	mans
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	gyllin	morgnar	menn
Hvønnfall	gyllin	morgnar	menn
Hvørjumfall	gyllinum	morgnum	monnum
Hvørsfall	gyllina	morgna	manna

Har ið stovnurin endar við *-s*, dettur *-s* í hvørsfalli burtur:

ansur (eintal)	frensur/fressur	jassur
básur	hálsur	laksur
fossur	heysur	saksur

Í nøkrum kallkynsorðum, har ið stovnurin endar við *-nn*, er *ð* komið í staðin fyri *-nn*, men tó bara í hvørfalli:

brunnur	=	bruður
drunnur	=	druður
grunnur	=	gruður
lunnur	=	luður
munnur	=	muður

Navnorð við *-ggj* ella *-gv* framman fyri *-ur*-ending:

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	heyggjur/heygur	skógvur	sjógvur
Hvønnfall	heyggj/heyg	skógv	sjógv
Hvørjumfall	heyggi/heygi	skógvi	sjógvi
Hvørsfall	heygs	skós	sjóvar/sævar/sjós
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	heyggjar/heygar	skógvar	sjógvar
Hvønnfall	heyggjar/heygar	skógvar	sjógvar
Hvørjumfall	heyggjum/heygum	skóm	sjógvum
Hvørsfall	heyggja/heyga	skógva	sjógva

Sum **heyggjur** bendist eisini *stíggjur*, sum **skógvur** *hógvur* (í hvørsfalli eintali: *hóvs*), *mógvur*.

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	veggur	strongur
Hvønnfall	vegg	strong
Hvørjumfall	veggi	streingi
Hvørsfall	veggjar	streingjar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	veggir	streingir
Hvønnfall	veggir	streingir
Hvørjumfall	veggjum	streingjum
Hvørsfall	veggja	streingja

Hesi bæði orðini enda í hvørsfalli eintali við *-jar*, í hvør- og hvønnfalli fleirtali við *-ir*, í hvørjumfalli fleirtali við *-jum*, og í hvørsfalli fleirtali við *-ja*.

Sum **veggur** bendast:

drykkur	seggur
leggur	sekkur
mergur (eintal)	serkur

Sum **strongur** bendast:

bonkur*
drongur

tvongur
vongur

**Bonkur* eitur í hvørsfalli eintali *beinkjar* ella *bonkar*.

Í hvør- og hvønfalli fleirtali eita orðini: *beinkir*, *dreingir*,
tveingir, *veingir*.

Onnur óreglulig kallkynsorð

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	ryggur	hylur	veðrur*
Hvønfall	rygg	hyl	veðr
Hvørjumfall	ryggi	hyli	veðri
Hvørsfall	ryggjar/rygs	hyljar/hyls	veðrar
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	ryggir	hyljar	veðrar/veðrir
Hvønfall	ryggir	hyljar	veðrar/veðrir
Hvørjumfall	ryggjum	hyljum	veðrum
Hvørsfall	ryggja	hylja	veðra

**Veðrur* hevur eisini hetta fornara bendingarsniðið:
veður, *veður*, *veðri*, *veðurs/ veðrar*, *veðrar*, *veðrum*, *veðra*.

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	háttur	táttur	fjørður
Hvønfall	hátt	tátt	fjørð
Hvørjumfall	hátti	tátti	firði/fjørði
Hvørsfall	háttar	táttar	fjarðar
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	hættir/háttir	tættir/táttar	firðir
Hvønfall	hættir/háttir	tættir/táttar	firðir
Hvørjumfall	háttum	táttum	fjørðum/firðum/fjarðum
Hvørsfall	háttar	táttar	fjarða

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	sonur	bøur
Hvønfall	son	bø
Hvørjumfall	syni/soni	bøi
Hvørsfall	sonar	bíggjar/bøar*
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	synir	bøir
Hvønfall	synir	bøir
Hvørjumfall	sonum/synum	bøum
Hvørsfall	sona	bíggja/bøa

* (Helst) bert í samansettum orðum: *Kirkjubøar*.

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	vøkstur	tráður
Hvønfall	vøkst(ur)	tráð
Hvørjumfall	vøkst(r)i	tráð(i)*
Hvørsfall	vakst(r)ar	tráðar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	vøkst(r)ir	træðrir **
Hvønfall	vøkst(r)ir	træðrir
Hvørjumfall	vøkst(r)um	tráðum
Hvørsfall	vakst(r)a	tráða

* Sniðini *træðri* og *træði* eru eisini til.

** Sniðini *træðir*, *træður* eru til í hvørfalli og hvønfalli, *træðrum* í hvørjumfalli.

Kvennkynsorð *Sterkt bend*

Vit velja okkum bendingarmynstrini: **bygd**, **jørð**, **vørr** og **fles**.

<i>Eintal</i>				
Hvørfall	bygd	jørð	vørr	fles
Hvønnfall	bygd	jørð	vørr	fles
Hvørjumfall	bygd	jørð	vørr	fles
Hvørsfall	bygdar	jarðar	varrar	flesjar
<i>Fleirtal</i>				
Hvørfall	bygdir	jarðir	varrar	flesjar
Hvønnfall	bygdir	jarðir	varrar	flesjar
Hvørjumfall	bygðum	jø/arðum	vø/arrum	flesjum
Hvørsfall	bygda	jarða	varra	flesja

Sum **bygd** bendast t.d.:

á	eik	helvt	mynd
bøn	ferð	hvíld	sól
dós	gátt	lóg	verð

Sum *bygd* bendast eisini øll kvennkynsorð, sum enda við *-an*, t.d.:

bivan	fatan	játtan	súpan	ætlan
blótan	heilsan	kúgan	tuskan	
byrjan	hóttan	skemtan	undran	
dálkan	hugsan	stákan	vitjan	

Somuleiðis fleirtalsorðini *fleytir*, *lótir*
og eintalsorðini *gikt*, *ómegd*, *mjólk*, *mold*, *tálg*.

Sum **jørð** (við u-umljóði) bendast:

bjørn	gjørð	mjødn	søgn
fjøl	grøv	røð	tjørn
fonn	høll	spønn	trøð

Sum **vørr** (við ongunum umljóði) bendast:

ár	grein*	kurv	rokning
fíggjng	hill	oyggj	tík
fylking	hurð	reim	æðr

*Eisini *-ir* í hvør- og hvønfalli fleirtali.

Við u-umljóði:

gron gørn spjørr nös

Sum **fles** bendast:

egg fit hel (eintal) il klyv skel

Stong og **bók** bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	stong	bók
Hvønfall	stong	bók
Hvørjumfall	stong	bók
Hvørsfall	stangar	bókar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	stengur	bøkur
Hvønfall	stengur	bøkur
Hvørjumfall	stongum	bókum
Hvørsfall	stanga	bóka

Sermerkt fyri sterkt bend kvennkynsorð er, at tey hava onga ending í trimum teimum fyrstu føllunum í eintali. Tey hava endingina *-ar* í hvørsfalli eintali og *-ir, -ar, -ur* í hvør- og hvønfalli fleirtali.

Í *stong* er *o* í stovninum u-umljóð broytt frá *a*, sum enn er í hvørsfalli eintali, og *a* verður í fleirtali í hvør- og hvønfalli við i-umljóði broytt til *e*.

Í *bók* verður *ó* í stovninum við i-umljóði broytt til *ø* í hvør- og hvønfalli fleirtali.

Kvennkynsorð við i-umljóði í fleirtali enda har við *-ur*:

Sum **stong** bendast:

dorg*	ont	strond
hond	rond	tong
honk	rong	trom
mørk	spong	vomb

*Tó *dorgar* í hvørsfalli eintali.

Sum **bók** bendast:

bót brók glóð nátt* rók rót

**Nætur* í hvør- og hvønnfalli fleirtali.

Uttan ending í fleirtali: *gás-gæs, lús-lýs, mús-mýs*.

Bæði við u- og i-umljóði og við ongari ending í fleirtali: *tonn-tenn*.

Óreglulig kvennkynsorð

<i>Eintal</i>				
Hvørfall	tá	gjógv	klógv	
Hvønnfall	tá	gjógv	klógv	
Hvørjumfall	tá	gjógv	klógv	
Hvørsfall	táar	gjáar	klóar	
<i>Fleirtal</i>				
Hvørfall	tær	gjáir	kløur	
Hvønnfall	tær	gjáir	kløur	
Hvørjumfall	tóm/táum	gjáum	klóm	
Hvørsfall	táa	gjáa	kló(gv)a	

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	kúgv/kú	brúgv/brú
Hvönnfall	kúgv/kú	brúgv/brú
Hvørljumfall	kúgv/kú	brúgv/brú
Hvørsfall	kú(gv)ar	brú(gv)ar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	kýr	brýr/brúgvar
Hvönnfall	kýr	brýr/brúgvar
Hvørljumfall	kúm	brú(gvu)m
Hvørsfall	kú(gv)a	brú(gv)a

Nøkur kvennkynsorð enda við *á*, *ó* ella *ú* í stovninum. Tey, ið enda við *ó* ella *ú*, hava vanliga endingina *-gv*, sum er ein heild, soleiðis at tá ið *v* dettur burtur, dettur *g* vanliga eisini burtur.

Sum **gjógv** bendast: *krógv, lógv, flógv* (fleirtal: *fláir* ella *flour*)

Sum **klógv** bendist: *rógv* (lítill rund klingra)

Sum **kúgv** bendist: *súgv*

Sum **brúgv** bendist: *frúgv*

Fjøður og **mýri** bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	fjøður	mýri
Hvönnfall	fjøður	mýri
Hvørljumfall	fjøður	mýri
Hvørsfall	fjaðrar	mýrar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	fjaðrar	mýrar
Hvönnfall	fjaðrar	mýrar
Hvørljumfall	fjaðrum/fjøðrum	mýrum
Hvørsfall	fjaðra	mýra

Sum **fjøður** (men við ongum umljóði) bendast:

brúður	gívur	mastur	vinstur
gimbur	livur	royður	vættur

Sum **mýri** bendast:

byrði	ermi	heiði
oyri	veiði	

Hesi orð verða nú ofta bend eftir teirri veiku bendingini í eintali, sum *dunna*:

byrða - byrðu - byrðu - byrðu

Tey bendast tá veikt í eintali, men sterkt í fleirtali:

mýra - mýru - mýru - mýru

mýrar - mýrar - mýrum - mýra

Onnur óreglulig kvennkynsorð

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	ong	song	
Hvønnfall	ong	song	
Hvørjumfall	ong	song	
Hvørsfall	eingjar	seingjar/songar	
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	eingir/eingjar	seingir/sengur	
Hvønnfall	eingir/eingjar	seingir/sengur	
Hvørjumfall	eingjum	seingjum/songum	
Hvørsfall	eingja	seingja/songa	

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	rás	ær	alin
Hvønnfall	rás	ær	alin
Hvørjumfall	rás	ær	alin
Hvørsfall	rásar	ær	alinar
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	rásir/ræsur	ær	alin/alnir
Hvønnfall	rásir/ræsur	ær	alin/alnir
Hvørjumfall	rásur	óm	alnum
Hvørsfall	rása	áa	alna

Hvørkikynsorð *Sterkt bend*

Sum bendingarmynstur taka vit fram orðini: **orð**, **barn**, **gil**.

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	orð	barn	gil
Hvønnfall	orð	barn	gil
Hvørjumfall	orði	barni	gili
Hvørsfall	orðs	barns	gils
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	orð	børn	gil
Hvønnfall	orð	børn	gil
Hvørjumfall	orðum	børnum	giljum
Hvørsfall	orða	barna	gilja

Sum **orð** bendast t.d.:

amboð	fólk	mál	skáp
bál	forrit	pappír	vápn
borð	kvøld	sekund	ævintýr

Harumframt hesi orð, sum bara koma fyrri í eintali:

bik	drasl	gull	regn	tin
blekk	grót	kol	rím (frost)	øl

Og hesi, sum bert koma fyrri í fleirtali:

avroð	hjún	høsn	jól
-------	------	------	-----

Sum **barn** bendast t.d.:

agn	flagg	ílat	skjal
band*	flogfar	lamb*	tjald
fjall	hav	mark	vatn

**Bond*, *lomb* í hvør- og hvønnfalli fleirtal.

Sum **gil** bendast t.d.:

ben	kyn	sev
ber	nes	skegg
egg	net	sker
fyl	nev	stev
ker	riv	vil (fleirtal)

(Øll hava tó ikki longur *j* í hvørjumfalli fleirtali)

Orðini **kvæði** og **merki** bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	kvæði	merki
Hvønnfall	kvæði	merki
Hvørjumfall	kvæði	merki
Hvørsfall	kvæðis	merkis
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	kvæði(r)	merki(r)
Hvønnfall	kvæði(r)	merki(r)
Hvørjumfall	kvæðum	merkjum
Hvørsfall	kvæða	merkja

Sum **kvæði** bendast t.d.:

arbeiði	dømi	góðgæti	lyfti
býti	epli	høli	stýri
dýpi	frælsi	knetti	ørindi

Bert í eintali:

ágrýtni	kaffi	silki	tykni
djúphugsni	lyndi	sinni	æti
eyðkvæmi	lýsi	tólmenni	ørviti

Bert í fleirtali:

eirindi	líkindi	rættindi	vísindi
kyrrindi	mýkindi	tíðindi	

Øll orð, ið enda við *-ilsí*, t.d.:

piprilsí	roykilsí	skepilsí
rokilsí	skapilsí	ørilsí

Øll orð, ið enda við *-loysí*, t.d.:

arbeiðsloysí	máttloysí
maktarloysí	siðloysí

Sum **merki** bendast t.d.:

byrgi	meingi	ynski
fylgi	ótýggi	yrki
fylki	ríki	virki
húski	stykki	vittuggi

Óreglulig hvørkikynsorð

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	aks	reiður	felag
Hvønnfall	aks	reiður	felag
Hvørumfall	aksi	reiðri	felag(i)
Hvørsfall	aks	reiðurs	felags
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	øks	reiður	feløg
Hvønnfall	øks	reiður	feløg
Hvørumfall	øksum	reiðrum	feløgum
Hvørsfall	aksa	reiðra	felaga

Sum **aks** bendast (við ongum umljóði) t.d.:

bros **fj**ós **hú**s **to**s (eintal)

Og við umljóði t.d. *gras*.

Sum **reiður** bendast:

blómstur	portur	skjaldur
indur	róður	tjóður
mynstur	samdægur	undur

Og við umljóði t.d.:

kamar	(fleirtal: kómur)
tjaldur	(fleirtal: tjöldur)
spjaldur	(fleirtal: spjöldur)

Bert í eintali t.d.:

eitur	hindur	okur	suður
eystur	klandur	silvur	sukur
fjáltur	lóður	slatur	tigul
gaman	myrkur	slupur	timbur
hatur	norður	smikur	vestur

Bert í fleirtali:

foreldur
klötur

Sum **felag** bendast:

ankar	nummar*
bikar	summar**
kerald	

* Hvør- og hvønnfall fleirtal: *nummur* ella *nummør*,
hvørjumfall fleirtal: *numrum*.

** Hvør- og hvønnfall fleirtal: *summur* ella *summør*,
hvørjumfall fleirtal: *sumrum*.

Orðini **skýggj (ský)** og **búgv (bú)** bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	skýggj/ský	búgv/bú
Hvønnfall	skýggj/ský	búgv/bú
Hvørumfall	skýggi	búgvi
Hvørsfall	skýs	bús
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	skýggj/ský	búgv/bú
Hvønnfall	skýggj/ský	búgv/bú
Hvørumfall	skýggjum	búgvum
Hvørsfall	skýggja	bú(gv)a

Sum **skýggj** bendast t.d.:

goyggj
kríggj (hvørsfall eintal: *krígs*)
skríggj (hvørsfall eintal: *skrígs*)

stroyggj
víggj (hvørsfall eintal: *vígs*)

Bert í eintali t.d:

blyggj
deiggj (hvørsfall eintal: *deigs*)
hoyggj
hýggj

royggj (hvørsfall eintal: *roygs*)
síggj
slýggj

Bert í fleirtali:

týggj

Sum **búgv** bendast t.d:

plógv (hvørsfall eintal: *plógs*)
prógv (hvørsfall eintal: *próvs*)

skúgv (hvørsfall eintal: *skúvs*)
tjógv

Bert í eintali:

hógv (hvørsfall eintal: *hóvs*)
slógv (hvørsfall eintal: *slógs*)

tógv

Onnur óreglulig hvørkikynsorð

<i>Eintal</i>				
Hvørfall	knæ	træ		høvd/høvur
Hvønnfall	knæ	træ		høvd/høvur
Hvørjumfall	knæ(i)	træ(i)		høvdi
Hvørsfall	knæs	træs		høvuðs
<i>Fleirtal</i>				
Hvørfall	knø/knæ	trø		høvd/høvur
Hvønnfall	knø/knæ	trø		høvd/høvur
Hvørjumfall	knøum	trøum		høvdum
Hvørsfall	kníggja	tríggja		høvda

Skyldskaparorð

Fyri seg og uttan fyri øll hesi bendingarmynstrini eru **skyldskaparorðini**. Tey eru *faðir*, *móðir*, *bróðir*, *dóttir*, *systir*, *fastir*, *mostir*. *Faðir* hevur serstaka bending, men felags fyri øll hini er, at tey enda við *-ir* í hvørfalli eintali og *-ur* í hinum trimum føllunum í eintali. *Sonur* hoyrir *ikki* til skyldskaparorðini.

<i>Eintal</i>				
Hvørfall	faðir	móðir	bróðir	dóttir
Hvønnfall	faðir*	móður	bróður	dóttur
Hvørjumfall	faðir*	móður	bróður	dóttur
Hvørsfall	faðirs*	móður	bróður	dóttur
<i>Fleirtal</i>				
Hvørfall	fedrar	møður	brøður	døtur
Hvønnfall	fedrar	møður	brøður	døtur
Hvørjumfall	fedrum	møðrum	brøðrum	døtrum
Hvørsfall	fedra	møðra	brøðra	døtra

* *Faðir* æt á fornum máli *føður*, á gomlum føroyskum *føður* í hvønn-, hvørjum- og hvørsfalli eintali.

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	systir	fastir	mostir
Hvønnfall	systur	fastur	mostur
Hvørumfall	systur	fastur	mostur
Hvørsfall	systur	fastur	mostur
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	systrar	fastrar	mostrar
Hvønnfall	systrar	fastrar	mostrar
Hvørumfall	systrum	fastrum	mostrum
Hvørsfall	systra	fastra	mostra

Veik bending Óbundin navnorð

Veikt bend navnorð enda við **sjálfvjóði** í öllum föllum í eintali.

Kalkkynsorð *Veikt bend*

Vit velja okkum bendingarmynstrið **risi**.

<i>Eintal</i>	
Hvørfall	risi
Hvønnfall	risa
Hvørumfall	risa
Hvørsfall	risa
<i>Fleirtal</i>	
Hvørfall	risar
Hvønnfall	risar
Hvørumfall	risum
Hvørsfall	risa

Sum **risi** bendast t.d.:

abbi	fangi	kjálki	pápi
banki	granni	lund	sáttmáli
dögurði	hagi	máni	tanki

Summi av hesum orðum kunnu hava u-umljóð í hvørjumfalli fleirtali:

hagi - høgum
tanki - tonkum.

Hesi eintalsorðini bendast eisini sum *risi*:

dugni	histi	ivi	sveiti	tregi
fløvi	hiti	ótti	sveitti	trivni
geymi	hosti	rómi	tokki	undirluti
hávi	hoyni	sómi	tosti	yvirluti

Orð, ið enda við *-ari*, *-leiki*, *-ingi*, bendast eisini sum *risi*, t.d.:

bakari	kjallari	kunnleiki	stuttleiki	letingi
dómari	skipari	sannleiki	armingi	

Gevið gætur: Hesi orð hava endingina *-ar* í hvør- og hvønnfalli fleirtali: *bakarar*, *skiparar* o.s.fr.

Kvennkynsorð *Veikt bend*

Orðini **dunna** og **møði** bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	dunna	møði
Hvønnfall	dunnu	møði
Hvørjumfall	dunnu	møði
Hvørsfall	dunnu	møði
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	dunnur	
Hvønnfall	dunnur	
Hvørjumfall	dunnum	
Hvørsfall	dunna	

Sum **dunna** bendast t.d.:

alda	genta	próvtøka	tyrla
blæa	kona	smátta	uppvørpa
bryggja	mamma	telda	vísa

Bert í fleirtali: *buksur, búnyttur*.

Sum **møði** bendast t.d.:

elli	frøi	kristni	mildi	vreiði
frøði	heimspeki	leti	mildni	øði

Orð, ið enda við *-semi*, t.d. *hjálpsemi*.

Orðini *gleði* og *ævi*, sum eisini koma fyri í fleirtali: *gleðir, ævir*.

Gevið gætur: Orð, ið bendast sum *møði* hava ikki *s* í hvørsfalli eintali: *møðiligur, gleðiboð, frøðiorð*.

Hvørkikynsorð *Veikt bend*

Orðini **eyga** og **noða** bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	eyga	noða
Hvønnfall	eyga	noða
Hvørjumfall	eyga	noða
Hvørsfall	eyga	noða
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	eygu(r)	noðu(r)
Hvønnfall	eygu(r)	noðu(r)
Hvørjumfall	eygum	noðum
Hvørsfall	eygna	noða

Sum **eyga** bendast t.d.:

álvara (eintal)	lunga
drekka (eintal)	menniskja (hvørsfall fleirtal: <i>menniskja</i>)
eista	nýra
hjarta	oyra
leika	
(hvørsfall fleirtal: <i>leika</i>)	

Sterk bending *Bundin navnorð*

Kallkynsorð *Sterkt bend*

Við tveimur dómum skulu vit vísa munin millum það óbundna og það bundna navnorðið:

Ein **bátur** fer til útróðrar
Hin **báturinn** fer til útróðrar

Í fyrra setninginum verður ekki sagt, hvör bátur, það er, sum fer til útróðrar. Það kann vera hvör sum helst.

Men í tí seinna setninginum hava vit fingið at vita, hvör báturinn er, sum fer til útróðrar.

Í fyrra setninginum hefur *bátur* ta vanligu kallkynsendingina *-ur*, men í seinna setninginum er endin *-in* komin aftur at tí fyrru endingini: *báturinn*.

Vit siga, at navnorðið *bátur* er **óbundið**, men navnorðið *báturinn* er **bundið**.

Bundna kenniorðið eitur í kallkyni **hin** framman fyri navnorði og bendist soleiðis (sí eisini bls. 82-83):

<i>Eintal</i>	
Hvørfall	hin
Hvønnfall	hin
Hvørumfall	hinum
Hvørsfall	hins
<i>Fleirtal</i>	
Hvørfall	hinir
Hvønnfall	hinar
Hvørumfall	hinum
Hvørsfall	hinna

Tá ið kenniorðið er ending í navnorðinum, dettur *h* burtur og ofta eisini *i*.

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	úlvur in	vinur in
Hvønnfall	úlv in	vin in
Hvørjumfall	úlvi num	vini num
Hvørsfall	úlvs ins	vinar ins
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	úlvar nir	vinir nir
Hvønnfall	úlvar nar	vinir nar
Hvørjumfall	úlvu num	vinu num
Hvørsfall	úlva nna	vina nna

Gevið gætur, at tann bundna endingin verður ikki sett beinleiðis aftur at stovnum, men hon verður sett aftur at tí óbundnu endingini (úlvur, úlvurin; vinur, vinurin).

Tí eitur tað í fleirtali úlvarnir, vinirnir (og ikki úlvannir, vininir), hóast *r* hoyrist ikki í framburði. Tann óbundna endingin í fleirtali er *-ar*, *-ir* (fleiri úlvar, fleiri vinir), og aftur at hesi endingini verður tann bundna endingin lögð.

Gevið gætur, at tað eitur *menninir* (ikki mennirnir), tí *maður* hevur onga óbundna ending í hvør- og hvønnfalli í fleirtali (fleiri *menn*, ikki fleiri „*mennir*“). Bert *h* dettur burtur í bundna kenniorðinum og ikki *i*, tí at *menn* onga óbundna ending hevur í fleirtali (*menn*, *menninir*). Sama við kvennkynsorðunum *negl* - *neglinar*, *tenn* - *tenninar*.

Í hvørjumfalli í fleirtali dettur *m* altíð burtur úr tí óbundnu endingini, tá ið orðið stendur bundið: *úlvu(m)num*, *vinu(m)num*.

Gevið gætur: Bundna hvørsfalsendingin hevur tvífalt *n* framman fyri *a*: *hinnar*, *hinna*.

Kvennkynsorð *Sterkt bend*

Bundna kenniorðið hjá kvennkynsorðum bendist:

<i>Eintal</i>	
Hvørfall	hin
Hvønnfall	hina
Hvørjumfall	hini
Hvørsfall	hinnar
<i>Fleirtal</i>	
Hvørfall	hinar
Hvønnfall	hinar
Hvørjumfall	hinum
Hvørsfall	hinna

Orðini **bygd**, **jørð**, **vørr** og **fles** bendast soleiðis bundin:

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	bygd in	jørð in
Hvønnfall	bygd ina	jørð ina
Hvørjumfall	bygd ini	jørð ini
Hvørsfall	bygdar innar	jarðar innar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	bygdir nar	jarðir nar
Hvønnfall	bygdir nar	jarðir nar
Hvørjumfall	bygdu num	jørðu num/jarðu num
Hvørsfall	bygda nna	jarða nna

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	vørr in	fles in
Hvønnfall	vørr ina	fles ina
Hvørjumfall	vørr ini	fles ini
Hvørsfall	vørrar innar	flesjar innar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	vørrar nar	flesjar nar
Hvønnfall	vørrar nar	flesjar nar
Hvørjumfall	vørru num	flesju num
Hvørsfall	vørra nna	flesja nna

Hjá teimum kvennkynsorðum, sum enda við *-á*, *-ógv*, *-úgv*, *-ggj* (t.d. *tá*, *gjógv*, *kúgv*, *oyggj*) verður *n* í tí bundna kenniorðinum tvífalt í hvønnfalli og hvørjumfalli í eintali, og *i* dettur burtur.

<i>Eintal</i>		
Hvørfall	tá in	gjógv in
Hvønnfall	tá nna	gjó nna
Hvørjumfall	tá nni	gjó nni
Hvørsfall	táar innar	gjáar innar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	tær nar	gjáir nar
Hvønnfall	tær nar	gjáir nar
Hvørjumfall	tó num/táu num	gjáu num
Hvørsfall	táa nna	gjáa nna
<i>Eintal</i>		
Hvørfall	kúgv in	oygg in
Hvønnfall	kú nna	oy nna
Hvørjumfall	kú nni	oy nni
Hvørsfall	kú(gv)ar innar	oyggjar innar
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	kýr nar	oyggjar nar
Hvønnfall	kýr nar	oyggjar nar
Hvørjumfall	kú num	oyggju num
Hvørsfall	kú(gv)a nna	oyggja nna

Hvørkikynsorð *Sterkt bend*

Bundna kenniorðið eitur í hvørkikyni **hitt** og bendist:

<i>Eintal</i>	
Hvørfall	hitt
Hvønnfall	hitt
Hvørjumfall	hinum
Hvørsfall	hins
<i>Fleirtal</i>	
Hvørfall	hini
Hvønnfall	hini
Hvørjumfall	hinum
Hvørsfall	hinna

Tá ið bundna kenniorðið stendur sum ending hjá hvørkikynsorðum, eitur tað ikki *hitt*, men *(h)ið*.

Orðini **orð, barn, gil, aks, tjaldur, felag** bendast soleiðis bundin:

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	orð ið	barn ið	gil ið
Hvønnfall	orð ið	barn ið	gil ið
Hvørjumfall	orði num	barni num	gili num
Hvørsfall	orðs ins	barns ins	gils ins
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	orð ini	børn ini	gil ini
Hvønnfall	orð ini	børn ini	gil ini
Hvørjumfall	orðu num	børnu num	gilju num
Hvørsfall	orða nna	barna nna	gilja nna

<i>Eintal</i>			
Hvørfall	aks ið	tjaldr ið	felag ið
Hvønnfall	aks ið	tjaldr ið	felag ið
Hvørjumfall	aksi num	tjaldri num	felag num
Hvørsfall	aks ins	tjaldurs ins	felags ins
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	øks ini	tjølðr ini	feløg ini
Hvønnfall	øks ini	tjølðr ini	feløg ini
Hvørjumfall	øksu num	tjølðru num	feløgu num
Hvørsfall	aksa nna	tjaldra nna	felaga nna

Veik bending *Bundin navnorð*

Kallkynsorðið **risi**, kvennkynsorðið **dunna** og hvørkikynsorðið **eyga** verða bundin bend soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	risi n	dunna n	eyga ð
Hvønnfall	risa n	dunnu na	eyga ð
Hvørjumfall	risa num	dunnu ni	eyga num
Hvørsfall	risa ns	dunnu nnar	eyga ns
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	risar nir	dunnur nar	eygu ni
Hvønnfall	risar nar	dunnur nar	eygu ni
Hvørjumfall	risu num	dunnu num	eygu num
Hvørsfall	risa nna	dunna nna	eygna nna

Um *kallkynsorð* er tað at siga, at sum ávíst frammanfyri verður tann bundna endingin sett aftur at tí óbundnu endingini: risi - risin. Tí skriva vit í fleirtali risarnir, risarnar og ikki risanir, risanar.

Viðvíkjandi *kvennkynsorðunum* eiga vit at minnast til munin á hvørsfalli í eintali og hvør- og hvønnfalli í fleirtali: *dunnunnar* og *dunnurnar*. Bæði orðini ljóða eins, men tey verða skrivað ymist.

Viðvíkjandi *hvørkikynsorðunum* eiga vit at gáa eftir hvørsfalli í fleirtali: *eygnanna*. Gevið eisini gætur, at í hvør- og hvønnfalli í eintali enda veikt bend hvørkikynsorð við -ð, tá ið tey standa bundin. Tí eitur tað *eygað*, *oyrað* og ikki “eygaið”, “oyraið”, sum mangan er at hoyra.

Felags fyri tey veikt bendu navnorðini er, at tá ið tað bundna kenniorðið er ending, verður bara *n* ella *ð* eftir av *hin*, *hið* (*risin*, *dunna*, *eygað*).

Kenniorð

Kenniorð kunnu vera óbundin ella bundin.

Óbundna kenniorðið eitur:

í kallkyni:	ein	ein maður
í kvennkyni:	ein	ein kona
í hvørkikyni:	eitt	eitt barn

Ein bendist soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	ein	ein	eitt
Hvønnfall	ein	eina	eitt
Hvørjumfall	einum	ein(ar)i	einum
Hvørsfall	eins	einar	eins
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	einir	einar	eini
Hvønnfall	einar	einar	eini
Hvørjumfall	einum	einum	einum
Hvørsfall	eina	eina	eina

Bundna kenniorðið eitur:

í kallkyni:	hin	hin stóri maðurin
í kvennkyni:	hin	hin raska konan
í hvørkikyni:	hitt	hitt sjúka barnið

Bundna kenniorðið kann eisini standa aftast í orði og eitur tá:

í kallkyni:	-in	maðurin
í kvennkyni:	-in	bygdin
í hvørkikyni:	-ið	barnið

Hin bendist soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvorfall	hin	hin	hitt
Hvönnfall	hin	hina	hitt
Hvorjumfall	hinum	hini	hinum
Hvorsfall	hins	hinnar	hins
<i>Fleirtal</i>			
Hvorfall	hinir	hinar	hini
Hvönnfall	hinar	hinar	hini
Hvorjumfall	hinum	hinum	hinum
Hvorsfall	hinna	hinna	hinna

Ávísingarfornavnið **tann** verður eisini brúkt sum bundið kenniorð (sí bls. 104). Meira er sagt um kenniorðini, har ið navnorð verða viðgjörd bundin og óbundin (sí bls. 76-81).

Lýsingarorð

Eitt lýsingarorð er eitt orð, sum sigur frá, hvussu eitt navnorð er ella kann vera:

Maðurin er stóru
Konan er stór
Barnið er stórt

Lýsingarorðið lýsir navnorðið

Lýsingarorðini verða bend í:

tolum: ein *stóru* maður
fleiri *stórir* menn

føllum: ein *stóru* maður sat har
eg sá ein *stóran* mann
eg møtti einum *stórum* manni

kynjum: ein *stórur* maður
ein *stór* kona
eitt *stórt* barn

stigum: stórur - stærri - størstur

At vita, um eitt orð er lýsingarorð, ber til at seta tað inn ímillum kenniorðini *ein* ella *eitt*, *hin* ella *hitt* og eitt *navnorð*:

ein **grønur** bilur
hin **grøni** bilurin
eitt **frálíkt** kvøld
hitt **frálíka** kvøldið

Eins og navnorð bendast lýsingarorðini eftir tveimum høvuðsbendingum: hini sterku bendingini og hini veiku bendingini.

Lýsingarorð eru **sterkt bend**, tá ið navnorðið stendur **óbundið**:

ein **sjúkur** maður
ein **sjúk** kona
eitt **sjúkt** barn

Lýsingarorð eru **veikt bend**, tá ið navnorðið stendur **bundið**:

hin **sjúki** maðurin
hin **sjúka** konan
hitt **sjúka** barnið

ella á annan hátt **ávíst**:

gamli Andras
Eiríkur Reyði

Lýsingarorð *Sterkt bend*

Vit velja okkum lýsingarorðini **sjúkur** og **spakur** sum bendingarmynstur:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	sjúkur	sjúk	sjúkt
Hvønnfall	sjúkan	sjúka	sjúkt
Hvørjumfall	sjúkum	sjúkari	sjúkum
Hvørsfall	sjúks	sjúk(r)ar	sjúks
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	sjúkir	sjúkar	sjúk
Hvønnfall	sjúkar	sjúkar	sjúk
Hvørjumfall	sjúkum	sjúkum	sjúkum
Hvørsfall	sjúk(r)a	sjúk(r)a	sjúk(r)a

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	spakur	spøk	spakt
Hvønnfall	spakan	spaka	spakt
Hvørjumfall	spøkum	spakari	spøkum
Hvørsfall	spaks	spak(r)ar	spaks
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	spakir	spakar	spøk
Hvønnfall	spakar	spakar	spøk
Hvørjumfall	spøkum	spøkum	spøkum
Hvørsfall	spak(r)a	spak(r)a	spak(r)a

Bendingarmynstrini vísa okkum, at í hvørsfalli í kvennkyni í eintali og í hvørsfalli í øllum kynjum í fleirtali kemur viðhvørt *r* ímillum stovn og ending.

Lýsingarorð verða sjaldan nýtt í hvørsfalli uttan í samansettum orðum.

Flest lýsingarorð bendast eins og **sjúkur** og **spakur**. Vit nevna nøkur teirra:

beinur	gløggur	ljósur	skeivur
djúpur	høgur	mjúkur	tómur
frekur	klókur	ringur	ungur

Øll lýsingarorð við eftirskoytinum *-ligur*. Endingin í kvennkyni er *-lig*, í hvørkikyni *-ligt*:

ástøðiligur	góðsligur	prýðiligur
blíðligur	hugnaligur	ræðuligur
dámligur	ítróttarligur	skrivligur
fløkjaligur	møguligur	vanligur

Øll lýsingarorð við eftirskoytinum *-igur*. Endingin í kvennkyni er *-ig*, í hvørkikyni *-igt*:

blóðigur	kunnigur	varigur
fyndigur	morðgírigur	vitigur
gírigur	skundigur	ævigur
hegnigur	sniðfundigur	
hendigur	snúðigur	

Øll lýsingarorð við eftirskoytinum *-ugur*. Endingin í kvennkyni er *-ug*, í hvørkikyni *-ugt* (fleiri av orðunum við eftirskoytinum *-igur* kunnu eisini enda við *-ugur*):

blóðugur	kunnugur	varugur
fyndugur	liðugur	vitugur
gírugur	morðgírugur	ævugur
hendugur	neyðugur	ørðugur

Sum **sjúkur** bendast eisini lýsingarorð, sum hava eftirskoytið *-uttur*. Í kvennkyni og hvørkikyni er endingin *-ut*:

baldruttur	knortluttur	oyðsluttur	stokkuttur
flekkuttur	lorkuttur	pjakuttur	támuttur
ímuttur	mjølvtuttur	roksuttur	øvtuttur

Lýsingarorðið **blíður** bendist soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	blíður	blíð	blítt
Hvønnfall	blíðan	blíða	blítt
Hvørjumfall	blíðum	blíðari	blíðum
Hvørsfall	blíðs	blíðar	blíðs
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	blíðir	blíðar	blíð
Hvønnfall	blíðar	blíðar	blíð
Hvørjumfall	blíðum	blíðum	blíðum
Hvørsfall	blíða	blíða	blíða

Sum **blíður** bendast t.d.:

breiður	gráur	ljótur	ráur
fríur	heitur	móður	reyður
glaður	kátur	prúður	søtur

Øll lýsingarorð, sum enda við *-sk* í stovninum: *frískur*. Í kvennkyni er endingin *-sk*: *frísk*, í hvorkikyni *-skt*: *frískt*.

beiskur	føroyskur	íslendskur	sleiskur
enskur	hatskur	mælskur	spískur
feskur	ilskur	sjónskur	trølskur

Øll lýsingarorð við eftirskoytinum *-aður*. Í kvennkyni og hvorkikyni er endingin *-að*:

ansaður	ektaður	lunkaður	vallaður
brekaður	hugaður	mótaður	vápnaður
dánaður	kynjaður	sinnaður	ættaður

Øll lýsingarorð, sum hava *-d* ella *-t* aftan fyri hjáljóð í stovninum: *rundur*, *hentur*. Í kvennkyni hvørfalli er orðið **stovnurin**: *rund*, *hent*. Í hvorkikyni er endingin *-t*: *runt*, *hent*.

blindur	mildur	rundur	stuttur
fremmandur	misháttur	snildur	treystur
hentur	nettur	spaklyntur	tystur
mettur	óndur	stoltur	verdur

Sum **spakur** bendast:

Við u-umljóði frá *a* til *ø*:

argur	falskur	kaldur	raskur
bjartur	harður	latur	spakur
djarvur	javnur	naskur	svartur

Við u-umljóði frá *a* til *o* framman fyri *m* og *n*:

langur	ramur	samur	tamur
mangur	rangur	svangur	vanur

Við samjavnaði fær *æ* stundum u-umljóð:
lættur (*løttum* ella *lættum*, *løtt* ella *lætt*).

næmur	ræstur	slættur	vænur
ræddur	rættur	tættur	

Í samansettum orðum er umljóð bara í stovninum á seinna liði:
lagghallur-lagghøll.

lagghallur	nakkalangur	sjálvsagdur	speisamur
møðsamur	nærlagdur	skynsamur	takksamur

Óreglulig lýsingarorð

Nøkur lýsingarorð enda við *-il* ella *-in*. Endingin *-ur* í kallkyni er burtur. Í hesum orðum dettur *-i* burtur í bendingini, har ið endingin byrjar við sjálvljóði. Tað eitur *vaknan*, ikki „vakinan“. Við bendingarmynstrinum **vakn** sum fyrimynd kunnu vit gera okkum hesa reglu:

Tey lýsingarorð, sum í kallkyni og kvennkyni hava endingina *-il* ella *-in*, hava í hvørkikyni í eintali endingina *-ið*.

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	vakn	vakn	vakið
Hvønnfall	vaknan	vakna	vakið
Hvørjumfall	vaknum	vaknari	vaknum
Hvørsfall	vakins	vaknar	vakins
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	vaknir	vaknar	vakn
Hvønnfall	vaknar	vaknar	vakn
Hvørjumfall	vaknum	vaknum	vaknum
Hvørsfall	vakna	vakna	vakna

Sum **vakn** bendast (við endingini *-il*): *lítill*, *mikill*.

Sum **vakn** bendast (við endingini *-in*) t.d.:

alskin	erpin	iðin	spurin
bangin	fegin	kvalin	tolin
dovin	heppin	opin	varin

Framman fyri hjálfjóð verður *ð* til *d*: *heiðin* - *heidnan* - *heidnum*. Hesi orð bendast sum *vakn*:

heiðin	lýðin	ráðin (hin rádni)	snoðin
kviðin	moðin	smeðin	staðin
loðin	oyðin	smæðin	

Nøkur sterkt bend lýsingarorð, sum enda við *-ur* í kallkyni og kvennkyni og *-urt* í hvørkikyni, hava *r* í øllum føllum, men *u* dettur burtur framman fyri sjálvljóð í endingini.

Bendingardømi: **tepur**

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	tepur	tepur	tepurt
Hvønnfall	tepran	tepra	tepurt
Hvørjumfall	teprum	teprari	teprum
Hvørsfall	tepurs	teprar	tepurs
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	teprir	teprar	tepur
Hvønnfall	teprar	teprar	tepur
Hvørjumfall	teprum	teprum	teprum
Hvørsfall	tepra	tepra	tepra

Sum **tepur** bendast: *digur, snævur, vitur*.

Og við u-umljóði: *dapur, fagur, vakur*.

Lýsingarorð, sum í stovninum enda við *ó, ú, ý* framman fyri *-gv* og *-ggj*, bendast sum **flógvur**:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	flógvur	flógv	flótt
Hvønnfall	flógvan	flógva	flótt
Hvørjumfall	flógvum	flógvari	flógvum
Hvørsfall	(flós)	(flógvar)	(flós)
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	flógvir	flógvar	flógv
Hvønnfall	flógvar	flógvar	flógv
Hvørjumfall	flógvum	flógvum	flógvum
Hvørsfall	flógva	flógva	flógva

Soleiðis bendast eisini:

blúgvur	í hvørkikyni: <i>blúgt</i>	lýggjur	í hvørkikyni: <i>lýtt</i>
trúgvur	í hvørkikyni: <i>trútt</i>	nógvur	í hvørkikyni: <i>nógv</i>
drúgvur	í hvørkikyni: <i>drúgt</i>	nýggjur	í hvørkikyni: <i>nýtt</i>

Onnur óreglulig lýsingarorð

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	búgvín	búgvín	búgvíð
Hvønnfall	búnan	búna	búgvíð
Hvørjumfall	búnum	búnari	búnum
Hvørsfall	-	-	-
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	búnir	búnar	búgvín
Hvønnfall	búnar	búnar	búgvín
Hvørjumfall	búnum	búnum	búnum
Hvørsfall	búna	búna	búna

Sum **búgvín** bendast:

fúgvín	í hvønnfalli í kallkyni: <i>fúnan</i>
snúgvín	í hvønnfalli í kallkyni: <i>snúnan</i>
tógvín	í hvønnfalli í kallkyni: <i>tóvnan</i>
útrógvín	í hvønnfalli í kallkyni: <i>útrónan</i>
stríggín	í hvønnfalli í kallkyni: <i>strígnan</i>

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	gamal	gomul	gamalt
Hvønntfall	gamlan	gamla	gamalt
Hvørdjumbfall	gomlum	gamlari	gomlum
Hvørsfall	gamals	(gamlar)	gamals
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	gamlir	gamlar	gomul
Hvønntfall	gamlar	gamlar	gomul
Hvørdjumbfall	gomlum	gomlum	gomlum
Hvørsfall	gamla	gamla	gamla

Sum **gamal** bendist eisini *trupul*.

Lýsingarorð *Veikt bend*

Vit velja okkum lýsingarorðini **sjúki**, **spaki** og **vakni** sum bendingarmynstur.

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	sjúki	sjúka	sjúka
Hvønntfall	sjúka	sjúku	sjúka
Hvørdjumbfall	sjúka	sjúku	sjúka
Hvørsfall	sjúka	sjúku	sjúka
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	sjúku	sjúku	sjúku
Hvønntfall	sjúku	sjúku	sjúku
Hvørdjumbfall	sjúku	sjúku	sjúku
Hvørsfall	sjúku	sjúku	sjúku

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	spaki	spaka	spaka
Hvønntfall	spaka	spøku	spaka
Hvørjumfall	spaka	spøku	spaka
Hvørsfall	spaka	spøku	spaka
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	spøku	spøku	spøku
Hvønntfall	spøku	spøku	spøku
Hvørjumfall	spøku	spøku	spøku
Hvørsfall	spøku	spøku	spøku

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	vakni	vakna	vakna
Hvønntfall	vakna	vaknu	vakna
Hvørjumfall	vakna	vaknu	vakna
Hvørsfall	vakna	vaknu	vakna
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	vaknu	vaknu	vaknu
Hvønntfall	vaknu	vaknu	vaknu
Hvørjumfall	vaknu	vaknu	vaknu
Hvørsfall	vaknu	vaknu	vaknu

Lýsingarorð eru **veikt bend**, tá ið navnorðið stendur **bundið**:

hin **gamli** maðurin

hin **vakra** gentan

hitt **fitta** barnið

eisini tá ið einki navnorð kemur aftaná:

hin **rádni**

og tá ið tað stendur ávíst:

góða mamma

Sum tað sæst á bendingini, endar tað veikt benda lýsingarorðið í hvørfalli í kallkyni í eintali við *i*, í hinum føllunum við *a*.

Í kvennkyni er endingin í hvørfalli *a* og í hinum føllunum *u*. Í hvørkikyni er endingin *a* í øllum føllum í eintali.

Í fleirtali enda veikt bend lýsingarorð í øllum kynjum og føllum við *u*.

Gevið gætur: Veikt bend lýsingarorð enda ongantið við *ð*:

hitt **sjúka** eygað
hitt **spaka** lambið

Fyri seg standa tey lýsingarorð, sum enda við *-andi*. Tey bendast *ikki* og eru tí hvørki sterkt ella veikt bend. Nøkur teirra eru:

álítandi	galdandi	hugsandi	múgvandi
dugandi	herjandi	kókandi	ógloymandi
einsljóðandi	hóskandi	livandi	týðandi

Stigbending

Lýsingarorðini kunnu eisini stigbendast, og stigini eru trý:
grundstig, miðstig og hástig.

Vit nýta:

grundstig, tá ið lýsingarorðið lýsir okkurt uttan at bera tað saman við nakað annað, t.d.:

báturin er vakur
bókin er vøkur
húsið er vakurt

miðstig, tá ið eitthvørt verður mettt í mun til okkurt annað, t.d.:

báturin er vakrari
bókin er vakrari
húsið er vakrari

hástig, tá ið eitthvørt verður mettt í mun til annað, og lýsingarorðið tá stendur í hægsta stigi, tað kann verða sett í, t.d.:

báturin er vakrastur
bókin er vakrast
húsið er vakrast

Til stigbending verða lýsingarorð býtt sundur í fimm bólkar:

1. bólkur

	Grundstig	Miðstig	Hástig
Kallkyn:	-ur	-ari	-astur
Kvennkyn:	-	-ari	-ast
Hvørkikyn:	-t	-ari	-ast

Øll dømi eru sett upp í kallkyni:

Grundstig	Miðstig	Hástig
djúpur	djúpari	djúpastur
dýrur	dýrari	dýrastur
grønur	grønari	grønastur
illur	illari	illastur
klókur	klókari	klókastur
kvikur	kvikari	kvikastur
leysur	leysari	leysastur
mjúkur	mjúkari	mjúkastur
reinur	reinari	reinastur
ringur	ringari	ringastur

smalur	smal(a)ri	smalastur
sterkur	sterkari	sterkastur
súrur	súrari	súrastur
tjúkkur	tjúkkari	tjúkkastur
vísur	vísari	vísastur

2. bólkur

	Grundstig	Miðstig	Hástig
Kallkyn:	-ur	-ri	-stur
Kvennkyn:	-	-ri	-st
Hvorkikyn:	-t	-ri	-st

Öll dæmi eru sett upp í kallkyni:

Grundstig	Miðstig	Hástig
djúpur	djypri	djypstur
fáur	færri	fæstur
fullur	fylri	fylstur
grunnur	grynri	grynstur
högur	hægri	hægstur
klænur	klænri	klæn(a)stur
langur	longri	longstur
lágur	lægri	lægstur
mjáur	mjærri	mjæstur
skammur	skemri	skemstur
smáur	smærri	smæstur
stórus	størrri	størstur
stuttur	styttri	stytstur
tjúkkur	tjykkri	tjykstur
trongur	trongri	trongstur
-	trengri	trengstur
tungur	tyngri	tyngstur
tunnur	tynri	tynstur
ungur	yngri	yngstur

Fyri seg stendur *seinur*, sum skrivast *seinni* ella *seinri* í miðstigi, *seinastur* í hástigi.

3. bólkur

Óreglulig stigbending, har **stovnurin** í **grundstigi** øðrumegin og í **miðstigi** og **hástigi** hinumegin eru hvør sítt orð:

Øll dømi eru sett upp í kallkyni:

Grundstig	Miðstig	Hástig
gamal	eldri	elstur
góður	betri	bestur
illur	verri	verstur
mangur	fleiri	flestur
mikil	meiri	mestur
nógvur	meiri	mestur
óndur	verri	verstur
ringur	verri	verstur

Nøkur lýsingarorð, sum eru **gjørd úr hjáorðum** (sí bls. 137), eru bara í **miðstigi** og **hástigi**:

4. bólkur

Hjáorð	Lýsingarorð í miðstigi	Lýsingarorð í hástigi
aftur	aftari	aftastur
eystur	eystari	eystastur
fram	fremri	fremstur
fyri	fyrri	fyrstur
handan	handari	handastur
heim	heimari	heimastur
inn	innari	innastur
niður	niðari	niðastur

norður	norðari	norðastur
nær	nærri	næstur
síðla	síðari	síðstur
suður	syðri	syðstur
	sunnari	sunnastur
upp	ovari	ovastur
	evri	evstur
út	ytri	ytstur
	uttari	uttastur
vestur	vestari	vestastur

5. bólkur

Í **miðstigi** og **hástigi** verða ávikavist **meir** og **mest** sett aftrat **grundstigi**, serliga í fleiri lýsingarorðum, ið enda við *-aður* og *-andi*, og fleiri lýsingarorðum, ið eru *samansett*:

Øll dømi eru sett upp í kallkyni:

Grundstig	Miðstig	Hástig
brekaður	meir brekaður	mest brekaður
hugaður	meir hugaður	mest hugaður
sinnaður	meir sinnaður	mest sinnaður
álítandi	meir álítandi	mest álítandi
dugandi	meir dugandi	mest dugandi
galdandi	meir galdandi	mest galdandi
hóskandi	meir hóskandi	mest hóskandi
hugsandi	meir hugsandi	mest hugsandi
livandi	meir livandi	mest livandi
týðandi	meir týðandi	mest týðandi
framsíggjin	meir framsíggjin	mest framsíggjin
hugstoyttur	meir hugstoyttur	mest hugstoyttur

Gevið gætur: **Miðstig** og **hástig** bendast eins og grundstig í **tölum, föllum** og **kynjum**.

Miðstig *bendist ekki*, tá ið lýsingarorðið stendur **óbundið**, t.d.:

ein vakrari maður	fleiri vakrari menn
ein vakrari genta	fleiri vakrari gentur
eitt vakrari barn	fleiri vakrari börn

Vakrari verður nýtt allan vegin, bæði í *eintali* og *fleirtali*.

Miðstig *bendist*, tá ið lýsingarorðið stendur **bundið**, eins og veikt benda lýsingarorðið **sjúki**:

hin **vakrari** maðurin
hin **vakrara** gentan
hitt **vakrara** barnið

Hástig endar altíð við *-ur* í kallkyni í hvørfalli.

Hástig er **sterkt bent** eins og *sjúkur*, tá ið lýsingarorðið stendur **óbundið** og í **föllum**, t.d.:

maðurin er **vakrastur**
konan er **vakrast**
barnið er **vakrast**

vakrastur, vakrastan, vakrastum

Hástig er **veikt bent** eins og *sjúki*, tá ið lýsingarorðið stendur **bundið**, t.d.:

hin **vakrasti** maðurin
hin **vakrasta** konan
hitt **vakrasta** barnið

Fornövn

Fornövn eru orð, ið vit nýta í staðin fyri onnur orð, serliga navnorð, fyri at sleppa undan at nýta somu orð fleiri ferðir upp í saman.

Í staðin fyri at siga:

Jógvan og Rúna eru fimm ára gomul. Jógvan og Rúna spæla ofta saman. Jógvan og Rúna spæla krógva og blunda, og nú leitar Jógvan eftir Rúnu. Jógvan finnur Rúnu niðri við ána.

kunnu vit siga:

Jógvan og Rúna eru fimm ára gomul. *Tey* spæla ofta saman. *Tey* spæla krógva og blunda, og nú leitar *hann* eftir *henni*. *Hann* finnur *hana* niðri við ána.

Orðini *tey*, *hann*, *henni* og *hana* eru **fornövn**, tí tey standa í staðin fyri Jógvan og Rúnu.

Vit býta fornövnini í sjeý bólkar:

Persónsfornövn	Afturbeind fornövn
Afturbent fornövn	Spurnarfornövn
Ognarfornövn	Óbundin fornövn
Ávísingarfornövn	

Øll fornövn uttan tey afturbeindu og nøkur ognarfornövn verða bend í **tøllum**, **føllum** og **kynjum**.

Persónsfornövn

Vit nýta persónsfornövn í staðin fyri növnini á teimum, vit tala við og tala um. Persónsfornövnini eru:

eg **tú** **tygum** **hann** **hon** **tað**

Tey verða býtt í triggjar persónar:

1. persónur	er tann, ið talar: eg
2. persónur	er tann, ið talað verður við: tú, tygum
3. persónur	er tann, ið talað verður um: hann, hon, tað

<i>Eintal</i>	<i>1. persónur</i>	<i>2. persónur</i>
Hvørfall	eg	tú/tygum
Hvønnfall	meg	teg/tygum
Hvørjumfall	mær	tær/tygum
Hvørsfall	mín	tín/tygara
<i>Fleirtal</i>		
Hvørfall	vit	tit
Hvønnfall	okkum	tykkum
Hvørjumfall	okkum	tykkum
Hvørsfall	okkara	tykkara

<i>Eintal</i>	<i>3. persónur</i>		
	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	hann	hon	tað
Hvønnfall	hann	hana	tað
Hvørjumfall	honum	henni	tí
Hvørsfall	hansara	hennara	tess
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	teir	tær	tey
Hvønnfall	teir	tær	tey
Hvørjumfall	teimum	teimum	teimum
Hvørsfall	teirra	teirra	teirra

Persónsfornavnið **tygum** verður nýtt, tá ið tú tosar við fólk, ið eru eldri enn tú, ella fólk, tú ikki kennir serliga væl, ella tú hevur virðing fyri. Tó má sigast, at hesin siður er um at verða burturlagdur, men ymist er, hvat hildið verður um tað.

Tá ið vit nýta persónsfornavnið **tygum**, seta vit sagnorðið í fleirtal:

Hvussu var, tá ið tygum *fóru* til skips?
Vita tygum at siga mær, um hon kemur?
Eg visti, at tygum *høvdu* koyrt bilin.

Í skaldsligum máli verða onkuntið fornir styttri formar av ymsum persónsfornevnum nýttir:

tygar, hans, hansar, hennar, okkar, tykkar, teim.

Í fornum máli, sum t.d. í kvæðunum, koma sniðini **vær** og **tær** fyrri í staðin fyrri *vit* og *tit*:

„*Vær* tváum okkum hvítar“
„Viljið *tær* nú lýða á“

Í suðuroyarmáli verður sagt **jeg**, **okur** og **tykur**, har ið aðrastaðni í Føroyum verður sagt **eg**, **vit (okkum)** og **tit (tykkum)**.

Afturbent fornavn

Afturbenda fornavnið vísir aftur á eitthvørt, ið ávirkar seg sjálvt. Tað verður bara sett í samband við 3. *persón*.

Afturbenda fornavnið bendist soleiðis bæði í eintali og fleirtali:

Hvorfall	-
Hvønnfall	seg
Hvorjumfall	sær
Hvørsfall	sín

Hann legði *seg* at lúra eftir lambinum.
Tær søgdu *seg* einki vita um tað.
Óluva skundaði *sær* avstað.
Leikararnir skundaðu *sær* at skifta.

Hon fór heim til *sín*.
Teir bóðu genturnar koma til *sín*.

Gevið gætur: Tað afturbenda fornavnið er ikki til í hvørfalli.

Ognarfornøvn

Ognarfornøvn siga frá onkrum, ið eigur eitt hvørt:

Hetta er **mín** hundur.
Eg eigi hundin.
Hundurin er **mín**.

Hatta er **tín** bilur.
Tú eigur bilin.
Bilurin er **tín**.

Ognarfornøvnini eru:

mín	tygara	tess	tykkara
tín	hansara	okkara	teirra
sín	hennara	vár	

Mín bendist soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	mín	mín	mítt
Hvønnfall	mín	mína	mítt
Hvørjumfall	mínum	mín(ar)i	mínum
Hvørsfall	míns	mínar	míns
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	mínir	mínar	míni
Hvønnfall	mínar	mínar	míni
Hvørjumfall	mínum	mínum	mínum
Hvørsfall	mína	mína	mína

Sum **mín** bendast **tín** og **sín**.

Sín vísir eins og afturbent fornavn aftur til tann, ið fremur gerðina, eisini í fleirtali:

Teir flotaðu bát **sín**
(sí eisini bls. 103).

Forna ognarfornavnið **vár** verður oftast nýtt í hátíðarligum máli ella skaldsligum máli. Í dagligari talu nýta vit **okkara**, sum hevur somu merking.

Ognarfornavnið **vár** bendist soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kalkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvorfal	vár	vár	várt
Hvønnfal	váran	vára	várt
Hvørjumfal	várum	vári	várum
Hvørsfal	várs	várar	várs
<i>Fleirtal</i>			
Hvorfal	várir	várar	vár
Hvønnfal	várar	várar	vár
Hvørjumfal	várum	várum	várum
Hvørsfal	vára	vára	vára

Ognarfornøvnini *tygara, hansara, hennara, tess, okkara, tykkara, teirra* bendast ikki.

Ávísingarfornøvn

Ávísingarfornøvn verða nýtt, tá ið víst verður á okkurt. Ávísingarfornøvnini eru:

tann hin hesin hasin

Tann ferðin var minnilig.

Hin drongurin, ið var við, var eisini føroyingur.

Hesin báturin hevur ført mangan góðan fongin til lands.

Hasin hundurin er nógv verdur.

Tann bendist soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	tann	tann	tað
Hvønnfall	tann	ta	tað
Hvørumfall	tí	teirri/tí	tí
Hvørsfall	tess	teirrar	tess
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	teir	tær	tey
Hvønnfall	teir	tær	tey
Hvørumfall	teimum	teimum	teimum
Hvørsfall	teirra	teirra	teirra

Hin bendist soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	hin	hin	hitt
Hvønnfall	hin	hina	hitt
Hvørumfall	hinum	hin(ar)i	hinum
Hvørsfall	hins	hinnar	hins
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	hinir	hinar	hini
Hvønnfall	hinar	hinar	hini
Hvørumfall	hinum	hinum	hinum
Hvørsfall	hinna	hinna	hinna

Hesin bendist soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	hesin	henda	hetta
Hvønnfall	henda	hesa	hetta
Hvørumfall	hesum	hes(ar)i	hesum
Hvørsfall	-	-	-
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	hesir	hesar	hesi
Hvønnfall	hesar	hesar	hesi
Hvørumfall	hesum	hesum	hesum
Hvørsfall	hesa	hesa	hesa

Sum **hesin** bendist eisini **hasin**.

Gevið gætur:

ella **tað** hefur altíð ð, uttan **tá** ið **tað** vísir á eitt kvennkynsorð,
ta hefur ongantíð ð, **tá** ið **tað** vísir á eitt kvennkynsorð,
ta stendur altíð í hvønnfalli (hyggið at bendingini).

Ta stóru, feitu gásina, ið har gongur, eigi eg.
Eg rópaði á **ta** stóru, vøkru, ljóshærdu gentuna.

Teirri er eldri, **tí** er yngri hvørjumfalssnið í kvennkyni.

Vanliga verða orðini **tílikur** og **slíkur** tald upp í ávísingarformøvn. Tey bendast eins og sterkt bend lýsingarorð (sí bls. 85).

Ávísingarformavnið **tann** verður eisini brúkt sum bundið kenniorð (sí bls. 82).

Afturbeind fornøvn

Afturbeind fornøvn vísa aftur á eitt ella fleiri orð, sum nevnd eru frammanundan. Tey eru:

sum og **ið**

Tey bendast ikki.

Vit sóu ein film, *sum* var sera spennandi.
Tey møttu manninum og konuni, *sum* tey gistu hjá á Ólavssøku.
Marita drakk *tað* reina vatnið, *ið* var í koppinum.
Óli stóð og hugdi at bilunum og bussunum, *ið* stóðu á steðgiplássinum.

Eingin regla er, sum sigur, nær vit eiga at nýta *sum*, ella nær vit eiga at nýta *ið*.

Ikki er altíð neyðugt at hava *sum* ella *ið* við í setninginum:

Gev fjallmanninum *ta* lön, (*ið*) hann hefur uppiborið.
Hatta er *tað* býttasta, (*ið*) eg nakrantíð havi hoyrt.
Tað var henni, (*sum*) hann fylgdist við.
Hon sló bóltin, (*sum*) hon hevði í hondini, fleiri ferðir í gólvið.

Spurnarfornefni

Spurnarfornefni verða nýtt, tá ið spurt verður um okkurt.

Tey eru:

hvør og hvat

Hvør er handa gentan?

Hvør annar var við?

Hvørjir eru hasir, ið har koma?

Hvønn tosi eg við?

Hvørjar gentur eru við á liðnum?

Hvat bagir tær?

Hvat heldur tú, eg skuldi gjørt?

Hvørji eru hasi børnini?

Spurnarfornefni bændast soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	hvør	hvør	hvat
Hvønnfall	hvønn	hvørja	hvat
Hvørjumfall	hvørjum	hvørj(ar)i	hvørjum
Hvørsfall	hvørs	hvørjar	hvørs
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	hvørjir	hvørjar	hvørji
Hvønnfall	hvørjar	hvørjar	hvørji
Hvørjumfall	hvørjum	hvørjum	hvørjum
Hvørsfall	hvørja	hvørja	hvørja

Óbundin fornøvn

Óbundin fornøvn verða nýtt, tá ið talan ikki er um nakran ávísan. Tey óbundnu fornøvnini eru:

annar	ein	hvørgin
annarhvør	eingin	nakar
báðir	hvør	onkur

Tveir menn komu gangandi, *annar* var føroyingur, hin dani.

Meðan krímið gekk, var bara *annarhvør* næmingur í skúla.

Har komu teir *báðir* koyrandi, Jógvan og Mortan.

Ein kundi tikið til orða ímóti hasum.

Eingin tordi at siga nakað.

Tær fóru *hvør* í sín bil.

Soleiðis eru Beinta og Kristin, *hvørgin* vildi koma við.

Er *nakar* inni?

Onkur hevur verið inni, tað sæst.

Óbundna fornøvninið *onkur* er komið av orðinum **einhvør**:

<i>einhvør</i>	-	<i>onkur</i>
<i>einhvønn</i>	-	<i>onkran, onkun</i>
<i>einumhvørjum</i>	-	<i>onkrum</i>
<i>ein(s) hvørs</i>	-	<i>onkurs</i>

Orðið **einhvør** merkir **onkur**. **Ein** og **hvør** merkir **øll**.

Orðið **man**, sum er komið úr týskum, verður ofta nýtt, serliga í talaðum máli. Hetta er óneyðugt, tí so nógv annað kann sigast ella skrivast í staðin fyri.

Ofta verður valt at nýta óbundna fornøvninið **ein** í staðin fyri, men hetta er lítið mætari, tá ið tað verður nýtt ov nógv.

Sagt verður t.d.: *man* kann koyra allan vegin.

Í staðin fyri kann sigast:

Tú kanst koyra allan vegin.
Vit/tit/tey kunnu koyra allan vegin.
Koyrast kann allan vegin.
Ein kann koyra allan vegin.
Koyrandi er allan vegin.
Koyrt kann verða allan vegin.
Fólk kunnu koyra allan vegin.

Tey óbundnu fornøvnini bendast soleiðis:

Ein bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	ein	ein	eitt
Hvønnfall	ein	eina	eitt
Hvørjumfall	einum	ein(ar)i	einum
Hvørsfall	eins	einár	eins
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	einir	einár	eini
Hvønnfall	einár	einár	eini
Hvørjumfall	einum	einum	einum
Hvørsfall	eina	eina	eina

Onkur bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	onkur	onkur	okkurt
Hvønnfall	onkun/onkran	onkra	okkurt
Hvørjumfall	onkrum	onkrari	onkrum
Hvørsfall	onkurs	onkrar	onkurs
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	onkrir	onkrar	onkur
Hvønnfall	onkrar	onkrar	onkur
Hvørjumfall	onkrum	onkrum	onkrum
Hvørsfall	onkra	onkra	onkra

Nakar bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	nakar	nøkur	nakað
Hvønnsfall	nakran	nakra	nakað
Hvørjumfall	nøkrum	nakrari	nøkrum
Hvørsfall	-	-	-
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	nakrir	nakrar	nøkur
Hvønnsfall	nakrar	nakrar	nøkur
Hvørjumfall	nøkrum	nøkrum	nøkrum
Hvørsfall	nakra	nakra	nakra

Hvør bendist í hövuðsheitum sum spurnarfornavnið hvør:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	hvør	hvør	hvørt
Hvønnsfall	hvønn	hvørja	hvørt
Hvørjumfall	hvørjum	hvørj(ar)i	hvørjum
Hvørsfall	hvørs	hvørjar	hvørs
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	hvørjir	hvørjar	hvørji
Hvønnsfall	hvørjar	hvørjar	hvørji
Hvørjumfall	hvørjum	hvørjum	hvørjum
Hvørsfall	hvørja	hvørja	hvørja

Annar bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	annar	onnur	annað
Hvønnsfall	annan	aðra	annað
Hvørjumfall	øðrum	aðrari	øðrum
Hvørsfall	annars	annarar	annars
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	aðrir	aðrar	onnur
Hvønnsfall	aðrar	aðrar	onnur
Hvørjumfall	øðrum	øðrum	øðrum
Hvørsfall	annara	annara	annara

Annarhvör bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvörfall	annarhvör	onnurhvör	annaðhvört
Hvönfall	annanhvønn	aðrahvörja	annaðhvört
Hvörjumfall	øðrumhvörjum	aðruhvörj(ar)i	øðrumhvörjum
Hvørsfall	-	-	-

Annarhvör bendist ekki í fleirtali.

Báðir bendist bert í fleirtali:

<i>Fleirtal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvörfall	báðir	báðar	bæði
Hvönfall	báðar	báðar	bæði
Hvörjumfall	báðum	báðum	báðum
Hvørsfall	beggja	beggja	beggja

Hvørgin bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvörfall	hvørgin	hvørgin	hvørki
Hvönfall	hvørgan	hvørga	hvørki
Hvörjumfall	hvørgum	hvørgari	hvørgum
Hvørsfall	-	-	-

Hvørgin bendist ekki í fleirtali.

Eingin bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvörfall	eingin	eingin	einki
Hvönfall	ongan	onga	einki
Hvörjumfall	ongum	ongari	ongum
Hvørsfall	einkis	ongar	einkis
<i>Fleirtal</i>			
Hvörfall	eingir	ongar	eingi
Hvönfall	ongar	ongar	eingi
Hvörjumfall	ongum	ongum	ongum
Hvørsfall	onga	onga	onga

Sagnorð

Sagnorð siga frá, hvat ið gjørt verður, ella hvat ið hendir.

Barnið **spælir**.

Drongurin **stóð** har.

Blóman **veksur**.

Tey eru ólík øðrum orðaflokkum í tí, at tey kunnu standa í ymsum **tíðum**:
nú tíð, tatið o.ø.

Sagnorðið *at spæla* eitur:

í nú tíð: *spælir*

í tatið: *spældi*

Sagnorð kunnu bítast sundur í **hættir** og **sagnir**, tey bendast í **tíðum**, **tølum** og **persónum**, tey eru **ávirkandi** ella **óávirkandi** og kunnu bítast sundur í sagnorð við ljóðskifti og sagnorð við ongum ljóðskifti. Sagnorð bendast eisini eftir **sterkari** og **veikari bending**.

Hættir

Sagnorðið kann standa í fimm háttum. Teir eru:

Søguháttur

søguháttur

boðsháttur

hugsháttur

navnháttur

lýsingarháttur

Søguháttur er tann háttur, ið nógv mest verður nýttur, og tað er í honum, at sagnorðið hevur mongu bendingar sínar í **nú tíð** og **tatið**:

Gentan *skrivur*.

Drongurin *skrivaði*.

Boðsháttur

Boðsháttur verður nýttur, tá ið vit geva boð um okkurt. Hann kann standa í *eintali* og *fleirtali*:

Eintal: *far, skriva*

Fleirtal: *farið, skrivðið*

(gamalt, hátíðarligt mál: *førum*)

Hugsháttur

Hugsháttur kemur á nútíðarføroyskum einans fyri sum ynskisháttur. Hann verður nýttur, tá ið nakað verður borið fram sum eitt ynski ella ein bøn:

Fari so tú.

Gud signi teg.

Navnháttur

Vit nevna sagnorð við at seta tey í navnhátt, og tá kunnu vit seta **at** framman fyri tey:

at spæla

at skriva

at syngja

Lýsingarháttur

Lýsingarháttur stendur í nútíð ella tátíð:

Nútíðar

lýsingarháttur

endar altíð við *-andi* og sigur frá onkrum, ið hendir í tí lötuni, sum umrødd verður:

Á bønnum síggi eg spælandi børn.

Í gilinum fann eg rennandi vatn.

Tátíðar

lýsingarháttur

sigur frá onkrum í lidnari tíð, ið áður er ella kundi verið gjørt, hevði ella kundi havt hent:

Hon hevur skrivað

Hann hevði gingið

Tíðin er liðin

Hann var farin

Gevið gætur:

Navnháttur

endar altíð við *-a*.

Boðsháttur

í eintali

verður í flestum færum gjörður av navnhátti: *mála*, *rópa*, ella av stovninum av sagnorðinum: *les*, *syng*.

Boðsháttur í

fleirtali

endar altíð við *-ið*:

málið rópið lesið syngið

Nútiðar

lýsingarháttur

endar altíð við *-andi*:

rópandi syngjandi

Tátiðar

lýsingarháttur

hefur ymsar endingar. Av teimum skulu vit serliga leggja merki til hvørkikynsendingarnar *-ið*, *-að* og *-ð*:

er tikið er málað hevur trúð

Nøkur sagnorð enda í lýsingarhátti í hvørkikyni í fleirtali við *-að* (ikki við *-aði*):

Eplini eru kókað.
Rúmini eru vaskað.
Hølini eru ruddað.

Um munin millum **lýsingarhátt** og **lýsingarorð** er hetta at siga:

at lýsingarorð kunnu ikki standa í tíðum, sum sagnorðini í lýsingarhátti kunnu:

Lýsingarháttur:

Breyðið er *bakað* (*bakað* kann bendast í tíðum)

Lambið er *dripið* (*dripið* kann bendast í tíðum)

Lýsingarorð:

Barnið er *sjúkt* (*sjúkt* bendist ikki í tíðum)

Arbeiðið er *strevið* (*strevið* bendist ikki í tíðum)

Hugsháttur

endar altíð við *-i* bæði í eintali og fleirtali:

Haldi tú uppat *Haldi* tit uppat

Tíðir

Sagnorð bendast í tíðum. Høvuðstíðirnar eru nútíð og tátíð.

Nútíð

verður nýtt um tað, sum fer fram beint nú:

hann *lesur* hon *teknar*

Tátíð

verður nýtt um tað, sum fór fram tá:

hann *las* hon *teknaði*

Samansettu tíðirnar eru núliðin tíð, táliðin tíð, framtíð og eftirtíð.

Núliðin tíð

er altíð samansett av tveimum sagnorðum og verður nýtt um tað, sum er gjørt:

Hann *hefur lisið*.

Hon *hefur teknað*.

Bókin *er lisin*.

Myndin *er teknað*.

Táliðin tíð

er altíð samansett av tveimum sagnorðum og verður nýtt um tað, sum var gjørt:

Framtíð

Hann *hevði lisið*.
 Hon *hevði teknað*.
 Bókin *var lisin*.
 Myndin *var teknað*.

verður nýtt um tað, sum fer at henda:

Hann *fer at skriva*.
 Hon *fer at tekna*.

Ofta nýta vit nútíð einsamalla fyri framtíð:

Tey *fara* í morgin.

Eftirtíð

verður nýtt um tað, sum fór at henda:

Hann *fór at skriva*.
 Hon *fór at tekna*.

Aðrar samansettar tíðir eru **táliðin framtíð** og **táliðin eftirtíð**, men tær koma sjaldan fyri í føroyskum.

Samansettar tíðir hava tveir liðir:

Hjálparsagnorð (*hava, vera, verða, skula, vilja, munna, kunna, mega*) í nútíð ella tátíð og **høvuðssagnorð** í navnhátti ella í tátíðar lýsingarhátti (sí bls. 113-114).

Sagnorð bendast í **persónum** og **tølum**. Persónarnir eru triggir: **1.**, **2.** og **3.** persónur. Tølini eru tvey: **eintal** og **fleirtal**.

Dømi:

<i>Eintal</i>	Nútið	Tátíð
1. persónur	eg skrivi	eg skrivaði
2. persónur	tú skrivar	tú skrivaði
3. persónur	hann skrivar	hann skrivaði
-----	hon skrivar	hon skrivaði
-----	tað skrivar	tað skrivaði
<i>Fleirtal</i>		
1. persónur	vit skriva	vit skrivaðu
2. persónur	tit skriva	tit skrivaðu
3. persónur	tey skriva	tey skrivaðu

<i>Eintal</i>	Nútið	Tátíð
1. persónur	eg lesi	eg las
2. persónur	tú lesur	tú last/tú las
3. persónur	hann lesur	hann las
-----	hon lesur	hon las
-----	tað lesur	tað las
<i>Fleirtal</i>		
1. persónur	vit lesa	vit lósu
2. persónur	tit lesa	tit lósu
3. persónur	tey lesa	tey lósu

Tá ið vit benda sagnorð í høvuðsheitum nevna vit:

Navnhátt

3. pers. nútið eintal

3. pers. tátíð eintal

3. pers. tátíð fleirtal

Tátíðar lýsingarhátt:

at skriva - hann skrivar - hann skrivaði - teir skrivaðu - teir hava skrivað

at lesa - hann lesur - hann las - teir lósu - teir hava lisið

Ávirkandi og óávirkandi sagnorð

Sagnorð eru ávirkandi ella óávirkandi:

Tá ið sagnorð sigur frá, hvat ið verður gjørt við okkurt, verður tað kallað **ávirkandi**:

Hon *heingir* frakkan í gongina.

Men tá ið sagnorð sigur, hvat onkur ger uttan at virka inn á onnur, verður tað kallað **óávirkandi**:

Frakkin *hongur* í gongini.

Ávirkandi sagnorð

Nøkur dømi: brenna - brennir - brendi - brendu - brent
Hann *brennir* ruskið. Teir *brendu* smáttarnar.

heingja - heingir - hongdi - hongdu - hongt
Vit *heingja* klæði upp á snór. Hann *heingir* taskuna frá sær.

renna - rennir - rendi - rendu - rent
Hann *rennir* hann av stað. Teir *rendu* hundin undir kav.

sleppa - sleppir - slepti - sleptu - slept
Maðurin *sleppir* ærini. Barnið hevur *slept* sær av stað.

sökkja - søkkir - søkti - søktu - søkt
Teir *sökkja* bátarnar. Hann *søkkir* skrínið.

Óávirkandi sagnorð

Nøkur dømi: brenna - brennur - brann - brunnu - brunnið
Ruskið *brennur*. Smáttarnar *brunnu*.

hanga - hongur - hekk - hingu - hingið
Klæðini *hanga* á snórinum. Taskan *hongur* har.

renna - rennur - rann - runnu - runnið
Hann *rennur* av stað. Teir *runnu* á mál.

sleppa - sleppur - slapp - sluppu - sloppið
Ærin sleppur. Barnið er *sloppið* av stað.

sökka - søkkur - sakk - sukku - sokkið
Bátarnir *sökka*. Skrínið *sökkur*.

Onnur dømi eru:

Ávirkandi: fíra, leggja, seta, reisa, bróta, boyggja, loysa, klúgva,
slíta, drepa, slökkja, nevna.

Óávirkandi: detta, liggja, sita, standa, brotna, bogna, losna, klovna,
slitna, doyggja, slokna, eita.

Sagnir

Sagnirnar eru triggjar: gerðsøgn, miðalsøgn, tolsøgn.

Í **gerðsøgn** verður sagt frá, hvat ið onkur ger, ella hvørjum standi eithvørt er í:

Barnið *spælir*.

Blóman *følnar*.

At lýsa **miðalsøgn** seta vit upp dømini:

Hann lá og *brestist*.

Tey *bítast* og *klórast*.

Maðurin og konan *heilsaðust*.

Vit gera miðalsøgn við at seta *-st* aftur at gerðsøgnini:

Tey *heilsa* (gerðsøgn)

Tey *heilsast* (miðalsøgn)

Endar gerðsøgnin við *-ur*, dettur endingin burtur framman fyri *-st*, tá ið vit mynda miðalsøgn:

Hann <i>finnur</i>	(gerðsøgn)
Hann <i>finst</i>	(miðalsøgn)

Endar gerðsøgnin við *-ir* ella *-ar*, verður endingin broytt til ávikavist *-ist* og *-ast*, tá ið vit mynda miðalsøgn:

Hann <i>brennir</i> olju	(gerðsøgn)
Hann <i>brennist</i>	(miðalsøgn)

Í **tolsøgn** verður sagt frá, at okkurt verður gjørt við onkran, ella at onkur ella okkurt má tola at finna seg í einhvørji virkan:

Sangurin verður sungin.
Hann varð kallaður Óli Jarnheysur.
Húsið verður smíðað.

Vit býta sagnorð sundur í sagnorð við ljóðskifti og sagnorð við ongum ljóðskifti:

Sagnorð við ljóðskifti

Sagnorð við ljóðskifti eru tey orð, har **stovnssjálvljóðið** broytist í bending.

at koma - hann kemur - hann kom

Hetta ljóðskiftið er annaðhvørt avljóð ella umljóð (sí bls. 32-38).

Alt eftir hvørji ljóðskiftini eru, býta vit sagnorð við ljóðskifti sundur í **níggju bólkar**:

1. bólkur

Í 1. bólki eru ljóðskiftini hesi:

í - í - ei - i - i

Navnháttur	3. persónur nútið eintal	3. persónur tátið eintal	3. persónur tátið fleirtal	Tátiðar lýsingarháttur
at bíta	bítur	beit	bitu	bitið
at blíva	blívur	bleiv	blivu	blivið
at dríta	drítur	dreit	dritu	dritið
at dríva	drívur	dreiv	drivu	drivið
at glíða	glíður	gleið	gliðu	gliðið
at grína	grínur	grein	grinu	grinið
at grípa	grípur	greip	gripu	gripið
at hvína	hvínur	hvein	hvinu	hvinið
at klíva	klívur	kleiv	klivu	klivið
at líða	líður	leið	liðu	liðið
at líta	lítur	leit	litu	litið
at míga	mígur	meig	migu	migið
at níga	nígur	neig	nigu	nigið
at níta	nítur	neit	nitu	nitið
at ríða	ríður	reið	riðu	riðið
at rísa	rísur	reis	risu	risið
at ríva	rívur	reiv	rivu	rivið
at síga	sígur	seig	sigu	sigið
at skína	skínur	skein	skinu [ki:]	skinið [ki:]
at skíta	skítur	skeit	skitu [ki:]	skitið [ki:]
at skríða	skríður	skreið	skriðu	skriðið
at slíta	slítur	sleit	slitu	slitið
at stíga	stígur	steig	stigu	stigið
at sviða	svíður	sveið	sviðu	sviðið
at svíkja	svíkur	sveik	sviku	svikið
at tríva	trívur	treiv	trivu	trivið

Gevið gætur:

Sum skriftmyndin í tátið eintali vísir, t.d. *beit*, er framburðurin [ai] í Vágum, Suðurstreymoy, í Sandoyggi og í Suðuroy, [ɔi] í Norðstreymoy, Eysturoy og Norðoyggjum. Framburðurin [ei] er samanblanding við tátið eintal í 2. bólki: *njóta - neyt*.

2. bólkur

Í 2. bólki eru ljóðskiftini hesi: **ó - ý - ey - u - o** ella
ú - ý - ey - u - o

Navnháttur	3. persónur nútið eintal	3. persónur tátið eintal	3. persónur tátið fleirtal	Tátiðar lýsingarháttur
at bjóða	býður	beyð	buðu	boðið
at bróta	brýtur	breyt	brutu	brotið
at flóta	flýtur	fleyt	flutu	flotið
at gjósa	gýsur	geys	gusu	gosið
at njósa	nýsur	neys	nusu	nosið
at njóta	nýtur	neyt	nutu	notið
at rjóta	rýtur	reyt	rutu	rotið
at skjóta	skjýtur	skeyt	skutu	skotið
at tróta	trýtur	treyt	trutu	trotið
at flúgva	flýgur	fleyg	flugu	flogið
at fúka	fýkur	feyk	fuku	fokið
at húka	hýkur	heyk	huku	hokið
at klúgva	klývur	kleyv	kluvu	klovið
at krúpa	krýpur	kreyp	krupu	kropið
at ljóta	lýtur	leyt	lutu	lotið
at lúgva	lýgur	leyg	lugu	logið
at lúka	lýkur	leyk	luku	lokið
at rúka	rýkur	reyk	ruku	rokið
at smúgva	smýgur	smeyg	smugu	smogið
at strúka	strýkur	streyk	struku	strokið
at súgva	sýgur	seyg	sugu	sogið
at súpa	sýpur	seyp	supu	sopið

Gevið gætur:

Fyri seg stendur *leypa*, sum hevur *ey* í navnhátti og *oy* í 3. persóni í nútið eintali, men annars sama ljóðskifti sum sagnorðini, ið hoyra til 2. bólk:

at leypa - loypur - leyp - lupu - lopið

Tey sagnorð, sum hava stovnssjálvljóðið *ó* ella *ú* í navnhátti, hava í nútið *y* (ikki *i*).

3. bólkur

Í 3. bólki eru ljóðskiftini hesi: **e - e - a - u - u/o**
ella **i - i - a - u - u/o**

Navnháttur	3. persónur nútið eintal	3. persónur tátið eintal	3. persónur tátið fleirtal	Tátiðar lýsingarháttur
at brenna	brennur	brann	brunnu	brunnið
at bresta	brestur	brast	brustu	brostið
at drekka	drekkur	drakk	drukku	drukkið
at detta	dettur	datt	duttu	dottið
at gleppa	gleppur	glapp	gluppu	gloppið
at hveppa	hveppur	hvapp	hvuppu	hvoppið
at nerta	nertur	nart	nurtu	nortið
at renna	rennur	rann	runnu	runnið
at skelva	skelvur	skalv	skulvu	skolvið
at sleppa	sleppur	slapp	sluppu	sloppið
at smella	smellur	small	smullu	smollið
at spretta	sprettur	spratt	spruttu	sprottið
at verpa	verpur	varp	vorpu	vorpið
at binda	bindur	bant	bundu	bundið
at finna	finnur	fann	funnu	funnið
at spinna	spinnur	spann	spunnu	spunnið
at stinga	stingur	stakk	stungu	stungið
at svimja	svimur	svam	svumu	svomið

Gevið gætur:

Orðini *brenna*, *bresta*, *hveppa*, *renna*, *sleppa*, *smella*, *spretta* bendast eftir hesum bendingarmynstri, tá ið tey eru óávirskandi (sí bls. 118). Eru tey ávirskandi hava tey einki ljóðskifti, t.d.:

at brenna - brennir - brendi - brendu - brent

Fyri seg standa *gjalda* og *galda*, sum hava hetta ljóðskifti:

a - e - a - u - o

Fyri seg stendur *syngja*, sum hevur hetta ljóðskifti:

y - y - a - u - u

Fyri seg standa *hvørva*, *røkka*, *stokka*, *svølla*, *søkka*, sum hava hesi ljóðskifti:

ø - ø - a/ø - u - o

4. bólkur

Í 4. bólki eru ljóðskiftini hesi:

e - e - a - ó - o

<i>Navnháttur</i>	<i>3. persónur nútið eintal</i>	<i>3. persónur tátið eintal</i>	<i>3. persónur tátið fleirtal</i>	<i>Tátiðar lýsingarháttur</i>
at bera	ber	bar	bóru	borið
at nema	nemur	nam	nómu/numu	nomið
at skera	sker	skar	skóru	skorið
at verða	verður	varð	vórðu	vorðið

Lík hesum eru:

at koma	kemur	kom	komu	komið
at sova	svevur	svav	svóvu	sovið
at troða	treður	tróð	tróðu	troðið
at vera	er	var	vóru	verið

Gevið gætur:

Orðini *bera*, *skera*, *vera* hava ikki *ur*-ending í 3. persóni, nútið, eintal, við tað at stovnurin endar við *r*: hann *ber*, hann *sker*, hann *er*.

5. bólkur

Í 5. bólki eru ljóðskiftini hesi:

e - e - a - ó - i

<i>Navnháttur</i>	<i>3. persónur nútið eintal</i>	<i>3. persónur tátið eintal</i>	<i>3. persónur tátið fleirtal</i>	<i>Tátiðar lýsingarháttur</i>
at drepa	drepur	drap	drópu/drupu	dripið
at geva	gevir	gav	góvu	givið
at leka	lekur	lak	lóku	likið
at lesa	lesur	las	lósu	lisið
at reka	rekur	rak	róku	rikið

Lík hesum eru:

at eta	etur	át	ótu	etið
at liggja	liggur	lá	lógu	ligið
at sita	situr	sat	sótu	sitið

6. bólkur

Í 6. bólki eru ljóðskiftini hesi:

a - e - ó - ó - a

<i>Navnháttur</i>	<i>3. persónur nútið eintal</i>	<i>3. persónur tátið eintal</i>	<i>3. persónur tátið fleirtal</i>	<i>Tátiðar lýsingarháttur</i>
at ala	elur	ól	ólu	alið*
at fara	fer	fór	fóru	farið
at gala	gelur	gól	gólu	galið
at mala	melur	mól	mólu	malið
at standa	stendur	stóð	stóðu	staðið

*Orðið *ala* er eisini til við ongum ljóðskifti, sí bls. 129.

Lík hesum eru:

at sláa	slær	sló	slógu	sligið
at stjála	stjelur	stjól	stjólu	stolið
at svørja	svør	svór	svóru	svorið
at taka	tekur	tók	tóku	tikið
at vaksa	veksur	vaks	vuksu	vaksið

Gevið gætur:

Orðini *fara*, *sláa*, *svørja* hava ikki *ur*-ending í 3. persóni nútíð eintali, við tað at stovnurin endar við *r*: hann *fer*, hann *slær*, hann *svør*.

7. bólkur

Í 7. bólki eru ymisk ljóðskifti:

Navnháttur	3. persónur nútið eintal	3. persónur tátið eintal	3. persónur tátið fleirtal	Tátiðar lýsingarháttur
------------	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------------	---------------------------

at halda	heldur	helt	hildu	hildið
at eita	eitur	æt	itu	itið
at fáa	fær	fekk	fingu	fingið
at ganga	gongur	gekk	gingu	gingið
at hanga	hongur	hekk	hingu	hingið
at gráta	grætur	græt	grótu	grátið
at lata	letur	læt	lótu	latið
at láta	letur	læt	lótu	látið

Gevið gætur:

Orðið *fáa* hevur ikki *ur*-ending í 3. persóni nútíð eintali, við tað at stovnurin endar við sjálvljóði: hann *fær*.

8. bólkur

Fyri seg standa tey sagnorð, sum hava ella hava havt eitt *i* ella *j* í stovninum. Tey hava *i*-umljóð (sí bls. 37-38) í navnhátti og nútíð.

Dømi 1: Sagnorðið, sum í navnhátti eitur *at fremja* æt í fornmáli **framian*; *i* fekk *a* at nærkast sær, so tað gjørdist eitt *e*. Tí fingur vit ljóðskiftið:

Navnháttur	3. persónur nútíð eintal	3. persónur tátíð eintal	3. persónur tátíð fleirtal	Tátíðar lýsingarháttur
------------	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------------	---------------------------

at fremja	fremur	framdi	framdu	framt
-----------	--------	--------	--------	-------

Onnur sagnorð, ið hava sama ljóðskiftið:

at krevja	krevur	kravdi	kravdu	kravt
at telja	telur	taldi	taldu	talt
at temja	temur	tamdi	tamdu	tamt
at vekja	vekur	vakti	vaktu	vakt
at velja	velur	valdi	valdu	valt
at venja	venur	vandi	vandu	vant
at flekja	flekir	flakti	flaktu	flakt
at klekja	klekir	klakti	klaktu	klakt
at rekja	rekir	rakti	raktu	rakt
at tekja	tekir	takti	taktu	takt
at berja	berjir	bardi	bardu	bart
at verja	verjir	vardi	vardu	vart

Dømi 2: Sagnorðið, sum í navnhátti eitur *at dylja*, hevur í fornmáli itíð **duljan*; *j* fekk *u* at nærkast sær, so tað gjørdist eitt *y*. Tí fingur vit ljóðskiftið:

at dylja	dylur	duldi	duldu	dult
----------	-------	-------	-------	------

Onnur sagnorð, ið hava sama ljóðskiftið:

at dynja	dynur	dundi	dundu	dunað
at flysa	flysur	flusti	flustu	flust

at flyta	flytur	flutti	fluttu	flutt
at glymjá	glymur	glumdi	glumdu	glumt
at hyggja	hyggur	hugdi	hugdu	hugt
at kryvja	kryvur	kruvdi	kruvdu	kruvt
at smyrja	smyr	smurdi	smurdu	smurt
at spyrja	spyr	spurdi	spurdu	spurt
at stynja	stynur	stundi	stundu	stunað
at tysja	tysur	tusti	tustu	tust
at yðja	yður	uddi	uddu	utt

Gevið gætur:

Orðini *smyrja*, *spyrja* hava ikki *ur*-ending í 3. persóni nútíð eintali, við tað at stovnurin endar við *-r*: hann *smyr*, hann *spyr*.

Sum høvuðsreglu kunnu vit siga: Sagnorð við ljóðskifti hava nútíðarendingina *-ur* í 2. og 3. persóni í eintali, t.d.:

kryvja - kruvdi: kryvur

Men av tí at einki sagnorð endar við *-jur*, fáa vit hesi 6 undantøkini, sum hava endingina *-ir*, hóast tey hava ljóðskifti:

flekja - flekir	tekja - tekir
klekja - klekir	berja - berjir
rekja - rekir	verja - verjir

Undantøk eru eisini tey sagnorð, sum onga ending hava í 3. persóni nútíð eintali: t.d. *spyrja-spyr*.

Tvey sagnorð afturat, ið ikki hava ljóðskifti, hava nútíðarendingina *-ur* í 2. og 3. persóni eintali:

at selja - selur	at høgga - høggur
------------------	-------------------

Og harafturat eru báðir móguleikar í tveimum orðum:

at seta - setir/setur	at skilja - skilir/skilur
-----------------------	---------------------------

9. bólkur

Heilt fyri seg standa sagnorðini **hava, leggja, siga**, sum bendast soleiðis:

at hava	hevur	hevði [heiji]	høvdu	havt
at leggja	leggur	legði [leiji]	løgdu	lagt
at siga	sigur	segði [seiiji]	søgdu	sagt

Sagnorð við ongum ljóðskifti

Sagnorð við ongum ljóðskifti eru tey sagnorð, har **stovnssjálvljóðið** ikki broytist í bending:

at nevna - hann nevnrir - hann nevndi - teir nevndu - teir hava nevnt

Vit skifta hesi sagnorð sundur í **tríggjar bólkur**:

1. bólkur

Stovnssjálvljóðið óbroytt

Endingin er:

- ir** í 3. persóni, nútíð eintali,
- di** ella -**ti** í tátíð eintali,
- du** ella -**tu** í tátíð fleirtali,
- t** í lýsingarhátti í tátíð.

at ala	alir	aldi	aldu	alt*
at boyggja	boyggir	boygdi	boygdu	boygt
at føða	føðir	føddi	føddu	føtt
at fylgja	fyrgir	fyrgdi	fyrgdu	fyrgt
at heingja	heingir	hongdi	hongdu	hongt
at hirða	hirðir	hirdi	hirdu	hirt
at keypa	keypir	keypti	keyptu	keypt
at leiða	leiðir	leiddi	leiddu	leitt
at merkja	merkir	merkti	merktu	merkt
at oyða	oyðir	oyddi	oyddu	oytt
at steingja	steingir	stongdi	stongdu	stongt
at søkja	søkir	søkti	søktu	søkt

**Ala* er eisini til við ljóðskifti, sí bls. 125.

Gevið gætur:

Tvey sagnorð, ið hoyra til henda bólks, kunnu eisini hava nútíðarendingina *-ur* í 2. og 3. persóni nútíð eintali:

at seta - setir ella setur

at skilja - skilir ella skilur

Skiftið millum *ei* og *o* í orðum sum *heingja* og *steingja* verður ikki mett sum ljóðskifti. Tað er ein rættskrivingarregla, sum sigur, at framman fyri *-ng* og *-nk* skriva vit í tilílikum sagnorðum *ei*, tá ið *i* ella *j* kemur aftaná.

Til henda bólkin hoyra eisini fleiri sagnorð, sum bæði kunnu vera ávirkandi og óávirkandi. - Eru tey óávirkandi, hava tey ljóðskifti, eru tey ávirkandi, hava tey einki ljóðskifti (sí bls. 118-119):

at brenna	brennir	brendi	brendu	brent
at hveppa	hveppir	hvepti	hveptu	hvept
at sleppa	sleppir	slepti	sleptu	slept

2. bólkur

Stovnssjálvljóðið óbroytt

Endingin er:

-ir í 3. persóni, nútíð eintali,

-di ella **-ti** í tátíð eintali,

-du ella **-tu** í tátíð fleirtali,

-að í lýsingarhátti í tátíð.

at duga	dugir	dugdi	dugdu	dugað
at liva	livir	livdi	livdu	livað
at tola	tolir	toldi	toldu	tolað
at tora	torir	tordi	tordu	torað
at vara	varir	vardi	vardu	varað

Sniðið við **-t** í tátíðar lýsingarhátti er tó ofta at hoyra: *t.d. hevur tolt, hevur vart.*

Endingin er:

-ar í 3. persóni, nútíð eintali,

-aði í tátíð eintali,

-aðu í tátíð fleirtali,

-að í lýsingarhátti í tátíð.

at anda	andar	andaði	andaðu	andað
at banna	bannar	bannaði	bannaðu	bannað
at batna	batnar	batnaði	batnaðu	batnað
at byrja	byrjar	byrjaði	byrjaðu	byrjað
at eggja	eggjar	eggjaði	eggjaðu	eggjað
at elska	elskar	elskaði	elskaðu	elskað
at friggja	friggjar	friggjaði	friggjaðu	friggjað
at gáa*	gáar	gáaði	gáaðu	gáað
at grenja	grenjar	grenjaði	grenjaðu	grenjað
at herja	herjar	herjaði	herjaðu	herjað
at hugsa	hugsar	hugsaði	hugsaðu	hugsað
at kalla	kallar	kallaði	kallaðu	kallað
at kasta	kastar	kastaði	kastaðu	kastað
at kóka	kókar	kókaði	kókaðu	kókað
at kólna	kólnar	kólnaði	kólnaðu	kólnað
at mjølva	mjølvar	mjølvaði	mjølvaðu	mjølvað
at laga	lagar	lagaði	lagaðu	lagað
at orka	orkar	orkaði	orkaðu	orkað
at slitna	slitnar	slitnaði	slitnaðu	slitnað
at sáa*	sáar	sáaði	sáaðu	sáað/sátt
at spáa*	spáar	spáaði	spáaðu	spáað/spátt
at súkkla	súkklar	súkklaði	súkklaðu	súkklað
at svara	svarar	svaraði	svaraðu	svarað
at vara	varar	varaði	varaðu	varað

Hetta er vanligasta sagnorðabendingin og vindur alt meira upp á seg.

* Summi sagnorð, sum ganga eftir hesi bending hava eisini sniðini *-ddi* og *-ddu* í tátíð eintali og fleirtali, t.d.: *at gáa, gáddi, gáddu; at sáa, sáddi, sáddu; at spáa, spáddi, spáddu.*

Óreglulig sagnorð

Fyri seg standa nøkur sagnorð, ið hvørki hava -ir, -ur, ella -ar ending í 3. persóni nútíð eintali. Óreglulig verða tey nevnd, tí tey einans hava eitt stavilsi í 3. persóni í nútíð eintali, og av tí at summi teirra hava ljóðskifti, summi ikki:

A

Endingina **-r** í 3. persóni nútíð eintali, endingarnar **-ði** og **-ðu** í tátíð eintali og fleirtali, endingina **-ð** í lýsingarhátti í tátíð hava hesi:

at búgva	býr	búði	búðu	búð/búgvið
at doyggja	doyr	doyði	doyðu	doyð
at goyggja	goyr	goyði	goyðu	goyð
at grógva	grør	gróði	gróðu	gróð/grógvið
at læa	lær	læði	læðu	læið
at rógva	rør	róði	róðu	róð/rógvið
at snúgva	snýr	snúði	snúðu	snúð/snúgvið
at spýggja	spýr	spýði	spýðu	spýð

B

Onga ending í 3. persóni í nútíð eintali, endingarnar **-ti** ella **-di** í tátíð eintali, endingarnar **-tu** ella **-du** í tátíð fleirtali, endingina **-að** í lýsingarhátti í tátíð hava hesi:

at kunna	kann	kundi	kundu	kunnað
at mega	má	mátti	máttu	megað
at munna	man	mundi	mundu	munnað
at skula	skal	skuldi	skuldu	skulað
at vilja	vil	vildi	vildu	viljað
at vita	veit	visti	vistu	vitað

Orðið **at vita** persónbendist soleiðis:

Nútið	Tátið
eg veit	eg visti
tú veitst	tú visti
hann veit	hann visti
hon veit	hon visti
tað veit	tað visti
vit vita	vit vistu
tit vita	tit vistu
tey vita	tey vistu

Gevið gætur: Sum høvuðsreglu kunnu vit siga, at sagnorð, ið ikki hava ljóðskifti, hava í 3. persóni nútið eintali:

ongu ending,
endingina *-ar* ella *-ir*.

Sterk og veik sagnorðabending

Sagnorð bendast sterkt ella veikt:

Sterkt bend sagnorð hava onga ending í 3. persóni í tátið eintali:

at bíta - hann *beit* at koma - hann *kom*

Øll sterkt bend sagnorð hava ljóðskifti (sí sagnorð við ljóðskifti 1-7).

Veikt bend sagnorð enda í 3. persóni í tátið eintali við *-di*, *-ti*, *-ði* ella *-aði*:

at gera - hann *gjørði* at keypa - hann *keypti*
at hava - hann *hevði* at tala - hann *talaði*

Flestu teirra hava einki ljóðskifti (sí sagnorð við ongum ljóðskifti 1-3 og óreglulig sagnorð A, B). Nøkur hava ljóðskifti (sí sagnorð við ljóðskifti 8-9 og óreglulig sagnorð A, B).

Hjáorð

Vit kunnu spyrja: Hvar er hon?

Og svara: Hon er **har**.

Vit kunnu spyrja: Nær fer hann?

Og svara: Hann fer **nú**.

Vit kunnu spyrja: Hvussu livir barnið?

Og svara: Barnið livir **væl**.

Hesi orðini, **har**, **nú**, **væl**, eru hjáorð.

Hjáorð eru smáorð, ið sett verða hjá sagnorðum, sum víst er í dømunum omanfyri, hjá lýsingarorðum, fyrisetingum og øðrum hjáorðum til tess at greiða gjøllari frá

● nær okkurt hendir	Eg fari tíðliga upp.
● hvar okkurt er	Bólturin er her .
● hvar okkurt hendir	Fundurin var har inni .
● hvar okkurt fer	Hann fór hagar .
● hvaðan okkurt kemur	Hann kom haðani .
● hvussu okkurt er	Skipið er óføra stórt.
● hvussu okkurt hendir	Óhappið hendi knappliga .
● hví okkurt hendir	Tí fór hann avstað.
● meting	Hon dugir ivaleyst betur enn hann.
● játtan	Jú , eg komi.
● noktan	Nei , ikki fert tú!

Summi hjáorð bendast - men bara í stigum.

Vit býta hjáorðini í seks bólkar:

Tíðarhjáorð	Munarhjáorð
Staðarhjáorð	Kunningarhjáorð
Spurnarhjáorð	Lýsingarhjáorð

Tíðarháorð

Tíðarháorð siga okkurt um tíðina og svara spurninginum *nær*. Tey eru t.d.:

áður	eftir	javnan	onkuntið	straks
aftur	eftirsíðan	leingi	rættstundis	stundum
aldri	einaferð	longu	samstundis	tá
aldrin	einusinni	mangan	síðan	tíðliga
altíð	endaliga	meðni	síðani	tíðum
árla	endiliga	nakrantíð	síðla	umsíðir
beinanvegin	framvegis	nú	sjaldan	uppaftur
brátt	fyrir	nýliga	sjáldan	
bráðfeingis	higartil	ofta	snemma	
bráðliga	ímeðan	ongantið	so	

Fastar máliskur settar saman av tveimum ella fleiri orðum standa ofta sum tíðarháorð, t.d.:

alt fyrri eitt
av og á
í áðni
í fjør
í heilum
í morgin
í nátt

med alla
so við og við
sum skjótast
til endans
við alla
við hvørt

Staðarháorð

Staðarháorð siga okkurt um stað ella støð og svara spurningum, ið byrja við *hvar?* - *hvaðan/hvaðani?* Tey verða vanligu skift sundur í triggjar bólkar:

- Orð, ið lýsa staðið, har okkurt er ella hendir: - Hon er **her**. (Á staðnum)
- Orð, ið lýsa rørslu móti ávísu staði: - Jákup kemur **higar**. (Til staðið)
- Orð, ið lýsa rørslu frá ávísu staði: - Eg fari **hiðani**. (Frá staðnum)

Av dómum, ið hoyra til 1. bólk, nevna vit:

afturi	her	nærindis
árunt	heima	suðuri
burtur	heimi	úti
burturi	inni	uppi
eysturi	miðskeiðis	vesturi
frammi	niðri	viða hvar
har	norðuri	yviri

Nøkur dømi enda við *-laga*:

aftarlaga	innarlaga	sunnarlaga
eystarlaga	niðarlaga	uttarlaga
frammarlaga	norðarlaga	vestarlaga
heimarlaga	ovarlaga	

Nøkur dømi enda við *-megin*:

báðumegin	hesumegin	mannfólkamegin
hansamegin	hinumegin	tímegin
hasumegin	høgrumegin	vinstrumegin
hennaramegin	konufólkamegin	øðrumegin

Nøkur dømi enda við *-staðni*:

aðrastaðni	nakrastaðni	onkrastaðni
allastaðni	nógvastaðni	onkustaðni
fleiristaðni	ongastaðni	

Stundum myndast hjáorð av hjáorði og fyriseting við ongari stýring:

Tyrlan hekk *uppiyvir*
Øll vóru *úti*
Bólturin var *innanfyri*
Hon stóð *uttanfyri*

Nøkur dømi eru:

aftanfyri	innií	uppií
eystanfyri	niðanfyri	uppiyvir
frammanfyri	niðriundir	útiá
handanfyri	norðanfyri	útifyri
heimanfyri	omanfyri	útií
innanfyri	sunnanfyri	uttanfyri
inniá	uppiá	vestanfyri

Av dømum, ið hoyra til 2. bólk, nevna vit:

aftur	heim	suður
burtur	higar	upp
eystur	inn	út
fram	niður	vestur
hagar	norður	

Fleiri av hesum orðum verða við eftirskoytinum *-eftir* nýtt sum hjáorð:

aftureftir	inneftir	uppeftir
eystureftir	niðureftir	úteftir
frameftir	norðureftir	vestureftir
heimeftir	suðureftir	

Av dømum, ið hoyra til 3. bólk, nevna vit:

aftan	haðani	hvaðani	oman
avstað	handan	innan	sunnan
eystan	heiman	niðan	uttan
framman	hiðani	norðan	vestan

Fleiri av hesum orðum verða við eftirskoytunum *-eftir* og *-ífrá* nýtt sum hjáorð, t.d:

innaneftir	norðaneftir	omaneftir	uttaneftir
innanífrá	norðanífrá	omanífrá	uttanífrá

Spurnarháorð

Spurnarháorð verða nýtt, tá ið spurt verður um eitthvørt.

Tey eru t.d.: hvar hvaðan hví hvussu nær

Munarháorð

Munarháorð verða nýtt, tá ið mett verður um mun á onkrum, og tá ið sagt verður frá, hvussu okkurt hendir í mun til annað. Tey eru t.d.:

aftrat	frágera	nærum	soleiðis
annars	frálíka	næstan	(stíg) stórum
avbera	framíhjá	óbeinleiðis	tvørturímóti
avbæra	gjarna	óføra	umfram
bara	gilt	ókeypís	uttanat
beinleiðis	gjølla	onkursvegna	valla
bert	illa	ov	væl
bráðfeingis	líka	ovurhonds	yvirhøvir
einskila	mikið	púra	øðrvísi
einsýna	nakað	sera	
enn	nóg	sjaldsama	
enntá	nógv	so	

Mong orð, ið enda við *-andi*, eru munarháorð, t.d.:

brennandi líðandi skínandi

Máliskur samansettur av tveimum orðum verða eisini ofta nýttar sum munarháorð, t.d.:

at kalla	í hvørjum	nóg so
av óvart	í senn	so við og við
á sama hátt	í so	tað dýrasta
eitt sindur	í stórum	tað ítasta
hvaðna verri	í stuttum	

Kunningarhjáorð

Kunningarhjáorð nýta vit mest, tá ið vit kunna um eina støðutakan, tá ið vit annaðhvørt játta ella nokta.

Tey eru t.d.:

álvaratos	hartil	kanska	sjálvandi
ei	íðan	kortini	sjálvsagt
einans	ivaleyst	meðni	tíbetur
eisini	ja	nei	tíverri
endiliga	jú	neyvan	tó

Lýsingarhjáorð

Lýsingarhjáorð eru hjáorð, ið eru myndað úr lýsingarorðum:

Av lýsingarorðinum *beinur* fáa vit hjáorðið *beint*
 Av lýsingarorðinum *sjúkur* fáa vit hjáorðið *sjúkt*
 Av lýsingarorðinum *tungur* fáa vit hjáorðið *tungt*

Nøkur lýsingarhjáorð eru:

beint	fast	hart	langt	sjúkt	títt
bert	fítt	heilt	lítið	smátt	tungt
brátt	frítt	høgt	skjótt	stutt	

Nøkur lýsingarhjáorð fáa vit við at skoyta *-an* upp í stovnin á lýsingarorðum, t.d.:

blíðan	ringan	søtan
javnan	seigan	tíðan
lættan	stillan	tungan
mangan		

Nøkur lýsingarháorð myndast av lýsingarorðum við eftirskoytinum *-liga*, t.d.:

bráðliga	lættliga	spakuliga
búskaparliga	ógvuliga	stásiliga
dáttliga	ræðuliga	stórliga
dovisliga	sanniliga	toluliga
dúgliga	serliga	trúliga
erpisliga	skattliga	tungliga
firtisliga	skitliga	virðiliga
hulisliga	harðliga	

Hjáorð stigbend

Vit stigbenda hjáorð regluliga á tann hátt, at vit skoyta *-ari* upp í stovnin í miðstigi og *-ast* í hástigi.

Grundstig	Miðstig	Hástig
aftur	aftari	aftast
heima	heimari	heimast
inni	innari	innast
ofta	oftari	oftast
sjáldan	sjáldnari	sjáldnast
títt	tíðari	tíðast
víða	víðari	víðast
niður	niðari	niðast
eystur	eystari	eystast
norður	norðari	norðast

Soleiðis verður gjørt við øll tey hjáorð, ið enda við *-liga*:

lættliga lættligari lættligast

Í summum førum skoyta vit *-ri* upp í stovnin í miðstigi, *-st* í hástigi. Slík hjáorð hava ljóðskiftið *i*-umljóð bæði í miðstigi og hástigi, um stovnssjálvljóðið yvirhøvur fær umljóð, t.d.:

Grundstig	Miðstig	Hástig
frammi	fremri	fremst
nær	nærri	næst
úti	ytri	ytst
-	uttari	uttast
suður	syðri	syðst
-	sunnari	sunnast
illa	verri	verst

Hjáorð, ið eru myndað av lýsingarorði í hvørkikyni, stigbendast sum lýsingarorð, t.d.:

Grundstig	Miðstig	Hástig
beint	beinari	beinast
langt	longri	longst
lítið	minni	minst
skjótt	skjótari	skjótast

Trý hjáorð fáa endingina *-ur* í miðstigi og *-st* í hástigi. Umframt at fáa hesar endingar, broytist stovnurin úr grundstigi í miðstig/hástig:

Grundstig	Miðstig	Hástig
gjarna	heldur	helst
væl	betur	best
leingi	longur	longst

Gevið gætur:

Hjáorðið *væl* stigbendist:

væl betur best

Lýsingarorðið *góður* stigbendist:

Kallkyn:	góður	betri	bestur
Kvennkyn:	góð	betri	best
Hvørkikyn:	gott	betri	best

Hjáorðið *leingi* stigbendist:

leingi longur longest

Lýsingarorðið *langur* stigbendist:

Kallkyn:	langur	longri	longstur
Kvennkyn:	long	longri	longst
Hvørkikyn:	langt	longri	longst

(Sj eisini „Stigbend lýsingarorð“ bls. 94-98)

Talorð

Talorð nýta vit til dæmis, tá ið vit telja, og tá ið vit greiða frá, hvussu nógv ið er til av onkrum, hvussu langur ávísur teinur er, hvussu nógv klokkan er, og hvussu nógv okkurt vigar.

ein, tveir, tríggir
ein, tvær, tríggjar
eitt, tvey, trý

tveir leikarar
átta ísar
tríggir metrar
klokkan er *fimm*
sjey kilo

Vit skifta talorðini sundur í tríggjar partar:

Grundtøl

Grundtøl nýta vit, tá ið talt verður beinleiðis:

Kallkyn: ein, tveir, tríggir, fyra, fimm
Kvennkyn: ein, tvær, tríggjar, fyra, fimm
Hvørkikyn: eitt, tvey, trý, fyra, fimm

Raðtøl

Raðtøl nýta vit, tá ið greitt verður frá raðfylgju:

Kallkyn: fyrsti, annar, triði, fjórði, fimti
Kvennkyn: fyrsta, onnur, triðja, fjórða, fimta
Hvørkikyn: fyrsta, annað, triðja, fjórða, fimta

Skiftitøl

Kallkyn: einir, tvinnir, trinnir
Kvennkyn: einar, tvinnar, trinnar
Hvørkikyn: eini, tvinni, trinni

Grundtøl

Grundtølini eru:

1	ein	11	ellivu
2	tveir	12	tólv
3	triggir	13	trettan
4	fýra	14	fjúrtan
5	fimm	15	fímtan
6	seks	16	sekstan
7	sjey	17	seytjan
8	átta	18	átjan
9	níggju	19	nítjan
10	tíggju	20	tjúgu

21 tjúgu og ein, ein og tjúgu

22 tjúgu og tveir/tvær/tvey, tveir/tvær/tvey og tjúgu

30 tríati, tretivu

40 fjøruti

50 fimmti, hálvtrýss

60 seksti, trýss

70 sjeyti (sjúti), hálvfjerðs

80 áttati, fýrs

90 níti, hálvfems

100 (eitt) hundrað

101 hundrað og ein

102 hundrað og tveir

120 stórt hundrað

200 tvey hundrað

1000 (eitt) túsund

1100 eitt túsund og hundrað, ellivu hundrað

1.000.000 ein millión

2.000.000 tvær milliónir

1.000.000.000 ein milliard

2.000.000.000 tvær milliardir

Trý tey fremstu talorðini bendast soleiðis:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	ein	ein	eitt
Hvønnfall	ein	eina	eitt
Hvørjumfall	einum	ein(ar)i	einum
Hvørsfall	eins	einar	eins
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	einir	einar	eini
Hvønnfall	einar	einar	eini
Hvørjumfall	einum	einum	einum
Hvørsfall	eina	eina	eina

<i>Fleirtal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	tveir	tvær	tvey
Hvønnfall	tveir	tvær	tvey
Hvørjumfall	tveimum	tveimum	tveimum
Hvørsfall	tveggja	tveggja	tveggja

Í gomlum máli varð ikki sagt *tveir* í kallkyni í hvønnfalli í fleirtali men *tvá*, stundum eisini *tógva*. Hetta hoyra vit mangan í kvæðunum: „Tak tú hesar svørðslutir *tvá*“. „Sundur mitt góða svørð í *tógva* lutir gekk“.

<i>Fleirtal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
Hvørfall	tríggir	tríggjar	trý
Hvønnfall	tríggjar	tríggjar	trý
Hvørjumfall	trimum	trimum	trimum
Hvørsfall	tríggja	tríggja	tríggja

Grundtølini frá 2 til 10 verða t.d. í kortspæli nýtt sum navnorð. Tey bendast tá sum hvørkikynsorðið *eyga* bundið í fleirtali:

Tveyuni eru lægsta blaðið í nógvum kortspølum.

Hon spældi *fimmuni* út.

Hann sat við *sjeyunum*.

Sama er galdandi fyri heitini á tíggu ára skeiðunum í eini øld:

Tretivuni vóru ein døpur tíð í Føroya søgu.
Vit leita aftur í *trýssini*.
Frændur vóru ein kendur bólkur í *fýrsunum*.

Heldur enn *tretivuni*, *trýssini*, *fýrsunum* í hesum dømum kunnu vit siga *triatiárini*, *sekstiárini*, *áttatiárunum*.

Í samansetingum siga vit *tvi-* í staðin fyri *tveir/tvær/tvey* - t.d. *tvífalt* og *tvilemba*. Vit siga *tri-* í staðin fyri *triggir/triggjar/trý* - t.d. *trimenningur* og *tribekkur*, og vit siga *fer-* ella *fjór-* í staðin fyri fyra: *fermenningur*, *fjórfaldur*.

Raðtøl

Raðtølini eru:

1.	fyrsti	11.	ellivti (ellindi)
2.	annar	12.	tólvti
3.	triði	13.	trettandi
4.	fjórði	14.	fjúrtandi
5.	fimti	15.	fimtandi
6.	sætti	16.	sekstandi
7.	sjeyndi	17.	seytjandi
8.	áttandi	18.	átjandi
9.	níggjundi	19.	nítjandi
10.	tíggjundi	20.	tjúgundi
21.	tjúgundi og fyrsti, ein og tjúgundi		
22.	tjúgundi og annar, tvey og tjúgundi		

30.	tríatiundi, tretivundi
40.	fjórutiundi
50.	fimmtiundi, hálvtrýss(instjúg)undi
60.	sekstiundi, trýss(instjúg)undi
70.	sjeytiundi (sjútiundi), hálvfjerðs(instjúg)undi
80.	áttatiundi, fýrs(instjúg)undi,
90.	nítiundi, hálvfems(instjúg)undi
100.	hundrandi
101.	hundrandi og fyrsti
102.	hundrandi og annar
200.	tvey hundrandi
1000.	túsundi
1.000.000.	milliónti

Raðtöluni - öll uttan *annar* - bendast sum veikt bend lýsingarorð:

Fyrsti bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	fyrsti	fyrsta	fyrsta
Hvønnfall	fyrsta	fyrstu	fyrsta
Hvørjumfall	fyrsta	fyrstu	fyrsta
Hvørsfall	fyrsta	fyrstu	fyrsta
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	fyrstu	fyrstu	fyrstu
Hvønnfall	fyrstu	fyrstu	fyrstu
Hvørjumfall	fyrstu	fyrstu	fyrstu
Hvørsfall	fyrstu	fyrstu	fyrstu

Á sama hátt bendast *triði*, *fjórði*, *fimti* o.s.fr.

Gevið gætur: *triðja*, *triðju*.

Annar bendist:

<i>Eintal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	annar	onnur	annað
Hvønnfall	annan	aðra/aðru	annað
Hvørjumfall	øðrum	aðrari/aðru	øðrum
Hvørsfall	annars	annarar	annars
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	aðrir	aðrar	onnur
Hvønnfall	aðrar	aðrar	onnur
Hvørjumfall	øðrum	øðrum	øðrum
Hvørsfall	annara	annara	annara

Sum *annar* bendast eisini tey raðtöluni, ið hava *annar* sum annan lið, t.d. *tjúgundi og annar*, *fimmtiundi og annar*.

Skiftitöl

Skiftitöluni eru:

einir, einar, eini; tvinnir, tvinnar, tvinni; trinnir, trinnar, trinni.

Tey bendast soleiðis:

<i>Fleirtal</i>	Kallkyn	Kvennkyn	Hvorkikyn
Hvørfall	einir	einir	eini
Hvønnfall	einir	einir	eini
Hvørumfall	einum	einum	einum
Hvørsfall	eina	eina	eina
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	tvinnir	tvinnar	tvinni
Hvønnfall	tvinnar	tvinnar	tvinni
Hvørumfall	tvinnum	tvinnum	tvinnum
Hvørsfall	tvinna	tvinna	tvinna
<i>Fleirtal</i>			
Hvørfall	trinnir	trinnar	trinni
Hvønnfall	trinnar	trinnar	trinni
Hvørumfall	trinum	trinum	trinum
Hvørsfall	trinna	trinna	trinna

Skiftitöluni verða oftast nýtt um þær:

einir handskar	tvinnir handskar	trinnir handskar
einir hósar	tvinnar hósar	trinnar hósar
eini hjún	tvinni hjún	trinni hjún

men ekki er tað alltaf um þær:

eini avroð	tvinni avroð	trinni avroð
eini hús	tvinni hús	trinni hús
eini kort	tvinni kort	trinni kort
eini talvfólk	tvinni talvfólk	trinni talvfólk

Einir, einar, eini verða eisini nýtt, tá ið ætlað verður um talið á onkrum:
einir fjúrtan dagar, *einir* tvær vikur, *eini* trý ár.

Tvinnanda merkir tvífalt ella av tveimum slögum.

Trinnanda merkir trífalt ella av trimum slögum.

Hava vit við talbrot at gera, siga vit soleiðis:

1/2	eitt hálv, helvtin, helmingurin
1/3	ein triðingur
1/4	ein fjórðingur
1/5	ein fimtingur
1/6	ein sættingur
1/7	ein sjeyndingur
1/8	ein áttingur
1/9	ein níggjundipartur
1/10	ein tíggjundipartur o.s.fr.

Triðingur og talbrot, ið eru myndað á sama hátt, bendast sum *úlvur*.

Um klokkuna siga vit:

at hon er	eitt, hon er tvey o.s.fr.	
at hon er	hálgum trý	(2.30)
at hon er	fimm minuttir yvir fyra	(4.05)
at hon er	fimm minuttir í fyra	(3.55)
at hon er	tíggju minuttir í hálgum seks	(5.20)
at hon er	tíggju minuttir yvir hálgum seks	(5.40)
at hon er	eitt korter til sjev	(6.15)
at hon er	trý korter til átta	(7.45)

Um tvey ára gamlan seyð ella seið siga vit, at hann er *tvævetur*.

Um trý ára gamlan seyð ella seið siga vit, at hann er *trævetur*.

Fyrirsetingar

Skriva vit *í ánni*, hava vit skrivað eina fyrirsetingarbinding, sum er sett saman av eini **fyrirseting** *í* og eini **stýring** *ánni*.

Fyrirsetingar eru smáorð, ið sett verða framman fyri ella aftan fyri onnur orð, oftast navnorð og fornøvn.

Vit siga, at **fyrirsetingin stýrir** tí orði, hon stendur saman við. Stundum stýra fyrirsetingar hvønnfalli:

Tíðindini gingu *um* bygdina.

Stundum stýra fyrirsetingar hvørjumfalli:

Hon býr *hjá* okkum.

Stundum stýra fyrirsetingar hvørsfalli:

Teir fóru *til* skips.

Ofta stýrir sama fyrirseting tveimum føllum, bæði hvønnfalli og hvørjumfalli ella bæði hvønnfalli og hvørsfalli. Eingin fyrirseting stýrir hvørfalli. Fyrirsetingar bendast ikki.

Fyrirsetingar, ið stýra hvønnfalli

áraka
ábeint

Tá ið vit komu *áraka* bilin, setti hann ferð á.
Í staðin fyri áraka kundu vit her sagt *ábeint*.

(i)gjøgnum

Naglin fór tvørtur *ígjøgnum* veggjin.

hóast

Hóast høgan aldur er hon uppi hvønn dag.

um

Vit venja eina ferð *um* vikuna.

Fyrirsetingar, ið stýra hvørjumfalli

at	Hanus flenti <i>at</i> Jógvani.
av	Bólturin datt <i>av</i> takinum.
frá	Hann fekk bomm <i>frá</i> henni.
hjá	Vit vóru inni <i>hjá</i> Ólavi.
(i)móti	Ása og Sanna fóru <i>(i)móti</i> henni.
sambært	<i>Sambært</i> brævinum fór hann heim nýggjársdag.
undan	Tey runnu <i>undan</i> honum.
úr	<i>Úr</i> øllum ættum koma vindar.
viðvíkjandi	Nógv er at siga hesum máli <i>viðvíkjandi</i> .

Fyrirsetingar, ið stýra hvønnfalli og hvørjumfalli

Oftast stýrir ein fyrirseting **hvønnfalli**, tá ið talan er um **flyting úr einum staði** í annað ella um **broytt viðurskifti**, og sama fyrirseting stýrir **hvørjumfalli**, tá ið talan er um **veran á sama stað** ella um **óbroytt viðurskifti**.

á	Hann fór <i>á</i> dyr	(hvønnfall)
	Hann stóð <i>á</i> sama staðnum	(hvørjumfall)
	Hann rann aftan <i>á</i> meg	(hvønnfall - fyrst eg, so hann: broytt viðurskifti)
	Hann rann aftan <i>á</i> mær	(hvørjumfall - báðir runnu samstundis: óbroytt viðurskifti)
í	Tey fóru <i>í</i> kirkjuna	(hvønnfall)
	Tey vóru <i>í</i> kirkjuni	(hvørjumfall)

undir	Bólturinn rullaði <i>undir</i> málmanninn	(hvönnfall)
	Bólturinn lá <i>undir</i> málmanninum	(hvörjumfall)
yvir	Hon ferðast <i>yvir</i> land	(hvönnfall)
	Hann ráddi <i>yvir</i> mér	(hvörjumfall)
<p>Í öðrum förum tykist ekki vera so lætt at seta upp reglur fyri, nær ávís fyriseting stýrir hvönnfalli og nær hvörjumfalli. Men tíðarmerkingar standa vanliga í hvönnfalli.</p>		
eftir	<i>Eftir</i> kríggið komu tey saman aftur	(hvönnfall)
	Tey runnu <i>eftir</i> mér	(hvörjumfall)
fyri	<i>Fyri</i> kríggið kendust tey eitt sindur	(hvönnfall)
	Tey spældu <i>fyri</i> honum	(hvörjumfall)
við	Teir bardust <i>við</i> hann	(hvönnfall)
	Hon gongur saman <i>við</i> honum	(hvörjumfall)
	Hann stendur <i>við</i> borðið	(hvönnfall)
	Hann stendur <i>við</i> borðinum á baki	(hvörjumfall)

Fyrisetingar, ið stýra hvönnfalli og hvørsfalli

Stundum hoyra vit í dagligari talu somu fyriseting stýra hvönnfalli og hvørsfalli. Tað gamla er tá *hvørsfall*, yngri mál *hvönnfall*. Er stýringin persónsfornavn ella óávíst navnorð, seta vit hana vanliga framvegis í hvørsfall.

(i)millum	Stríð er okkara <i>millum</i>	(hvørsfall)
	stríð er <i>millum</i> okkum	(hvönnfall)
<p>Stundum stýrir (i)millum einans hvönnfalli:</p>		
<p>Vit býttu javnt <i>millum</i> allar.</p>		
<p>Stundum stýrir (i)millum einans hvørsfalli:</p>		
<p>Hann var staddur <i>millum</i> heims og heljar.</p>		

til

Hann fór *til* báts

(hvørsfall)

Hann fór *til* bátin

(hvønnfall)

Stundum stýrir **til** einans hvønnfalli:

Tey komu *til* eina bygd.

Trý skinn vóru *til* bátin.

(ávíst)

Stundum stýrir **til** einans hvørsfalli:

Nú ætli eg mær *til* sjós.

Teir fóru *til* lands.

(óávíst)

Hann fór *til* hennara.

vegna

Vegna vána veður, vendu teir aftur

(hvønnfall)

Hon gjørði tað okkara *vegna*

(hvørsfall)

Fyrisetingar verða ofta nýttar sum hjáorð:

Tey hugdu seg *um*.

Einki er at fara upp *til*.

Hvussu bert tú teg *at*?

o.s.fr.

Sambindingarorð

Sambindingarorð eru smáorð, sum binda saman *einstök orð, heildir og setningar*:

Sára *og* Jógvan spældu *og* róptu
(fyrri *og* bindur saman tvey sernøvn, seinna *og* bindur saman tvey sagnorð).

Hon dugir at syngja, *men* hann dugir at dansa
(*men* bindur tveir setningar saman).

Sambindingarorð eru javnskipandi ella innskipandi.

Javnskipandi sambindingarorð

Javnskipandi sambindingarorð binda saman orð, heildir og setningar, ið hava sama virði:

og

Hon *og* hann fóru í dans.

bæði - og

Bæði Hanna *og* Hóri fóru í dans.

ella

Vit biðja Honnu *ella* Onnu fara upp á talvuna.

hvørki - ella

Drongurin fekk *hvørki* vátt *ella* turt.

annaðhvørt
- ella

Annaðhvørt tigur tú, *ella* fari eg út.

men

Hann er kringur og kimiligur, *men* dølskur og dovin.

Innskipandi sambindingarorð

Innskipandi sambindingarorð skipa setning inn í annan setning, soleiðis at annar verður skipaður inn í hin sum setningsliður í honum. Sostatt stendur komma vanliga framman fyri innskipandi sambindingarorð, ella í øllum førum í sambandi við tað. Innskipandi sambindingarorð eru „kommaorð”.

Hesi dømini siga okkurt um **tíð**:

tá ið

Vit hugdu burtur, *tá ið* flogfarið fór á flog.

Í staðin fyri *tá ið*, kundu vit í hesum dømi sagt:

nú ið, meðan ið, (i)meðan, í tí, áðrenn

til

Børnini veittraðu, *til* tey gingu undir.

fyr enn

Hann reisti seg ikki upp, *fyr enn* tey hvurvu.

best sum

Best sum alt gekst so væl, sloknaði ljósið.

síðan(i)

Síðani skúlaárið byrjaði, hevur lærarin verið triggjar ferðir ov seinur.

eftir at

Hon kom skelkað inn, *eftir at* vanlukkan hendi.

Í staðin fyri *eftir at* kundu vit í hesum dømi sagt:

aftan á at

fyrst ið

Fyrst ið klokkan ringdi út, fór allurin riðilin á dyr.

Í staðin fyri *fyrst ið* kundu vit í hesum dømi sagt:

fyrsta, í tí sama, so skjótt sum, beinanvegin sum

sum

Sum hann sat við hesum tonkum, reis aldan frá grunni.

so hvørt sum

So hvørt sum rennararnir komu á mál, gjørdist hon fegnari og fegnari.

at

Nú er náttin fyri hond, *at* sveinarnir skulu koma.

Hesi dømini siga okkurt um **stað**:

har ið (sum)

Tey eru í vanda, *har ið* tey ganga.

Í staðin fyri *har ið* kundu vit sagt: *her ið (sum)*.

hvar ið,
ið hvar

Hvar ið tú fert, fylgi eg við.

Hesi dømini siga okkurt um **orsøk**:

at

Illavorðin vart tú, *at* tú skikkaði tær so illa.

Í staðin fyri *at* kundu vit sagt:

tí, tí at, av tí at, við tað at, vegna tess at

Hesi dømini siga okkurt um **ætlan**:

so at

Hon ansaði eftir børnunum, *so at* tey ikki skuldu villast.

Í staðin fyri *so at* kundu vit her sagt:

at, fyri at, til tess at

Hesi dømini siga okkurt um **fyrgju**:

at

Byrðan var so tung, *at* hon kundi ikki lyftast.

Í staðin fyri *at* kundu vit her sagt:

so, so at

uttan,
uttan at

Hesi dømini siga okkurt um **hátt:**

Hann segði tað sinniliga, *uttan at* nakað sást á honum.

Hesi dømini siga okkurt um **sammeting:**

sum

Tú mást gera, *sum* eg sigi.

Í staðin fyri *sum* kundu vit her sagt:

so sum, eins og

tess

Tess longur hann hugsaði, *tess* álvarsamari varð hann.

Í staðin fyri *tess* kundu vit her sagt:

alt, helst, jú

Hesi dømini siga okkurt um **treytir:**

um

Lat hann eiga bókina, *um* hann vil hava hana.

Í staðin fyri *um* kundu vit her sagt:

um enn, um - so

ella nýtt øvut orðarað:

Lat hann eiga bókina, *vil hann hava hana*.

uttan,
uttan so

Eg fari ongan veg, *uttan so* at tú kemur við.

hóast

Hesi dømini siga frá **viðgongu** ella **eftirlæti**:

Tey kunnu gerast góðir tónleikarar, *hóast* rytman enn ikki er so góð.

Í staðin fyri *hóast* kundu vit her sagt:

tó at, um, sjálvt um

Miðalvarpingar

Miðalvarpingar eru smáorð, sum fólk seta inn ímillum í talu síni, og sum sýna, hvørjum hýri tey eru í: ill, ørg, ovfarin, fegin o.s.fr.:

adú	bums	há	íss	takk
áh	dekan	hey	jú menn	tramanstíð
ája	dums	hó	júsa	trumm trumm tralalei
áje	eya meg	hygga	o	tví
ájú	eyeya meg	hygga síggj	ólukkutíð	uff
ass	fý	illanstíð	sí	vei
buldó	ha	iðan	skál	

Tey orð, fólk siga, tá ið tey rópa á kriotúr, og tá ið tey royna at endurgeva dýramál, eru eisini miðalvarpingar:

gvagg	kipp	kli	mjavv
huts	kirri-kirri	klipp	sirri-sirri-sirri
kakkulárákó	kisk-kisk	krá	tirri-tirri-tirri
karibb	kíst	kri	tu
klipp	kúst	kro	skrukk
karr	kjú-kjú	krumm	voff

Miðalvarpingar bendast ikki.

Orðalagslæra

Orðalagslæra

Orðalagslæra er læran um, hvussu orðini laga seg hvørt eftir øðrum, og hvussu setningar verða myndaðir úr orðum. Í orðalagslæruni viðgera vit eisini einstøku liðirnar í setninginum, og hvussu teir standa hvør í mun til annan.

Seta vit hesi trý orðini saman soleiðis:

Barnið fer út

hava vit gjørt ein **setning**. Skifta vit orðini um, kunnu vit siga:

Út fer barnið

Tá hava vit gjørt nýggjan setning og lagt dent á orðið *út*.

Skifta vit orðini um enn einaferð, kunnu vit gera ein spurnarsetning:

Fer barnið út?

Men blanda vit orðini eina fjórðu ferð og fimtu ferð og skriva:

Barnið út fer ella *Fer út barnið*

so noyðast vit at ásanna, at soleiðis sigst setningur valla á føroyskum.

Hetta lærir okkum:

- at orðaraðið í setningi kann broyta tað, vit ætla at siga, hóast orðini í setninginum eru tey somu.
- at mark er fyri, hvussu nógv orðaraðið kann broytast, skulu vit gera ein setning við skili í.

Setningar

Vit bera okkara hugsan fram stundum í talu, stundum í skrift. Tá mynda vit setningar. Sum høvuðsreglu kunnu vit siga, at fyri at gera ein setning, mugu vit hava **grundlið** (×) og **umsøgn** (○):

Barnið syngur

× ○

Grundliður ×

Grundliður er tað orðið ella tey orðini í setninginum, sum talað er um: her *barnið*. Grundliður stendur í **hvørfalli**, og til at finna grundliðin spyrja vit **hvør** ella **hvat** - í døminum omanfyri:

Hvør syngur?

Grundliður kann vera eitt nú:

Eitt ella fleiri navnorð:

Barnið svevur

×

Gentan og drongurin sova

×

Eitt ella fleiri fornøvn:

Onkur er farin

×

Hon og hann ganga saman

×

Eitt ella fleiri lýsingarorð:

Hin fátæki var farin

×

Ungi og gamli vóru úti

×

Sagnorð í navnhátti:

At rógva er strevið

×

Heilur setningur:

Av og á hendir seg, *at hann gloymir tað*

×

Í hesum báðum seinastu dömumum siga vit ekki, at grundliðurin stendur í hvørfalli, tí talan er um navnhátt ella heilan setning. Men seta vit navnorð inn fyri navnháttin, stendur navnorðið í hvørfalli:

Róðurin er strevin
×

Eykagrundliður (×)

Eykagrundliður (×) er altíð orðið **tað**, sum verður sett í staðið hjá grundliðinum, har ið setningurin annars ongan grundlið hevði havt, ella rætti grundliðurin kemur seinni:

Tað gongur væl
(×)

Tað kavár
(×)

Tað gongur ein drongur
(×) ×

Tað var gott, at tú komst
(×) ×

Summir setningar hava ongan grundlið:

Nú regnar	Væl smakkar	Far nú
Meg minnist	Mær dámar	Væl gagnist

Umsøgn ○

Umsøgnin sigur okkurt um grundliðin. Hvat ið hann er, ella hvat ið hann ger:

Barnið er sjúkt
○

Barnið syngur
○

Umsøgn kann vera:

Eitt sagnorð í søguhátti:

Jákup *gongur*

○

Eitt sagnorð í boðshátti:

Far avstað!

○

Eitt sagnorð í hugshátti:

Jesus *fylgi tær*

○

Tvey ella fleiri sagnorð:

Jákup *dansar og kvøður*

○

Hann *mundi dottið*

~

○

Í fyrra førinum, *Jákup dansar og kvøður*, knýtir *og* tvey sagnorð í søguhátti saman. Umsøgnin er tí **javnskipað**.

Í seinna førinum, *Hann mundi dottið*, stendur fyrri sagnorðið í søguhátti í tátíð, seinna í tátíðar lýsingarhátti. Vit rópa hetta **samansetta** umsøgn.

Samansett umsøgn er samansett við **hjálparsagnorði** í nútíð ella tátíð og **høvuðssagnorði** í navnhátti ella lýsingarhátti:

Hann *kann fara*

kann er hjálparsagnorð í nútíð, *fara* er høvuðssagnorð í navnhátti.

Hann *kundi farið*

kundi er hjálparsagnorð í tátíð, *farið* er høvuðssagnorð í tátíðar lýsingarhátti.

Hjálparsagnorðini eru:

blíva

hava

skula

vilja

fáa

kunna

vera

gita*

mega

verða

*gamalt mál: tíma, kunna.

Sumt, ið líkist til setningar, hefur onga umsögn, tað verður kallað **setnings-
evni**. Hetta kemur oftast fyri í frásøgukendum tekstum:

Tey avstað, hon undan og hann aftaná

ella í yvirskriftum:

Løgmaður til Danmarkar

Ávirki Δ

Hvønnfalsávirki Δa

Upp í setningin

Barnið syngur

kunnu vit skoyta aðrar liðir:

Barnið syngur ein song

× ○ Δa

Í hesum døminum rópa vit *ein song* ávirki, og tað stendur í hvønnfalli (*accusativus*), merkt Δa.

Vit finna hvønnfalsávirki við at spyrja **hvønn** ella **hvat** + **umsögn** + **grundlið**:
Hvønn syngur barnið? ella *Hvat* syngur barnið?

Hvønnfalsávirki er nógv vanligasta ávirkið og er vanliga at finna aftan á **ávirkandi** sagnorð (sí bls. 118-119):

Hann hongdi *klæðini* út á snór

× ○ Δa

hongdi er ávirkandi sagnorð og tekur sostatt ávirki.

Summi sagnorð taka harafturímóti ekki ávirki. Tey eru **óávirkandi** (sí bls. 118):

Klæðini hanga úti á snóri

× ○

hanga er óávirkandi sagnorð og tekur tí ekki ávirki.

Umframt í hvønnfalli kann ávirki eisini standa í hvørjumfalli og hvørsfalli, men tað stendur ongantíð í hvørfalli.

Hvørjumfalsávirki Δd

Hvørjumfalsávirki hevur frámerkið Δd, tí hvørjumfall á latínskum rópast *dativus*. Vit finna hvørjumfalsávirki við at spyrja

hvørjum + umsøgn + grundlið + (hvønnfalsávirki):

Hann gav henni eina gávu

× ○ Δd Δa

Hann hjálpti henni um vegin

× ○ Δd

Hvørjum gav hann hvat ella hvønn? Hvørjum hjálpti hann? Sagnorð, ið taka hvørjumfalsávirki, eru t.d.:

baga	halda	nytta	takka
bíða	heilsa	ráða	trúgva
bjarga	hjálpa	rósa	tæna
forða	líva	skemta	
fylgja	miskunna	steðga	
gagna	møta	stýra	

Hvørsfalsávirki Δg

Tað kemur fyrri í fornum máli sum t.d. í kvæðum, at ávirki stendur í hvørsfalli (*genitivus*), merkt Δg. Vit spyrja tá

hvørs + umsøgn + grundlið:

Kirkjumaður bíðar tín

× ○ Δg

Sagnorð, ið kunnu (kundu) taka hvørsfalsávirki, eru t.d.:

bíða

njóta

biðja

vitja

goyma

vænta

hevna

Beinleiðis ávirki Δ

Beinleiðis ávirki verður beinleiðis stýrt av umsøgnini:

Drongurin seldi *bilin*

× ○ Δa

Óbeinleiðis ávirki Δd

Óbeinleiðis ávirki er tann, ið fær tað, sum verður umrøtt í setninginum, ella sigur tað frá, hvønn tað hoyrir til, ella hvørjum tað víkur at:

Drongurin seldi *henni* bilin

× ○ Δd Δa

Óbeinleiðis ávirki er vanlig á hvørjumfalsávirki, men mong beinleiðis ávirki eru eisini hvørjumfalsávirki:

Hann reiggjaði *øksini*

× ○ Δd

Óbeinleiðis ávirki tolir í flestum förum at verða lagt burturúr uttan at skerja setningin.

Persónsávirki Δp

Stendur setningsliður, ið vit halda vera grundlið, ikki í hvørfalli, er talan um persónsávirki:

Mær leingist eftir tær

Δp ○

Summi sagnorð taka bæði persónsávirki og beinleiðis ávirki saman:

Meg droymdi ein sáran dreym

Δp ○ Δa

Hesi sagnorð eru:

dáma	lysta	skorta
droyma	minna	tróta
fýsa	minnast	tørva
gruna	nýtast	vanta
líka		

Summi sagnorð taka bæði grundlið og persónsávirki:

Honum tykir fongur í fiskinum

Δp ○ ×

Umsagnarliður til grundlið ⊗

Sum heitið sigur, sigur hesin umsagnarliðurin okkurt um grundliðin - og tað ger hann við umsøgnini:

Jákup er fegin

× ○ ⊗

Í hesum færinum er umsagnarliðurin eitt lýsingarorð, men hann kann eisini vera eitt navnorð:

Elin er flogbóltsleikari

× ○ ⊗

Og hann kann eisini vera eitt fornavn:

Óli var annar

× ○ ⊗

Umsagnarliður til grundlið stendur altíð í hvørfalli.

Vit skilja ímillum fastan umsagnarlið og leysan umsagnarlið.

Fastur umsagnarliður er í sambandi við hesi sagnorð:

blíva	gerast	nevnast	vera
eita	kallast	tykjast	verða

Leysur umsagnarliður er í sambandi við onnur sagnorð enn tey nevndu, uttan at setningurin annars verður broyttur:

Óli er sjúkur (fastur umsagnarliður)
× ○ ⊗

Óli gongur sjúkur (leysur umsagnarliður)
× ○ ⊗

Drongurin er væl hýrdur (fastur umsagnarliður)
× ○ ⊗

Drongurin sat væl hýrdur (leysur umsagnarliður)
× ○ ⊗

Um munin millum umsagnarlið til grundlið og ávirki er hetta at siga:

Umsagnarliður til grundlið stendur altíð í hvørfalli.

Ávirki stendur ongantíð í hvørfalli.

Er umsagnarliður til grundlið navnorð ella fornavn, er hann sami persónur ella lutur sum tann, hann er umsagnarliður til:

Sanna er ein fitt genta

× ○ ⊗

Ein fitt genta og *Sanna* eru sami persónur.

Ávirki er ein annar persónur enn grundliðurin:

Sanna sá eina fitta gentu

× ○ Δa

Sanna og *eina fitta gentu* eru hvør sín persónur.

Einans fornavn kann vera sami persónur sum grundliðurin og standa sum ávirki:

Hann sló *seg* í

× ○ Δa

Eg sló *meg* í

× ○ Δa

Snýr tað seg um lýsingarorð, bendist umsagnarliður til grundlið í **kyni** og **tali** eins og tann, hann er umsagnarliður til.

Hann er sjúkur

Teir eru sjúkir

Hon er sjúk

Tær eru sjúkar

Tað er sjúkt

Tey eru sjúk

Umsagnarliður til ávirki

Sum heitið sigur, lýsir hesin umsagnarliður **ávirkið**:

Tey nevndu hann *Grím*

Í hesum førinum er umsagnarliðurin til ávirki eitt navnorð, men hann kann eisini vera t.d. eitt lýsingarorð:

Hann gekk seg *fastan*

Hann kann eisini vera eitt sagnorð í lýsingarhátti í nútíð:

Tey finga kroyið *sendandi*

Snýr tað seg um lýsingarorð, stendur umsagnarliður til ávirki í sama falli sum ávirkið og verður bendur í **kyni** og **tali** eins og tann, hann er umsagnarliður til:

Hann gekk seg fastan

Teir gingu seg fastar

Hon gekk seg fasta

Tær gingu seg fastar

Tað gekk seg fast

Tey gingu seg føst

Mong sagnorð taka umsagnarlið til ávirki. Nøkur teirra eru:

døma	gera	leggja	nevna	smíða
finna	kalla	máta	seta	tekna

Hjáliður h

Tann liður í setninginum, sum ikki er umsøgn, grundliður, ávirki ella umsagnarliður, er **hjáliður**, og hann knýtir seg til ein av hinum setningsliðunum.

Hjáliður er ofta einsamalt hjáorð:

Hon kom *tá*
h

Men hann kann eisini vera heilur setningur:

Hann kemur, *tá ið hann kemur*
h

Allar fyrisetingarbindingar eru hjáliðir:

Høgni fer *á flot í dag*
h h

Anna svam *í hylinum í morgun*
h h

Men fyrisetingarbindingar hava ymis virði:

Lýsingarorðsvirði

Maðurin *á gøtuni* heldur ...

á gøtuni leggur seg aftur at navnorðinum *maðurin*

Maðurin gongur *á gøtuni*.

Hjáorðsvirði

á gøtuni leggur seg aftur at sagnorðinum *gongur*

Hjáliðir lýsa:

Tíð

Konan kemur *nú*
h

Vit spyrja *nær?*

Stað

Øll voru *har*
h

Vit spyrja *hvar?*

Mát

Tey gingu *langt*
h

Vit spyrja *hvat/hvussu?*

Hátt

Óli svimur *soleiðis*
h

Vit spyrja *hvussu?*

Orsök

Tessvegna lögdu tey frá sær
h

Vit spyrja *hví?*

Meting

Tíverri verður tað av ongum
h

Játtan

Ja, nú komi eg
h

Noktan

Tú mást *ikki*
h

Sløg av setningum

Setningar skifta vit sundur í heilsetningar, høvuðssetningar og eykasetningar.

Heilsetningur

Heilsetningur er einsamallur høvuðssetningur ella høvuðssetningur við eykasetningi ella eykasetningum:

Nú er best at fara.

Hann helt, at nú mundi vera best at fara.

Hövuðssetningur

Hövuðssetningur kann standa einsamallur sum fullfíggjað frásøgn, t.d.

Hon fer.

Eykasetningar

Eykasetningur fær ikki staðið einsamallur, t.d.

at tú fert.

Hövuðssetningar

Vit skifta hövuðssetningar sundur í fýra sløg:

Søgusetningur

Søgusetningur hevur umsøgn í søguhátti:

Barnið syngur.

Spurnarsetningur

Spurnarsetningur hevur eisini umsøgn í søguhátti, men hann hevur øvut orðarað (umsøgnin stendur fremri enn grundliðurin):

Hví syngur barnið?/ Syngur barnið?

Er grundliðurin spurnarorð, hevur setningurin kortini beint orðarað (grundliðurin stendur fremri enn umsøgnin):

Hvør syngur?

Hugssetningur

Hugssetningur hevur umsøgn í hugshátti:

Syngi so barnið. t.e. lat barnið bara syngja!

Boðssetningur

Boðssetningur hefur umsögnina í boðshátti, og ofta hava slíkir setningar ongan grundlið:

Syng nú! / Syngið nú!

○ ○

Vanligastur millum hövuðssetningar er sögusetningurinn. Spurnarsetningurinn er eisini vanligur, men boðssetningar eru heldur sjáldsamir og hugssetningar upp aftur sjáldsamari.

Eykasetningar

Til eru fjórir hövuðsslög av eykasetningum:

Sagnar- eykasetningur

Sagnareykasetningur byrjar við

at

Hon veit, *at hon fær gávuna.*

Hetta **at** kann tó vera burturúrlagt:

Eg haldi, *(at) hann kom í morgun.*

Spurnar- eykasetningur

Spurnareykasetningur byrjar við spurnarfornavni ella spurnarháorði, t.d.

hvør, hvat, hvar, hví,

og eisini við sambindingarorðinum

um

Hann veit, *hvør (ið) breyt rútin.*

Tey spurdu, *hvar børnini vóru.*

Afturbeindur
eykasetningur

Afturbeindur eykasetningur byrjar við afturbeindum
fornavni:

sum, ið

Hatta var bilurin, *sum vit sóu.*
(*Sum/ið* kunnu verða lögð burturúr)

Afturbeindur eykasetningur kann eisini byrja við
hjáorði:

Eg veit um ein flokk, *har ið nógv verður*
prátað.

Sambindingar-
eykasetningur

Sambindingareykasetningur byrjar við sambindingar-
orði ella hjáorði:

Tey góvust, *av tí at tað fór at regna.*

Og hann kann eisini hava øvut orðarað:

Vilt tú hava gott úrslit, mást tú halda á.

Sambindingareykasetningar verða flokkaðir eftir innihaldi soleiðis:

Tíðar-
eykasetningur

Tíðareykasetningur byrjar við

**tá ið, tá, nú ið, ið, higar ið, alt fyri eitt sum,
meðan, ímeðan, áðrenn, til, fyrr enn, sum,
best sum, at**

At finna tíðareykasetning spyrja vit **nær?**

Vit góvust, *tá ið tað fór at skýma.*

Staðar-
eykasetningur

Staðareykasetningur byrjar við

har, har ið, har sum, her, her ið, her sum

At finna staðareykasetning spyrja vit **hvar?**

Tú skalt standa, *har tú stendur.*

Orsakar-
eykasetningur

Orsakareykasetningur byrjar við

at, tí, tí at, av tí at, við tað at, vegna tess at

At finna orsakareykasetning spyrja vit **hví?**

Illavorðin vart tú, *at tú ikki lætst hann sleppa framat.*

Ætlanar-
eykasetningur

Ætlanareykasetningur byrjar við

at, til tess at, so at, fyri at

At finna ætlanareykasetning spyrja vit **hví?**

Tvær garðvaktir vóru, *at børnini skuldu ikki leika ov nógv í.*

Fylgju-
eykasetningur

Fylgjueykasetningur byrjar við

at, so at, so, tað at

At finna fylgjueykasetning spyrja vit **hvussu?**

Er hann so óførur, *at hann torir?*

Háttar-
eykasetningur

Háttareykasetningur byrjar við

uttan

At finna háttareykasetning spyrja vit **hvussu?**

Tey komu inn, *uttan at nakar lætst um vón.*

Sammetingar-
eykasetningur

Sammetingareykasetningur byrjar við

sum, enn, so sum, eins og, alt, tí, helst, tess

At finna sammetingareykasetning spyrja vit **hvussu?**
Í honum liggur ein meting:

Tess kvikari tú ert, skjótari verður tú liðugur.

Treytar-
eykasetningur

Treytareykasetningur byrjar við

um, uttan

Hann kann eisini hava øvut orðarað.
Í treytareykasetningi liggur ein meting:

*Lat teir hava bóltin, um teir vilja hava hann.
Vilja teir hava bóltin, lat teir so hava hann.*

Viðgongu-
eykasetningur

Viðgongueykasetningur byrjar við

hóast, tó at, um

og við spurnarfornavni ella spurnarháorði. Hann
kann eisini hava øvut orðarað.

Í viðgongueykasetningi liggur ein meting:

*Vit fara, hóast veðrið ikki er av tí besta.
Tú ert í vanda, hvar tú so gongur.*

Orðarað

Áður er nevnt, at orðaraðið í ávísum setningi kann broyta meining hansara:

Hann syngur.

staðfestir tað, hann *ger*, og at tað er *hann*, ið syngur - ikki *hon* ella *tað*.

Syngur hann?

er harafturímóti ein spurningur, sum roynir at staðfesta, um hann fæst við *at syngja*, ella um tað veruliga er *hann*, ið syngur - ikki *hon* ella *tað*.

Í fyrra førinum, *Hann syngur*, er **beint orðarað**, tí grundliðurin stendur framman fyri umsøgnina:

Hann syngur.

× ○

Í seinna førinum, *Syngur hann?*, er **øvut orðarað**, tí tá stendur umsøgnin framman fyri grundliðin:

Syngur hann?

○ ×

Í føroyskum gerandismáli er beint orðarað vanligari enn øvut orðarað:

Nógv børn runnu henda dagin, skúlarnir høvdu skúla renning.

× ○ × ○

Jákup og Elin spældu tvímansleik.

× ○

Børnini trívast væl á leguni.

× ○

Øvut orðarað er, sum áður nevnt, helst í spurnarsetningum:

Kemur tú í morgin?

Harumframt stundum í hugssetningum:

Fari so hann.

Í boðssetningum:

Far tú fyrst.

Í eykasetningum kann vera øvut orðarað í treytareykasetningum:

Gera teir ónáðir, rópa so á meg.

- og í viðgongueykasetningum:

Vilt tú fara, so ger tað einki.

Øvut orðarað er eisini í setningum, har onkur setningsliður er tikin framum fyri at leggja serligan dent á hann:

Eg var fyrstur í skúla.

er vanligur søgusetningur við beinum orðaraði.

Seta vit *fyrstur* ella annað orð fremst í setninginum, fáa vit øvut orðarað:

Fyrstur var eg í skúla í morgun.

Í morgun var eg fyrstur í skúla.

×

Altíð eri eg fyrstur í skúla.

×

Onkuntið er orðaraðið í sögusetningi øvut, men tá er tað gamalt mál ella háfloygdur stíllur:

Hugsaði hann við sær, at best var at fara heim.

×

Við hvørt verður setningsliður tikin framum, og beint orðarað kortini varðveitt:

Vit leitaðu og leitaðu, men ongan vit funnu.

×

Teir kýttu seg óført, men einki mál teir fingi.

×

Hon gekk trúliga í húsini, men onga bók hon seldi.

×

Eftir sambindingarorðið **og** verður beint orðarað í treytareykasetningum og viðgongueykasetningum, sum annars hava øvut orðarað:

Fert tú, *og hann fer við*, mást tú ikki vera ov seinur aftur.

× ×

Sama er at siga um onnur sambindingarorð, sum annars geva øvut orðarað:

Annaðhvørt fert tú til hús, ella fari eg.

× ×

men

Fert tú til arbeiðis, *ella tú bara fert út fyri dyr*, so mást tú ansa

× ×

eftir tær.

Onkuntið er ðvut orðarað aftan fyrir *og*, men tá kenst stílurin hátíðarligur:

Nú var komið at evstu stund, *og læt hann har sitt lív.*

Vit hoyrdu ABBA, *og skulu vit nú hoyra Frændur.*

Eftir orðið **kanska** eru báðir móguleikar:

Kanska fer hann.

Kanska hann fer.

Staðarhjálíðir koma regluliga aftan á sagnorðið:

Hon lovaði at *hugsa um*, hvat ið best var at gera.

Jákup *bar* úrslitið *saman* við hini úrslitini.

Bókadeildin *gav út* ein hóp av barnabókum í fjør.

Í lýsingarhátti kunnu staðarhjálíðir tó standa framman í sagnorðinum:

Støðan verður *umhugsað*.

Úrslitini verða *samanborin*.

Fleiri bøkur vóru *útgivnar*.

Vit kunnu hava leyst samansett sagnorð aftan á *vera*, men ikki aftan á *hava*:

Bókin er *útgivin*.

men ikki

* Tey hava útgivið bókina.

Tá eitur tað:

Tey hava givið bókina út.

Staðarhjálidur kunnu standa framman fyri sagnorð aftan á *vera* og *verða*:

Hann er útfarin.

Nú verður ikki útfarandi.

Eisini í afturbeindum eykasetningi, í spurnareykasetningi og í tíðareykasetningi við ongum grundliði:

Konan, sum heim fór, var systir hansara.

Hann sá, hvør inn kom.

Tá ið av tornaði, lá báturin mannleysur.

Leyst samansettur lýsingarháttur kann eisini standa framman fyri umsøgn:

Tíðin, ið *umliðin er*, kemur ikki aftur.

Í eykasetningi stendur hjálidur annaðhvørt undan umsøgnini ella eftir hana:

Anna helt, at hann *var ikki* fittur.

Anna helt, at hann *ikki var* fittur.

Navnháttur kann standa millum fyriseting og stýring:

Anna dugir *á* at skyna *klokku*.

Sama er at siga um hjáorðið *aftur*, sum eisini kann standa millum fyriseting og stýring:

Teir fóru inn *í* aftur *gjónna*.

Sum hövuðsreglu kunnu vit siga, at tað orð, ið mestur dentur verður lagdur á, verður tikið framum:

Setningurin

Hvør fuglur syngur við sínum nevi.

sigur frá, at fuglurin syngur við *sínum* nevi og ikki við nevinum á onkrum øðrum. Hinvegin sigur setningurin

Hvør fuglur syngur við nevi sínum.

at fuglurin syngur við *nevinum* og ikki við velinum ella beinunum.

Samsvar

Samsvar merkir í hövuðsheitum, at lýsingarorð, sagnorð í lýsingarhátti í tátíð, fornøvn og navnorð standa í sama falli, kyni og tali sum tey orð, ið lýst verða:

Kyn

Maðurin er vakur.	Menninir eru vakrir.
Konan er vøkur.	Konurnar eru vakrar.
Barnið er vakurt.	Børnini eru vøkur.

Fall

Har gongur ein vøkur kona.
Eg sá eina vakra konu.
Eg møtti eini vakrari konu.

Tal

Har gongur eitt vakurt barn.	Har ganga nøkur vøkur børn.
Eg sá eitt vakurt barn.	Eg sá nøkur vøkur børn.
Eg møtti einum vøkrum barni.	Eg møtti nøkrum vøkrum børnum.

Til ber at siga:

Eg mætti honum glaður og fróur.

Tað ber eisini til at siga:

Eg mætti honum glaðum og fróum.

Í fyrra færinum er samsvar millum *eg* og *glaður og fróur*. Øll orðini standa í hværfalli. Tað eri *eg*, sum eri glaður og fróur.

Í seinna færinum er samsvar millum *honum* og *glaðum og fróum*. Øll orðini standa í hværyumfalli. Tað er „*hann*“, ið er glaður og fróur.

Her vóru tað lýsingarorð, ið lögdu seg at perónsfornavni. Men samsvar er eisini, um t.d. navnorð leggur seg aftur at fornavni ella navnorði:

Hann gongur grýla.

Vit sóu hann ganga *grýlu*.

Vit siga:

Hann er vælkomin.

Vit biðja *hann* vera *vælkominan*.

Vit bjóða *honum* *vælkomnum*.

Tær eru *vælkomnar*.

Vit biðja *tær* vera *vælkomnar*.

Vit bjóða *teimum* *vælkomnum*.

Summi ivast, um tað eitur

Teir tóku seyðir sínar.

ella

Teir tóku seyðir teirra.

Báðir setningar kunnu sigast, men her er merkingarmunur: Í fyrra setninginum verður sagt, at teir tóku sínar egnu seyðir. Í seinna setninginum verður sagt, at teir tóku seyðirnar hjá onkrum øðrum.

Munurin sæst betur, um setningarnir verða fluttir í eintal:

Hann tók seyð sín.
Hann tók seyð hansara.

Er talan um meira enn eitt kyn, stendur umsagnarliðurin í hvørkikyni fleirtali:

Hanna og Jákup eru *sjúk*.

Er navnorð kallkyn ella kvennkyn mett eftir lívkyni, men málsliga hvørkikyn, stendur umsagnarliðurin í hvørkikyni:

Reystmennið er óført.
Vívið er vakurt.

Men í framhaldandi umrøðu er lívkyn:

Vívið er vakurt; hon ...

Fornøvnini *hvør* og *annar* verða knýtt soleiðis saman:

Teir runnu hvør um annan.
Tær runnu hvør um aðra.
Tey runnu hvørt um annað.

Talsamsvar er í umsøgnini:

Frændur spæla.
Bólkurin Frændur spælir.

Samtøkuorð standa í eintali, tó at tey umboða fleiri. Vit kunnu bæði siga:

Nógvir fiskar og nógvur fiskur

Tá er eisini talsamsvar í umsøgnini:

Har *vóru* nógv fólk, sum *hugdu* at.

Har *var* nógv fólk, sum *hugdi* at.

Orðasmíð

Orðasmíð

Í hesum partinum gáa vit eftir, hvussu orð verða til, og hvussu nýggj orð verða smíðað.

Samansett eru orð, har báðir liðir í orðinum kunnu skiljast sum sjálvstøðug orð:

fáment
illgerð

fyrri liður er *fá-*, seinni liður er *ment*
fyrri liður er *ill-*, seinni liður er *gerð*

Í **avleiddum** orðum eru forskoyti ella eftirskoyti, sum ikki kunnu skiljast sum sjálvstøðug orð:

torfør
bakari

forskoytið er *tor-*, rótin er *før*
eftirskoytið er *-ari*, rótin er *bak*

Nýggj orð verða myndað annaðhvørt við at broyta rótina ella við at leggja okkurt aftrat henni.

Hetta kann verða gjørt upp á triggjar mátar:

við **avljóði**
við **avleiðslu**
við **samanseting**

Dømi:

Av sagnorðinum at *bera* myndast:

við avljóði og avleiðslu
við avleiðslu
við samanseting

barn
berari
burðartal og tvíburi

Orðasmíð við avljóði

Áður er umrøtt, at sterkt bend sagnorð hava ljóðskiftið, vit rópa avljóð (sí s. 34), og við avljóði myndast nýggj orð. Ofta navnorð úr sagnorðum.

Dømi:

<i>úr</i>	at bíta - ein biti
	at hvína - eitt hvin
	at stíga - ein stigi
<i>úr</i>	at bjóða - eini boð
	at skjóta - eitt skot
	at súpa - ein sopi
<i>úr</i>	at gleppa - eitt glopp
	at verpa - eitt varp
	at finna - ein fundur
<i>úr</i>	at bera - eitt barn
	at reka - ein rakstur
	at ganga - ein gonga

Orðasmíð við avleiðslu

Avleiðslu rópa vit tað fyrbrigdið, at einstakir orðpartar verða hongdir upp í rótina, og av hesum skapast nýggj orð.

Orðið *seinka* er sett saman av rótini *sein*, eftirskoytinum *k* og bendingarendingini *a*.

Orðið *temja* er sett saman av rótini *tam-* (sum við i-umljóði varð til *tem-*), eftirskoytinum *j* og bendingarendingini *a*.

Øll orð við sama eftirskoyti hava somu bending, t.d. bendast øll orð við eftirskoytinum *-aður* sum *vinur*.

Vit seta her upp nøkur dømi um orð, sum eru myndað við avleiðslu.

Navnorð

Kallkyn

-aður	fagn-aður
-ari	skip-ari
-i	boðber-i
-il	disk-il
-ingur	sandoy-ingur
-ul	mött-ul

Kvennkyn

-an	skap-an
-d	byg-d
-ing	vek-ing
-n	tøg-n
-ska	vit-ska
-sla	veit-sla
-usta	unn-usta

Hvørkikyn

-ald	ker-ald
-ar	summ-ar
-ilsi	stav-ilsi
-indi	tíð-indi
-ni	bils-ni
-sl	smyr-sl

Sagnorð

-ga	lív-ga
-ja	tel-ja
-ka	før-ka
-la	hug-la
-na	rod-na
-sa	hug-sa
-ta	skem-ta

Lýsingarorð

-aður	brek-aður
-agur	heil-agur
-al	gam-al
-dur	sær-dur
-igur	kunn-igur
-ugur	blóð-ugur
-utur	prikk-utur
-in	lýð-in
-skur	føroy-skur
-tur	men-tur
-ur	vak-ur

Hjáorð

-a	ill-a
-an	eyst-an
-i	inn-i
-is	áleið-is
-ur	norð-ur

Orðasmíð við samanseting

Seta vit tvey ella fleiri orð saman til eitt, rópa vit tað samanseting. Ein samanseting kann verða gjørd á tvinnanda hátt:

Róttin í einum orði verður sett saman við eitt annað orð:

blóð-reyður, bát-leysur, grøn-kál

Fyrri orðið verður bent og í hvørsfalli sett saman við eitt annað orð:

brots-teigur, bygdar-maður

Og her er at ansa eftir röttum hvørsfalli:

t.d. *bygd* - *bygdar* (ikki „*bygdas*“),
sostatt *bygdarligur* (ikki *bygdasligur*).

Hava samansettu orðini ymisk kyn, fær samansetta orðið sama kyn sum seinna orðið:

fjall er hvørkikyn, *stavur* er kallkyn,
fjallstavur verður tiskil kallkyn.

maður er kallkyn, *hædd* er kvennkyn,
manshædd verður tiskil kvennkyn.

Seinni liður gevur eisini høvuðstýdningin:

fjallstavur er *stavur*, ikki eitt *fjall*,
manshædd er ein *hædd*, ikki ein *maður*.

Í dømunum omanfyri mynda tvey navnorð samansetingina. Men aðrir orðaflokkar kunnu eisini mynda samansetingar:

Vit seta navnorð sum seinna lið saman við:

sagnorð:	spæli-filmur
lýsingarorð:	ill-gerð
hjáorð:	upp-skot
fyrirseting:	hjá-kona
talorð:	tví-lemba

Vit seta sagnorð sum seinna lið saman við:

navnorð:	leið-beina
lýsingarorð:	góð-kenna
fyrirseting:	um-røða
talorð:	tví-spóra

Vit seta lýsingarorð sum seinna lið saman við:

navnorð:	mann-leysur
sagnorð:	renn-vátur
lýsingarorð:	blið-mæltur
hjáorð:	innan-tómur
fyrirseting:	við-brekin

Nøkur dømi um vanligar samansetingar:

Her verða sett upp nøkur av teimum orðum, sum tykjast vera mest nýtt til samansetingar:

Fyrri liður		Seinni liður	
al-:	al-mennur	-dómur:	ung-dómur
and-:	and-lit	-dømi:	ein-dømi
eyð-:	eyð-sæð	-evni:	mans-evni
fá-:	fá-tækur	-leiki:	býtt-leiki
fjøl-:	fjøl-rita	-leikur:	sjón-leikur
forn-:	forn-frøði	-leittur:	døkk-leittur
góð-:	góð-gæti	-leysur:	yrkis-leysur
há-:	há-skúli	-ligur:	huga-ligur
høvuðs-:	høvuðs-staður	-loysi:	vón-loysi
ill-:	ill-veður	-læti:	lítil-læti
mis-:	mis-gerð	-menni:	reyst-menni
ný-:	ný-mótans	-ræði:	harð-ræði
ov-:	ov-taka	-samur:	arbeiðs-samur
ó-:	ó-friðarligur	-semi:	spar-semi
sam-:	sam-band	-skapur:	meistara-skapur
smá-:	smá-lamb	-vísi:	rætt-vísi
stór-:	stór-verk		
tor-:	tor-greiddur		
van-:	van-lukka		
ør-:	ør-viti		

Teknseting

Vit seta tekn í skrivaðan tekst at gera hann lættari at skilja. Vanliga verður skilt millum málfrøðiteknseting og íhaldsteknseting. Í fyrra færinum nýtir tú teknini at seta mark hugsanarliga og málfrøðiliga, í seinna færinum greinir tú styttri ella longri steðgir.

Ofta falla báðir hættirnir saman.

Teknini, ið her verða viðgjørd, eru:

Punktum	Kolon	Rópitekin	Klombur
Semikolon	Gásareygu	Tankastrika	
Komma	Spurnartekin	Bindistrika	

Punktum

Punktum verður sett

- aftan á heilmeining
- at merkja styttingar

Vit seta punktum

- aftan á einsamallan høvuðssetning:

Hon koyrir bil.
Hann fer í skúla.

- aftan á javnskipaðar høvuðssetningar:

Hon koyrir bil, og hann koyrir prutl.
Hon fer í skúla, men hann fer á flot.

- aftan á høvuðssetning og ein ella fleiri eykasetningar, sum hoyra til:

Hann tivaði, meðan hann rann.

Tá ið hann var innkomin, var hann lúgvaður.

Tá ið hon var liðug at lesa bókina, sum mamman hevði givið henni, legði hon seg at sova.

- Í ávísnum skrivingslagi ber til at seta punktum aftan á stytta, ófullfíggaðar setningar:

„Ein morgun stutt fyri krossmessu í árinum 1837 kom ein bátur rógvandi suður undan Síðu. *Við seks monnum til árar.* Dýrd var í sjónum. *Lágættarlýkka í luftini. Bara eitt lítið sindur mjørkakent um fjøllini fyri vestan.*“

D. P. Danielsen: „Hvørt við sínar náðir“

- Vanliga verður einki punktum sett aftan á setning, stytta setning ella orð, sum standa einsamøll á eini reglu. Reglubrotið hevur tá gildi sum tekn. Vit seta tí einki punktum í

yvirskriftum:

Samstarv styrkir

Alivinnan á gravarbakka

Uppsagnir

bústaðarlýsingum:

Føroya Løgting,
Tinghúsvegi 1,
100 Tórshavn

dagfestingum,

ið standa í einum skrivi ovast ella niðast á breddanum:

Klaksvík, 1. mai 1993

undirskriftum

í brøvum og øðrum skrivum:

Vinaligar heilsanir
Jákup Jógvansson

Vit seta punktum at siga frá, at orð eru stytt, og at tøl eru raðtøl:

1. (fyrsti)	kk. (kallkyn)	t.d. (til dæmis)	o.s.fr. (og so framvegis)
flt. (fleirtal)	kr. (krónur)	2. heimsbardagi	Hans J. Højgaard
5. táttur	1. juli 1993	Chr. Matras	

● Tó er einki punktum í metraskipanini og einstökum øðrum eindum:

m, m²

km, kg, l

● Er eitt orð stytt bæði í skrift og framburði (hetta er oftast í fremmandarorðum), so verður einki styttingarpunktum sett:

ALS, SEV, ST, ES

Semikolon

Semikolon seta vit aftan á sjálvstöðugan setning, tá ið vit halda, at íhaldið er styttri enn punktum, men longri enn komma. Vanligt er at seta semikolon millum tveir heilsetningar, sum tykjast vera ein eind mótvegis tí, ið stendur undan og aftaná:

Í gjár var eg og svam; í morgin fari eg at venja flogbólt.

Semikolon knýttir eisini saman heilsetningar, sum innihaldsliga eru tætt knýttir hvør at øðrum:

Óli fekk ikki komið; hann var sjúkur. Men Laars kom sum vant.

Komma

Komma man vera vanligasta teknið, ið kemur fyrri í teksti.

Vit seta komma:

- millum høvuðssetningar,
- millum høvuðssetning og eykasetning og millum eykasetningar sínámillum,
- stundum millum orð í sama setningi.

Komma verður nýtt at skilja høvuðssetningar sundur og stendur tí ofta framman fyrri sambindingarorðini *og* ella *men*:

Jákup gongur, Sámal rennur.
Sanna lesur upp á søgu, og Óluva roknar.

Hann ætlaði sær til Havnar við bussinum,
men hann varð ov seinur.

Vit seta eisini komma millum høvuðssetning og eykasetning ella millum eykasetningar sínámillum:

Hann væntaði, at hon fór at koma.

Hann væntaði, at gentan, sum hann var góður við,
og sum gekk í hansara flokki, fór at koma.

Komma verður eisini sett annaðhvørt framman fyrri ella eftir ófullfiggjaðar setningar, um sagnorðið í ófullfiggjaða setninginum er burturúrlagt og tí undirskilt:

Hann undan, eg aftaná.
Jákup fór niðaneftir, Sámal omaneftir.
Jógvan til brots, men eg varð standandi.

Komma skilir setning frá tiltaluorði, sum ikki er liður í setninginum:

Elin, kom higar!
Far avstað, Heri!

Við hvørt seta vit komma fyri og aftan á orðasambond, ið hava vissa sjálvstøðu í setninginum:

Tað kostaði 100 krónur, alt íroknað.

Um liður í høvuðsetninginum er tætt knýttur at eftirfylgjandi eykasetningi, kann komma verða sett undan hesum liði:

Hann helt av stað, í somu løtu sum boðini komu.

Inni í setningi seta vit komma:

- eftir *ja*, *jú* og *nei* fremst í setningi:

Ja, tað skal eg!
Jú, rætt hevur tú!
Nei, eg fari ikki tvøran fótin!

- millum javnsettar liðir, har *og* er undirskilt:

Í skúlanum hava vit føroyskt, danskt,
enskt, rokning, kristni, fimleik og evning.

Eg sá eina fitta, raska gentu.

- millum javnsettar liðir, ið eru samanbundnir við *men*:

Hann er gamal, men birgur.

- undan og aftan á ávísingarlið í samstøðu:

Á Føroya størstu oyggj, Streymoynni, er høvuðsstaðurin, Tórshavn.
Óli, systkinabarnið, er lækni í Reykjavík.
Jógvan Hanusarson, lærari, er formaður í felagnum.

Hetta sama er galdandi t.d., tá ið vit knýta yrkisheiti og bústað at persónsnavni:

Simun Heindriksson, skipari, Taravík

Men er viðsett yrkisheiti knýtt tætt at sernavni, verður komma ikki sett:

Jóannes bóndi var formaður Sjálvstýrisflokksins.

Tey róptu hann Janus skald.

Jákup doktari savnaði sagnir og ævintýr.

Kolon

Vit seta kolon, tá ið vit endurgeva beinleiðis talu, hugsanir og skrivaða framsøgn:

Hann segði: „Nú er best at fara.“

Eg hugsaði við mær sjálvum: „Nú er best at gevast.“

Á uppslagnum stóð: „Royking bannað.“

Eitt orðatak ljóðar: „Søtur er sjálgivin biti.“

Kolon verður eisini sett, tá ið vit greiða gjøllari frá onkrum orði, orðum ella onkrari vending:

Fundur verður hildin við hesum evni: Sjónleikur í Føroyum.

Hesi skulu til sjúkraroynd: Hanus, Anna og Elin.

Vit seta kolon millum høvundsnavn og bókarheiti og í øðrum føstum sambondum eisini:

Heðin Brú: „Lognbrá“.

Martin Joensen: „Fiskimenn“.

Bústaður: Bónðaheygur 79.

Dómari: Janus Hanusarson.

Gásareygu

Vit seta gásareygu, tá ið vit endurgeva beinleiðis talu:

„Jú,“ svaraði hon, „eg ætli mær av stað í morgin.“

Og vit seta eisini gásareygu, tá ið vit endurgeva fastar orðingar:

Tá var tað, Sjúrdur segði: „Frítt er Eystfelli frá at fara.“

Gásareygu verða eisini sett, tá ið eitt nú bókaheiti og skipaheiti verða skrivað:

Tóroddur Poulsen skrivaði skaldsøguna „Reglur“.
„Smyril“ sigldi til Skotlands.

Spurnartekin

Spurnartekin verður sett aftan á spurnarsetningar:

Hvat er nú á vási?

Eru fleiri spurnarsetningar samanbundnir, seta vit spurnartekin aftan á hin seinasta:

Man hann fara í dag, ella fer hann
kanska í morgin ella ikki fyrr enn
í ovurmorgin?

Rópitekin

Vit seta rópitekin aftan á róp og aftan á boðs- og ynskissetningar:

Gott vikuskifti! Slepp tær av stað! Hey!
Tví vorði tær! Gævi satt, at eg slapp!

Tankastrika

Tankastrika verður sett undan innskoti og aftan á innskot:

Kemur hann – og tað vóni eg – fara vit at spæla kort.

At siga frá steðgi, sum okkurt óvæntað kemur aftaná:

Endiliga fann eg knívin; hann lá – í kuldaskápinum.

Bindistrika

Bindistrika verður nýtt, tá ið orð verða býtt sundur millum reglur:

Maðurin helt leið sína móti fjalla-
tromini, og ikki kveitti hann aftur
um bak.

Tá ið fleiri samansett orð eru saman um ein orðlut:

út- og innflutningur,
sunnu- og halgidagar,
oyrna-, nasa- og hálsasjúkur.

Í summum samansetingum:

i-umljóð, 25-oyra, SV-filmur.

At fáa fram merkingina „frá ... til“ ella „millum ... og“:

Ferðaseðil Vágar-Kastrup.
Opið er mánadag-fríggjadag kl. 10-16.

Klombur

Klombur verða sett utan um innskot, sum renna einum skrivara í huga, og sum ikki er so neyðugt at hava við:

Jákup tók so orðið (tú veitst, hvussu langrøkjutur hann plagar at vera), og tí gjørdist borðhaldið so drúgt.

uttan um uppískoyti, frágreiðingar og tilvísingar:

Syðradalur (á Streymoyggi) er ógvuliga lítil bygd. Hann fór undir handilsvirki, tá ið 2. heimsbardagi endaði (1945).

„Aldan“ úr Vági var fyrsta skipið, ið fórst av bardaga-ávum (sí „Vikingasynir“).

Stórirur stavur og lítil

Við stórum stavi skriva vit fyrsta orð í teksti og í tekstbroti aftan á punktum, spurnartekin og rópitekin, tá ið tey standa í staðin fyri punktum, og stundum kolon:

Bókin byrjar her. **Janus** hevur skrivað hana.
 „**Hvat** gert tú?“ „**Eg** lesi!“ „**Ikki** aftur nú?“
Andras segði: „**Latið** okkum fara!“

men:

Litirnir eru triggir: **reytt**, **blátt** og **hvítt**.

Stórirur stavur verður eisini nýttur í sernøvnum og felagsnøvnum, ið nýtt verða sum sernøvn:

- fólkanøvn:

Ása, **Torkil**,
Jóansson, **Hanusardóttir**, **Olsen**.

- djóranøvn:

Floy, **Flekka**.

- skipa- og bátanøvn:

„**Tjaldrið**“, „**Sílið**“.

- staðanøvn:

Føroyar, **Klaksvík**, **Fámjin**, **Ísland**,
London, **Volga**, **Atlantshav**.

- gøtunøvn:

Heygsvegur, **Korkagøta**.

● **stjornufrøðilig nøvn:**

Venus, Mars, Sirius,

men:

jørðin, sólin, mánin.

● **trúarlig heiti:**

Guð/Gud, Harrin, Várharra,

men:

frelsarin, skaparin, heilagi andin.

● **navn á feløgum og flokkum:**

Javni, Føroyingafelag, Javnaðarflokkurin,

men:

danski javnaðarflokkurin eitur Sosialdemokratiet.

Nøvn á almennum stovnum verða annaðhvørt skrivað við stórum ella lítlum byrjanarstavi alt eftir, hvussu stórir dentur verður lagdur á, um navnið er sernavn ella ikki:

**Løgtingið ella løgtingið,
Landsstýrið ella landsstýrið,
Landsbókasavnið ella landsbókasavnið.**

**Eg fari út á Landsbókasavnið.
Tað er gott, at landsbókasavnið er.**

Eru sernøvn tví- ella fleirliðað, galda hesar reglur:

- Í bókaheitum o. til. verður bert fyrsta orðið skrivað við stórum byrjanarstavi:

„Feðgar á ferð“,
„Navn nam við navn“.

Er eitt av aftaru nøvnunum sernavn, verður tað sjálvsagt eisini skrivað við stórum:

„Songbók Føroya fólks“.

- Hetta sama er galdandi, tá ið vit skriva t.d. navnið á feløgum og felagskapum:

Mikladals sóknar fráhaldsfelag,
Sameindu tjóðir (men stytta: ST).

Er eitt av aftaru nøvnunum sernavn, verður tað sjálvsagt eisini skrivað við stórum:

Ítróttafelag Fuglafjarðar.

- Lýsingarorð framman fyri ella aftan fyri navn verður skrivað við stórum stavi, um tað er at rokna sum partur av navninum:

Stóri Gutti, **Ríki** Jákup, **Tórður** **Lági**, **Urðin** **Mikla**.

Men er orðið, ið heft verður uppí, at rokna sum navnbót (tittul) ella starvsheiti, verður tað skrivað við lítlum:

Victoria **d**rotning, Eirikur **j**allur.

Við lítlum fyrstastavi skriva vit:

- nøvn á mánaðum, vikudögum, høgtíðum og hátíðardögum:

januar, februar, sunnudagur, **m**ánadagur, **j**ól,
páskir, **ó**lavsøka, **f**laggdagur.

- nøvn á tjóðum og íbúgvum:

føroyingur, íslendingur, **d**ani, **n**orðoyingur,
sandoyingur, **h**avnarmaður, **v**ágbingur.

- nøvn á fólkkum, ið halda seg at politiskum flokkum:

sjálvstýrismaður, **s**ambandsmaður.

- samansett orð, har ið fyrri liður er sernavn:

gjáarbátur, **b**retlandsferð, **g**rønlandskópur.

- fyrisetingar undan staðanøvnum:

við **G**arð, **u**ndir **B**rúnni, **o**man **M**attalág.

At býta orð sundur millum reglur

Hövuðsreglan er, at hvørt orð kann verða skilt sundur í so nógv stavilsi, sum tað hevur sjávljóð, og at stovnurin í orðinum og síðan alt tað, ið verður lagt afturat í bendingini, kemur hvørt fyri seg:

bygd - ar - sam - fe- lag

Samansett orð verða býtt um skoytið millum liðirnar:

fjall - boð

Avleiðsluendingar koma undir somu reglu:

sann - leiki

Ósamansett orð verða býtt soleiðis sundur:

fót - ur

kell - ing - in

kon - un - um ella kon - u - num

bát - arn - ir ella bát - ar - nir

Orð, ið bert hava eitt stavilsi, verða ikki sundurbýtt.

Fólkanøvn

Føroyskt er, sum vit hava sæð, eitt bendingarmál, og vit benda m.a. í føllum:

Ein **bátur** liggur á víkini

siga vit, men vit siga **ikki**:

„Eg sá ein **bátur**.“

„Eg var við ein **bátur**.“

„Eg fór til **bátur**.“

Vit benda orðið **bátur** og siga:

Eg sá ein **bát**.

Eg var við einum **báti**.

Eg fór til **báts**.

Tað sama er at siga um fólkanøvn:

Helga eitur ein genta.

Vit eiga ikki at siga

„Eg sá **Helga**.“

„Eg møtti **Helga**.“

„Hetta er bók **Helga**.“ (tí tá tala vit um ein drong)

Vit benda gentunavnið **Helga** og siga:

Eg sá **Helgu**.

Eg møtti **Helgu**.

Hetta er bók **Helgu**.

(ella: Hetta er Helgusa bók.

Hetta er bókin hjá Helgu.)

Ólavur eitur ein drongur.

Vit eiga ikki at siga:

„Eg sá **Ólavur**.“
 „Eg møtti **Ólavur**.“
 „Hetta er bók **Ólavur(s)**.“

Vit benda navnið **Ólavur** og siga:

Eg sá **Ólav**.
 Eg møtti **Ólavi**.
 Hetta er bók **Ólavs**.
 (ella: Hetta er Ólavsa bók.
 Hetta er bókin hjá Ólavi.)

Ein drongur eitur **Helgi**.

Vit eiga ikki at siga:

„Eg sá **Helgi**.“
 „Eg møtti **Helgi**.“
 „Hetta er bók **Helgi**.“

Vit benda dreingjarnavnið **Helgi** og siga:

Eg sá **Helga**.
 Eg møtti **Helga**.
 Hetta er bók **Helga**.
 (ella: hetta er Helgasa bók.
 Hetta er bókin hjá Helga.)

Nú seta vit upp tey bendingarmynstur, sum fólkanøvn bendast eftir. Hugsa vit um konufólkanøvn, eru mynstrini 8 í tali, hugsa vit um mannfólkanøvn, eru tey 10 í tali. Av konufólkanøvnum hevur **Malan** serstaka bending, og av mannfólkanøvnum hava **Dávur** og **Josva** serstaka bending:

Mannfólkanövn

	1.	2.	3.	4.	5.
Hvørfall	Óli	Jákup	Ólavur	Hanus	Bjørn
Hvønnfall	Óla	Jákup	Ólav	Hanus	Bjørn
Hvørjumfall	Óla	Jákupi	Ólavi	Hanusi	Bjørn/Birni
Hvørsfall	Óla	Jákups	Ólavs	Hanusar	Bjarnar/Bjørns

	6.	7.	8.	9.	10.
Hvørfall	Sjúrður	Birgir	Eli	Dávur	Josva
Hvønnfall	Sjúrð	Birgir	Eli	Dáva	Josva
Hvørjumfall	Sjúrði	Birgi	Eli	Dáva	Josva
Hvørsfall	Sjúrðar	Birgis	Elis	Dáva	Josva

Konufólkanövn

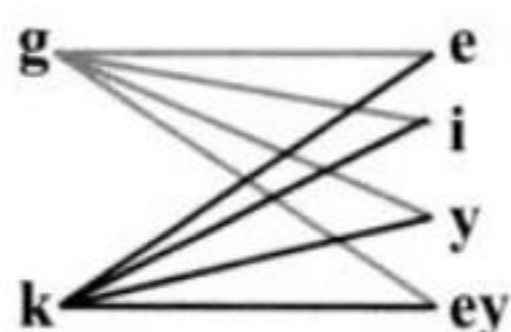
	1.	2.	3.	4.
Hvørfall	Ása	Guðrið	Björg	Anna
Hvønnfall	Ásu	Guðrið	Björg	Onnu/Annu
Hvørjumfall	Ásu	Guðrið	Björg	Onnu/Annu
Hvørsfall	Ásu	Guðriðar	Bjargar	Onnu/Annu

	5.	6.	7.	8.
Hvørfall	Hildur	Rannvá	Marjun	Malan
Hvønnfall	Hildur/Hildi	Rannvá	Marjuna	Maluna
Hvørjumfall	Hildur/Hildi	Rannvá	Marjuni	Maluni
Hvørsfall	Hildar	Rannváar	Marjunar	Malunar

Rættskrivingarreglur

Hjáljóð

1. Tá ið *g* ella *k* verða fylgd av *e*, *i*, *y*, *ey* kemur *j* ongantið innímillum:

geva	gekk	kemur	ketta
gikt	girða	kippa	kirkja
gykla	gyllin	kyndil	kyrrindi
geykur	geyla	keypa	skeyt

2. Sjálvljóð kunnu verða framborin langt (sum *o* í *rok*) ella stutt (sum *o* í *rokk* og *rokna*).

Tá ið sjávljóðið er langt, stendur bara eitt hjáljóð aftanfyri (*rok*, *rokast*), men er sjávljóð stutt, verður tað vanliga fylgt av meira enn einum hjáljóði (*rokk*, *rokna*), men undantøk eru.

Minnist til hesi undantøkini:

man, men, skula, fram, um, sum.

Ansið eftir, at *man* og *mann* og *men* og *menn* eru ymisk orð. Tá ið tey merkja navnorðið *maður*, hava tey tvey *nn* (ein *maður*, ein *mann*, fleiri *menn*); *man* (við einum *n*) er sagnorð, sum í tátíð eitur *mundi* (hann *man*, hann *mundi*); *men* (við einum *n*) er sambindingarorð (tað er ikki drongurin, *men* gentan).

3. Hjáljóðið *g* verður vanliga ikki framborið sum *g* millum tvey sjávljóð:

duga	høga	síga
egin	løgin	tygum
fegin	plaga	vegur

Einsamalt *g* aftan á sjálvljóð verður ekki framborið:

eg flag hoga plaga

Minnist tí til at skriva tvey *g* í orðum sum:

egg flagg høgga plagg

Skal sjálvljóðið vera langt og *g*-ljóð í summum bygdarmálum hoyrast aftaní, skriva vit ekki *g*, men *k*:

sukur feyk tók

4. Av tveimum hjáljóðum, ið eru eins, dettur annað burtur, tá ið eitt triðja hjáljóð kemur afturat fremst í bendingarending (flokkur, floks-felagi) ella í eftirskoyti (*illur*, *ilska*), men reglan er ekki galdandi fyri orð, ið eru samansett av tveimum heilum orðum (gull+ringur = gullringur, fjall+løn = fjallløn) og heldur ekki framman fyri endingarnar.

-skapur	illur+skapur	illskapur
-leiki	stuttur+leiki	stuttleiki
-dómur	maður+dómur	manndómur
-ligur	býttur+ligur	býttligur
-lutur	bilur+ludur	billudur
-skýli	bussur+skýli	bussskýli
-skipan	krossur+skipan	krossskipan
-máli	millum+máli	millummáli
-valdur	sjálvur+valdur	sjálvvaldur
-leiki	trupul+leiki	trupulleiki

Undantøk frá regluni eru eisini, tá ið hesi hjáljóð standa saman:

-ttr-:	dótrina	-kkri-:	tjykkri
-kkj-:	søkkja	-ddr-:	faddrar
-kkl-:	súkkla	-ffr-:	offra

5. Í bending verður sama hjáljóð varðveitt:

hava - havt	krevja - kravt
vevja - vavt	svæva - svævt
kryvja - kruvt	geva - góvu
sova - svóvu	

men ekki í skifti millum orðaflokkar:

dríva (sagnorð) - drift (navnorð)
skriva (sagnorð) - skrift (navnorð)

6. Í fløktum orðum ræður um at finna rótina:

ljótur - lýta	leit - líta
njóta - nýtur	níta - nítur
nýta - nýtir	knæ - knæið - knøini
træ - træið - trøini	trøð - trøðin
bø - bøin	liggja - ligið
líða - liðið	fáur - færri - fæstur
lágur - lægri - lægstur	halda - helt
hálvur - helvt	sigla - siglt
fylla - fylt	fylgja - fylgt
fygla - fylgt	fylkja - fylkt

7. Skerpingin -gv- kann geva g:

bógvur - bøgir
plógv - plógs
slógv - slógs

ella v:

prógv - próvnum - próvtøka
hógv - hóvliga - hóvligur - hóvsamur - hówsemi

men oftast hvørki *g* ella *v*:

skógvur - skóleysur - skóhorn	sjógvur - sjóalda - sjómaður
gjógv - gjónna	klógv - klófastur
kúgv - kúbýttur	brúgv - brúnni
krógv - krónni	lógv - lónni
frúgv - frúa	búgv - búfastur

og ongantið *ð*:

-rógvín - útrónir

Skerping, *-ggj-*, *-gv-* er ikki framman fyri hjáljóð:

blýggj - blýlodd
 hoyggj - hoykona, hoysoppur
 skýggj - skýdráttur, skýferð
 prógv - próvtøka
 slógv - slógbilur

Framman fyri *h* við sjálvljóði eftir dettur skerping ikki burtur:

hoyggj - hoyggjhús

8. *ð* verður ongantið framborið sum *d* (so verður *d* skrivað):

eydna
 klæði - klædningur
 brúður - brúdleyp
 prúður - prúdligur

-ður > *-ðr*:

áður enn - áðrenn	fjøður - fjaðrar
niður - neðra	reiður - reiðrast
suður - syðri	tráður - træðrir
veðurlamb - veðragjólingur	

-*ðr* < -*nnr*:
 aðrir - annar
 gruður - grunnur
 muður - munnur

Í einsljóðandi orðum er tað ofta navnorðið, ið hevur -*ð*:

tí - tíð fer - ferð ger - gerð

bera - borð - burður - byrða
 (men *byrur*: eg ynski tær góðan byr - og *tvíburi*)

9. -*rn* verður vanligá framborið sum -*dn*: barn, skarn, men soleiðis er ikki altíð, t.d. farin - farnir, fírnast, ørn, torn.

-*nn* verður framborið sum -*dn* aftan á tvíljóðini *ei* og *oy*: seinni, oynna, moyinna. Somuleiðis í orðinum *tinna*.

Í Suðuroy verður -*nn* eisini framborið sum -*dn* aftan á bókstavir, ið skrivaðir verða við striku yvir: áнна, brúnna.

Nøkur fá orð verða skrivað við *dn*: ódn, kódn, tódn, stadna, bidnir.

hv-. Spurnarorð byrja við *hv* (*hvør*, *hvat*, *hvar*, *hví*, *hvussu* o.s.fr.).

Onnur orð, ið byrja við *hv-*, eru t.d.: *hvalur*, *hvassur*, *hvíla*, *hvirla*, *hvítur*, *hvøkkur*, *hvølpur*, *hvølva*, *hvørgin*, *hvørva*.

Sjálvljóð

10. Framman fyri *ng* og *nk* verður skrivað *ei*, tá ið *i* ella *j* kemur beint aftaná:

leingi einkja

Undantök eru tey kvennkynsorð, ið bendast sum *stong*:

stongin honkin

Loyvt er at skriva bæði *eingin* og *ongin*, *einki* og *onki*.

11. U-umljóð er ljóðskifti

frá *a* til *ø*: barn - børn akslar - øksl

Framman fyri nasaljóðini *m* og *n* er ljóðskifti

frá *a* til *o*: lamb - lomb land - lond

Upprunaliga hevur bara *a* u-umljóð, men av tí at *a* og *æ* falla saman í framburði, fær *æ* stundum eisini u-umljóð við samjavnaði (*analogi*).

æ til *ø*: í navnorðunum bræv - brøv, spæl - spøl, træ - trø, knæ - knø
 í lýsingarorðunum lættur - lætt, ræstur - røst

12. I-umljóð er ljóðskifti

frá <i>a</i> til <i>e</i> :	vanur - at venja
frá <i>á</i> til <i>æ</i> :	kátur - kæti
frá <i>e</i> til <i>i</i> :	segl - at sigla
frá <i>ó</i> til <i>ø</i> :	bók - bøkur
frá <i>ó</i> (av <i>á</i>) til <i>æ</i> :	sótu - sæti
frá <i>u</i> til <i>y</i> :	tungur - tyngri
frá <i>o</i> (av <i>u</i>) til <i>y</i> :	sonur - synir
frá <i>(j)ú</i> til <i>ý</i> :	djúpur - dýpi
frá <i>ó</i> (av <i>ú</i>) til <i>ý</i> :	ból - býli
frá <i>ey</i> til <i>oy</i> :	deyvur - at doyva

I-umljóð er m.a. framman fyri

nútiðarendingina *-ur*: leypa - loypur

sterku fleirtalsendingina *-ur*: bóndi - bøndur

I-umljóð finst eisini í lýsingarorðum í miðstigi og hástigi:

stórir - stórrir - stórstur

13. Týðningarmestu ljóðskiftini, tá ið vit tala um avljóð, eru:

1. rað: *i - í - ei - i - i*
 bita - bitur - beit - bitu - bitið. Eisini ein *biti*.

2. rað: *ú - ý - ey - u - o*
ó - ý - ey - u - o
 krúpa - krýpur - kreyp - krupu - kropið
 eisini: kropnaður
 bjóða - býður - beyð - buðu - boðið
 eisini: eini boð

3. rað: *i - i - a - u - o*
 svimja - svimur - svam - svumu - svomið

14. Ljóðbrot er ljóðskifti

frá *e* til *ja, jø*: berg - bjarga, bjørg

Hava vit við ljóðbrot at gera, skriva vit *i* ikki *y*:

fjarur - at firnast

og eftir *j* skriva vit *a*, ikki *æ*:

stjala - fjala

15. Framman fyri *-a*, ljóðar ofta

á sum *o*: fáa
a sum *e*: staðar
e sum *i*: meðan
o sum *u*: noða

Vit rópa hetta ljóðglopstreinging.

Navnorð

16. Kallkynsorð, sum í eintali enda við *-i*, enda í fleirtali við *-ar*: lundi - lundar, skipari - skiparar. Øll hesi orð bendast sum *risi* (bls. 72).

Í kallkyni gevur hvørsfals-*s* vanlig fleirtalið *-ar*: báts - bátar, knívs - knívar. Hesi orðini bendast eins og *úlvur* (bls. 52). Kortini eru nøkur, sum hava hvørsfals-*s*, men fleirtalsendingina *-ir*: gests - gestir (bls. 55).

Í kallkyni gevur *-ar* í hvørsfalli eintali *-ir* ending í fleirtali: vinar - vinir (bls. 52).

Fýra kallkynsorð hava endingina *-ur* í fleirtali:

Eintal	Fleirtal
bróðir	brøður
bóndi	bøndur
frændi	frændur
fótur	føtur

17. Kvennkynsorð, ið enda við *-a* í eintali, hava endingina *-ur* í fleirtali: dunna - dunnur (bls. 74).

Nøkur kvennkynsorð, sum enda við *-ar* í hvørsfalli eintali, hava endingina *-ur* í fleirtali: stangar - stengur.

Nøkur kvennkynsorð, sum enda við *-ar* í hvørsfalli eintali, hava endingina *-ir* í fleirtali: bygdar - bygdir (bls. 61), mentanar - mentanir, vitjanar - vitjanir.

18. Øll sterkt bend hvørkikynsorð hava í eintali hvørsfals-endingina *-s*: orðs, barns, gils. Tey hava onga ending í fleirtali: orð, børn, gil.

Einki (*i*)*r* eigur at verða skoytt upp í hvørkikynsorð í fleirtali: fleiri pappír, fleiri skáp. Tó er loyvt at skriva kvæði og kvæðir, eygu og eygur.

19. Øll navnorð hava endingina *-um* (sagt [un]) í hvørjumfalli fleirtali.

Øll navnorð hava endinga *-a* í hvørsfalli fleirtali.

Í hvørjumfalli er endingin ongantíð *-ð*: hvørjum barni, borði, gólvi.

Kvennkynsorð við *i*-umljóði í hvørfalli fleirtali hava fleirtalsendingina *-ur*:
trom - tremur.

Tá ið stovnurin endar við *-s*, fellur hvørsfals-*s* burtur: aks, buss, foss, kross.

20. Skyldskaparorðini enda við *-ir* í hvørfalli eintali og *-ur* í hinum føllunum í eintali. Skyldskaparorðið *faðir* stendur fyri seg. Skyldskaparorðini eru: faðir, móðir, bróðir, dóttir, systir, fastir, mostir (sí bls. 71).

Í samansettum orðum, har ið skyldskaparorðið er fyrri liður, er endingin á hesum fyrra liðinum hvørsfalsendingin *-ur*: *móðurmerki*, *bróðursonur*, *dótturmaður*, *systurdóttir*.

21. Eftirskoytið *-un* hava: morgun, onkun, frøkun og fleiri staðanøvn og sernøvn: Skopun, Saksun, (*-un* upprunaliga *-høvn*) Dímun; Hákun, Marjun o.fl.

22. Tá ið vit kunnu seta ávísingarfornavn - hitt, tað, hetta, hatta - frammanfyri, t.d. *hitt kvøldið*, ella tá ið vit kunnu seta *báturin*, *bátin* í staðin fyri hvørkikynsorð, endar tað við *-ð*.

Her er *báturin*

Her er *skipið*

Eg sá *bátin*

Eg sá *skipið*

Lær teg hetta:

navnorð

hvørkikyn

eintal

báturin + *ð*

bátin + *ð*

Tað lítla barnið er fitt

(tann lítli *báturin* ...)

Hitt stóra, grøna træið stendur í garðinum

(hin stóri, grøni *báturin* ...)

23. Bundna hvørsfalsendingin hefur dupult *-n* framman fyri *-ar* og *-a*:

dunnunnar, bygdanna

Bundna endingin verður skoytt upp í ta óbundnu:

gentu na	bygd ina
dreingir nir	menn inir
tenn inar	negl inar
skiparar nir	orði num
orðu num	

24. Bundið kallkyn hefur í fleirtali endingina *-nir* í hvørfalli og *-nar* í hvønnfalli:

Menninir sóu menninar fara til menninar.

grundliður: *-nir* ávirki: *-nar*

Sagnorð

25. Nútíðarendingarnar *-ur* og *-ir*:

Sagnorð við ljóðskifti hava nútíðarendingina *-ur*:

koma - kemur (kom)

Sagnorð við ongum ljóðskifti hava nútíðarendingina *-ir*:

keypa - keypir (keypti)

Undantøk frá hesum reglum eru orðini: selur, hoggur.

Tú kanst eisini skriva: setur/setir, skilur/skilir.

224

Einki sagnorð endar við *-jur* (so er endingin *-ir*):

berja - *berjir* - *bardi*
verja - *verjir* - *vardi*
flekja - *flekir* - *flakti*

26. Tá ið stovnurin endar við *-r*, dettur nútíðarendingin *-ur* burtur:

bera - hann ber
vera - hann er
fara - hann fer
skera - hann sker
smyrja - hann smyr
svørja - hann svør

Tátíðarendingarnar eru *-ti*, *-di*, *-aði*, *-ði*:

keypa - *keypti*
dáma - *dámdi*
skriva - *skrivaði*
trúgva - *trúði*

Tá ið sagnorð í tátíð eintali endar við *-i*, má tað eisini hava *t*, *d* ella *ð* frammanfyri:

læa - hann *læði*

27. Óreglulig sagnorð í tátíð eintali:

draga - dró - drógu
sláa - sló - slógu
liggja - lá - lógu

28. Læt (við *æ*), lat (við *a*):

at lata - letur - *læt* - lótu - latið
at láta - letur - *læt* - lótu - látið

Av hesum sæst, at *læt* hevur altíð *æ* í tátíð:

Hann *læt* hurðina aftur.
Fuglurin sat á garðinum og *læt*.

Í boðshátti í eintali hevur sagnorðið *at lata* sniðið *lat*:

Lat hurðina aftur!

læt - tátíð

lat - boðsháttur í eintali

29. Tá ið *eg* stendur hjá sagnorði í nútíð, endar sagnorðið við *-i*:

eg lesi, eg skrivi, eg tekni

Sagnorð í fleirtali enda við *-a* ella *-u*:

teir játta, teir játtaðu, teir skulu, kunnu, mugu, munnu

30. Navnháttur endar við *-a*: at koma,

lýsingarháttur mangan við *-ð*: at komið

Ivast tú í, hvør hátturin man vera, ber til at vita, hvussu okkurt annað sagnorð - sum ikki ljóðar eins í teimum báðum háttunum - hevði ljóðað í sama stað í setninginum, t.d. *at døma*:

sagnorð:

døma - einki ð
dømt + ð
dømd + ð

Her skalt tú skriva (døma) navnið.
 Nú fer at regna (døma).
 Nú er nóg mikið svomið (dømt) hesa ferð.
 Óluva hevur drukkið (dømt) mjólkina.
 Ullin er vaskað (dømd).
 Eplini eru kókað (dømd).

31. Men lýsingarháttur endar ikki við *-ð* í øllum kynjum og føllum:

eftir lokna skúlatíð

Tú kundi ikki seta *dømt* ella *dømd* í staðin fyri, og *lokna* endar sostatt ikki við *-ð*.

32. Tá ið t.d. *kunna*, *skula*, *munna* standa í tátíð, kann høvuðssagnorðið standa í lýsingarhátti: kundi tikið *ella* í navnhátti: kundi taka.

33. Tá ið sagnorð verður nýtt sum lýsingarorð, stendur tað í lýsingarhátti:

Eitt væl *bakað* breyð smakkar væl.
 Brævið var stutt, men væl *orðað*.
 Ein væl *skrivað* søga.

34. Hugsháttur (ynskisháttur) endar altíð við *-i* bæði í eintali og fleirtali:

Hann *taki*, hvat hann vil.
Taki teir, hvat teir vilja.

35. Boðsháttur í fleirtali endar altíð við *-ið*:

rennið tit, *lesið*, *skrivið*, *gangið*

Men ikki boðsháttur í eintali:

renn tú, *les*, *skriva*, *gakk*

36. Tað er bara í *lýsingarhátti* og í *boðshátti í fleirtali*, at sagnorð hava endingina -ð.

37. Sagnorðini *at leingjast* (at bera longsul) og *at dáma* stýra hvørjumfalli:

Eg leingist merkir, at eg verði longri.

Vit leingjast merkir, at vit verða longri.

Stendur *leingjast* í 1. persóni, merkir tað *vøkstur*.

Stendur *leingjast* í 3. persóni, merkir tað *at bera longsul*.

Munur verður ikki gjørdur á tali:

Mær *leingist*. Okkum *leingist*.

Mær *longdist*. Okkum *longdist*.

Mær *hevur longst*.

Okkum *hevur longst*.

Mær *dámar* ikki handa jakkan

(ikki *eg dámi*).

Okkum *dámar* væl her suðuri.

Mær *dámdi*.

Okkum *dámdi*.

Mær *hevur dámt* væl.

Okkum *hevur dámt*.

38. Sagnorðið *takka* tekur hvørjumfall at sær:

Vit *takka lögmanni* fyri samrøðuna.

Lýsingarorð og hjáorð

39. Ivast tú í, um lýsingarorðið endar við *-ð* ella ikki, ber til at seta *dømt* ella *dømd* inn í staðin fyri:

lýsingarorð

dømt + ð

dømd + ð

Nýbakað (dømt) breyð smakkar væl.

Trý lunkað (dømd) knetti lógu í ovnum.

40. Øll lýsingarorð, sum í kallkyni og kvennkyni enda við *-in* ella *-il*, enda í hvørkikyni við *-ið*:

Kallkyn	Kvennkyn	Hvørkikyn
egin	egin	egið
íðin	íðin	íðið
løgin	løgin	løgið
tolin	tolin	tolið
líttil	líttil	lítið
mikil	mikil	mikið

Vit siga tí: *lítið* hevur *ð*, tí tað eitur *líttil* í kallkyni og kvennkyni.

41. Lýsingarorð, sum í kvennkyni enda við *-g*, enda í hvørkikyni við *-gt*: *liðug* - *liðugt*, men enda tey í kvennkyni við við *-t*, er einki *-g*: *fjákut*.

42. Ávíst (bundin) navnorð taka veikt bend lýsingarorð aftur at sær:

hesa *eldru* gentu(na)

hesa *skeivu* gongd

Óávíst navnorð taka sterkt bend lýsingarorð aftur at sær:

eina *eldri* gentu

eina *skeiva* gongd

43. Trý hjáorð, men eingi lýsingarorð hava *-ur* í miðstigi:

gjarna - heldur, leingi - longur, væl - betur

Gevið gætur, at lýsingarorðið *langt* eitur *longri* í miðstigi, og lýsingarorðið *gott* eitur *betri* í miðstigi.

44. Lýsingarorðið *gott* og hjáorðið *væl* verða ofta blandað saman. Ivast tú, ber til at seta øvuta týdningin av orðinum inn í staðin fyri:

gott - ringt

væl - illa

Kjotið er gott (tað øvuta er *ringt*, ikki *illa*).

Kjotið smakkar væl (tað øvuta er *illa*, ikki *ringt*).

Orðini *gott* og *væl* verða stigbend soleiðis:

gott - *betri* - best

væl - *betur* - best

Hevði veðrið verið *betri* (gott), stóð *betur* (væl) til.

Einum *betri* (góðum) bili hevði Óli ikki sitið í.

Kappingin hjá Ólavi var *betri* (góð) enn seinast.

45. Ofta verða orðini *longri* og *longur* blandað saman. Bendingarnar eru hesar:

langt - *longri* - longst

leingi - *longur* - longst

langt verður nýtt um frástøðu,

leingi verður nýtt um tíð:

Vit kundu gingið *longri* niðan.

Longri uppi var mjørki.

Handilin er ikki opin *longur*.

Her er ikki búgvandi *longur*.

230

46. Fleiri hjáorð enda við *-liga*; lýsingarorð hava *-ligt*:

Tað gongur *hampiliga*.

Tað er *hampiligt*.

Tað ljóðar *spakuliga*.

Tað er *spakuligt*.

47. Staðarhjáorðini *her* og *har* hava *g* framman fyri *-ar*, men *ð* framman fyri *-an*:

higar, hagar

hiðan, haðan

Berið saman við *niðan*, sum somuleiðis endar við *n* og hevur *ð*.

Fornøvn

48. Fornøvn kunnu ikki hava veika bending: *hes(ar)i gentuni* (ikki *hesu*).

Teirri kann bert vera hvørjumfall, kvennkyn:

eg møtti *teirri* gentuni, sum ...

Sín vísir aftur til grundlið, eisini í fleirtali:

Tey tóku *síni* amboð.

Teirra vísir til onkun annan:

Tey tóku *teirra* amboð (amboðini hjá onkrum øðrum).

Fyrisetingar

49. Eingin fyriseting stýrir hvørfalli.

Hvørsfalli stýra *millum*, *til* og *vegna*, tá ið talan er um fornøvn (til *min*, til *okkara*) ella óávíst navnorð (til *lands*), stundum eisini bundin navnorð (millum *eygnanna*).

Sambært stýrir hvørjumfalli:

sambært tíðindastovuni
sambært útvarpinum
sambært sjónvarpinum

áraka stýrir hvønnfalli:

áraka garðin stóð ein steyri

50. Hvar býrt tú? Hvaðan ert tú?

Eg búgvi *á* Skála. Eg eri *av* Skála.
Eg búgvi *í* Hósvík. Eg eri *úr* Hósvík.
Eg búgvi *við* Gjógv. Eg eri *frá* Gjógv.

á - av
í - úr
við - frá

Aðrar reglur

51. Samtøkunøvn eru orð, sum kunnu standa í eintali, tó at tað, tey merkja, er samansett av fleiri lutum:

Nógvur lundi,
men *nógvir* lundar.
Nógv fjøður,
men *nógvar* fjaðrar.

Samtøkunøvn seta umsøgnina í eintal:

Nógvur seiður **kundi** verið at fingið,
bara veðrið hevði verið til vildar.

52. Fornavnið *tygum* setir umsögnina í fleirtal, men umsagnarliðin í eintal:

Tygum eru *frískur*.

Tygum skulu vera skjótur aftur.

53. Í setningum við ongum grundliði stendur umsögnin alltið í 3. persóni eintali:

Okkum *dámar* tað væl.

54. Samsvar krevst

í tali: *Hvørgin* av teimum brúkti frunt.

í kyni: *Hon* setti seg fyri seg sjálva (ikki sjálvan).

í falli: Vit bjóða *teimum* vælkomnum.

55. Talsamsvarið er til hvønn einstakan:

Teir tóku *húgvuna* av høvðinum.

56. Vit seta vanligu komma framman fyri:

1. men
2. tá ið, meðan, áðrenn, fyrr enn
3. sum (tá ið vit kunnu seta *ið* í staðin fyri)
4. ið (tá ið vit kunnu seta *sum* í staðin fyri)
5. har ið, nær ið, hvar ið, hvat ið o.s.fr.
6. at (uttan tá ið sagnorð kemur beint aftaná)
7. tí at, av tí at
8. tí (tá ið vit eins væl kundu sagt *tí at*)
9. so at
10. so (tá ið vit eins væl kundu sagt *so at*)
11. øll spurnarorð (nær, um, hví, hvar, hvør, hvussu o.s.fr.)
12. Komma er ógvuliga sjáldan framman fyri *og*, tá ið sagnorð kemur beint aftaná.
13. Til uppreksan seta vit komma í staðin fyri *og*

Fólkanøvn

Her verður settur upp tann fólkanavnalistin – konufólkanøvn fyri seg og mannfólkanøvn fyri seg – sum navnannevndin evnaði til sambært 15. grein í løgtingslóg um fólkanøvn, samtykt 3. juni 1992, lýst 15. oktober sama ár. Listin er seinast dagfördur 6. september 1996.

Nøvnini standa øll í hvørfalli, og í () verður sýnt, hvussu navnið bendist í hvønnfalli, hvørjumfalli og hvørsfalli. Framburður er vístur í []. ' merkir áherðing. / stendur millum tveir loyviligar síðuformar.

Sambært 6. grein, 3. stk. í lógini kann eftirnavn vera fornavn faðirs ella móður í hvørsfalli við *-son* ella *-dóttir* aftrat í samsvari við kyn barnsins. Tá ið stovnur í faðirsnarvi endar við *-s*, kann verða valt ímillum navn við fyrra liði í hvørsfalli (*-ar*) ella ongari ending (*-s* í endanum á stovninum er tá at skilja sum hvørsfall), t.d. Magnusarson ella Magnusson, Tummasarson ella Tummasson, Niklasardóttir ella Niklasdóttir, Hanusardóttir ella Hanusdóttir o.s.fr. Stytttru sniðini hava eldri hevd. Tey nøvn, ið merkt eru við *) í navnalistanum, koma undir hesa reglu.

Konufólkanøvn

A

Aðalbjørg (Aðalbjørg, Aðalbjørg, Aðalbjargar)

Aðalborg (Aðalborg, Aðalborg, Aðalborgar)

Aðalgunn (Aðalgunn, Aðalgunn, Aðalgunnar)

Aðalheiður (Aðalheiður/Aðalheiði, Aðalheiður/Aðalheiði, Aðalheiðar)

Aðallín (Aðallín, Aðallín, Aðallínar)

Agda (Agdu, Agdu, Agdu)

Agnas (Agnas, Agnas, Agnasar)

Albjørg (Albjørg, Albjørg, Albjargar)

Alda (Aldu, Aldu, Aldu)

Aldis (Aldis, Aldis, Aldisar)

Aleksandra [-'s-] (Aleksandru, Aleksandru, Aleksandru)

Alfríð (Alfríð, Alfríð, Alfríðar)

Alisa [-'l-] (Alisu, Alisu, Alisu)

Alma (Almu, Almu, Almu)

Amalja [-'m-] (Amalju, Amalju, Amalju)

Amanda [-'m-] (Amandu, Amandu, Amandu)

Andrea [-'d-] (Andreu, Andreu, Andreu)

Angela (Angelu, Angelu, Angelu)

Angelika [-'g-] (Angeliku, Angeliku, Angeliku)

Anita [-'n-] (Anitu, Anitu, Anitu)

Anja (Anju, Anju, Anju)

Anna (Onnu/Annu, Onnu/Annu, Onnu/Annu)

Annika (Anniku, Anniku, Anniku)

Anný (Anný, Anný, Annýar)

Apollonia [-'n-] (Apolloniu, Apolloniu, Apolloniu)

Armgarð (Armgarð, Armgarð, Armgarðar)

Arna [arna] (Arnu, Arnu, Arnu)

Arnbjørg [am-] (Arnbjørg, Arnbjørg, Arnbjargar)

Arnborg [arn-/am-] (Arnborg, Arnborg, Arnborgar)

Arndis [arn-] (Arndis, Arndis, Arndisar)
Arnfríð [an-/arn-] (Arnfríð, Arnfríð, Arnfríðar)
Arngerð [arn-] (Arngerð, Arngerð, Arngerðar)
Arngunn [arn-] (Arngunn, Arngunn, Arngunnar)
Arnheiður [arn-] (Arnheiður/Arnheiði, Arnheiður/Arnheiði, Arnheiðar)
Arnild [arn-] (Arnild, Arnild, Arnildar)
Arnina [-'n-] (Arninu, Arninu, Arninu)
Arnleyg [arn-] (Arnleyg, Arnleyg, Arnleygar)
Arnljót [arn-] (Arnljót, Arnljót, Arnljótar)
Arnóra [arn-] (Arnóru, Arnóru, Arnóru)
Arnvor [an-] (Arnvor, Arnvor, Arnvarar)
Asta (Astu, Astu, Astu)
Astrið (Astrið, Astrið, Astriðar)
Ata (Atu, Atu, Atu)
Augusta [-'g-] (Augustu, Augustu, Augustu)

Á

Álvdis (Álvdis, Álvdis, Álvdisar)
Álvgerð (Álvgerð, Álvgerð, Álvgerðar)
Álvheiður (Álvheiður/Álvheiði, Álvheiður/Álvheiði, Álvheiðar)
Álvhild (Álvhild, Álvhild, Álvhildar)
Árna (Árnu, Árnu, Árnu)
Ása (Ásu, Ásu, Ásu)
Ásbera [os-] (Ásberu, Ásberu, Ásberu)
Ásbjörg [os-] (Ásbjörg, Ásbjörg, Ásbjargar)
Ásdis [os-] (Ásdis, Ásdis, Ásdisar)
Ásfríð [os-] (Ásfríð, Ásfríð, Ásfríðar)
Ásgerð [os-] (Ásgerð, Ásgerð, Ásgerðar)
Áshild (Áshild, Áshild, Áshildar)
Ásla [osla] (Áslu, Áslu, Áslu)
Ásleyg [os-] (Ásleyg, Ásleyg, Ásleygar)
Ásta [osta] (Ástu, Ástu, Ástu)
Ásthild [ost-] (Ásthild, Ásthild, Ásthildar)
Ástrið [ost-] (Ástrið, Ástrið, Ástriðar)
Ásvör [os-] (Ásvör, Ásvör, Ásvarar)

B

Barba (Barbu, Barbu, Barbu)
Barbara (Barbaru, Barbaru, Barbaru)
Bára (Báru, Báru, Báru)
Beata [be'aata] (Beatu, Beatu, Beatu)
Bedda (Beddu, Beddu, Beddu)
Beinta (Beintu, Beintu, Beintu)
Benadikta (Benadiktu, Benadiktu, Benadiktu)
Bera (Beru, Beru, Beru)
Bergdis (Bergdis, Bergdis, Bergdisar)
Bergfríð (Bergfríð, Bergfríð, Bergfríðar)
Berghild (Berghild, Berghild, Berghildar)
Bergitta [-'g-] (Bergittu, Bergittu, Bergittu)
Bergljót (Bergljót, Bergljót, Bergljótar)
Bergný (Bergný, Bergný, Bergnýar)
Bergtóra (Bergtóru, Bergtóru, Bergtóru)
Bergunn (Bergunn, Bergunn, Bergunnar)
Berta (Bertu, Bertu, Bertu)
Betta (Bettu, Bettu, Bettu)
Betty (Bettý, Bettý, Bettýar)
Billa [-dl-] (Billu, Billu, Billu)
Bina (Binu, Binu, Binu)
Birgit (Birgit, Birgit, Birgitar)
Birgitta [-'g-] (Birgittu, Birgittu, Birgittu)
Birita (Biritu, Biritu, Biritu)
Birna (Birnu, Birnu, Birnu)
Birta (Birtu, Birtu, Birtu)
Bjalla [-dl-] (Bjallu, Bjallu, Bjallu)
Bjarma (Bjarmu, Bjarmu, Bjarmu)
Bjarndis [bjan-] (Bjarndis, Bjarndis, Bjarndisar)
Bjarnfríð [bjan-] (Bjarnfríð, Bjarnfríð, Bjarnfríðar)
Bjarnhild (Bjarnhild, Bjarnhild, Bjarnhildar)
Bjarta (Bjartu, Bjartu, Bjartu)
Björg (Björg, Björg, Bjargar)
Björgfríð (Björgfríð, Björgfríð, Björgfríðar)
Björghild (Björghild, Björghild, Björghildar)
Björk (Björk, Björk, Bjarkar)

Björt (Björt, Björt, Bjartar)
Borgfríð (Borgfríð, Borgfríð, Borgfríðar)
Borghild (Borghild, Borghild, Borghildar)
Borgný (Borgný, Borgný, Borgnýar)
Bóthild (Bóthild, Bóthild, Bóthildar)
Brita (Britu, Britu, Britu)
Bryndis (Bryndis, Bryndis, Bryndisar)
Bryngerð (Bryngerð, Bryngerð,
Bryngerðar)
Brynhild (Brynhild, Brynhild, Brynhildar)
Brynja (Brynju, Brynju, Brynju)
Bænadikta (Bænadiktu, Bænadiktu,
Bænadiktu)

D

Dagbjörg [dag-] (Dagbjörg, Dagbjörg,
Dagbjargar)
Dagbjört [dag-] (Dagbjört, Dagbjört,
Dagbjartar)
Dagfríð [dag-] (Dagfríð, Dagfríð,
Dagfríðar)
Dagmar [dag-] (Dagmar, Dagmar,
Dagmarar)
Dagný [dag-] (Dagný, Dagný, Dagnýar)
Dagrún [dag-] (Dagrún, Dagrún,
Dagrúnar)
Dagunn (Dagunn, Dagunn, Dagunnar)
Dania (Daniu, Daniu, Daniu)
Daniella [-'ella] (Daniellu, Daniellu,
Daniellu)
Danvør (Danvør, Danvør, Danvarar)
Diana [-'a-] (Dianu, Dianu, Dianu)
Dina (Dinu, Dinu, Dinu)
Dinna (Dinnu, Dinnu, Dinnu)
Dís (Dís, Dís, Dísar)
Dora (Doru, Doru, Doru)
Doris (Doris, Doris, Dorisar)
Dorotea [-'t-] (Doroteu, Doroteu, Doroteu)
Dorteia [-'t-] (Dorteu, Dorteu, Dorteu)
Dóra (Dóru, Dóru, Dóru)
Dropleyg (Dropleyg, Dropleyg,
Dropleygur)
Drós (Drós, Drós, Drósar)
Durið (Durið, Durið, Duriðar)

Durita (Duritu, Duritu, Duritu)
Duruta (Durutu, Durutu, Durutu)
Døgg (Døgg, Døgg, Døggar)

E

Ebba (Ebbu, Ebbu, Ebbu)
Edda (Eddu, Eddu, Eddu)
Edit (Edit, Edit, Editar)
Edna (Ednu, Ednu, Ednu)
Eik (Eik, Eik, Eikar)
Eilin (Eilin, Eilin, Eilinar)
Eina (Einu, Einu, Einu)
Eir (Eir, Eir, Eirar)
Eirika (Eiriku, Eiriku, Eiriku)
Eldbjörg (Eldbjörg, Eldbjörg, Eldbjargar)
Eldrið (Eldrið, Eldrið, Eldriðar)
Eleonora [-'n-] (Eleonoru, Eleonoru,
Eleonoru)
Elia (Eliu, Eliu, Eliu)
Elin (Elina, Elini, Elinar)
Elinbjörg (Elinbjörg, Elinbjörg,
Elinbjargar)
Elinborg (Elinborg, Elinborg, Elinborgar)
Elisa [-'l-] (Elisu, Elisu, Elisu)
Elisabet [-'l-] (Elisabet, Elisabet,
Elisabetar)
Ella [-'ll-] (Ellu, Ellu, Ellu)
Elma (Elmu, Elmu, Elmu)
Elna (Elnu, Elnu, Elnu)
Elsa (Elsu, Elsu, Elsu)
Elsba (Elsbu, Elsbu, Elsbu)
Elsbet (Elsbet, Elsbet, Elsbetar)
Elspa (Elspu, Elspu, Elspu)
Elsuba (Elsubu, Elsubu, Elsubu)
Elsubet (Elsubet, Elsubet, Elsubetar)
Emma (Emmu, Emmu, Emmu)
Enna (Ennu, Ennu, Ennu)
Erika (Eriku, Eriku, Eriku)
Erla (Erlu, Erlu, Erlu)
Erna [-'rn-] (Ernu, Ernu, Ernu)
Esta (Estu, Estu, Estu)
Ester (Ester, Ester, Esterar)
Estrið (Estrið, Estrið, Estriðar)
Estur (Estur, Estur, Esturar)

Eva (Evu, Evu, Evu)
Eydna (Eydnu, Eydnu, Eydnu)
Eyð (Eyð, Eyð, Eyðar)
Eyðbjörg (Eyðbjörg, Eyðbjörg,
 Eyðbjargar)
Eyðbjört (Eyðbjört, Eyðbjört, Eyðbjartar)
Eyðdis (Eyðdis, Eyðdis, Eyðdisar)
Eyðfrið (Eyðfrið, Eyðfrið, Eyðfriðar)
Eyðgerð (Eyðgerð, Eyðgerð, Eyðgerðar)
Eyðgunn (Eyðgunn, Eyðgunn, Eyðgunnar)
Eyðhild (Eyðhild, Eyðhild, Eyðhildar)
Eyðleyg (Eyðleyg, Eyðleyg, Eyðleygar)
Eyðrið (Eyðrið, Eyðrið, Eyðriðar)
Eyðrun (Eyðrun, Eyðrun, Eyðrunar)
Eyður (Eyður/Eyði, Eyður/Eyði, Eyðar)
Eyðvör (Eyðvör, Eyðvör, Eyðvarar)

F

Fanný (Fanný, Fanný, Fannýar)
Femja (Femju, Femju, Femju)
Fía (Fíu, Fíu, Fíu)
Finnbjörg (Finnbjörg, Finnbjörg,
 Finnbjargar)
Finngerð (Finngerð, Finngerð, Finngerðar)
Finnleyg (Finnleyg, Finnleyg, Finnleygar)
Fípa (Fípu, Fípu, Fípu)
Fjóla (Fjólu, Fjólu, Fjólu)
Friðgerð (Friðgerð, Friðgerð, Friðgerðar)
Friða (Friðu, Friðu, Friðu)
Friðbjörg (Friðbjörg, Friðbjörg,
 Friðbjargar)
Friðborg (Friðborg, Friðborg, Friðborgar)
Friðgerð (Friðgerð, Friðgerð, Friðgerðar)
Friðhild (Friðhild, Friðhild, Friðhildar)
Friðrika (Friðriku, Friðriku, Friðriku)
Friðrun (Friðrun, Friðrun, Friðrunar)
Friðrún (Friðrún, Friðrún, Friðrúnar)
Friðunn (Friðunn, Friðunn, Friðunnar)
Friðvör (Friðvör, Friðvör, Friðvarar)
Fróða (Fróðu, Fróðu, Fróðu)
Froydis (Froydis, Froydis, Froydisar)
Froygerð (Froygerð, Froygerð,
 Froygerðar)

G

Geirhild (Geirhild, Geirhild, Geirhildar)
Geirtrúð (Geirtrúð, Geirtrúð, Geirtrúðar)
Gerð (Gerð, Gerð, Gerðar)
Gerda [ge-] (Gerdu, Gerdu, Gerdu)
Geythild (Geythild, Geythild, Geythildar)
Giljanna [gji-] (Giljonnu/Giljannu,
 Giljonnu/Giljannu, Giljonnu/Giljannu)
Gisleyg (Gisleyg, Gisleyg, Gisleygar)
Gísleyg (Gísleyg, Gísleyg, Gísleygar)
Gortra (Gortru, Gortru, Gortru)
Greta (Gretu, Gretu, Gretu)
Grimhild (Grimhild, Grimhild,
 Grimhildar)
Gróa (Gróu, Gróu, Gróu)
Gudbjörg (Gudbjörg, Gudbjörg,
 Gudbjargar)
Gudfinna (Gudfinnu, Gudfinnu,
 Gudfinnu)
Gudleyg (Gudleyg, Gudleyg, Gudleygar)
Gudný (Gudný, Gudný, Gudnýar)
Gudrun (Gudruna, Gudruni, Gudrunar)
Gudvör (Gudvör, Gudvör, Gudvarar)
Guðbjörg (Guðbjörg, Guðbjörg,
 Guðbjargar)
Guðrið (Guðrið, Guðrið, Guðriðar)
Guðrun (Guðruna, Guðruni, Guðrunar)
Gullbjörg [gull-] (Gullbjörg, Gullbjörg,
 Gullbjargar)
Gullborg [gull-] (Gullborg, Gullborg,
 Gullborgar)
Gunn (Gunn, Gunn, Gunnar)
Gunna (Gunnu, Gunnu, Gunnu)
Gunnbjörg (Gunnbjörg, Gunnbjörg,
 Gunnbjargar)
Gunnfrið (Gunnfrið, Gunnfrið,
 Gunnfriðar)
Gunngerð (Gunngerð, Gunngerð,
 Gunngerðar)
Gunnhild (Gunnhild, Gunnhild,
 Gunnhildar)
Gunnleyg (Gunnleyg, Gunnleyg,
 Gunnleygar)
Gunnrið (Gunnrið, Gunnrið, Gunnriðar)

Gunnvá (Gunnvá, Gunnvá, Gunnváar)
Gunnvør (Gunnvør, Gunnvør, Gunnvarar)
Gyða (Gyðu, Gyðu, Gyðu)

H

Halda (Haldu, Haldu, Haldu)
Halla (Hallu, Hallu, Hallu)
Hallbera [hal-] (Hallberu, Hallberu, Hallberu)
Hallbjörg [hal-] (Hallbjörg, Hallbjörg, Hallbjargar)
Halldis [hal-] (Halldis, Halldis, Halldisar)
Halldóra [hal-] (Halldóru, Halldóru, Halldóru)
Hallfríð [hal-] (Hallfríð, Hallfríð, Hallfríðar)
Hallgerð [hal-] (Hallgerð, Hallgerð, Hallgerðar)
Hallgunn [hal-] (Hallgunn, Hallgunn, Hallgunnar)
Hallveig [hal-] (Hallveig, Hallveig, Hallveigar)
Hallvør [hal-] (Hallvør, Hallvør, Hallvarar)
Hanna (Honnu/Hannu, Honnu/Hannu, Honnu/Hannu)
Hansa (Hansu, Hansu, Hansu)
Hansina [-'s-] (Hansinu, Hansinu, Hansinu)
Havdis (Havdis, Havdis, Havdisar)
Havgerð (Havgerð, Havgerð, Havgerðar)
Heidi (Heidi, Heidi, Heidiar)
Heiða (Heiðu, Heiðu, Heiðu)
Heiðdis (Heiðdis, Heiðdis, Heiðdisar)
Heiðrun (Heiðrun, Heiðrun, Heiðrunar)
Heiðrún (Heiðrún, Heiðrún, Heiðrúnar)
Heiðveig (Heiðveig, Heiðveig, Heiðveigar)
Heiðvík (Heiðvík, Heiðvík, Heiðvíkar)
Heiðvør (Heiðvør, Heiðvør, Heiðvarar)
Helena (Helenu, Helenu, Helenu)
Helga (Helgu, Helgu, Helgu)
Helma (Helmu, Helmu, Helmu)
Henrietta [-'e-] (Henriettu, Henriettu, Henriettu)

Henný (Henný, Henný, Hennýar)
Herbjörg (Herbjörg, Herbjörg, Herbjargar)
Herborg (Herborg, Herborg, Herborgar)
Herdis (Herdis, Herdis, Herdisar)
Herfríð (Herfríð, Herfríð, Herfríðar)
Hergerð (Hergerð, Hergerð, Hergerðar)
Herrið (Herrið, Herrið, Herriðar)
Herta (Hertu, Hertu, Hertu)
Hervør (Hervør, Hervør, Hervarar)
Hilda (Hildu, Hildu, Hildu)
Hildibjörg (Hildibjörg, Hildibjörg, Hildibjargar)
Hildibjört (Hildibjört, Hildibjört, Hildibjartar)
Hildigarð (Hildigarð, Hildigarð, Hildigarðar)
Hildigerð (Hildigerð, Hildigerð, Hildigerðar)
Hildigunn (Hildigunn, Hildigunn, Hildigunnar)
Hildur (Hildur/Hildi, Hildur/Hildi, Hildar)
Hilma (Hilmu, Hilmu, Hilmu)
Hjalma (Hjalmu, Hjalmu, Hjalmu)
Hjartvør [jart-] (Hjartvør, Hjartvør, Hjartvarar)
Hjördis [jør-] (Hjördis, Hjördis, Hjördisar)
Hulda (Huldu, Huldu, Huldu)
Húngerð (Húngerð, Húngerð, Húngerðar)
Húngunn (Húngunn, Húngunn, Húngunnar)

I

Ida (Idu, Idu, Idu)
Iðunn (Iðunn, Iðunn, Iðunnar)
Ina (Inu, Inu, Inu)
Inga (Ingu, Ingu, Ingu)
Ingibjörg (Ingibjörg, Ingibjörg, Ingibjargar)
Ingigerð (Ingigerð, Ingigerð, Ingigerðar)
Ingileyg (Ingileyg, Ingileyg, Ingileygar)
Ingilín (Ingilín, Ingilín, Ingilínar)
Ingirið (Ingirið, Ingirið, Ingiriðar)
Ingrið (Ingrið, Ingrið, Ingriðar)
Ingunn (Ingunn, Ingunn, Ingunnar)

Ingvør (Ingvør, Ingvør, Ingvarar)
Inna (Innu, Innu, Innu)
Irena [-'r-] (Irenu, Irenu, Irenu)
Iris (Iris, Iris, Irisar)
Irma (Irmu, Irmu, Irmu)
Isabella [-'b-] (Isabellu, Isabellu, Isabellu)

Í

Íðunn (Íðunn, Íðunn, Íðunnar)

J

Jakoba [-'k-] (Jakobu, Jakobu, Jakobu)
Jakobina [-'b-] (Jakobinu, Jakobinu, Jakobinu)
Jana (Janu, Janu, Janu)
Janna (Jannu, Jannu, Jannu)
Jastrið (Jastrið, Jastrið, Jastriðar)
Jenný (Jenný, Jenný, Jennýar)
Jensa (Jensu, Jensu, Jensu)
Jensia (Jensiu, Jensiu, Jensiu)
Jetta (Jettu, Jettu, Jettu)
Jona (Jonu, Jonu, Jonu)
Jonna (Jonnu, Jonnu, Jonnu)
Josefina [-'f-] (Josefinu, Josefinu, Josefinu)
Jovina [-'v-] (Jovinu, Jovinu, Jovinu)
Jóanna (Jóonnu/Jóannu, Jóonnu/Jóannu, Jóonnu/Jóannu)
Jódis (Jódis, Jódis, Jódisar)
Jófríð (Jófríð, Jófríð, Jófríðar)
Jóhanna (Jóhonnu/Jóhannu, Jóhonnu/Jóhannu, Jóhonnu/Jóhannu)
Jóhild (Jóhild, Jóhild, Jóhildar)
Jóna (Jónu, Jónu, Jónu)
Jónbjörg (Jónbjörg, Jónbjörg, Jónbjargar)
Jónfríð (Jónfríð, Jónfríð, Jónfríðar)
Jóngerð (Jóngerð, Jóngerð, Jóngerðar)
Jónhild (Jónhild, Jónhild, Jónhildar)
Jónleyg (Jónleyg, Jónleyg, Jónleygar)
Jónrið (Jónrið, Jónrið, Jónriðar)
Jónvá (Jónvá, Jónvá, Jónváar)
Jónvár (Jónvár, Jónvár, Jónváarar)
Jónveig (Jónveig, Jónveig, Jónveigar)
Jónvør (Jónvør, Jónvør, Jónvarar)
Jórunn (Jórunn, Jórunn, Jórunnar)

Jóvør, (Jóvør, Jóvør, Jóvarar)
Judit (Judit, Judit, Juditar)
Julia (Juliu, Juliu, Juliu)
Julianna [-'a-] (Julionnu/Juliannu, Julionnu/Juliannu, Julionnu/Juliannu)
Justa (Justu, Justu, Justu)
Jutta (Juttu, Juttu, Juttu)
Júlia (Júliu, Júliu, Júliu)
Jústa (Jústu, Jústu, Jústu)
Jútta (Júttu, Júttu, Júttu)

K

Kamilla [ka'milla] (Kamillu, Kamillu, Kamillu)
Kamma (Kammu, Kammu, Kammu)
Karin (Karina, Karini, Karinar)
Karina [-'r-] (Karinu, Karinu, Karinu)
Karla (Karlu, Karlu, Karlu)
Karolina [-'l-] (Karolinu, Karolinu, Karolinu)
Katarina [-'r-] (Katarinu, Katarinu, Katarinu)
Katrin (Katrina, Katrini, Katrinar)
Katrina [-'t-] (Katrinu, Katrinu, Katrinu)
Kára (Káru, Káru, Káru)
Kárunn (Kárunn, Kárunn, Kárunnar)
Kirstin (Kirstina, Kirstini, Kirstinar)
Klára (Kláru, Kláru, Kláru)
Kolbrún (Kolbrún, Kolbrún, Kolbrúnar)
Kolfinna (Kolfinnu, Kolfinnu, Kolfinnu)
Krista (Kristu, Kristu, Kristu)
Kristbjörg (Kristbjörg, Kristbjörg, Kristbjargar)
Kristfríð (Kristfríð, Kristfríð, Kristfríðar)
Kristianna [-'a-] (Kristionnu/Kristiannu, Kristionnu/Kristiannu, Kristionnu/Kristiannu)
Kristin (Kristina, Kristini, Kristinar)
Kristina [-'t-] (Kristinu, Kristinu, Kristinu)
Kristinbjörg (Kristinbjörg, Kristinbjörg, Kristinbjargar)
Kristjanna (Kristjonnu/Kristjannu, Kristjonnu/Kristjannu, Kristjonnu/Kristjannu)
Kristrun (Kistrun, Kistrun, Kistrunar)

Kristrún (Kristrún, Kristrún, Kristrúnar)

Kristvör (Kristvör, Kristvör, Kristvarar)

L

Laila (Lailu, Lailu, Lailu)

Laura (Lauru, Lauru, Lauru)

Lea (Leu, Leu, Leu)

Lena (Lenu, Lenu, Lenu)

Leyvoy (Leyvoy, Leyvoy, Leyvoyar)

Lilja (Lilju, Lilju, Lilju)

Lina (Linu, Linu, Linu)

Lind (Lind, Lind, Lindar)

Linda (Lindu, Lindu, Lindu)

Lisa (Lisu, Lisu, Lisu)

Lisabet (Lisabet, Lisabet, Lisabetar)

Lisbet (Lisbet, Lisbet, Lisbetar)

Liss (Liss, Liss, Lissar)

Lín (Lín, Lín, Línar)

Lísbita (Lísbitu, Lísbitu, Lísbitu)

Lív (Lív, Lív, Lívar)

Lona (Lonu, Lonu, Lonu)

Lotta (Lottu, Lottu, Lottu)

Lovisa [-'v-] (Lovisu, Lovisu, Lovisu)

Lóa (Lóu, Lóu, Lóu)

Lula (Lulu, Lulu, Lulu)

Lusia (Lusiu, Lusiu, Lusiu)

Lý (Lý, Lý, Lýar)

Lýdia (Lýdiu, Lýdiu, Lýdiu)

M

Magda (Magdu, Magdu, Magdu)

Magdalena [-'l-] (Magdalenu, Magdalenu, Magdalenu)

Magga (Maggu/Møggu, Maggu/Møggu, Maggu/Møggu)

Magna (Magnu, Magnu, Magnu)

Magnhild (Magnhild, Magnhild, Magnhildar)

Maia (Maiu, Maiu, Maiu)

Maibrit (Maibrit, Maibrit, Maibritar)

Malan (Maluna, Maluni, Malunar)

Malena [-'l-] (Malenu, Malenu, Malenu)

Malfríð (Malfríð, Malfríð, Malfríðar)

Malja (Malju, Malju, Malju)

Malla [-ll-] (Mallu, Mallu, Mallu)

Malvina [-'v-] (Malvinu, Malvinu, Malvinu)

Margit [margit] (Margit, Margit, Margitar)

Margret (Margret, Margret, Margretar)

Margreta (Margretu, Margretu, Margretu)

Margunn (Margunn, Margunn, Margunnar)

Maria (Mariu, Mariu, Mariu)

Marianna [-'a-] (Marionnu/Mariannu, Marionnu/Mariannu, Marionnu/Mariannu)

Marið (Marið, Marið, Mariðar)

Marin (Marina, Marini, Marinar)

Marita (Maritu, Maritu, Maritu)

Marja (Marju, Marju, Marju)

Marjun (Marjuna, Marjuni, Marjunar)

Marna [-rn-] (Marnu, Marnu, Marnu)

Marta (Martu, Martu, Martu)

Martina [-'t-] (Martinu, Martinu, Martinu)

Marý (Marý, Marý, Marýar)

Matilda [-'t-] (Matildu, Matildu, Matildu)

Matthild (Matthild, Matthild, Matthildar)

Málfríð (Málfríð, Málfríð, Málfríðar)

Merrý (Merrý, Merrý, Merrýar)

Metta (Mettu, Mettu, Mettu)

Mia (Miu, Miu, Miu)

Mikala [-'k-] (Mikalu, Mikalu, Mikalu)

Mildrið (Mildrið, Mildrið, Mildriðar)

Milja (Milju, Milju, Milju)

Mina (Minu, Minu, Minu)

Minna (Minnu, Minnu, Minnu)

Miriam (Miriam, Miriam, Miriamar)

Mirja (Mirju, Mirju, Mirju)

Mirjam (Mirjam, Mirjam, Mirjamar)

Mona (Monu, Monu, Monu)

Monika (Moniku, Moniku, Moniku)

Morið (Morið, Morið, Moriðar)

N

Nanna (Nannu, Nannu, Nannu)

Nanný (Nanný, Nanný, Nannýar)

Naomi (Naomi, Naomi, Naomiar)

Natalia [-'t-] (Nataliu, Nataliu, Nataliu)

Nikolina [-'l-] (Nikolinu, Nikolinu, Nikolinu)

Nina (Ninu, Ninu, Ninu)
Ninna (Ninnu, Ninnu, Ninnu)
Nita (Nitu, Nitu, Nitu)
Nomi (Nomi, Nomi, Nomi)
Noomi (Noomi, Noomi, Noomiar)
Nora (Noru, Noru, Noru)
Norðbjört (Norðbjört, Norðbjört,
 Norðbjartar)
Norma (Normu, Normu, Normu)

O

Oda (Odu, Odu, Odu)
Oddbjörg (Oddbjörg, Oddbjörg,
 Oddbjargar)
Oddfríð (Oddfríð, Oddfríð, Oddfríðar)
Oddgerð (Oddgerð, Oddgerð, Oddgerðar)
Oddleyg (Oddleyg, Oddleyg, Oddleygar)
Oddný (Oddný, Oddný, Oddnýar)
Oddrún (Oddrún, Oddrún, Oddrúnar)
Oddvá (Oddvá, Oddvá, Oddváar)
Oddveig (Oddveig, Oddveig, Oddveigar)
Oddvør (Oddvør, Oddvør, Oddvarar)
Olga (Olgu, Olgu, Olgu)
Olivia [-'l-] (Oliviú, Oliviú, Oliviú)
Oluffa [-'l-] (Oluffu, Oluffu, Oluffu)
Oydis (Oydis, Oydis, Oydisar)
Oygerð (Oygerð, Oygerð, Oygerðar)
Oygló (Oygló, Oygló, Oyglóar)
Oyleyg (Oyleyg, Oyleyg, Oyleygar)
Oyvør (Oyvør, Oyvør, Oyvarar)

Ó

Óluva (Óluvu, Óluvu, Óluvu)

P

Paula (Paulu, Paulu, Paulu)
Palma (Palmu, Palmu, Palmu)
Paulina [-'l-] (Paulinu, Paulinu, Paulinu)
Pálma (Pálmú, Pálmú, Pálmú)
Petra (Petru, Petru, Petru)
Petrina [-'t-] (Petrinu, Petrinu, Petrinu)
Píl (Píl, Píl, Pílar)
Poula (Poulu, Poulu, Poulu)

Poulina [-'l-] (Poulinu, Poulinu, Poulinu)
Póla (Pólu, Pólu, Pólu)
Pólina [-'l-] (Pólinu, Pólinu, Pólinu)

R

Ragna (Ragnu, Ragnu, Ragnu)
Ragnfríð (Ragnfríð, Ragnfríð, Ragnfríðar)
Ragnheiður (Ragnheiður/Ragnheiði,
 Ragnheiður/Ragnheiði, Ragnheiðar)
Ragnhild (Ragnhild, Ragnhild,
 Ragnhildar)
Rakul (Rakul, Rakul, Rakular)
Randarsól (Randarsól, Randarsól,
 Randarsólar)
Randfríð (Randfríð, Randfríð, Randfríðar)
Randi (Randi, Randi, Randiar)
Randið (Randið, Randið, Randiðar)
Rannvá (Rannvá, Rannvá, Rannváar)
Rannveig (Rannveig, Rannveig,
 Rannveigar)
Rannvør (Rannvør, Rannvør, Rannvarar)
Ravnhild (Ravnhild, Ravnhild,
 Ravnhildar)
Rebekka [-'b-] (Rebekku, Rebekku,
 Rebekku)
Reiðgunn (Reiðgunn, Reiðgunn,
 Reiðgunnar)
Reiðunn (Reiðunn, Reiðunn, Reiðunnar)
Renata [-'n-] (Renatu, Renatu, Renatu)
Revna (Revnu, Revnu, Revnu)
Rikka (Rikku, Rikku, Rikku)
Rita (Ritu, Ritu, Ritu)
Roda (Rodu, Rodu, Rodu)
Ronja (Ronju, Ronju, Ronju)
Ró (Ró, Ró, Róar)
Róa (Róu, Róu, Róu)
Róða (Róðu, Róðu, Róðu)
Róhild (Róhild, Róhild, Róhildar)
Rósa (Rósu, Rósu, Rósu)
Rut [rutt] (Rut, Rut, Rutar)
Rutt (Rutt, Rutt, Ruttar)
Rúna (Rúnu, Rúnu, Rúnu)
Røskva (Røskvu, Røskvu, Røskvu)

S

Salbjörg (Salbjörg, Salbjörg, Salbjargar)
Saldis (Saldis, Saldis, Saldisar)
Salgerð (Salgerð, Salgerð, Salgerðar)
Salný (Salný, Salný, Salnýar)
Saloma [-'l-] (Salomu, Salomu, Salomu)
Salvør (Salvør, Salvør, Salvarar)
Sandra (Sandru, Sandru, Sandru)
Sanna (Sonnu/Sannu, Sonnu/Sannu,
 Sonnu/Sannu)
Sarita [-'r-] (Saritu, Saritu, Saritu)
Sára (Sáru, Sáru, Sáru)
Selma (Selmu, Selmu, Selmu)
Senita [-'n-] (Senitu, Senitu, Senitu)
Sigbjörg (Sigbjörg, Sigbjörg, Sigbjargar)
Sigborg (Sigborg, Sigborg, Sigborgar)
Sigbrit (Sigbrit, Sigbrit, Sigbritar)
Sigfríð (Sigfríð, Sigfríð, Sigfríðar)
Sigga (Siggu, Siggu, Siggu)
Signa (Signu, Signu, Signu)
Signhild (Signhild, Signhild, Signhildar)
Signild (Signild, Signild, Signildar)
Signuva (Signuvu, Signuvu, Signuvu)
Signý (Signý, Signý, Signýar)
Sigrið (Sigrið, Sigrið, Sigriðar)
Sigrun [sig-] (Sigrun, Sigrun, Sigrunar)
Sigurbjörg (Sigurbjörg, Sigurbjörg,
 Sigurbjargar)
Sigurgunn (Sigurgunn, Sigurgunn,
 Sigurgunnar)
Sigurleyg (Sigurleyg, Sigurleyg,
 Sigurleygar)
Sigvør (Sigvør, Sigvør, Sigvarar)
Silja (Silju, Silju, Silju)
Silrið (Silrið, Silrið, Silriðar)
Silvia (Silviu, Silviu, Silviu)
Silvurlín (Silvurlín, Silvurlín, Silvurlínar)
Simona [-'m-] (Simonu, Simonu, Simonu)
Sirið (Sirið, Sirið, Siriðar)
Sissal (Sissal, Sissal, Sissalar)
Siv (Siv, Siv, Sivjar)
Snjófríð (Snjófríð, Snjófríð, Snjófríðar)
Snæbjörg (Snæbjörg, Snæbjörg,
 Snæbjargar)

Snæfríð (Snæfríð, Snæfríð, Snæfríðar)
Snæleyg (Snæleyg, Snæleyg, Snæleygar)
Sofía [-'f-] (Sofíu, Sofíu, Sofíu)
Solveig (Solveig, Solveig, Solveigar)
Sonja (Sonju, Sonju, Sonju)
Sólbjörg (Sólbjörg, Sólbjörg, Sólbjargar)
Sólbjört (Sólbjört, Sólbjört, Sólbjartar)
Sólborg (Sólborg, Sólborg, Sólborgar)
Sólbrit (Sólbrit, Sólbrit, Sólbritar)
Sólbrún (Sólbrún, Sólbrún, Sólbrúnar)
Sóldís (Sóldís, Sóldís, Sóldísar)
Sóley (Sóley, Sóley, Sóleyar)
Sólfríð (Sólfríð, Sólfríð, Sólfríðar)
Sólgerð (Sólgerð, Sólgerð, Sólgerðar)
Sólja (Sólju, Sólju, Sólju)
Sólrið (Sólrið, Sólrið, Sólriðar)
Sólrun (Sólrun, Sólrun, Sólrunar)
Sólvá (Sólvá, Sólvá, Sólváar)
Sólveig (Sólveig, Sólveig, Sólveigar)
Sólvør (Sólvør, Sólvør, Sólvorarar)
Steinbjarta (Steinbjartu, Steinbjartu,
 Steinbjartu)
Steingerð (Steingerð, Steingerð,
 Steingerðar)
Steintóra (Steintóru, Steintóru, Steintóru)
Steinunn (Steinunn, Steinunn, Steinunnar)
Steinvør (Steinvør, Steinvør, Steinvararar)
Stina (Stinu, Stinu, Stinu)
Suffía (Suffíu, Suffíu, Suffíu)
Sunnbjörg (Sunnbjörg, Sunnbjörg,
 Sunnbjargar)
Sunnfríð (Sunnfríð, Sunnfríð, Sunnfríðar)
Sunnhild (Sunnhild, Sunnhild, Sunnhildar)
Sunniva (Sunnivu, Sunnivu, Sunnivu)
Sunnleyg (Sunnleyg, Sunnleyg,
 Sunnleygar)
Sunnrið (Sunnrið, Sunnrið, Sunnriðar)
Sunnvá (Sunnvá, Sunnvá, Sunnváar)
Sunnvør (Sunnvør, Sunnvør, Sunnvararar)
Súna (Súnu, Súnu, Súnu)
Súnfríð (Súnfríð, Súnfríð, Súnfríðar)
Súnhild (Súnhild, Súnhild, Súnhildar)
Súsanna (Súsonnu/Súsannu, Súsonnu/
 Súsannu, Súsonnu/Súsannu)

Svanbjörg (Svanbjörg, Svanbjörg,
Svanbjargar)
Svanfríð (Svanfríð, Svanfríð, Svanfríðar)
Svanhild (Svanhild, Svanhild, Svanhildar)
Svanleyg (Svanleyg, Svanleyg,
Svanleygar)
Svanna (Svannu, Svannu, Svannu)
Sváva (Svávu, Svávu, Svávu)
Sylvia (Sylviu, Sylviu, Sylviu)
Sæbjörg (Sæbjörg, Sæbjörg, Sæbjargar)
Sædis (Sædis, Sædis, Sædisar)
Sæfríð (Sæfríð, Sæfríð, Sæfríðar)
Sæunn (Sæunn, Sæunn, Sæunnar)
Sølva (Sølvu, Sølvu, Sølvu)
Sølvá (Sølvá, Sølvá, Sølváar)
Sølvør (Sølvør, Sølvør, Sølvvarar)

T

Tanja (Tanju, Tanju, Tanju)
Tea (Teu, Teu, Teu)
Teitrun (Teitrun, Teitrun, Teitrunar)
Teresa [-'r-] (Teresu, Teresu, Teresu)
Tina (Tinu, Tinu, Tinu)
Tinna [-dn-] (Tinnu, Tinnu, Tinnu)
Tjóðhild (Tjóðhild, Tjóðhild, Tjóðhildar)
Torbera (Torberu, Torberu, Torberu)
Torbjörg (Torbjörg, Torbjörg, Torbjargar)
Torborg (Torborg, Torborg, Torborgar)
Tordis (Tordis, Tordis, Tordisar)
Torfinna (Torfinnu, Torfinnu, Torfinnu)
Torfríð (Torfríð, Torfríð, Torfríðar)
Torgerð (Torgerð, Torgerð, Torgerðar)
Torgunn (Torgunn, Torgunn, Torgunnar)
Torgunna (Torgunnu, Torgunnu,
Torgunnu)
Torleyg (Torleyg, Torleyg, Torleygar)
Torný [-rn-] (Torný, Torný, Tornýar)
Torvør (Torvør, Torvør, Torvarar)
Tova (Tovu, Tovu, Tovu)
Tóna (Tónu, Tónu, Tónu)
Tóra (Tóru, Tóru, Tóru)
Tórhalla (Tórhallu, Tórhallu, Tórhallu)
Tórhild (Tórhild, Tórhild, Tórhildar)
Tórunn (Tórunn, Tórunn, Tórunnar)

Tóta (Tótu, Tótu, Tótu)
Tóva (Tóvu, Tóvu, Tóvu)
Trina (Trinu, Trinu, Trinu)
Turið (Turið, Turið, Turiðar)

U

Ulla [-ll-] (Ullu, Ullu, Ullu)
Una (Unu, Unu, Unu)
Unn (Unn, Unn, Unnar)
Unna (Unnu, Unnu, Unnu)
Unnur (Unnur/Unni, Unnur/Unni, Unnar)
Urð (Urð, Urð, Urðar)
Urða (Urðu, Urðu, Urðu)

Ú

Úlvhild (Úlvhild, Úlvhild, Úlvhildar)

V

Vagna (Vagnu, Vagnu, Vagnu)
Valbjörg (Valbjörg, Valbjörg, Valbjargar)
Valborg (Valborg, Valborg, Valborgar)
Valdis (Valdis, Valdis, Valdisar)
Valgerð (Valgerð, Valgerð, Valgerðar)
Vár (Vár, Vár, Várar)
Várdis (Várdis, Várdis, Várdisar)
Váreyð (Váreyð, Váreyð, Váreyðar)
Vera (Veru, Veru, Veru)
Vigdis (Vigdis, Vigdis, Vigdisar)
Vilbjörg (Vilbjörg, Vilbjörg, Vilbjargar)
Vilbjört (Vilbjört, Vilbjört, Vilbjartar)
Vilborg (Vilborg, Vilborg, Vilborgar)
Vilgerð (Vilgerð, Vilgerð, Vilgerðar)
Vinný (Vinný, Vinný, Vinnýar)
Vivia (Viviu, Viviu, Viviu)
Vígdis (Vígdis, Vígdis, Vígdisar)
Vónbjört (Vónbjört, Vónbjört, Vónbjartar)

Y

Yngvild (Yngvild, Yngvild, Yngvildar)
Yrsa (Yrsu, Yrsu, Yrsu)
Yvonna [-'v-] (Yvonnu, Yvonnu, Yvonnu)

Æ

Æsa (Æsu, Æsu, Æsu)

Mannfólkanövn

A

Absalon (Absalon, Absaloni, Absalons)
Adolf (Adolf, Adolfi, Adolfs)
Adrian (Adrian, Adriani, Adrians)
Aðalgeir (Aðalgeir, Aðalgeiri, Aðalgeirs)
Aðalstein (Aðalstein, Aðalsteini, Aðalsteins)
Aggusteinus (Aggusteinus, Aggusteinusi, Aggusteinuser*)
Agnar (Agnar, Agnari, Agnars)
Aksal (Aksal, Aksali, Aksals)
Aksel (Aksel, Akseli, Aksels)
Albert (Albert, Alberti, Alberts)
Albin (Albin, Albini, Albins)
Aleks (Aleks, Aleksí, Aleks)
Aleksandur [-'s-] (Aleksandur, Aleksanduri, Aleksandurs)
Alfred (Alfred, Alfredi, Alfreds)
Allan [-ll-] (Allan, Allani, Allans)
Alví (Alva, Alva, Alva)
Amadeus [-'d-] (Amadeus, Amadeusi, Amadeuser*)
Andras (Andras, Andrasi, Andrasar*)
Andri (Andra, Andra, Andra)
Andrias (Andrias, Andriasi, Andriasar*)
Ansgar (Ansgar, Ansgari, Ansgars)
Antines (Antines, Antinesi, Antinesar*)
Antinis (Antinis, Antinisi, Antinisar*)
Anton (Anton, Antoni, Antons)
Ari [eari] (Ara, Ara, Ara)
Arinbjörn [earin-] (Arinbjörn, Arinbjörn/Arinbirni, Arinbjörns/Arinbjarnar)
Arnaldur [arn-] (Arnald, Arnaldi, Arnalds)
Arnar [arnar] (Arnar, Arnari, Arnars)
Arnbjörn [am-] (Arnbjörn, Arnbjörn/Arnbirni, Arnbjörns/Arnbjarnar)
Arndór [an-] (Arndór, Arndóri, Arndórs)
Arnfinnur [an-] (Arnfinn, Arnfinni, Arnfins)
Arnfríður [an-] (Arnfríð, Arnfríði, Arnfríðs)

Arngrímur [an-] (Arngrím, Arngrími, Arngríms)
Arni [arni] (Arna, Arna, Arna)
Arnleygur [a(r)n-] (Arnleyg, Arnleygi, Arnleygs)
Arnljótur [a(r)n-] (Arnljót, Arnljóti, Arnljóts)
Arnoddur [arn-] (Arnodd, Arnoddi, Arnods)
Arnold (Arnold, Arnoldi, Arnolds)
Arnór [arn-] (Arnór, Arnóri, Arnórs)
Arnstein [arn-] (Arnstein, Arnsteini, Arnsteins)
Arnsvein [a(r)n-] (Arnsvein, Arnsveini, Arnsveins)
Aron (Aron, Aroni, Arons)
Artan (Artan, Artani, Artans)
Artur (Artur, Arturi, Arturs)
Atli (Atla, Atla, Atla)
August (August, Augusti, Augusts)
Augustinus (Augustinus, Augustinusi, Augustinuser*)

Á

Ábal (Ábal, Ábali, Ábals)
Ábraham (Ábraham, Ábrahami, Ábrahams)
Ábram (Ábram, Ábrami, Ábrams)
Ádam (Ádam, Ádami, Ádams)
Áki (Áka, Áka, Áka)
Álvfinnur [ol-] (Álvfinn, Álvfinni, Álvfins)
Álvgeir [ol-] (Álvgeir, Álvgeiri, Álvgeirs)
Álvheðin (Álvheðin, Álvheðini, Álvheðins)
Álvur (Álv, Álvi, Álvs)
Ámundur (Ámund, Ámundi, Ámundar/Ámunds)
Ánánias (Ánánias, Ánániasi, Ánániasar*)
Ánias (Ánias, Ániasi, Ániasar*)

Ápraham (Ápraham, Áprahami, Áprahams)
Ápram (Ápram, Áprami, Áprams)
Árant (Árant, Áranti, Árants)
Ári (Ára, Ára, Ára)
Árni (Árna, Árna, Árna)
Áron (Áron, Ároni, Árons)
Ásar (Ásar, Ásari, Ásars)
Ásbergur [os-] (Ásberg, Ásbergi, Ásbergs)
Ásbjörn [os-] (Ásbjörn, Ásbjörn/Ásbirni, Ásbjörns/Ásbjarnar)
Ásbrandur [os-] (Ásbrand, Ásbrandi, Ásbrands)
Ásfinnur [os-] (Ásfinn, Ásfinni, Ásfins)
Ásgeir [os-] (Ásgeir, Ásgeiri, Ásgeirs)
Ásgrímur [os-] (Ásgrím, Ásgrími, Ásgríms)
Ási (Ása, Ása, Ása)
Áskil [os-] (Áskil, Áskili, Áskils)
Áslakur [os-] (Áslak, Áslaki, Áslaks)
Ásleivur [os-] (Ásleiv, Ásleivi, Ásleivs)
Ásmóður [os-] (Ásmóð, Ásmóði, Ásmóðs/Ásmóðar)
Ásmundur [os-] (Ásmund, Ásmundi, Ásmundar/Ásmunds)
Ássvein [os-] (Ássvein, Ássveini, Ássveins)
Ásvaldur [os-] (Ásvald, Ásvaldi, Ásvalds)
Ávaldur (Ávald, Ávaldi, Ávalds)

B

Baldur (Baldur, Balduri, Baldurs)
Baldvin (Baldvin, Baldvini, Baldvins)
Baltasar (Baltasar, Baltasari, Baltasars)
Baraldur (Barald, Baraldi, Baralds)
Bartal (Bartal, Bartali, Bartals)
Bastian (Bastian, Bastiani, Bastians)
Báraldur (Bárald, Báraldi, Báralds)
Bárður (Bárð, Bárði, Bárðar)
Beinar (Beinar, Beinari, Beinars)
Beini (Beina, Beina, Beina)
Beinir (Beinir, Beini, Beinis)
Benadikt (Benadikt, Benadikti, Benadikts)

Benjamin (Benjamin, Benjamini, Benjamins)
Bergar (Bergar, Bergari, Bergars)
Bergfinnur (Bergfinn, Bergfinni, Bergfins)
Bergfríður (Bergfríð, Bergfríði, Bergfríðar)
Bergleivur (Bergleiv, Bergleivi, Bergleivs)
Bergsvein (Bergsvein, Bergsveini, Bergsveins)
Bergtór (Bergtór, Bergtóri, Bergtórs)
Bergur (Berg, Bergi, Bergs)
Berint (Berint, Berinti, Berints)
Bernar [bernar] (Bernar, Bernari, Bernars)
Bernhard [bern-] (Bernhard, Bernhardi, Bernhards)
Bersi (Bersa, Bersa, Bersa)
Bessi (Bessa, Bessa, Bessa)
Birgar (Birgar, Birgari, Birgars)
Birgir (Birgir, Birgi, Birgis)
Birni [-dn-] (Birna, Birna, Birna)
Bjarki (Bjarka, Bjarka, Bjarka)
Bjarngrímur [bjan-] (Bjarngrím, Bjarngrími, Bjarngríms)
Bjarnheðin [bjadn-] (Bjarnheðin, Bjarnheðini, Bjarnheðins)
Bjarni (Bjarna, Bjarna, Bjarna)
Bjarnvarður [bjan-] (Bjarnvarð, Bjarnvarði, Bjarnvarðs/Bjarnvarðar)
Bjarti (Bjarta, Bjarta, Bjarta)
Bjartmar (Bjartmar, Bjartmari, Bjartmars)
Bjartur (Bjart, Bjarti, Bjarts)
Björgfinnur (Björgfinn, Björgfinni, Björgfins)
Björgheðin (Björgheðin, Björgheðini, Björgheðins)
Björgolvur (Björgolv, Björgolvi, Björgolvs)
Björgúlvur (Björgúlv, Björgúlvi, Björgúlvs)
Björn (Björn, Björn/Birni, Björns/Bjarnar)
Blásius Blásius, Blásiusi, Blásiusar*)
Bogi (Boga, Boga, Boga)
Borgar (Borgar, Borgari, Borgars)
Bóas (Bóas, Bóasi, Bóasar*)

Bótolvur (Bótolv, Bótolvi, Bótolvs)
Bragi (Braga, Braga, Braga)
Brandar (Brandar, Brandari, Brandars)
Brandur (Brand, Brandi, Brands)
Bresti (Bresta, Bresta, Bresta)
Brestir (Brestir, Bresti, Brestis)
Brialdur (Briald, Brialdi, Brialds)
Brian (Brian, Briani, Brians)
Broddi (Brodda, Brodda, Brodda)
Broddur (Brodd, Broddi, Brods)
Brúsi (Brúsa, Brúsa, Brúsa)
Brynjar (Brynjar, Brynjari, Brynjars)
Brynjolvur (Brynjolv, Brynjolvi,
 Brynjolvs)
Brynleivur (Brynleiv, Brynleivi,
 Brynleivs)
Bursi (Bursa, Bursa, Bursa)
Búgvi (Búgva, Búgva, Búgva)
Búi (Búa, Búa, Búa)
Bænadikt (Bænadikt, Bænadikti,
 Bænadikts)
Bødvar (Bødvar, Bødvari, Bødvars)

D

Dagbjartur [dag-] (Dagbjart, Dagbjarti,
 Dagbjarts)
Dagbjörn [dag-] (Dagbjörn, Dagbjörn/
 Dagbirni, Dagbjörns/Dagbjarnar)
Dagfinnur [dag-] (Dagfinn, Dagfinni,
 Dagfins)
Dagur (Dag, Degi, Dags)
Danjal (Danjal, Danjali, Danjals)
Dann (Dann, Danni, Dans)
Dánial (Dánial, Dániali, Dánials)
Dánjal (Dánjal, Dánjali, Dánjals)
Dávi (Dáva, Dáva, Dáva)
Dávid (Dávid, Dávidi, Dávíds)
Dávið (Dávið, Dáviði, Dáviðs)
Dávur (Dáva, Dáva, Dáva)
Demmus (Demmus, Demmusi,
 Demmusar*)
Dion (Dion, Dioni, Dions)
Ditleivur (Ditleiv, Ditleivi, Ditleivs)
Díðrikur (Díðrik, Díðriki, Díðriks)

Djóni (Djóna, Djóna, Djóna)
Dunaldur (Dunald, Dunaldi, Dunalds)

E

Ebbi (Ebba, Ebba, Ebba)
Edmundur (Edmund, Edmundi,
 Edmundar/Edmunds)
Edvard (Edvard, Edvardi, Edwards)
Edvin (Edvin, Edvini, Edvins)
Egi (Ega, Ega, Ega)
Egil (Egil, Egili, Egils)
Egin (Egin, Egin, Egins)
Eilívvur (Eilívv, Eilívi, Eilívvs)
Einar (Einar, Einari, Einars)
Eindri (Eindra, Eindra, Eindra)
Eiríkur (Eirík, Eiríki, Eiríks)
Eivindur (Eivind, Eivindi, Eivindar)
Eldbjörn (Eldbjörn, Eldbjörn/Eldbirni,
 Eldbjörns/Eldbjarnar)
Eli (Eli, Eli, Elis)
Elias (Elias, Eliasi, Elíasar*)
Eliesar (Eliesar, Eliesari, Eliesars)
Elis (Elis, Elisi, Elísar*)
Ellindur (Ellind, Ellindi, Ellinds)
Elmar (Elmar, Elmari, Elmars)
Elvar (Elvar, Elvari, Elvars)
Emil (Emil, Emili, Emils)
Enokur (Enok, Enoki, Enoks)
Erhard (Erhard, Erhardi, Erhards)
Erlendur (Erlend, Erlendi, Erlends)
Erlingur (Erling, Erlingi, Erlings)
Ernst [ernst] (Ernst, Ernsti, Ernsts)
Esbern [-rn] (Esbern, Esberni, Esberns)
Eskil [-kjil] (Eskil, Eskili, Eskils)
Esmar (Esmar, Esmari, Esmars)
Evald (Evald, Evaldi, Evalds)
Eyðálvvur (Eyðálv, Eyðálvi, Eyðálvs)
Eyðbjartur (Eyðbjart, Eyðbjarti,
 Eyðbjarts)
Eyðbjörn (Eyðbjörn, Eyðbjörn/Eyðbirni,
 Eyðbjörns/Eyðbjarnar)
Eyðfinnur (Eyðfinn, Eyðfinni, Eyðfins)
Eyðgrímur (Eyðgrím, Eyðgrími,
 Eyðgríms)

Eyði (Eyða, Eyða, Eyða)
Eyðleivur (Eyðleiv, Eyðleivi, Eyðleivs)
Eyðmundur (Eyðmund, Eyðmundi,
 Eyðmundar/Eyðmunds)
Eyðolvur (Eyðolv, Eyðolvi, Eyðolvs)
Eyðstein (Eyðstein, Eyðsteini, Eyðsteins)
Eyðsvein (Eyðsvein, Eyðsveini,
 Eyðsveins)
Eyðtór (Eyðtór, Eyðtóri, Eyðtórs)
Eyðun (Eyðun, Eyðuni, Eyðunar/Eyðuns)
Eyðvarður (Eyðvarð, Eyðvarði, Eyðvarðs/
 Eyðvarðar)

F

Fálgeir (Fálgeir, Fálgeiri, Fálgeirs)
Filip (Filip, Filipi, Filips)
Filippus (Filippus, Filippusi, Filippusar*)
Finnbjörn (Finnbjörn, Finnbjörn/
 Finnbirni, Finnbjörns/Finnbjarnar)
Finnbogi (Finnboga, Finnboga, Finnboga)
Finngeir (Finngeir, Finngeiri, Finngeirs)
Finnleivur (Finnleiv, Finnleivi, Finnleivs)
Finnur (Finn, Finni, Fins)
Flemmingur (Flemming, Flemmingi,
 Flemmings)
Flosi (Flosa, Flosa, Flosa)
Flóki (Flóka, Flóka, Flóka)
Flóvin (Flóvin, Flóvini, Flóvins)
Flæmingur (Flæming, Flæmingi,
 Flæmings)
Frank (Frank, Frank, Franks)
Frans (Frans, Fransi, Frans)
Fridleivur (Fridleiv, Fridleivi, Fridleivs)
Frits (Frits, Fritsi, Frits)
Fríðálvur (Fríðálv, Fríðálvi, Fríðálvs)
Fríðbjartur (Fríðbjart, Fríðbjarti,
 Fríðbjarts)
Fríðbjörn (Fríðbjörn, Fríðbjörn/Fríðbirni,
 Fríðbjörns/Fríðbjarnar)
Fríðfinnur (Fríðfinn, Fríðfinni, Fríðfins)
Fríði (Fríða, Fríða, Fríða)
Fríðmundur (Fríðmund, Fríðmundi,
 Fríðmundar/Fríðmunds)
Fríðolvur (Fríðolv, Fríðolvi, Fríðolvs)

Fríðrikur (Fríðrik, Fríðriki, Fríðriks)
Fríður (Fríð, Fríði, Fríðs)
Frímann (Frímann, Frímanni, Frímans)
Fróðar (Fróðar, Fróðari, Fróðars)
Fróði (Fróða, Fróða, Fróða)

G

Gabrial [gea-] (Gabrial, Gabriali,
 Gabrials)
Gaprial [gea-] (Gaprial, Gapriali,
 Gaprials)
Garðar (Garðar, Garðari, Garðars)
Geir (Geir, Geiri, Geirs)
Geirbjörn (Geirbjörn, Geirbjörn/Geirbirni,
 Geirbjörns/Geirbjarnar)
Geirbrandur (Geirbrand, Geirbrandi,
 Geirbrands)
Geirfinnur (Geirfinn, Geirfinni, Geirfins)
Geiri (Geira, Geira, Geira)
Geirmundur (Geirmund, Geirmundi,
 Geirmundar/Geirmunds)
Geirolvur (Geirolv, Geirolvi, Geirolvs)
Geirur (Geir, Geiri, Geirs)
Georg [ˈgeorg] (Georg, Georg(i), Georgs)
Gestur (Gest, Gest, Gest)
Geyti (Geyta, Geyta, Geyta)
Gilbert [gʲil-] (Gilbert, Gilberti, Gilberts)
Gilli (Gilla, Gilla, Gilla)
Gilstein (Gilstein, Gilsteini, Gilsteins)
Gissur (Gissur, Gissuri, Gissurs)
Gíslar (Gíslar, Gíslari, Gíslars)
Gísli (Gísla, Gísla, Gísla)
Glúmur (Glúm, Glúmi, Glúms)
Gormundur (Gormund, Gormundi,
 Gormundar/Gormunds)
Gormur (Gorm, Gormi, Gorms)
Greipur (Greip, Greipi, Greips)
Grettir (Grettir, Gretti, Grettis)
Grias (Grias, Griasi, Griasar*)
Gripur (Grip, Gripi, Grips)
Grímolvur (Grímolv, Grímolvi, Grímolvs)
Grímur (Grím, Grími, Gríms)
Grækaris (Grækaris, Grækarisi,
 Grækarísar*)

Gudfinnur (Gudfinn, Gudfinni, Gudfins)
Gudjón (Gudjón, Gudjóni, Gudjóns)
Gudleygur (Gudleyg, Gudleygi,
 Gudleygs)
Gudmar (Gudmar, Gudmari, Gudmars)
Gudmundur (Gudmund, Gudmundi,
 Gudmunds)
Guðbjartur [gub-] (Guðbjart, Guðbjarti,
 Guðbjarts)
Guðbrandur [gub-] (Guðbrand,
 Guðbrandi, Guðbrands)
Guðlakur [gull-] (Guðlak, Guðlaki,
 Guðlaks)
Gulakur [guul-] (Gulak, Gulaki, Gulaks)
Gullbrandur [gull-] (Gullbrand,
 Gullbrandi, Gullbrands)
Gundur (Gund, Gundi, Gundar)
Gunnar (Gunnar, Gunnari, Gunnars)
Gunnálvur (Gunnálv, Gunnálvi,
 Gunnálvs)
Gunnbjörn (Gunnbjörn, Gunnbjörn/
 Gunnbirni, Gunnbjörns/Gunnbjarnar)
Gunni (Gunna, Gunna, Gunna)
Gunnleikur (Gunnleik, Gunnleiki,
 Gunnleiks)
Gunnleivur (Gunnleiv, Gunnleivi,
 Gunnleivs)
Gunnleygur (Gunnleyg, Gunnleygi,
 Gunnleygs)
Gunnolvur (Gunnolv, Gunnolvi,
 Gunnolvs)
Gunnstein (Gunnstein, Gunnsteini,
 Gunnsteins)
Gunnvaldur (Gunnvald, Gunnvaldi,
 Gunnvalds)
Gustav (Gustav, Gustavi, Gustavs)
Gusti (Gusta, Gusta, Gusta)
Gutti (Gutta, Gutta, Gutta)
Guttormur (Guttorm, Guttormi,
 Guttorms)
Gylvi [gji-] (Gylva, Gylva, Gylva)

H

Hagbarður (Hagbarð, Hagbarði,
 Hagbarðs)
Halgir (Halgir, Halgiri, Halgirs)
Hallbergur [hal-] (Hallberg, Hallbergi,
 Hallbergs)
Hallbjörn [hal-] (Hallbjörn, Hallbjörn/
 Hallbirni, Hallbjörns/Hallbjarnar)
Halldór [hal-] (Halldór, Halldóri,
 Halldórs)
Hallgeir [hal-] (Hallgeir, Hallgeiri,
 Hallgeirs)
Hallgrímur [hal-] (Hallgrím, Hallgrími,
 Hallgríms)
Hallmar [hal-] (Hallmar, Hallmari,
 Hallmars)
Hallmundur [hal-] (Hallmund, Hallmundi,
 Hallmundar/Hallmunds)
Hallormur [hadl-] (Hallorm, Hallormi,
 Hallorms)
Hallstein [hal-] (Hallstein, Hallsteini,
 Hallsteins)
Hallur (Hall, Halli, Hals)
Hallvarður [hal-] (Hallvarð, Hallvarði,
 Hallvarðs/Hallvarðar)
Hannes (Hannes, Hannesi, Hannesar*)
Hannis (Hannis, Hannisi, Hannisar*)
Hannus (Hannus, Hannusi, Hannusar*)
Hans (Hans, Hansi, Hans)
Hanus (Hanus, Hanusi, Hanusar*)
Haraldur (Harald, Harald, Haralds)
Havgrímur (Havgrím, Havgrími,
 Havgríms)
Havliði (Havliða, Havliða, Havliða)
Havstein (Havstein, Havsteini, Havsteins)
Hábarður (Hábarð, Hábarði, Hábarðs)
Hákun (Hákun, Hákuni, Hákunar)
Hálvdan (Hálvdan, Hálvdani, Hálvdanar/
 Hálvdans)
Hámundur (Hámund, Hámundi,
 Hámundar/Hámunds)
Hárikur (Hárik, Háriki, Háriks)
Hástein (Hástein, Hásteini, Hásteins)
Hávar (Hávar, Hávari, Hávars)

- Hávarður** (Hávarð, Hávarði, Hávarðs/
Hávarðar)
- Heðin** (Heðin, Heðini, Heðins)
- Heiðrikur** (Heiðrik, Heiðriki, Heiðriks)
- Heimir** (Heimir, Heimi, Heimis)
- Heindrikur** (Heindrik, Heindriki,
Heindriks)
- Heini** (Heina, Heina, Heina)
- Helgi** (Helga, Helga, Helga)
- Hemingur** (Heming, Hemingi, Hemings)
- Hemmingur** (Hemming, Hemmingi,
Hemmings)
- Hendrikur** (Hendrik, Hendriki, Hendriks)
- Henningur** (Henning, Henningi,
Hennings)
- Hensar** (Hensar, Hensari, Hensars)
- Herálvur** (Herálv, Herálvi, Herálvs)
- Herbert** (Herbert, Herberti, Herberts)
- Herbjartur** (Herbjart, Herbjarti, Herbjarts)
- Herbjörn** (Herbjörn, Herbjörn/Herbirmi,
Herbjörns/Herbjarnar)
- Herbrandur** (Herbrand, Herbrandi,
Herbrands)
- Herfinnur** (Herfinn, Herfinni, Herfins)
- Herfríður** (Herfríð, Herfríði, Herfríðs)
- Hergeir** (Hergeir, Hergeiri, Hergeirs)
- Hergrímur** (Hergrím, Hergrími, Hergríms)
- Heri** (Hera, Hera, Hera)
- Herjolvur** (Herjolv, Herjolvi, Herjolvs)
- Herleivur** (Herleivur, Herleivi, Herleivs)
- Herleygur** (Herleyg, Herleygi, Herleygs)
- Hermann** (Hermann, Hermanni, Hermans)
- Hermóður** (Hermóð, Hermóði, Hermóðs/
Hermóðar)
- Hermundur** (Hermund, Hermundi,
Hermundar/Hermunds)
- Herningur** [-rn-] (Herning, Herningi,
Hernings)
- Herolvur** (Herolv, Herolvi, Herolvs)
- Herstein** (Herstein, Hersteini, Hersteins)
- Hervarður** (Hervarð, Hervarði, Hervarðs/
Hervarðar)
- Hildibjartur** (Hildibjart, Hildibjarti,
Hildibjarts)
- Hildibjörn** (Hildibjörn, Hildibjörn/
Hildibirni, Hildibjarnar/Hildibjörns)
- Hildibrandur** (Hildibrand, Hildibrandi,
Hildibrands)
- Hilmar** (Hilmar, Hilvari, Hilmars)
- Hjalgrímur** [jal-] (Hjalgrím, Hjalgrími,
Hjalgríms)
- Hjalmar** [jal-] (Hjalmar, Hjalvari,
Hjalmars)
- Hjalti** [jal-] (Hjalta, Hjalta, Hjalta)
- Hjarnar** [kj-] (Hjarnar, Hjarnari, Hjarnars)
- Hjartvar** [jart-] (Hjartvar, Hjartvari,
Hjartvars)
- Hjálmar** [kjol-] (Hjálmar, Hjálvari,
Hjálmars)
- Hjørgrímur** [jør-] (Hjørgrím, Hjørgrími,
Hjørgríms)
- Hjørleivur** [jør-] (Hjørleiv, Hjørleivi,
Hjørleivs)
- Hjormundur** [jør-] (Hjormund,
Hjormundi, Hjormundar/Hjormunds)
- Hjörtur** [jør-] (Hjört, Hjörti, Hjartar)
- Holgar** (Holgar, Holgari, Holgars)
- Hóraldur** (Hórald, Hóraldi, Hóralds)
- Hórður** (Hórð, Hórði, Hórðar)
- Hóri** (Hóra, Hóra, Hóra)
- Hugi** (Huga, Huga, Huga)
- Hugin** (Hugin, Hugini, Hugins)
- Húnbogi** (Húnboga, Húnboga, Húnboga)
- Húni** (Húna, Húna, Húna)
- Høgnar** (Høgnar, Høgnari, Høgnars)
- Høgna** (Høgna, Høgna, Høgna)
- Hørður** (Hørð, Hørði, Harðar)
- Høskuldur** (Høskuld, Høskuldi, Høskulds)

I

- Immanuel** (Immanuel, Immanueli,
Immanuels)
- Ingálvur** (Ingálv, Ingálvi, Ingálvs)
- Ingi** (Inga, Inga, Inga)
- Ingibjartur** (Ingibjart, Ingibjarti,
Ingibjarts)
- Ingibjörn** (Ingibjörn, Ingibjörn/Ingibirni,
Ingibjörns/Ingibjarnar)

Ingileivur (Ingileiv, Ingileivi, Ingileivs)
Ingimar (Ingimar, Ingimari, Ingimars)
Ingimundur (Ingimund, Ingimundi,
 Ingimundar/Ingimunds)
Ingivaldur (Ingivald, Ingivaldi, Ingivalds)
Ingjaldur (Ingjald, Ingjaldi, Ingjalds)
Ingmar (Ingmar, Ingmari, Ingmars)
Ingolvur (Ingolv, Ingolvi, Ingolvs)
Ingvaldur (Ingvald, Ingvaldi, Ingvalds)
Ingvar (Ingvar, Ingvari, Ingvars)
Ivan (Ivan, Ivani, Ivans)

Í

Ímundur (Ímund, Ímundi, Ímundar/
 Ímunds)
Ísakur (Ísak, Ísaki, Ísaks)
Ísleivur (Ísleiv, Ísleivi, Ísleivs)
Ísmal (Ísmal, Ísmali, Ísmals)
Ívar (Ívar, Ívari, Ívars)

J

Jafet (Jafet, Jafeti, Jafets)
Jallgrímur [jal-] (Jallgrím, Jallgrími,
 Jallgríms)
Jan (Jan, Jani, Jans)
Jann (Jann, Janni, Jans)
Janus (Janus, Janusi, Janusar*)
Jarleivur (Jarleiv, Jarleivi, Jarleivs)
Jarmundur (Jarmund, Jarmundi,
 Jarmundar/Jarmunds)
Jaspur (Jaspur, Jaspuri, Jaspurs)
Jatmundur (Jatmund, Jatmundi,
 Jatmundar/Jatmunds)
Jatvarður (Jatvarð, Jatvarði, Jatvarðs/
 Jatvarðar)
Jákup (Jákup, Jákupi, Jákups)
Játmundur (Játmund, Játmundi,
 Játmundar/Játmunds)
Jenis (Jenis, Jenisi, Jenisar*)
Jens (Jens, Jensi, Jens)
Jesar (Jesar, Jesari, Jesars)
Jonn (Jonn, Jonni, Jons)
Josva (Josva, Josva, Josva)
Jóal (Jóal, Jóali, Jóals)

Jóan (Jóan, Jóani, Jóans)
Jóanes (Jóanes, Jóanesi, Jóanesar*)
Jóanis (Jóanis, Jóanisi, Jóanisar*)
Jóannes (Jóannes, Jóannesi, Jóannesar*)
Jóannis (Jóannis, Jóannisi, Jóannisar*)
Jófríður (Jófríð, Jófríði, Jófríðs)
Jógvan (Jógvan, Jógvani, Jógvans)
Jóhan (Jóhan, Jóhani, Jóhans)
Jóhann (Jóhann, Jóhanni, Jóhans)
Jóhannes (Jóhannes, Jóhannesi,
 Jóhannesar*)
Jóhannis (Jóhannis, Jóhannisi,
 Jóhannisar*)
Jóhannus (Jóhannus, Jóhannusi,
 Jóhannusar*)
Jón (Jón, Jóni, Jóns)
Jónar (Jónar, Jónari, Jónars)
Jónas (Jónas, Jónasi, Jónasar*)
Jónatan (Jónatan, Jónatani, Jónatans)
Jónfinnur (Jónfinn, Jónfinni, Jónfins)
Jónhard (Jónhard, Jónhardi, Jónhards)
Jónheðin (Jónheðin, Jónheðini, Jónheðins)
Jóni (Jóna, Jóna, Jóna)
Jónleivur (Jónleiv, Jónleivi, Jónleivs)
Jónstein (Jónstein, Jónsteini, Jónsteins)
Jónsvein (Jónsvein, Jónsveini, Jónsveins)
Jósef (Jósef, Jósefi, Jósefs)
Jóstein (Jóstein, Jósteini, Jósteins)
Jósup (Jósup, Jósupi, Jósups)
Jósvein (Jósvein, Jósveini, Jósveins)
Julian (Julian, Juliani, Julians)
Julius (Julius, Juliusi, Juliusar*)
Justi (Justa, Justa, Justa)
Júlian (Júlian, Júliani, Júlians)
Július (Július, Júliusi, Júliusar*)
Júst (Júst, Jústi, Jústs)
Jústi (Jústa, Jústa, Jústa)
Jústines (Jústines, Jústinesi, Jústinesar*)
Jústinis (Jústinis, Jústinisi, Jústinisar*)
Jústinus (Jústinus, Justinusi, Justinusar*)
Jøkil (Jøkil, Jøkli, Jøkils)
Jøkul (Jøkul, Jøkli, Jøkuls)
Jørgun (Jørgun, Jørguni, Jørguns)

Jørmundur (Jørmund, Jørmundi,
Jørmundar/Jørmunds)
Jørundur (Jørund, Jørundi, Jørundar/
Jørunds)

K

Kai (Kai, Kai, Kais)
Karl (Karl, Karli, Karls)
Karstin (Karstin, Karstini, Karstins)
Kartni (Kartna, Kartna, Kartna)
Kaspar (Kaspar, Kaspari, Kaspars)
Kálvur (Kálv, Kálvi, Kálvs)
Kári (Kára, Kára, Kára)
Ketil (Ketil, Ketli, Ketils)
Kjartan (Kjartan, Kjartani, Kjartans)
Kláus (Kláus, Kláusi, Kláusar*)
Klæmint (Klæmint, Klæminti, Klæmints)
Knútur (Knút, Knúti, Knúts)
Kolbein (Kolbein, Kolbeini, Kolbeins)
Kolbjørn (Kolbjørn, Kolbjørn/Kolbirni,
Kolbjørns/Kolbjarnar)
Kolfinnur (Kolfinn, Kolfinni, Kolfins)
Kolgrím (Kolgrím, Kolgrími, Kolgríms)
Kolmundur (Kolmund, Kolmundi,
Kolmundar/Kolmunds)
Konrad (Konrad, Konradi, Konrads)
Koraldur (Korald, Koraldi, Koralds)
Kornelius [-r'n-] (Kornelius, Korneliusi,
Korneliusar*)
Kornus [-rn-] (Kornus, Kornusi,
Kornusar*)
Kristafár (Kristafár, Kristafári, Kristafárs)
Kristian (Kristian, Kristiani, Kristians)
Kristin (Kristin, Kristini, Kristins)
Kristjan (Kristjan, Kristjani, Kristjans)
Kristleivur (Kristleiv, Kristleivi,
Kristleivs)
Kristmar (Kristmar, Kristmari, Kristmars)
Kristmundur (Kristmund, Kristmundi,
Kristmundar/Kristmunds)
Kristoffur (Kristoffur, Kristoffuri,
Kristoffurs)
Kyrri (Kyrra, Kyrra, Kyrra)

L

Laars (Laars, Laarsi, Laars)
Lars (Lars, Larsi, Lars)
Larvas (Larvas, Larvasi, Larvasar*)
Lassi (Lassa, Lassa, Lassa)
Laurus (Laurus, Laurusi, Laurusar*)
Lavars (Lavars, Lavarsi, Lavars)
Lavrans (Lavrans, Lavransi, Lavrans)
Lávus (Lávus, Lávusi, Lávusar*)
Leivur (Leiv, Leivi, Leivs)
Leo (Leo, Leo, Leos)
Leon (Leon, Leoni, Leons)
Levi (Levi, Levi, Levis)
Líggjas (Líggjas, Líggjasi, Líggjasar*)
Loðin (Loðin, Loðini, Loðins)
Loftur (Loft, Lofti, Lofts)
Ludvík (Ludvík, Ludvíki, Ludvíks)
Lukas [-kk-] (Lukas, Lukasi, Lukasar*)
Lykkir (Lykkir, Lykkiri, Lykkirs)
Lýðar (Lýðar, Lýðari, Lýðars)
Lýður (Lýður, Lýðuri, Lýðurs)
Løðar (Løðar, Løðari, Løðars)

M

Magnar (Magnar, Magnari, Magnars)
Magni (Magna, Magna, Magna)
Magnus (Magnus, Magnusi, Magnusar*)
Maks (Maks, Maksi, Maks)
Mannbjørn (Mannbjørn, Mannbjørn/
Mannbirni, Mannbjørns/Mannbjarnar)
Margeir (Margeir, Margeiri, Margeirs)
Marius (Marius, Mariusi, Mariusar*)
Marjus (Marjus, Marjusi, Marjusar*)
Markus (Markus, Markusi, Markusar*)
Marnar [-rn-] (Marnar, Marnari, Marnars)
Marni [-rn-] (Marna, Marna, Marna)
Martin (Martin, Martini, Martins)
Mass (Mass, Massi, Mass)
Mats [mass] (Mats, Matsi, Mats)
Mattas (Mattas, Mattasi, Mattasar*)
Matteus (Matteus, Matteusi, Matteusar*)
Mattias (Mattias, Mattiasi, Mattiasar*)
Máur (Má, Mái, Más)
Meinar (Meinar, Meinari, Meinars)

Meinhard (Meinhard, Meinhardi, Meinhards)
Melkir (Melkir, Melkiri, Melkirs)
Mikal [mi'keal] (Mikal, Mikali, Mikals)
Mikkjal (Mikkjal, Mikkjali, Mikkjals)
Mortan (Mortan, Mortani, Mortans)
Mórits (Mórits, Móritsi, Móritsar*)
Mórus (Mórus, Mórusi, Mórusar*)
Mækir (Mækir, Mækir, Mækirs)

N

Naddoddur (Naddodd, Naddoddi, Naddods)
Napoleon [-'p-] (Napoleon, Napoleoni, Napoleons)
Narvi (Narva, Narva, Narva)
Nemus (Nemus, Nemusi, Nemusar*)
Niels [nils] (Niels, Nielsi, Niels)
Niklái [-'k-] (Nikláa, Nikláa, Nikláa)
Niklas (Niklas, Niklasi, Niklasar*)
Nikodemus [-'d-] (Nikodemus, Nikodemusi, Nikodemusar*)
Nils (Nils, Nilsi, Nils)
Njál (Njál, Njáli, Njáls)
Njálur (Njál, Njáli, Njáls)
Norðleivur (Norðleiv, Norðleivi, Norðleivs)

O

Oddbjörn (Oddbjörn, Oddbjörn/Oddbirni, Oddbjörns/Oddbjarnar)
Oddfinnur (Oddfinn, Oddfinni, Oddfins)
Oddfríður (Oddfríð, Oddfríði, Oddfríðs)
Oddgeir (Oddgeir, Oddgeiri, Oddgeirs)
Oddleivur (Oddleiv, Oddleivi, Oddleivs)
Oddmar (Oddmar, Oddmari, Oddmars)
Oddmundur (Oddmund, Oddmundi, Oddmundar/Oddmunds)
Oddur (Odd, Oddi, Ods)
Oddvaldur (Oddvald, Oddvaldi, Oddvalds)
Oddvar (Oddvar, Oddvari, Oddvars)
Olgar (Olgar, Olgari, Olgars)
Olivur [-'l-] (Olivur, Olivuri, Olivurs)

Onundur (Onund, Onundi, Onundar)
Ormar (Ormar, Ormari, Ormars)
Ormstein (Ormstein, Ormsteini, Ormsteins)
Ormur (Orm, Ormi, Orms)
Orri (Orra, Orra, Orra)
Oskar (Oskar, Oskari, Oskars)
Ottar (Ottar, Ottari, Ottars)
Otto (Otto, Otto, Ottos)
Ovi (Ova, Ova, Ova)
Oygrímur (Oygrím, Oygrími, Oygríms)
Oyleivur (Oyleiv, Oyleivi, Oyleivs)
Oymundur (Oymund, Oymundi, Oymundar/Oymunds)
Oyolvur (Oyolv, Oyolvi, Oyolvs)
Oystein (Oystein, Oysteini, Oysteins)
Oyvindur (Oyvind, Oyvindi, Oyvindar)

Ó

Óla* (Óla, Óla, Óla) [*] bert sum fyrri navn í tvínevni, t.d. Óla Jákup, Óla Hans o.s.fr.]
Ólavur (Ólav, Ólavi, Ólavs)
Óli (Óla, Óla, Óla)
Ólivar [ó-] (Ólivar, Ólivari, Ólivars)
Óttar (Óttar, Óttari, Óttars)

P

Pauli (Paula, Paula, Paula)
Palli [-ll-] (Palla, Palla, Palla)
Pál (Pál, Páli, Páls)
Páll (Páll, Páll, Páls)
Pátrikur (Pátrik, Pátriki, Pátriks)
Per (Per, Peri, Pers)
Petur (Petur, Peturi, Peturs)
Poli (Pola, Pola, Pola)
Poul (Poul, Pouli, Pouls)
Pól (Pól, Póli, Póls)
Pætur (Pætur, Pæтури, Pæters)

R

Ragnar (Ragnar, Ragnari, Ragnars)
Ragnvaldur (Ragnvald, Ragnvaldi, Ragnvalds)

Randver (Randver, Randveri, Randvers)
Rani (Rana, Rana, Rana)
Rasmus (Rasmus, Rasmusi, Rasmusar*)
Ravnur (Ravn, Ravni, Ravns)
Regin (Regin, Regini, Regins)
Reiðar (Reiðar, Reiðari, Reiðars)
Reimar (Reimar, Reimari, Reimars)
Reinaldur (Reinald, Reinaldi, Reinalds)
Reinar (Reinar, Reinari, Reinars)
Rikard [-kk-] (Rikard, Rikardi, Rikards)
Ríkaldur (Ríkald, Ríkaldi, Ríkalds)
Ríkin (Ríkin, Ríkini, Ríkings)
Robert (Robert, Roberti, Roberts)
Rodleivur (Rodleiv, Rodleivi, Rodleivs)
Rodmar (Rodmar, Rodmari, Rodmars)
Rodmundur (Rodmund, Rodmundi,
Rodmundar/Rodmunds)
Ronni (Ronna, Ronna, Ronna)
Róaldur (Róald, Róaldi, Róalds)
Róar (Róar, Róari, Róars)
Róðbjartur (Róðbjart, Róðbjarti,
Róðbjarts)
Róðolvur (Róðolv, Róðolvi, Róðolvs)
Rógvi (Rógva, Rógva, Rógva)
Rói (Róa, Róa, Róa)
Rókur (Rók, Róki, Róks)
Róland (Róland, Rólandi, Rólands)
Rólant (Rólant, Rólanti, Rólants)
Rólvur (Rólv, Rólvi, Rólvs)
Rómundur (Rómund, Rómundi,
Rómundar/Rómunds)
Rósingur (Rósing, Rósingi, Rósings)
Rubekur [rubekkur] (Rubek, Rubeki,
Rubeks)
Rúnar (Rúnar, Rúnari, Rúnars)
Rúni (Rúna, Rúna, Rúna)
Rúnolvur (Rúnolv, Rúnolvi, Rúnolvs)
Røgnvaldur (Røgnvald, Røgnvaldi,
Røgnvalds)

S

Sakarias [-'r-] (Sakarias, Sakariasi,
Sakariasar*)
Sakaris (Sakaris, Sakarisi, Sakarisar*)

Sakir (Sakir, Sakiri, Sakirs)
Saksi (Saksa, Saksa, Saksa)
Salmundur (Salmund, Salmundi,
Salmundar/Salmunds)
Samson (Samson, Samsoni, Samsons)
Sandur (Sandur, Sanduri, Sandurs)
Sálamon (Sálamon, Sálamoni, Sálamons)
Sálonon (Sálonon, Sálononi, Sálonons)
Sámal (Sámal, Sámalí, Sámals)
Sámur (Sám, Sámi, Sáms)
Selmar (Selmar, Selmari, Selmars)
Servin (Servin, Servini, Servinar)
Sevrin (Sevrin, Sevrini, Sevrinar)
Sigbjartur (Sigbjart, Sigbjarti, Sigbjarts)
Sigbjörn (Sigbjörn, Sigbjörn/Sigbirni,
Sigbjörns/Sigbjarnar)
Sigbrandur (Sigbrand, Sigbrandi,
Sigbrands)
Sigfríður (Sigfríð, Sigfríði, Sigfríðs)
Sigfús (Sigfús, Sigfúsi, Sigfús)
Sighvatur [sigvattur] (Sighvat, Sighvati,
Sighvats)
Sigmar (Sigmar, Sigmari, Sigmars)
Sigmundur (Sigmund, Sigmundi,
Sigmundar/Sigmunds)
Signar (Signar, Signari, Signars)
Signhard (Signhard, Signhardi, Signhards)
Signheðin (Signheðin, Signheðini,
Signheðins)
Sigtór (Sigtór, Sigtóri, Sigtórs)
Sigvaldur (Sigvald, Sigvaldi, Sigvalds)
Sigvar (Sigvar, Sigvari, Sigvars)
Sigurd (Sigurd, Sigurdi, Sigurdar/Sigurds)
Sigurð (Sigurð, Sigurði, Sigurðar/Sigurðs)
Silas (Silas, Silasi, Silasar*)
Símeon (Símeon, Símeoni, Símeons)
Símun (Símun, Símunni, Símunar)
Sívar (Sívar, Sívari, Sívars)
Sjúrði (Sjúrða, Sjúrða, Sjúrða)
Sjúrður (Sjúrð, Sjúrði, Sjúrðar)
Skeggi (Skeggja, Skeggja, Skeggja)
Skofti (Skofta, Skofta, Skofta)
Skúvur (Skúv, Skúvi, Skúvs)
Sniolvur (Sniolv, Sniolvi, Sniolvs)

Snorri (Snorra, Snorra, Snorra)
Snæbjörn (Snæbjörn, Snæbjörn/Snæbirni,
 Snæbjörns/Snæbjarnar)
Snæúlvur (Snæúlv, Snæúlvi, Snæúlvs)
Snævar (Snævar, Snævari, Snævars)
Sofus (Sofus, Sofusi, Sofusar*)
Sonni (Sonna, Sonna, Sonna)
Sólbjartur (Sólbjart, Sólbjarti, Sólbjarts)
Sólbjörn (Sólbjörn, Sólbjörn/Sólbirni,
 Sólbjörns/Sólbjarnar)
Sólfinnur (Sólfinn, Sólfinni, Sólfins)
Sólmundur (Sólmund, Sólmundi,
 Sólmundar/Sólmunds)
Stefan (Stefan, Stefani, Stefans)
Steffan (Steffan, Steffani, Steffans)
Steinar (Steinar, Steinari, Steinars)
Steinbjörn (Steinbjörn, Steinbjörn/
 Steinbirni, Steinbjörns/Steinbjarnar)
Steinfinnur (Steinfinn, Steinfinni,
 Steinfins)
Steingrímur (Steingrím, Steingrími,
 Steingríms)
Steinmundur (Steinmund, Steinmundi,
 Steinmundar/Steinmunds)
Steinoddur (Steinodd, Steinoddi,
 Steinods)
Steinolvur (Steinolv, Steinolvi, Steinolvs)
Steintór (Steintór, Steintóri, Steintórs)
Steinur (Stein, Steini, Steins)
Stígur (Stíg, Stígi, Stígs)
Summaldur (Summald, Summaldi,
 Summalds)
Summarliði (Summarliða, Summarliða,
 Summarliða)
Suni (Suna, Suna, Suna)
Sunnleivur (Sunnleiv, Sunnleivi,
 Sunnleivs)
Sunnvar (Sunnvar, Sunnvari, Sunnvars)
Súni (Súna, Súna, Súna)
Súnmundur (Súnmund, Súnmundi,
 Súnmundar/Súnmunds)
Svávar (Svávar, Svávari, Svávars)
Sveinbjörn (Sveinbjörn, Sveinbjörn/
 Sveinbirni, Sveinbjörns/Sveinbjarnar)

Sveinungur (Sveinung, Sveinungi,
 Sveinungs)
Sveinur (Svein, Sveini, Sveins)
Svenningur (Svenning, Svenningi,
 Svennings)
Sverri (Sverra, Sverra, Sverra) [Í
 eftirnövnnum við *-son*, *-dóttir* kann
 gamla hvørsfalssniðið *Sverris-* verða
 nýtt]
Syftun (Syftun, Syftuni, Syftuns)
Sæbjörn (Sæbjörn, Sæbjörn/Sæbirni,
 Sæbjörns/Sæbjarnar)
Sæfinnur (Sæfinn, Sæfinni, Sæfins)
Sæmundur (Sæmund, Sæmundi,
 Sæmundar/Sæmunds)
Sævar (Sævar, Sævari, Sævars)
Sølmundur (Sølmund, Sølmundi,
 Sølmundar/Sølmunds)
Sølvar (Sølvar, Sølvari, Sølvars)
Sølvi (Sølva, Sølva, Sølva)
Sørin (Sørin, Søri, Sørinar)
Sørkvi (Sørkva, Sørkva, Sørkva)
Sørli (Sørli, Sørli, Sørli)

T

Teinar (Teinar, Teinari, Teinars)
Teitur (Teit, Teiti, Teits)
Teodor (Teodor, Teodori, Teodors)
Terji (Terja, Terja, Terja)
Tíðrikur (Tíðrik, Tíðriki, Tíðriks)
Tístram (Tístram, Tístrami, Tístrams)
Tjóðolvur (Tjóðolv, Tjóðolvi, Tjóðolvs)
Tollakur (Tollak, Tollaki, Tollaks)
Torbergur (Torberg, Torbergi, Torbergs)
Torbjörn (Torbjörn, Torbjörn/Torbirni,
 Torbjörns/Torbjarnar)
Torbrandur (Torbrand, Torbrandi,
 Torbrands)
Torfinnur (Torfinn, Torfinni, Torfins)
Torfríður (Torfríð, Torfríði, Torfríðs)
Torgeir (Torgeir, Torgeiri, Torgeirs)
Torgestur (Torgest, Torgesti, Torgests)
Torgrímur (Torgrím, Torgrími, Torgríms)
Torkil (Torkil, Torkili, Torkils)

Torleivur (Torleiv, Torleivi, Torleivs)
Torleygur (Torleyg, Torleygi, Torleygs)
Tormann (Tormann, Tormanni, Tormans)
Tormar (Tormar, Tormari, Tormars)
Tormóður (Tormóð, Tormóði, Tormóðs/
 Tormóðar)
Tormundur (Tormund, Tormundi,
 Tormundar/Tormunds)
Torri (Torra, Torra, Torra)
Torstein (Torstein, Torsteini, Torsteins)
Torvaldur (Torvald, Torvaldi, Torvalds)
Tóki (Tóka, Tóka, Tóka)
Tóraldur (Tórald, Tóraldi, Tóralds)
Tórarin (Tórarin, Tórarini, Tórarins)
Tórálvur (Tórálv, Tórálvi, Tórálvs)
Tórður (Tórð, Tórði, Tórðar)
Tórhallur (Tórhall, Tórhalli, Tórhals)
Tórheðin (Tórheðin, Tórheðini, Tórheðins)
Tóri (Tóra, Tóra, Tóra)
Tórir (Tórir, Tóri, Tóris)
Tóroddur (Tórodd, Tóroddi, Tórods)
Tórolvur (Tórolv, Tórolvi, Tórolvs)
Tórur (Tór, Tóri, Tórs)
Tráin (Tráin, Tráini, Tráins)
Tróndur (Trónd, Tróndi, Tróndar)
Trygvi (Trygva, Trygva, Trygva)
Trøstur (Trøst, Trøsti, Trastar)
Tummas (Tummas, Tummasi, Tummasar*)
Tyrni [-rn-] (Tyrna, Tyrna, Tyrna)
Tyrnir [-rn-] (Tyrnir, Tyrni, Tyrnis)

U

Uggi (Ugga, Ugga, Ugga)
Uni (Una, Una, Una)
Unnar (Unnar, Unnari, Unnars)
Urbanus [-'b-] (Urbanus, Urbanusi,
 Urbanusar*)

Ú

Úlvar (Úlvar, Úlvári, Úlvars)
Úlvheðin (Úlvheðin, Úlvheðini,
 Úlvheðins)
Úlvur (Úlv, Úlvi, Úlvs)

V

Vagnar (Vagnar, Vagnari, Vagnars)
Vagnur (Vagn, Vagni, Vagns)
Valbergur (Valberg, Valbergi, Valbergs)
Valbjörn (Valbjörn, Valbjörn/Valbirni,
 Valbjörns/Valbjarnar)
Valbrandur (Valbrand, Valbrandi,
 Valbrands)
Valdi (Valda, Valda, Valda)
Valdimar (Valdimar, Valdimari,
 Valdimars)
Vensil (Vensil, Vensili, Vensils)
Vermundur (Vermund, Vermundi,
 Vermundar/Vermunds)
Vernar [-rn-] (Vernar, Vernari, Vernars)
Vestar (Vestar, Vestari, Vestars)
Veturliði (Veturliða, Veturliða, Veturliða)
Vigfús (Vigfús, Vigfúsi, Vigfús)
Viggo (Viggo, Viggo, Viggos)
Viktor (Viktor, Viktori, Viktors)
Vilbergur (Vilberg, Vilbergi, Vilbergs)
Vilhjálmur (Vilhjálmm, Vilhjálmi,
 Vilhjálms)
Viljam (Viljam, Viljami, Viljams)
Viljormur (Viljorm, Viljormi, Viljorms)
Villiam (Villiam, Villiami, Villiams)
Vilmar (Vilmar, Vilmari, Vilmars)
Vilmundur (Vilmund, Vilmundi,
 Vilmundar/Vilmunds)
Vinsi (Vinsa, Vinsa, Vinsa)
Virgar (Virgar, Virgari, Virgars)
Vitus (Vitus, Vitusi, Vitusar*)
Vígbaldur [víg-] (Vígbald, Vígbaldi,
 Vígbalds)
Vígbrandur [víg-] (Vígbrand, Vígbrandi,
 Vígbrands)
Víggrímur [víg-] (Víggrím, Víggrími,
 Víggríms)
Vígúlvur [víúlvur] (Vígúlv, Vígúlvi,
 Vígúlvs)
Vívil (Vívil, Vívili, Vívils)
Volmar (Volmar, Volmari, Volmars)
Vøggur (Vøgg, Vøggi, Vøgs)

Vølundur (Vølund, Vølund, Vølundar/
Vølund)

Y

Yngvar (Yngvar, Yngvari, Yngvars)

Yngvi (Yngva, Yngva, Yngva)

Ø

Øgmundur (Øgmund, Øgmundi,
Øgmundar/Øgmunds)

Øgvaldur (Øgvald, Øgvaldi, Øgvalds)

Øksur (Øksur, Øksuri, Øksurs)

Ørnolvur [ørn-] (Ørnolv, Ørnolvi,
Ørnolvs)

Ørvar (Ørvar, Ørvari, Ørvars)

Ørvur (Ørv, Ørvi, Ørvs)

Øssur (Øssur, Øssuri, Øssurs)

Leitorð

Í leitorðalistanum eru:

Við skáksskrift mállæruheiti, t.d. *avljóð*, *ognarfornøvn*.

Við vanligari skrift øll orðadømi í bókini og umframt tey fitt av orðum, ið bendast sum prentaðu dømini, ið víst verður til, t.d. *ampi sí risi 72*, *álvuligur sí sjúkur 85*.

A

abbi 73
 adú 159
 aðrastaðni 136
 aðrir 27, 218
 aftan 137
 aftanfyri 137
 aftarlaga 136
 aftrat 138
 aftur 27, 97, 135, 137, 140
afturbeind fornøvn 106
afturbeindur eyka-setningur 177
afturbent fornavn 102
 aftureftir 137
 afturi 136
 agn 66
 aks 68
 aksið 80
 akslar 37, 219
 akur 56
 ala 125, 129
 alda 23, 74
 aldri 135
 aldrin 135
 alin 65
 allastaðni 136
almennar ljóðbroytingar 45
 almennur 195
 alskin 89
 alt 179
 alt fyri eitt 135
 altíð 135
 alvi sí risi 72

amboð 66
 ampi sí risi 72
analogi, sí samjavnaður 47
 anda 131
 andi sí risi 72
 andlit sí orð 66
 andlit 195
 andstygð sí bygd 61
 ankar 69
 Anna 212
 annað 143
 annaðhvørt ella 155
 annar 108, 110, 143, 146, 148, 187
 annarhvør 108, 111
annar persónur 101
 annars 138
 ansaður 87
 ansaligur sí sjúkur 85
 ansin sí vakin 89
 ansur 57
 arbeiði 26, 67
 arbeiðsloysi 68
 arbeiðssamur 195
 argur 88
 ark sí barn 66
 armingi 73
 armur 47, 48, 53
 arvaður sí blíður 87
 arvi sí risi 72
 ass 159
assimilasjón, sí ljóðlíking 46
 at 23, 152, 157, 176, 177, 178, 232

at kalla 138
 atburður 47
 atkvøðugreiðsla, sí dunna 74
 av 152, 231
 av og á 135
 av óvart 138
 av tí at 178, 232
 avbera 138
 avbæra 138
 avgamal 47
 avgreiðsla sí dunna 74
avleidd orð 190
avleiðsla 190
avljóð 32
 avroð 66
 avstað 32, 137

Á

á 61, 152, 231
 á sama hátt 138
 ábeint 151
 ábreiðsla sí dunna 74
 ábyrgd sí bygd 61
 áðrenn 177, 217, 232
 áður 135
 ágrýtni 67
 áh 159
 áhaldsi sí kvæði 67
 ája 159
 áje 159
 ájú 159
 ákæra sí dunna 74
 ál sí bygd 61
 áleiðis 193
 álítandi 94, 98

- álvara 75
 álvaratos 139
 álvuligur sí sjúkur 85
 áanna 218
 ánni 30
 ár 62
 ár sí orð 66
 áraka 151, 231
 árla 135
 árunnt 136
 Ása 212
 ást sí bygd 61
 ástøðiligur 86
 átjan 144
 átjandi 146
 átta 144
 áttandi 146
 áttati 144
 áttatiundi 147
 ávirkandi sagnorð 118
 ávirki 166
 ávísingarforð 104
- B**
- бага 167
 bakaður sí blíður 87
 bakari 73
 bakki sí risi 72
 baldrutur 86
 band 34, 66
 bangin 89
 bani sí risi 72
 banki 23, 73
 banna 131
 bara 138
 bardagi sí risi 72
 barmur 54
 barn 26, 30, 66, 191, 218,
 219
 barnburður 30
 barndømi 30
 barnið 80
 batna 131
 báðar 27
- báðir 42, 108, 111
 báðumegin 136
 bágin sí vakin 89
 bál 66
 bára sí dunna 74
 básur 57
 bátleysur 193
 bátur 40
 bátur 53
 begynna 32
 bein sí orð 66
 beinanvegin 135
 beini sí risi 72
 beinleiðis 138
beinleiðis ávirki 168
 beint 139, 141
beint orðarað 180
 beinur 85
 beiskur 87
 beiti sí kvæði 67
 bekkur sí gestur 55
 beklutur sí sjúkur 85
 bendil sí snigil 56
bendingarlæra 50
 bera 34, 41, 124, 191,
 218, 224
 berg sí orð 66
 berg 32, 39, 220
 berja 127, 224
 berskøllutur sí sjúkur 85
 bert 138, 139
 berur sí sjúkur 85
 best sum 156, 177
 betri 229
 betur 229
 biddutur sí sjúkur 85
 bidnir 218
 biðil 56
 biðja 168
 bik 66
 bikar 69
 billutur 215
 bilsin sí vakin 89
 bilsni 192
- bilur 53
 binda 34, 123
bindistrika 203
 bingja sí dunna 74
 Birgir 212
 birgur sí sjúkur 85
 biskupur sí úlvur 52
 bit 34
 biti sí risi 72
 biti 34, 191, 220
 bivan 61
 bíða 42, 167, 68
 bíligur sí sjúkur 85
 bíta 32, 34, 121, 191, 220
 bjarga 167, 220
 bjartur 88
 bjálki sí risi 72
 bjóða 34, 122, 191, 220
 bjølla sí dunna 74
 Bjørg 212
 bjørg 32, 39, 220
 Bjørn 212
 bjørn 61
 blástur sí reiður 68
 bláur sí blíður 87
 bleikur sí sjúkur 85
 blekk 66
 blettur 55
 blikur sí úlvur 52
 blikutur sí sjúkur 85
 blindur 88
 blíðligur 86
 blíðan 139
 blíðmæltur 195
 blíður 87
 blíva 121, 165, 170
 blomstur 69
 blóðigur 86
 blóðreyður 193
 blóðugur 86, 193
 blóðutur sí sjúkur 85
 blótan 61
 blúgvur 91
 blýantur sí úlvur 52

- blýggj 70, 217
 blýlodd 217
 blæa 74
 bløðka sí dunna 74
 bløðra 27
 bløðra sí dunna 74
 bløka sí dunna 74
 boð 34, 41, 191, 220
 boða 41
 boðberi 192
 boði sí risi 72
boðsháttur 113
boðssetningur 176
 bogi sí risi 72
 bogin sí vakin 89
 bogna 119
 bonkur 59
 bonskur sí blíður 87
 borð 66, 218
 borg sí bygd 61
 botnur sí úlvur 52
 boya sí dunna 74
 boyggja 119, 129
 boysin sí vakin 89
 bógvur 216
 bók 40, 62, 219
bókstavir 22
 ból 38, 219
 bólkur sí úlvur 52
 bóltur sí úlvur 52
 bóndi 55, 219, 221
 bót 63
 bragdligur sí sjúkur 85
 brandur 54
 brandur sí armur 53
 brattur sí spakur 85
 brá sí bygd 61
 bráðliga 135, 140
 bráð sí bygd 61
 bráðfeingis 135, 138
 bráður sí blíður 87
 brátt 135, 139
 breidd 25
 breidd sí bygd 61
 breiður 87
 brekaður 87, 98, 193
 brekka sí dunna 74
 brenna 34, 118, 123, 130
 brennandi 138
 bresta 123
 brestur sí gestur 55
 breyð 25
 breyðflís 47
 breyt sí bygd 61
 brimil sí snigil 56
 bringa sí dunna 74
 bronglutur sí sjúkur 85
 bros 68
 brosma sí dunna 74
 brotna 119
 brotsteigur 193
 bróðir 55, 71, 221
 bróðursonur 222
 brók 63
 bróta 119, 122
 bruður 57
 brunnur 57
 brú 64
 brúðleyp 217
 brúður 64, 217
 brúgv 64, 217
 brúnna 218
 brúnni 217
 bryggja 74
 brynja sí dunna 74
 brýni sí kvæði 67
 bræv 219
 brøv 219
 bugur sí úlvur 52
 bukla sí dunna 74
 buksur(flt) sí dunna 74
 bukt sí bygd 61
 buldó 159
 buldur sí reiður 68
 bulur sí úlvur 52
 bumba sí dunna 74
 bums 159
bundin navnorð 51, 76
bundna kenniorðið 82
 bungutur sí sjúkur 85
 burður 54, 218
 burtur 136, 137
 burturi 136
 bussskýli 215
 bust sí bygd 61
 busutur sí sjúkur 85
 bú 70
 búð sí bygd 61
 búði 42
 búfastur 217
 búgv 43, 70, 217
 búgva 132
 búgvín 91
 búkur sí úlvur 52
 búkutur sí sjúkur 85
 búnaður 54
 búnyttur(flt) sí dunna 74
 búskaparliga 140
 búskaparligur sí sjúkur 85
 bygd 61, 192, 223
 bygdarligur 194
 bygdarmaður 193
 bygdin 78
 bylgja sí dunna 74
 byrða 65, 218
 byrði 65
 byrgi 68
 byrja 131
 byrjan 61
 byrsa sí dunna 74
 byrur 218
 býður 26
 býli 38, 219
 býti 67
 býttleiki 195
 býttligur sí sjúkur 85
 býttligur 215
 býur 42, 54
 bæði og 155
 bæriligur sí sjúkur 85
 bø 216
 bøðil sí snigil 56

bøgir 216
 bœin 216
 bœkkutur sí sjúkur 85
 bœklutur sí sjúkur 85
 bœkur 219
 bœli sí kvæði 67
 bœllutur sí sjúkur 85
 bœn 61
 bœndur 219
 bœra sí dunna 74
 bœrn 25, 36, 219
 bœtuflaki sí risi 72
 bœur 60

D

dagur 28, 41
danskt 19
 danskur sí blíður 87
 dapur sí spakur 88
 dapur 90
 dáð sí bygd 61
 dálkan 61
 dáma 169, 224, 227
 dámar 232
 dámligur 86
 dāmur 53
 dánaður 87
 dáttliga 140
 Dávur 212
 deiggj 25, 70
 deild sí bygd 61
 dekan 159
 deknur sí úlvur 52
 dentur 53
 detta 119, 123
 deydligur 44
 deymur 53
 deyvur sí sjúkur 85
 deyvur 219
 digur 90
 dimmi sí kvæði 67
 dimmur sí sjúkur 85
 diskil 56, 192

dissimilásjón, sí
ljóðfrálíking 46
 djarvur 26, 88
 djúphugsni 67
 djúpur 38, 85, 95, 96, 219
 dorg 63
 dovin 89
 dovisliga 140
 doyggja 119, 132
 doyva 219
 dómari 73
 dómur 38, 53
 dós 61
 dósín sí vakín 89
 dóttir 24, 41, 71
 dótrina 215
 dótturmaður 222
 drag sí barn 66
 draga 28, 224
 drangur sí armur 53, 54
 drasl 66
 dregur 42
 dreingir 45
 drekka 75, 123
 drepa 34, 119, 125
 dreymur 53
 drift 216
 dríta 121
 dríva 121, 216
 drongur 59, 223
 droyma 169
 druður 57
 drunnur 57
 drúgvur 91
 drykkur 58
 drýlur sí úlvur 52
 duga 42, 130, 214
 dugandi 94, 98
 dugnaligur sí sjúkur 85
 dugni 73
 dukka sí dunna 74
 dukka 26
 dulur sí sjúkur 85
 dums 159

dundur sí reiður 68
 dunna 74, 223
 dunnan 81
 duvaligur sí sjúkur 85
 dúgliga 140
 dúgligur sí sjúkur 85
 dúgva sí dunna 74
 dúkur sí úlvur 52
 dvörgur sí úlvur 52
 dygd sí bygd 61
 dyggur sí sjúkur 85
 dylja 127
 dylla sí dunna 74
 dynja 127
 dýna sí dunna 74
 dýpd sí bygd 61
 dýpi 38, 67, 219
 dýrd sí bygd 61
 dýrur sí sjúkur 85
 dýrur 95
 dæmi sí kvæði 67
 dögurði 73
 dökkleittur 195
 dølstur sí blíður 87
 dœma 38, 172, 225
 dœmi 67
 dœsin sí vakín 89

E

edrúur sí blíður 87
 eftir 135, 153
 eftir at 156
 eftirsíðan 135
eftirtíð 116
 eg 101, 215
 egg 62, 215
 eggja 131
 egin sí vakín 89
 egin 214, 228
 ei 139
 eiði sí kvæði 67
 eiði 26
 eiður sí vinur 52
 eik 61

- ein 25, 82, 108, 109, 143,
 144, 145
 ein og tjúgu 144
 einaferð 135
 einans 139
 einbýli sí kvæði 67
 eindømi 195
 eingil 56
 eingin 45, 108, 111, 219
 einhvör 108
 einir 143, 149
 einki 219
 einkja 218
 eins og 179
 einskila 138
 einsljóðandi 94
 einsýna 138
eintal 116
eintal 51
 einusinni 135
 eirin sí vakin 89
 eirindi 67
 eisini 139
 eista 75
 eita 119, 126, 170
 eiti sí kvæði 67
 eitt 83, 143
 eitt sindur 138
 eitur 69
 ektaður 87
 eldri 228
 eldru 228
 eldur sí úlvur 52
 Eli 212
 ella 155
 elli 74
 ellivti 146
 ellivu 144
 elska 131
 embæti sí kvæði 67
 endaliga 135
 endi sí risi 72
 endiliga 135, 139
ending 51
 enn 138, 179
 enni sí kvæði 67
 enntá 138
 enskur 87
 epli 67
 erkvisin sí vakin 89
 erma 65
 ermi 65
 ernir 30
 erpin 89
 erpisliga 140
 errin sí vakin 89
 erva 46
 ervi sí kvæði 67
 esja 30
 eta 125
 evjutur sí sjúkur 85
 evni sí kvæði 67
 eya meg 159
 eydna 25, 217
 eyðkenni sí kvæði 67
 eyðkvæmi 67
 eyðsæð 195
 eyeya meg 159
 eyga 28, 38, 75, 221
 eygað 81
eykagrundliður 164
eykasetningur 175, 176
 eymur sí sjúkur 85
 eyrur 53
 eystan 137, 193
 eystanfyri 137
 eystarlaga 136
 eystur 69, 97, 137, 140
 eystureftir 137
eysturgermanskt 18, 19
 eysturi 136
eysturnorrønt 18, 19
F
 faddrar 215
 faðir 71
 fagnaður 54, 192
 fagur 90
 fall sí barn 66
fallbending 83
 falskur 88
 fangi 73
 fara 34, 125, 224
 farin 218
 farnir 30, 218
 fast 139
 fastir 72
 fastur sí spakur 85
fastur umsagnarliður 170
 fat 31
 fatan 61
 fattur sí spakur 85
 favnur sí armur 53
 fáa 23, 41, 42, 126, 165,
 220
 fátækt sí bygd 61
 fátækur 195
 fáur 96, 216
 fávitska sí dunna 74
 fegin 89, 214
 feigd sí bygd 61
 feigur sí sjúkur 85
 feitur sí blíður 87
 felag 68
 felagi sí risi 72
 felagið 80
felagsnavn 50
 felli sí kvæði 67
 felli 32, 39
 fenaður 54
 fer 218
 ferð 61, 218
 ferðsla sí dunna 74
 fermeningur 146
 fermur sí sjúkur 85
 feskur 87
 festi sí kvæði 67
 fetil sí snigil 56
 feyk 215
 fimm 144
 fimmti 144
 fimmtiundi 147

- fimtan 144
 fimtandi 146
 fimti 146, 148
 fingur 56
 finna 24, 123, 172, 191
 finskur sí blíður 87
 firmast 30, 218, 220
 firtin sí vakin 89
 firtisliga 140
 fiskur 53
 fit 62
 fitt 139
 fittligur sí sjúkur 85
 fittur 31
 fíggindi sí risi 72
 fígging 62
 fíggjarligur sí sjúkur 85
 fíl sí bygd 61
 fíra 119
 fjaðrar 217
 fjala 220
 fjall 29, 32, 39, 66
 fjallatindur 31
 fjallstavur 194
 fjandi sí risi 72
 fjantutur sí sjúkur 85
 fjarur sí sjúkur 85
 fjarur 220
 fjákutur sí sjúkur 85
 fjálgur sí sjúkur 85
 fjáltur 69
 fjórði 146, 148
 fjórfaldur 146
 fjós 68
 fjúrtan 144
 fjúrtandi 146
 fjøður 64, 217
 fjøggutur sí sjúkur 85
 fjøl 61
 fjølríta 195
 fjøra sí dunna 74
 fjørður 59
 fjørutí 144
 fjørutíundi 147
 fjøtur sí reiður 68
 flag sí barn 66
 flag 215
 flagg 66, 215
 flatt 37
 flatur sí spakur 85
 fláur sí blíður 87
 fleingja sí dunna 74
 fleiristaðni 136
fleirtal 116
fleirtal 51
 flekja 127, 224
 flekkutur 86
 fles 61
 flesin 78
 fliða sí dunna 74
 flís sí vørr 61
 flogfar 66
 flogsutur sí sjúkur 85
 flokkur sí úlvur 52
 floti sí risi 72
 flóð sí bygd 61
 flógv 64
 flógvur 90
 flóta 122
 flúgva 122
 flykra sí dunna 74
 flysa 127
 flyta 128
 flýggja 43
 fløkjaligur 86
 fløtur 37
 fløvi 73
 fold sí bygd 61
 fongsul sí reiður 68
 fonn 27, 61
 forarga 32
 forða 167
 foreldur 69
 formligur sí sjúkur 85
forn tvíljóð 40
 fornfrøði 195
 forniskur sí blíður 87
 fornur sí sjúkur 85
fornøvn 100
 forrit 66
 fortligur sí sjúkur 85
 fossur 31, 57
 fostur sí reiður 68
 fólk sí orð 66
fólkanøvn 210
 fótur 55, 221
 fragd sí bygd 61
 fram 41, 97, 137, 214
framburður 22
 frameftir 137
 frami sí risi 72
 framíhjá 138
 framman 137
 frammanfyri 137
 frammarlaga 136
 frammi 136, 141
 framsíggjin 98
framtíð 116
 framvegis 135
 frá 152, 231
 frágera 138
 frálíka 138
 freist sí bygd 61
 frekur 85
 fremja 127
 fremmandur 88
 frensur 57
 fressur 57
 friður 26, 54
 fríggja 131
 frískligur sí sjúkur 85
 frískur sí blíður 87
 frísutur sí sjúkur 85
 frítt 139
 fríur 87
 fródligur sí sjúkur 85
 fróður sí blíður 87
 fróður 38
 fróur sí blíður 87
frumnorrønt 18, 19
 frú 43
 frúa sí dunna 74, 217

- frúgv 43, 64, 217
 fryntligur sí sjúkur 85
 frægd sí bygd 61
 frægur sí sjúkur 85
 frælsi 67
 frælsur sí sjúkur 85
 frændi 55, 221
 frøa 42
 frøði 38, 74
 frøðiorð 74
 frøi 74
 frøknutur sí sjúkur 85
 frøkun 222
 Fugloy 25
 fuglur 53
 fullur sí sjúkur 85, 96
 fundur 54, 191
 fúgvín 91
 fúka 122
 fúlur sí sjúkur 85
 fúsur sí sjúkur 85
 fúti sí risi 72
 fylgla 216
 fylgt 216
 fylgi 68
 fylgja 129, 167, 216
fylgjuæskasetningur 178
 fylgt 216
 fylki 68
 fylking 62
 fylkja 216
 fylkt 216
 fylla 216
 fylt 216
 fyndigur 86
 fyndugur 86
 fyri 24, 97, 153
 fyri at 178
 fyribrigdi sí kvæði 67
 fyrimunur 54
fyrisingar 151, 152, 153
 fyrr 135
 fyrr enn 156, 177, 232
 fyrst ið 156
 fyrsta 143
 fyrsti 30, 143, 146, 148
fyrsti persónur 101
 fý 159
 fýra 144
 fýrisligur sí sjúkur 85
 fýrs 144
 fýsa 169
 fýsin sí vakín 89
 færri 216
 fæstur 216
 føða 129
 føðsla sí sunna 74
 følin sí vakín 89
 føri sí kvæði 67
 førka 192
 førligur sí sjúkur 85
føroyskt 19
 føroyskur 87, 193
 førunur sí sjúkur 85
- G**
- gabbutur sí sjúkur 85
 gagna 167
 gagnligur sí sjúkur 85
 gala 125
 galda 124
 galdandi 94, 98
 galin sí vakín 89
 gamal 27, 32, 92, 97, 193
 gaman 69
 ganga 126, 191
 garður 54
 gassi sí risi 72
 gáa 131
 gágga sí dunna 74
 gálgi sí risi 72
 gáloysin sí vakín 89
 gás 63
gásareygu 202
 gáta sí dunna 74
 gátt 61
 gáva sí dunna 74
 gáva 27
 geil sí vørr 61
 geisli sí risi 72
 geit sí bygd 61
 gekk 214
 genta 27, 29, 74, 223
 ger 218
 gera 172
 gerast 170
 gerð 218
 gerði sí kvæði 67
gerðsøgn 119
germanskt 18, 19
 gestur 37, 44, 47, 48, 55
 geva 125, 214, 216
 geykur 214
 geyl 27
 geyla 214
 geymi 73
 gikt 214
 gil 66
 gildi sí kvæði 67
 gilið 80
 gilt 138
 gimbur 64
 girða 214
 girnd sí bygd 61
 gita 27, 165
 gírigur 86
 gírugur 86
 gívrur 64
 gjalda 124
 gjarna 138, 141, 229
 gjógv 63, 217
 gjógvin 79
 gjónna 217
 gjósa 122
 gjóstur 56
 gjølla 138
 gjørð 61
 glaður 26, 87
 gleði 42, 74
 gleðiboð 74
 gleppa 123, 191
 glerpípa sí dunna 74

- glíða 121
 glíma sí dunna 74
 glopp 191
 glopur sí reiður 68
 glotti sí risi 72
 gloymskur sí blíður 87
 glóð 63
 glósa sí dunna 74
 glymja 128
 glæma sí dunna 74
 glærur sí sjúkur 85
 glæsiligur sí sjúkur 85
 glóa 41
 gløggur 85
 gomul 32
 gonga sí dunna 74
 gonga 191
 gongd sí bygd 61
 gorfuglur 45
 gott 24, 27, 229
 gotur sí reiður 68
 goyggj 70
 goyggja 132
 goyma 168
 góðguttur sí sjúkur 85
 góðgæti 67, 195
 góðkenna 194
 góðsligur 86
 góður sí blíður 87
 góður 26, 97, 142
 gómi sí risi 72
 góvu 216
 granni 73
 gras 38, 68
 gráta 126
 grátur 53
 gráur 87
 grefligur sí sjúkur 85
 greiðsla sí dunna 74
 greiður sí blíður 87
 grein 62
 greiniligur sí sjúkur 85
 grenja 131
 grimmur sí sjúkur 85
 grind sí bygd 61
 grímutur sí sjúkur 85
 grína 121
 grípa 121
 grískur sí blíður 87
 gron 62
 grovur sí sjúkur 85
 grógva 132
 grómutur sí sjúkur 85
 grót 66
 gruður 57, 218
 gruggutur sí sjúkur 85
 gruna 169
 grund sí bygd 61
grundliður 163
grundstig 94
grundtöl 143, 144
 grunnur 57, 96
 grunnur sí sjúkur 85
 grynna sí dunna 74
 grýla sí dunna 74
 grýta sí dunna 74
 grýtutur sí sjúkur 85
 grønkál 193
 grønur sí sjúkur 85
 grønur 95
 grøv 61
 gubbi sí risi 72
 gudur sí úlvur 52
 Guðrið 212
 gull 66
 gullringur 29
 gulur sí sjúkur 85
 gvagg 159
 gykl 27
 gykla 214
 gyllin 57, 214
 gyrðin sí vakin 89
 gæsutur sí sjúkur 85
 gævur sí sjúkur 85
 gøðska sí dunna 74
 gørn 62
 gøta sí dunna 74
 gøta 48
- H**
- ha 159
 haðan 230
 haðani 134, 137
 hagar 44, 134, 137, 230
 hagi 42, 73
 halda 34, 126, 167, 216
 hali sí risi 72
 haltur sí spakur 85
 hampiliga 230
 hampiligt 230
 hampiligur sí sjúkur 85
 handan 97, 137
 handanfyri 137
 hanga 118, 126
 hani sí risi 72
 hann 101
 hans 102
 hansar 102
 hansara 103
 hansaramegin 136
 Hanus 212
 har 44, 134, 136, 174,
 178
 har ið 157, 178, 232
 har sum 157, 178
 hara sí dunna 74
 harðliga 140
 harðræði 195
 harður 27, 88
 harri sí risi 72
 hart 139
 hartil 139
 hasin 104
 hasumegin 136
 hatskur 87
 hatta 222
 hatur 69
 hav 31, 66
 hava 129, 165, 216
 havn 31
 havt 216
 há 159
 hábærsligur sí sjúkur 85

- háð sí bygd 61
háлка sí dunna 74
hálsur 57
hálur sí sjúkur 85
hálvfems 144
hálvfjerðs 144
hálvtrýss 144
hálvur sí sjúkur 85
hálvur 216
hámur sí sjúkur 85
hánisligur sí sjúkur 85
hár 28, 38
hárógva sí dunna 74
háskúli 195
hástig 95
hásur sí sjúkur 85
háttaður sí blíður 87
háttareykasetningur 179
háttur 174
háttur 59
hávi 73
hefti sí kvæði 67
hegnigur 86
heiði 65
heiðin sí vakin 89
heilagur 193
heild sí bygd 61
heilsa 167
heilsan 61
heilsetningur 174
heilt 139
heilur sí sjúkur 85
heim 97, 137
heima 136, 140
heiman 137
heimanfyri 137
heimarlaga 136
heimbýli sí kvæði 67
heimeftir 137
heimi 136
heimild sí bygd 61
heimspeki 74
heimur 53
heingja 118, 129
heiti sí kvæði 67
heitur sí blíður 87
hel 62
held sí bygd 61
Heldarstindur 47
heldur 229
Helga 210
Helgi 211
helsi sí kvæði 67
helst 179
helt 216
helviti sí kvæði 67
helvt 61, 216
hendigur 86
hendugur 86
hennar 102
hennara 103
hennaramegin 136
hentur 88
heppin 89
her 134, 135, 136, 178
her ið 178
her sum 178
herðing 31
herðsla sí dunna 74
herja 131
herjandi 94
hernaður 54
hesin 104, 105
hestarnir 30
hestur sí úlvur 52
hestur 24
hesumegin 136
hetja sí dunna 74
hetta 222
hetta sí dunna 74
hevði 31
hevna 31, 168
hevnd sí bygd 61
hey 159
heyggjur 43, 58
heygur 43, 58
heystligur sí sjúkur 85
heysur 57
hiðan 230
hiðani 135, 137
higar 135, 137, 230
higar ið 177
higartil 135
Hildur 212
hill 62
himmel sí snigil 56
hin 76, 78, 82, 83, 104,
105
hindur 69
hinumegin 136
hirða 129
hirði sí risi 72
histi 73
hiti 73
hitt 80, 82, 83, 222
hjallur 31, 54
hjarta 29, 39, 75
hjá 29, 152
hjáherðing 31
hjákona 194
hjáliður 173
hjáljóð 25
hjálp sí bygd 61
hjálp 29
hjálpa 167
hjálparsagnorð 116
hjálparsagnorð 165
hjálpsemi 74
hjáorð 134
hjáorð stigbend 140
hjáorðsvirði 173
hjáputur sí reiður 68
hjól sí orð 66
hjómatur sí sjúkur 85
hjún 66
hjörtur 29
hon 29, 101
hond 63
honk 63
honkin 219
hosti 73
hovin sí vakin 89

- hoyggj 70, 217
 hoyggjhús 217
 hoykona 217
 hoyni 73
 hoyriligur sí sjúkur 85
 hoysoppur 217
 hó 159
 hóast 44, 151, 159, 179
 hógv 71, 216
 hógvur 58
 hólmur sí úlvur 52
 hópur sí úlvur 52
 hóskandi 94, 98
 hóttan 61
 hóvliga 216
 hóvligur sí sjúkur 85
 hóvligur 216
 hóvsamur 216
 hóvsemi 216
 hugaður 87, 98
 hugaligur sí sjúkur 85
 hugaligur 195
 hugla 192
 hugnaligur 86
 hugsa 131, 192
 hugsan 61
 hugsandi 94, 98
hugsháttur 113
hugssetningur 175
 hugstoyttur 98
 hugur 28
 huldisligur sí sjúkur 85
 hulin sí vakin 89
 hulisliga 140
 hulisligur sí sjúkur 85
 hundrað 144
 hundrað og ein 144
 hundrandi 147
 hundskur sí blíður 87
 hundur sí úlvur 52
 hundur 24
 hungur 56
 hurð 24, 62
 huts 159
 húð sí bygd 61
 húka 122
 húkur sí úlvur 52
 hús 24, 38, 40, 68
 húsi sí risi 72
 húski 68
 hvaðan 138
 hvaðani 137
 hvaðna verri 138
 hvalur 55, 218
 hvar 138, 176, 232
 hvar ið 157, 232
 hvassur sí spakur 85
 hvassur 218
 hvat 107, 176
 hvat ið 232
 hveppa 123, 130
 hvín 191
 hvirla sí dunna 74
 hvirla 218
 hví 138, 176, 232
 hvíla 218
 hvíld 61
 hvína 121, 191
 hvítur 218
 hvussu 138, 232
 hvökkur 218
 hvølja sí dunna 74
 hvølpur sí úlvur 52
 hvølpur 218
 hvølva 218
hvønnfall 51
hvønnfalsávirki 166
 hvør 29, 107, 108, 110,
 176, 187, 232
hvørfall 51
 hvørgin 108, 111, 218
hvørjumfall 51
hvørjumfalsávirki 167
 hvørki ella 155
hvørkikyn 51
hvørsfall 51
hvørsfalsávirki 168
 hvørva 124, 218
 hygga 159
 hygga síggj 159
 hyggín sí vakin 89
 hyggja 128
 hyggja sí dunna 74
 hyldligur sí sjúkur 85
 hylur 59
 hýggj 70
 hýrur 53
 hýsa 38
 hýsa sí dunna 74
 hædd sí bygd 61
 hælsina sí dunna 74
 hærdur 38
hættir 112
 hættisligur sí sjúkur 85
 høga 214, 215
 høgga 128, 215, 223
 høgligur sí sjúkur 85
 høggrumegin 136
 høgt 139
 høgur 85, 96
 høli 67
 høll 61
 hønna sí dunna 74
 høsn 66
 høvd 71
 høvi sí kvæði 67
 høvil sí snigil 56
 høviskur sí blíður 87
høvuðsherðing 31
høvuðssagnorð 116, 165
høvuðssetningur 175
 høvuðsstaður 195
 høvundur 53
 høvur 44, 71
I
i-umljóð 37
 ið 24, 106, 177, 232
 ið hvar 157
 ekki 134, 174
 il 62
 illa 138, 141, 193, 229

illanstið 159
 illfjòskutur sí sjúkur 85
 illgerð 194
 illgresi 38
 illpjòskutur sí sjúkur 85
 illskapur 215
 illur sí sjúkur 85
 illur 95, 97
 illveður 195
 ilskur 87
 ilsligur sí sjúkur 85
indoevropski 18, 19
 indur 69
 inn 97, 137
 innan 137
 innaneftir 137
 innanfyri 136, 137
 innanífrá 137
 innantómur 195
 innarlaga 136
 inneftir 137
 inni 136, 140, 193
 inniá 137
 innií 137
innskipandi sam-
bindingarorð 156
 ivaleyst 134, 139
 ivi 24, 73

I

í 152, 231
 í áðni 135
 í fjør 135
 í heilum 135
 í hvørjum 138
 í morgin 135
 í nátt 135
 í senn 138
 í so 138
 í stórum 138
 í stuttum 138
 ídni 23
 íðan 139, 159
 íðin 89, 228

ígjøgnum 151
 íheimligur sí sjúkur 85
 ílat 66
 ímeðan 135, 177
 ímillum 153
 ímóti 152
 ímutur 86
íslenski 19
 íslenskur 87
 íss 159
 ítróttarligur 86

J

ja 139, 174
 jaður sí reiður 68
 jarn sí barn 66
 jarnsmiður 30
 jassur 29, 57
 javnaður 54
 javnaldrar 31
 javnan 135, 139
 javndøgur sí reiður 68
javnskipað umsøgn 165
javnskipandi sam-
bindingarorð 155
 javnt 31
 javnur 88
 Jákup 212
 játta 225
játtan 174
 játtan 61
 jeg 102
 Josva 212
 jól 66
 jú 134, 139
 jú menn 159
 júgur sí reiður 68
 júsa 159
 jørð 30, 39, 61
 jørðin 78

K

kaffi 67
 kaggi sí risi 72

kakkularakó 159
 kaldur 88
 kalla 131, 172
 kallast 170
kallkyn 50
 kamar 69
 kambur sí armur 53
 kanska 139, 183
 kappi sí risi 72
 karði sí risi 72
 kargur sí spakur 85
 karibb 159
 karmur 54
 karr 159
 kasta 131
 kavi 29
 kámur sí sjúkur 85
 kátur 38, 87, 219
 keiputur sí sjúkur 85
 keisari 29
 kemur 29, 214
kenniorð 82
 kerald 69, 192
 kertil sí snigil 56
 keta sí dunna 74
 ketil 37, 56
 ketta sí dunna 74
 ketta 214
 keypa 29, 30, 129, 214,
 223, 224
 kimiligur sí sjúkur 85
 kinn sí vørr 61
 kipp 159
 kippa 214
 kirkja sí dunna 74
 kirkja 214
 kirri-kirri 159
 kisk-kisk 159
 kista sí dunna 74
 kitla 29
 kíkur sí úlvur 52
 kíkur 29
 kíli sí risi 72
 kíst 159

- kjallari 73
 kjálki 73
 kjóli sí risi 72
 kjós sí bygd 61
 kjú-kjú 159
 kjøkrutur sí sjúkur 85
 kjølur 29
 klandur 69
 klárur sí sjúkur 85
 kleimin sí vakin 89
 klekja 127
 klettur sí úlvur 52
 kleystur sí reiður 68
 kleyv sí vørr 61
 kli 159
 klingrutur sí sjúkur 85
 klipp 159
 kliv sí vørr 61
 klíva 121
kløkkan 150
 klombrutur sí sjúkur 85
klombur 204
 klombur sí reiður 68
 kløvna 119
 klófastur 217
 klógv 63, 217
 klókur 85, 95
 kluft sí bygd 61
 klúgva 119, 122
 klyv 62
 klædningur 217
 klæða 42
 klæði sí kvæði 67
 klæði 217
 klæntra(s)ligur sí sjúkur 85
 klænur 96
 kløkkur sí sjúkur 85
 kløtur 69
 knappliga 134
 knappur sí spakur 85
 knappur 54
 knáligur sí sjúkur 85
 knáur sí blíður 87
 kneppi sí kvæði 67
 knetti 67
 knívur 53
 knortlutur 86
 knotutur sí sjúkur 85
 knúgvi sí risi 72
 knútur sí úlvur 52
 knykil sí snigil 56
 knýti sí kvæði 67
 knæ 45, 71, 216, 219
 knæið 216
 knø 219
 knøini 216
 koksutur sí sjúkur 85
 kol 29, 66
 kollutur sí sjúkur 85
kolon 201
 koma 23, 29, 41, 124, 223, 225
 komi 24
komma 199
kommaorð 156
 kommuna sí dunna 74
 kona 24, 74
 kongligur sí sjúkur 85
kongruens, sí samsvar 185
 kongul sí snigil 56
 kongur sí úlvur 52
 konufólkamegin 136
konufólkanøvn 212
 konurnar 30
 korða sí dunna 74
 kortini 139
 kostnaður 54
 kostur sí vinur 52
 koyggja sí dunna 74
 koyra 25, 29
 koyrði 25
 koyril sí snigil 56
 kódna 218
 kók 29
 kóka 131
 kókandi 94
 kólna 131
 kópur 29
 kós sí bygd 61
 kraddutur sí sjúkur 85
 krampi sí risi 72
 krapí sí risi 72
 krappur sí spakur 85
 kravt 216
 krá 159
 krás sí bygd 61
 krevja 127, 216
 kri 159
 kringur sí sjúkur 85
 kristni 74
 kríggj 70
 kro 159
 kronglutur sí sjúkur 85
 kropnaður 220
 kroppin 46
 krossskipan 215
 krov 38
 kroykin sí vakin 89
 krógv 64, 217
 krónni 217
 krumm 159
 krutlutur sí sjúkur 85
 kruvt 216
 krúpa 34, 122, 220
 krypil 56
 kryvja 38, 128, 216
 krýkin sí vakin 89
 kræsin sí vakin 89
 kubbutur sí sjúkur 85
 kuldi sí risi 72
 kulputur sí sjúkur 85
 kulsin sí vakin 89
 kunna 132, 165
 kunnigur 86, 193
kunningarhjáorð 139
 kunnleiki 73
 kunnu 225
 kunnugur 86
 kuril sí snigil 56
 kurteisligur sí sjúkur 85

- kurv 62
 kut 29
 kú 64
 kúbýttur 217
 kúga 28
 kúgan 61
 kúgv 24, 64, 217
 kúgvín 79
 kúla sí dunna 74
 kúla 29
 kúlutur sí sjúkur 85
 kúputur sí sjúkur 85
 kúst 159
 kvalín 89
 kvapsutur sí sjúkur 85
kvennkyn 50
 kventil sí snigil 56
 kviðin 89
 kvikur sí sjúkur 85
 kvikur 95
 kvírrur sí sjúkur 85
 kvistutur sí sjúkur 85
 kvíga sí dunna 74
 kvæði 67, 221
 kvöld 66
 kykna sí dunna 74
 kyksendi sí kvæði 67
 kykt sí orð 66
 kykur sí sjúkur 85
kynbending 84
 kyndil 56, 214
 kynjaður 87
 kynstur sí reiður 68
 kyrrindi 67, 214
 kyrrur sí sjúkur 85
 kyrtill sí snigil 56
 kyssa 29
 kýli sí kvæði 67
 kýpin sí vakín 89
 kýr 29, 40
 kærur sí sjúkur 85
 kæti 29, 38, 219
 kœggutur sí sjúkur 85
 kœkur 53
- kœlin sí vakín 89
 kœnur sí sjúkur 85
 kœr 29
 kœvisligur sí sjúkur 85
- L**
- lað sí barn 66
 lag sí barn 66
 lag 28
 laga 131
 lagaligur sí sjúkur 85
 laghallur 88
 laksur 57
 lakur sí spakur 85
 lamb 29, 66, 219
 land 37, 219
 langi sí risi 72
 langt 139, 141, 174
 langur 23, 37, 88, 96, 142
 lat 225
 lata 126, 224
 latur 88
 lág sí bygd 61
 lágur sí sjúkur 85
 lágur 96, 216
 lálla sí dunna 74
 lámur sí úlvur 52
 lás 30
 láta 126, 224
 látur 56, 69
 lega sí dunna 74
 legði 28
 leggja 119, 129, 172
 leggur 58
 leið sí bygd 61
 leiða 42, 129
 leiðbeina 194
 leiði sí kvæði 67
 leiðiligur sí sjúkur 85
 leiðsla sí dunna 74
 leika 75
 leikur 55
 leingi 135, 141, 142, 218, 229
- leingjast 227
 leinkja sí dunna 74
 leit 216
 leiti sí kvæði 67
 leivd sí bygd 61
 leka 125
 lesa 30, 117, 125, 225
 lesnaður 54
 leti 74
 letingi 73
 leyp 219
 leypa 122
 leypur sí úlvur 52
 leysur sí sjúkur 85
 leysur 95
leysur umsagnarliður 170
 lið sí bygd 61
 liðið 216
 liðiligur sí sjúkur 85
 liðugur 86
 liður 54
 liggja 119, 125, 216, 224
 ligið 216
 limur sí vinur 52
 linligur sí sjúkur 85
 linni sí risi 72
 lissa sí dunna 74
 list sí bygd 61
 listaligur sí sjúkur 85
 litur 54
 liva 130
 livandi 94, 98
 livur 64
 líð sí bygd 61
 líð 45
 líða 121, 216
 líðandi 138
 líður 26
 líka 138, 169
 líkíndi 67
 líkligur sí sjúkur 85
 líkur sí sjúkur 85
 lína sí dunna 74
 líta 121, 216

- lítið 139, 141
 lítil 89, 228
lítil stavur 205, 208
 lítillæti 195
 líva 167
 lívd sí bygd 61
 lívga 192
ljóðbrot 39
ljóðeðlisbroyting 40
ljóðfrálíking 46
ljóðglopp 41
ljóðglopsinnskot 41
ljóðlíking 46
ljóðlongdarbroyting 41
ljóðlæra 21
ljóðskifti 32
ljóðsvinn 41
 ljós 38
 ljósur 85
 ljóta 122
 ljótur 87, 216
 loðin 26, 89
 loga 28
 logi 28
 lomb 219
 lon sí bygd 61
 lond 36, 37, 219
 long 37
 longd sí bygd 61
 longsul sí snigil 56
 longu 135
 longur 229
 lop 30
 lorkutur 86
 losna 119
 loynd sí bygd 61
 loypur 219
 loysa 119
 loyvi sí kvæði 67
 loyviligur sí sjúkur 85
 lóður 69
 lóg 61
 lógu 28
 lógv 64, 217
 lókutur sí sjúkur 85
 lónni 217
 luður 57
 lundi 73
 lunga 75
 lunkaður 87
 lunnur 57
 lutur sí vinur 52
 lutur 31
 lúður 56
 lúgva 122
 lúka 122
 lúnskur sí blíður 87
 lúnutur sí sjúkur 85
 lúrin sí vakin 89
 lús 63
 lyfti 67
 lygn sí bygd 61
 lykil sí snigil 56
 lykt sí bygd 61
 lyndi 67
 lyngur 53
 lysta 169
 lýðin 89, 193
 lýggjur 91
 lýgur 28
 lýsi 38, 67
lýsingarháttur 113
lýsingarháorð 139
lýsingarorð 83
lýsingarorðsvirði 173
 lýta 216
 lýti sí kvæði 67
 læa 132, 224
 lægd sí bygd 61
 lægri 216
 lægstur 216
 lækni sí risi 72
 lærari 31
 læt 225
 læti sí kvæði 67
 lættan 139
 lættliga 140
 lættur 219
 løða sí dunna 74
 løga sí dunna 74
 lögfrøðiligur sí sjúkur 85
 løggutur sí sjúkur 85
 løgin sí vakin 89
 løgin 214, 228
 løgligur sí sjúkur 85
 løkur 55
 løn sí bygd 61
 løn 25
 løtt 219

M

- maðkapiarra sí dunna 74
 maðkur 27, 54
 maður 26, 36, 42, 57, 223
 magi sí risi 72
 maktarloysi 68
 mala 125
 Malan 212
 mamma 74
 man 41, 108, 214
 mandla sí dunna 74
 mangan 135, 139
 mangur 88, 97
 manndómur 215
 mannfólkamegin 136
mannfólkanøvn 212
 mannleysur 195
 mansevni 195
 manshædd 194
 margháttligur sí sjúkur 85
 margháttligur 32
 margtýriligur sí sjúkur 85
 margur sí spakur 85
 Marjun 212
 mark 66
 marknaður 54
 mastur 64
 masutur sí sjúkur 85
 matligur sí sjúkur 85
 mál 66
 mánaður 54
 máni 73

- mñasasligur sí sjúkur 85
mát 174
 máta 172
 máttloysi 68
 með alla 135
 meðan 177, 220, 232
 meðni 135, 139
 mega 132, 165
 meingi 68
 meinskur sí blíður 87
 meinur sí sjúkur 85
 meistaraskapur 195
 meitil sí snigil 56
 meldur 56
 men 41, 155, 214, 232
 menniligur sí sjúkur 85
 menniskja 75
 menniskjaligur sí
 sjúkur 85
 menniskjansligur sí
 sjúkur 85
 menskur sí blíður 87
 mentur 193
 mergur 58
 merki 67
 merkja 129
metatesa sí umkast 46
meting 174
 mettur 88
 metur 56
 mið sí orð 66
miðaldarføroyskt 20
miðalsøgn 119
miðalvarpingar 159
 miðil 56
 miðja sí dunna 74
 miðskeiðis 136
miðstig 95
 mikið 138
 mikil 89, 97, 228
 mildi 74
 mildni 74
 mildur 88
 milliard 144
 millión sí bygd 61
 millión 144
 milliðnti 147
 millum 153, 230
 millummáli 215
 minna 169
 minnast 169
 minni sí kvæði 67
 minniligur sí sjúkur 85
 minniluti sí risi 72
 minuttur 55
 misgerð 195
 misháttur 88
 miskunna 167
 missur 55
 míga 121
 míl sí bygd 61
 mín 29, 103
 mjavv 159
 mjáur sí blíður 87
 mjáur 96
 mjúkur 85
 mjúkur 95
 mjødn 61
 mjølva 131
 mjølvutur 86
 mjørki sí risi 72
 moðin 89
 moli sí risi 72
 mongd sí bygd 61
 morðgírigur 86
 morðgírurugur 86
 morgun 57, 222
 mosi sí risi 72
 mostir 72
 motta sí dunna 74
 moyggj sí vørr 61
 moyinna 218
 moyrur sí sjúkur 85
 móða sí dunna 74
 móðir 71
 móður 87
 móðurmerki 222
 mógvur 58
 mótaður 87
 móti 152
 muður 26, 57, 218
 mugu 225
munarhjáorð 138
 munna 132
 munni sí risi 72
 munnu 225
 munnur 57
 mura sí dunna 74
 múgvandi 94
 múli sí risi 72
 mús 63
 mykja sí dunna 74
 mylna sí dunna 74
 mynd 61
 mynna 24
 mynstur 69
 myrkur sí sjúkur 85
 myrkur 69
 mýkindi 67
 mýri 64, 65
 mýrisnípa sí dunna 74
 mælskur 87
 mær 23, 40
 mætur sí blíður 87
 møði 74
 møðiligur 74
 møðsamur 88
 møguligur 86
 mølur sí vinur 52
 møna sí dunna 74
 mørk 63
 møta 167
 møttul sí snigil 56
 møttul 192
- N**
- nagli sí risi 72
 nakað 138
 nakar 108, 110
 nakin sí vakin 89
 nakkalangur 88
 nakki sí risi 72

- nakki 45
 nakrantíð 135
 nakrastaðni 136
 naskur 88
navnháttarmerki 23
navnháttur 113
 navni sí risi 72
navnorð 50
 náðigur sí sjúkur 85
 náðiligur sí sjúkur 85
 náti sí risi 72
 nátt 38, 41, 63
 neðra 217
 negl 223
 nei 134, 139
 neisti sí risi 72
 neituttur sí sjúkur 85
 nema 124
 nerta 123
 nettligur sí sjúkur 85
 nettur 88
 nevna 119, 129, 172
 nevnast 170
 nevnd sí bygd 61
 neyð sí bygd 61
 neyðarsligur sí sjúkur 85
 neyðugur 86
 neyst sí orð 66
 neyt sí orð 66
 neyvan 139
 neyvur sí sjúkur 85
 niða sí dunna 74
 niðan 137, 230
 niðanfyri 137
 niðarlaga 136
 niðri 136
 niðriundir 137
 niður 97, 137, 140, 217
 niðureftir 137
 nipin sí vakin 89
 níga 121
 níggju 43, 144
 níggjundi 146
 nípa sí dunna 74
 nísa sí dunna 74
 níta 121, 216
 níti 144
 nítiundi 147
 níttjan 144
 níttjandi 146
 níttur 216
 njósa 122
 njóta 122, 168, 216
 noða 26, 75, 220
noktan 174
 norðan 137
 norðaneftir 137
 norðanfyri 137
 norðanífrá 137
 norðarlaga 136
 norður 69, 98, 137, 140, 193
 norðureftir 137
norðurgermanskt 18, 19
 norðuri 136
norrønt 18, 19
norskt 19
 norskur sí blíður 87
 nossligur sí sjúkur 85
 nóg 138
 nóg so 138
 nógv 138, 231
 nógvar 231
 nógvastaðni 136
 nógvir 231
 nógvur 91, 97, 231
 nótt sí bygd 61
 nummar 69
 nú 29, 134, 135, 174
 nú ið 177
núliðin tíð 115
nútíð 115
nútíðar lýsingarháttur 113
 nykur sí úlvur 52
 nytta sí dunna 74
 nytta 167
 nýggjur 91
 nýliga 135
 nýmótans 195
 nýra 75
 nýta 216
 nýttast 169
 nýtiligur sí sjúkur 85
 nýttir 216
 nýtsla sí dunna 74
 nýttur 216
 næmingur 31
 næmur 88
 nær 98, 138, 141, 232
 nær ið 232
 nærindis 136
 nærlagdur 88
 nærum 138
 næstan 138
 næsti sí risi 72
 nøgd sí bygd 61
 nös 62

O

- o 159
 oddi sí risi 72
 offra 215
 offur sí reiður 68
 ofta 135, 140
 og 155, 232
 ogn sí bygd 61
 ogn 45
ognarfornøvn 103
 okkar 102
 okkara 103
 okkum 29
 oksi 38
 okur 69, 102
 oman 137
 omaneftir 137
 omanfyri 137
 omanífrá 137
 omma sí dunna 74
 ong 65
 ongantíð 135
 ongastaðni 136

ongin 219
 ongul 56
 onki 219
 onkrastaðni 136
 onkun 222
 onkuntíð 135
 onkur 108, 109
 onkursvegna 138
 onkustaðni 136
 onnur 143
onnur ljóðskifti 44
 ont 63
 opin 89
 orð 27, 66, 223
 orðaður sí blíður 87
orðaflokkar 50
orðalagslæra 162
orðarað 180
orðasmíð 190
orðasundurbýti 209
 orðið 80
 orka 131
 ormur sí úlvur 52
orsakareykasetningur 178
orsøk 174
 ov 138
 ovarlaga 136
 ovfarin sí vakin 89
 ovrásin sí vakin 89
 ovtaka 195
 ovurhonds 138
 oy 43
 oyða 129
 oyða 26, 42, 89
 oyðsl 25
 oyðslutur 86
 oygður 38
 oyggin 79
 oyggi 43, 62
 oynna 218
 oynni 29
 oyra 65, 75
 oyri 65

Ó

óávirkandi sagnorð 118
 óbeinleiðis 138
óbeinleiðis ávirki 168
óbundin fornövn 108
óbundin navnorð 51, 76
óbundna kenniorðið 82
 ódn sí bygd 61
 ódn 218
 óður sí blíður 87
 óflýggjaligur sí sjúkur 85
 ófriðarligur 195
 óföra 134, 138
 ógloymandi 94
 ógvisligur sí sjúkur 85
 ógvuliga 140
 ógvuligur sí sjúkur 85
 ókeypís 138
 ólavsøka sí dunna 74
 Ólavur 211
 Óli 212
 ólukkutíð 159
 óløgí sí kvæði 67
 óndur 88, 97
óreglulig lýsingarorð 89, 91
óreglulig sagnorð 132
 óryggiligur sí sjúkur 85
 ósí sí risi 72
 ótti 73
 ótýdligur 32
 ótýggi 68

P

pakki sí risi 72
 pappír 66
 partur 54
 pápi 73
 pávi sí risi 72
 pegil sí snigil 56
 peningur 53
 perla sí dunna 74
persónar 116
persónsávirki 169

persónsfornövn 100
 petti sí kvæði 67
 piprilsí 68
 pirra sí dunna 74
 pirrutur sí sjúkur 85
 pisa sí dunna 74
 pisa 30
 pína sí dunna 74
 pípa sí dunna 74
 pírin sí vakin 89
 pjakutur 86
 pjøkin sí vakin 89
 plaga 214, 215
 plagg 215
 planki sí risi 72
 plága sí dunna 74
 plástur sí reiður 68
 plógs 216
 plógv 70, 216
 poknutur sí sjúkur 85
 portur 69
 posi sí risi 72
 prestur sí úlvur 52
 prikkutur 193
 prógv 70, 216, 217
 próvnum 216
 próvtøka 74, 216, 217
 trúdligur sí sjúkur 85
 trúdligur 217
 trúður 26, 87, 217
 prýði sí kvæði 67
 prýðiligur 86
punktum 196
 puntutur sí sjúkur 85
 purlutur sí sjúkur 85
 putlutur sí sjúkur 85
 púra 138
 pylsa sí dunna 74

R

raðtöl 143, 146
 rakstur 191
 ramligur sí sjúkur 85
 ramur 88

- ranga sí dunna 74
 rangur 88
 rangvørgur sí sjúkur 85
 Rannvá 212
 raskur 88
 ravnur 45
 ráð sí orð 66
 ráða 167
 ráðiligur sí sjúkur 85
 ráðin 89
 ráðisligur sí sjúkur 85
 ráligur sí sjúkur 85
 rárur sí sjúkur 85
 rás 65
 ráur 87
 regluligur sí sjúkur 85
 regn 66
 reiðiligur sí sjúkur 85
 reiðrast 217
 reiður 68, 217
 reiggja sí dunna 74
 reiggja 43
 reikur sí vinur 52
 reim 62
 reinur sí sjúkur 85
 reinur 95
 reisa 119
 reka 29, 125, 191
 reki sí risi 72
 rekja 127
 rend sí bygd 61
 renna sí dunna 74
 renna 30, 32, 118, 119,
 123
 rennvátur 195
 revur sí úlvur 52
 reyði sí risi 72
 reyður 87
 reystligur sí sjúkur 85
 reystmenni 195
 ridlutur sí sjúkur 85
 rifla sí dunna 74
 rim sí vørr 61
 ringan 139
 ringt 229
 ringur 85, 95, 97
 risi 72
 risin 81
 riða 121
 ríflutur sí sjúkur 85
 ríki 68
 ríkligur sí sjúkur 85
 ríkur sí sjúkur 85
 ríkur 44
 rím (frost) 66
 rípa sí dunna 74
 ríputur sí sjúkur 85
 rísa 121
 rísin sí vakin 89
 ríva sí dunna 74
 ríva 121
 ríviligur sí sjúkur 85
 rjóta 122
 rodna 192
 roðsla sí dunna 74
 rognkelsi sí kvæði 67
 rokilsí 68
 rokning 62
 roksutur 86
 rond 63
 rondutur sí sjúkur 85
 rong 63
 ross 38
 rotin sí vakin 89
 royður 64
 royggj 70
 roykilsí 68
 roynd sí bygd 61
 roysni sí kvæði 67
 róður 56, 69
 rógv 64
 rógva 132
 rók 63
 rómi 73
 rópitekin 202
 rósa 167
 rósa sí dunna 74
 rót 30, 63
 ruddiligur sí sjúkur 85
 ruffutur sí sjúkur 85
 rukkutur sí sjúkur 85
 runa sí dunna 74
 rundur 88
 ruskutur sí sjúkur 85
 rúðrutur sí sjúkur 85
 rúka 122
 rúmd sí bygd 61
 ryggur 59
 ryssa sí dunna 74
 ryssa 38
 rýma 23
 rýpa sí dunna 74
 ræddur 88
 ræði sí kvæði 67
 ræðsla sí dunna 74
 ræðuliga 140
 ræðuligur 86
 ræstur 88, 219
 rætt 23
 rætt sí bygd 61
 rættiligur sí sjúkur 85
 rættindi 67
 rættstundis 135
 rættur 54, 88
 rættvísi 195
 røð 61
 røða sí dunna 74
 røkin sí vakin 89
 røkka 124
 rørligur sí sjúkur 85
 rørsla sí dunna 74
 røst 219
- S**
- sagnareykasetningur* 176
sagnir 119
sagnorð 112
sagnorð við ljóðskifti 120
*sagnorð við ongum
 ljóðskifti* 129
 saksur 57
 saltur sí spakur 85

- salur 55
samansett orð 190
samansett umsögn 165
samansettar tíðir 116
 samband 195
sambindingareyka-
setningur 177
sambindingarorð 155
 sambærlicur 32
 sambært 152, 231
 samdægur 69
samjavnaður 47
sammetingareyka-
setningur 179
 samstundis 135
samsvar 185
 samtykt sí bygd 61
samtøkuorð 188
 samur 88
 sandoyingur 192
 sandur sí armur 53
 sandur 54
 sanniliga 140
 sannleiki 73
 sansur sí saksur 57
 sá 30
 sáa 131
 sál sí bygd 61
 sálmur sí úlvur 52
 sámiligur sí sjúkur 85
 sárur sí sjúkur 85
 sátt sí bygd 61
 sáttligur sí sjúkur 85
 sáttmáli 73
 seðil 56
 seg 24, 102
 segði 28
 seggur 58
 segl 32, 38, 219
 seiður 55
 seigan 139
 seigligur sí sjúkur 85
 seigur sí sjúkur 85
 seinka 191
 seinni 218
 seinni 29
 seinur sí sjúkur 85
 seinur 97
 sekkur 58
 seks 144
 sekstan 144
 sekstandi 146
 seksti 144
 sekstiundi 147
 sekt sí bygd 61
 sekund 66
 sekur sí sjúkur 85
 selja 128, 223
semikolon 198
 sera 138
 serkur 58
 serliga 140
sernavn 50
 serur sí sjúkur 85
 seta 119, 128, 172, 223
setningar 162, 163
setningasløg 174
setningsevni 166
 setur sí reiður 68
 seyður 26, 42, 54
 seymur sí vinur 52
 seytjan 144
 seytjandi 146
 siðloysi 68
 siður 54
 siga 28, 129
 sigla 32, 38, 216, 219
 siglt 216
 sigur 42
 sild sí bygd 61
 silki 67
 silvur 69
 sinnaður 87, 98
 sinni 67
 sinniligur sí sjúkur 85
 sirri-sirri-sirri 159
 sita 31, 119, 125
 sí 159
 sídd sí bygd 61
 síða sí dunna 74
 síðan 135, 156
 síðani 135, 156
 síðla 98, 135
 síður sí blíður 87
 síga 28, 121, 214
 síggj 70
 sín 102, 103, 104, 186,
 230
 sjaldan 135
 sjaldsama 138
 sjáldan 135, 140
 sjálvandi 139
sjávljóð 23
 sjálvsagður 88
 sjálvsagt 139
 sjálvur sí sjúkur 85
 sjálvvaldur 215
 sjey 144
 sjeyndi 146
 sjeyti 144
 sjeytiundi 147
 sjóalda 217
 sjógvur 24, 43, 58, 217
 sjómaður 217
 sjón sí bygd 61
 sjón 30
 sjónleikur 195
 sjónskur 87
 sjúki 92
 sjúkt 139
 sjúkur 85
 Sjúrður 212
 skadda sí dunna 74
 skaði sí risi 72
 skaftur sí spakur 85
 skakkur sí spakur 85
 skaldsligur sí sjúkur 85
 skammur 96
 skansi sí risi 72
 skapan 192
 skapilsí 68
 skarn 218

- skarpur sí spakur 85
 skarvur 54
 skattliga 140
 skál sí bygd 61
 skál 159
 skáli sí risi 72
 skáp 66
 skeið sí bygd 61
 skeið sí orð 66
 skeiva 228
 skeivt 31
 skeivu 228
 skeivur 85
 skel 62
 skelkur 55
 skelva 123
 skemta 167, 192
 skemtan 61
 skendskur sí blíður 87
 skepilsí 68
 skera 30, 124, 224
skerping 43
 skettin sí vakin 89
 skeyt 30, 214
 skeyti sí risi 72
 skifti sí kvæði 67
skiftitöl 143, 149
 skil 30
 skilja 128, 223
 skilligur sí sjúkur 85
 skilnaður 54
 skipari 73, 192, 223
 skirvin sí vakin 89
 skitin sí vakin 89
 skitliga 140
 skitligur sí sjúkur 85
 skína 121
 skínandi 138
 skíta 121
 skjal 66
 skjaldur 69
 skjarrligur sí sjúkur 85
 skjálvti sí risi 72
 skjátta sí dunna 74
 skjórutur sí sjúkur 85
 skjóta 30, 122, 191
 skjótt 139, 141
 skjótur sí blíður 87
 skjølkutur sí sjúkur 85
 skora sí dunna 74
 skorða sí dunna 74
 skorta 169
 skot 191
 skoyta sí dunna 74
 skógvur 58, 217
 skóhorn 217
 skóleysur 217
 skrá sí bygd 61
 skriða sí dunna 74
 skrift sí bygd 61
 skrift 27, 216
skriftmál 20
 skriva 34, 117, 216, 224, 225
 skrivligur 86
 skríða 121
 skríggj 70
 skrukk 159
 skruva sí dunna 74
 skrúva sí dunna 74
 skræða sí dunna 74
 skula 41, 132, 165, 214
 skuld sí bygd 61
 skulu 225
 skundigur 86
 skurður 54
 skurslutur sí sjúkur 85
 skurvutur sí sjúkur 85
 skutil sí snigil 56
 skutur sí vinur 52
 Skú(g)voy 25
 skúgv 70
 skúli sí risi 72
 skvatlutur sí sjúkur 85
 skyggin sí vakin 89
 skyld sí bygd 61
 skyld 30
 skylda sí dunna 74
skyldskaparorð 71
 skyldur sí sjúkur 85
 skynsamur 88
 ský 70
 skýdráttur 217
 skýferð 217
 skýggj 70, 217
 skýli sí kvæði 67
 skýmligur sí sjúkur 85
 skølmutter sí sjúkur 85
 skørðutur sí sjúkur 85
 skøva sí dunna 74
 slakur sí spakur 85
 slatur 69
 slavin sí vakin 89
 slá sí bygd 61
 sláa 126, 224
 sleggja sí dunna 74
 sleiskur 87
 sleiv sí bygd 61
 slenutur sí sjúkur 85
 sleppa 118, 119, 123, 130
 slevjutur sí sjúkur 85
 slignir 28
 slintra sí dunna 74
 sliputur sí sjúkur 85
 slitna 119, 131
 slíðri sí risi 72
 slíkur 106
 slíta 119, 121
 sløkna 119
 slóð sí bygd 61
 slóða 42
 slógbilur 217
 slógs 216
 slógv 71, 216, 217
 sluprutur sí sjúkur 85
 slupur 69
 slúkin sí vakin 89
 slysni sí kvæði 67
 slýggj 70
 slýggjutur sí sjúkur 85
 slættur 88
 sløðin sí vakin 89

- slökkja 119
 smalur sí spakur 85
 smalur 96
 smálamb 195
 smátt 139
 smátta 74
 smáur sí blíður 87
 smáur 96
 smeðin 89
 smeitur sí gestur 55
 smella 123
 smiðja sí dunna 74
 smiður 55
 smikur 69
 smíða 172
 smoykin sí vakin 89
 smúgva 122
 smyril 56
 smyrja 128, 224
 smyrsl 192
 smæðin 89
 smæra sí dunna 74
 snarpur sí spakur 85
 snáð sí bygd 61
 snákutur sí sjúkur 85
 sneis sí vørr 61
 sneytutur sí sjúkur 85
 sniðfundigur 86
 snigil 56
 snild sí bygd 61
 snildur 88
 snimma 135
 snjallur sí spakur 85
 snoðin 89
 snotiligur sí sjúkur 85
 snópin sí vakin 89
 snópisligur sí sjúkur 85
 snubbisligur sí sjúkur 85
 snuddur sí vinur 52
 snúðigur 86
 snúðiligur sí sjúkur 85
 snúður sí akur 56
 snúgva 132
 snúgvín 91
 snykur sí úlvur 52
 snykutur sí sjúkur 85
 snælda sí dunna 74
 snævur 90
 snøggur sí sjúkur 85
 snøri sí kvæði 67
 so 135, 138, 178, 232
 so at 157, 178, 232
 so hvørt sum 157
 so sum 179
 so við og við 135, 138
 sokkin 46
 soleiðis 138, 174
 soltin sí vakin 89
 song 65
 sonur 38, 60, 219
 sopi sí risi 72
 sopi 191
 sorg sí bygd 61
 sova 38, 124, 216
 sovorðin sí vakin 89
 sókn sí bygd 61
 sól 24, 61
 sólja sí dunna 74
 sómi 73
 sótt sí bygd 61
 sótt 24
 sótu 219
 sóttur sí sjúkur 85
 spaki sí risi 72
 spaki 93
 spaklyntur 88
 spakuliga 140
 spakur 37, 85, 88
 sparín sí vakin 89
 sparsemi 195
 spáa 131
 speiligur sí sjúkur 85
 speisamur 88
 speiskur sí blíður 87
 spelkin sí vakin 89
 spenní sí kvæði 67
 spinna 123
 spískur 87
 spjaldur 69
 spjørr 62
 spong 63
 sponn 61
 spotskur sí blíður 87
 spógvi sí risi 72
 spónur 38
 spretta 123
 sprækin sí vakin 89
 sprænur sí vinur 52
 sprøklutur sí sjúkur 85
 spurin 89
spurnareykasetningur 176
spurnarforðv 107
spurnarhjáorð 138
spurnarsetningur 175
spurnartekin 202
 spyrja 128
 spýggja 132
 spæl 219
 spælifilmur 194
 spøku 37
 spøl 219
 spølin sí vakin 89
 spølutur sí sjúkur 85
 spønir 38
 stabbi sí risi 72
 staddur sí spakur 85
 stadna 218
stað 174
 staðar 220
staðareykasetningur 178
staðarhjáliðir 183
staðarhjáorð 135
 staðin 89
 stakur sí spakur 85
 standa 119, 125
 staputur sí sjúkur 85
 stari sí risi 72
 starv sí barn 66
 statur 23
 stavilsi 192
 stavur 55
 stákan 61

- stásiliga 140
 steðga 27, 167
 steðgur sí vinur 52
 steik sí bygd 61
 steingja 129
 steinur 47, 53
 stempul sí reiður 68
sterk lýsingarorða-
bending 84, 85
sterk navnorðabending 52
sterk sagnorða-
bending 133
 sterkur sí sjúkur 85
 sterkur 96
 stevni sí kvæði 67
stighbend hjáorð 140
stighbend lýsingarorð 94
stighbending 84
 stigi 191
 stillan 139
 stimaligur sí sjúkur 85
 stimbur 56
 stinga 123
 stinnur sí sjúkur 85
 stirvin sí vakin 89
 stivli sí risi 72
 stíga 121, 191
 stíggjur 58
 stívur sí sjúkur 85
 stjala 126, 220
 stjóri sí risi 72
 stjóri 30
 stjórn sí bygd 61
 stjörna sí dunna 74
 stjörna 30
 stokkur sí úlvur 52
 stokkurtur 86
 stoltur 88
 stong 62
 stongin 219
 storkin sí vakin 89
stovnssjálvljóð 120, 129
 stovnur 31
stovnur 51
 stoytur sí vinur 52
 stóð 27
 stólpi sí risi 72
 stólur sí úlvur 52
 stólur 47
 stórliga 140
 stórt hundrað 144
 stórum 138
 stórur sí sjúkur 85
 stórur 96, 220
stórur stavur 205
 stórverk 195
 straks 135
 strevin sí vakin 89
 striltin sí vakin 89
 stríður sí blíður 87
 strígginn 91
 strond 63
 strongur 58
 stroyggj 70
 strúka 122
 stræti sí kvæði 67
 studentur 32
 studningur 26
 stuðul sí snigil 56
 stund sí bygd 61
 stundum 135
 stutt 139
 stuttleiki 73, 215
 stuttligur sí sjúkur 85
 stuttur 88, 96
 stúrin sí vakin 89
styðiljóð 44
 styggur sí sjúkur 85
 stykki 68
 stynja 128
 stýra 167
 stýri 67
stýring 151
 stættur 54
 stødd sí bygd 61
 støð sí bygd 61
 støði sí kvæði 67
 stökka 124
 stökkin sí vakin 89
 stórri 220
 størstur 220
 suður 69, 98, 137, 141,
 217
 suðureftir 137
 suðuri 136
 sukur 69, 215
 sum 41, 106, 156, 158,
 177, 179, 214, 232
 sum skjótast 135
 summar 69, 192
sundurbyti 209
 sunnan 137
 sunnanfyri 137
 sunnarlaga 136
 súgv 64
 súgva 122
 súkkla 131, 215
 súkkla sí dunna 74
 súpa 122, 191
 súpan 61
 súrna 24
 súrur sí sjúkur 85
 súrur 96
 svakligur sí sjúkur 85
 svakur sí spakur 85
 svalligur sí sjúkur 85
 svangur 88
 svanur 55
 svara 131
 svartur 88
 svágur 42, 56
 svárur sí sjúkur 85
 sveinur sí úlvur 52
 sveiti 73
 sveitti 73
svenskt 19
 svenskur sí blíður 87
 svikaligur sí sjúkur 85
 svimja 123, 220
 svinnur sí sjúkur 85
 svinta sí dunna 74
 sviða 121

- svíkja 121
 svongd sí bygd 61
 svóvu 216
 svæva 216
 svævt 216
 svølla 124
 svølputur sí sjúkur 85
 svørð 45
 svørja 126, 224
 syðri 217
 syll sí vørr 61
 syndarligur sí sjúkur 85
 syngja 124
 synir 38, 219
 syrgiligur sí sjúkur 85
 syrgin sí vakin 89
 systir 72
 systurdóttir 222
 sýl sí bygd 61
 sýn sí bygd 61
 sýni sí kvæði 67
 sýsla sí dunna 74
 sýsla 23
 sýtin sí vakin 89
 sælur sí sjúkur 85
 sær 102
 særdur 193
 sæti sí kvæði 67
 sæti 219
 sætti 146
 søga sí dunna 74
 søgdu 28
 søgn 61
 søguháttur 112
 søgusetningur 175
 sökja 129
 sökka 119, 124
 sökka 118, 215
 sømd sí bygd 61
 sörur sí sjúkur 85
 sörur 30
 sötan 139
 sötur 87
 søva 38
- søvn 31
- T**
- ta 106
 tað 101, 164, 222
 tað at 178
 tað dýrasta 138
 tað ítasta 138
 taggutur sí sjúkur 85
 taka 29, 38, 126
 takk 159
 takka 167, 227
 takksamur 88
 tala sí dunna 74
 tala 34, 48
talbending 83
talbrot 150
talorð 143
talumál 20
 talv 46
 tamur 88
 tandur sí reiður 68
 tang 37
 tangi sí risi 72
tankastrika 203
 tanki 73
 tann 83, 104, 105
 tapa 30
 tá 23, 44, 63, 135, 177
 tá ið 24, 156, 177, 232
 táin 79
táliðin eftirtíð 116
táliðin framtíð 116
táliðin tíð 115
 támutur 86
tátíð 115
tátíðar lýsingarháttur 113
 táttur 59
 táur sí blíður 87
 teigur 28
 teim 102
 teir 101
 teirra 103, 186, 230
 teirri 230
- teisti sí risi 72
 tekin sí reiður 68
 tekja 127
 tekja sí dunna 74
 tekna 172, 225
teknseting 196
 tekstur sí vinur 52
 telda 74
 telja 127, 192
 temja 127, 191
 tempul sí reiður 68
 teppi sí kvæði 67
 tepur 90
 terri sí risi 72
 tess 103, 158, 179
 tessvegna 174
 tey 44, 101
 tigul 69
 til 154, 156, 177, 230
 til endans 135
 til tess at 178
 timbur 69
 tin 66
 tindur sí úlvur 52
 tindutur sí sjúkur 85
 tinna sí dunna 74
 tinna 29, 218
 tirri-tirri-tirri 159
 tistil sí snigil 56
 tit 101
 tí 134, 178, 179, 218, 232
 tí at 178, 232
 tíbetur 139
tíð 174
 tíð sí bygd 61
 tíð 218
 tíðan 139
tíðareykasetningur 177
tíðarhjáorð 135
 tíðindi 67, 192
tíðir 115
 tíðliga 134, 135
 tíðum 135
 tíður sí blíður 87

- tíggju 144
 tíggjundi 146
 tík 62
 tílíkur sí sjúkur 85
 tílíkur 106
 tímegin 136
 tími sí risi 72
 tími 23
 tín 103
 títt 139, 140
 tíverri 139, 174
 tjald 66
 tjaldrið 80
 tjaldur 69
 tjóð sí bygd 61
 tjóður 69
 tjógv 70
 tjóvskur sí blíður 87
 tjóvur 31
 tjúgu 144
 tjúgu og ein 144
 tjúgundi 146
 tjúgundi og fyrsti 147
 tjúkkur sí sjúkur 85
 tjúkkur 96
 tjúkt sí bygd 61
 tjykkri 215
 tjøra sí dunna 74
 tjørn 61
 toft sí bygd 61
 tog 28
 tokki 73
 tola 29, 130
 tolin 89, 228
 tollur sí úlvur 52
tolsøgn 120
 toluliga 140
 tong 63
 tongul 37
 tonn 63, 223
 tora sí dunna 74
 tora 130
 torgreiddur 195
 torn 218
 tos 68
 toskur sí úlvur 52
 tosti 73
 toygur 28
 toyur 53
 tó 139
 tó at 179
 tódna 218
 tógv 71
 tógvinn 91
 tók 215
 tólmenni 67
 tólv 144
 tólvti 146
 tómur 85
 tramanstíð 159
 travsutur sí sjúkur 85
 trá sí bygd 61
 tráða sí dunna 74
 tráður 60, 217
 tráur sí blíður 87
 tregi 73
 treiskur sí sjúkur 85
 trekur sí sjúkur 85
 tretivu 144
 trettan 144
 trettandi 146
 trevil sí snigil 56
 trevsutur sí sjúkur 85
 treyður sí blíður 87
 treystur 88
 treyt sí bygd 61
treytareykasetningur 179
 triði 143, 146, 148
triði persónur 101
 triðja 143
 trilla 29
 trinnanda 150
 trinnir 143, 149
 trivaligur sí sjúkur 85
 trivnaður sí vinur 52
 trivni 73
 tríati 144
 tríatiundi 147
 tríbekkur 146
 tríggir 143, 144, 145
 tríggjar 143
 trímennigur 31, 146
 tríva 121
 troða 124
 trog 38
 trol 29
 trom 29, 63
 trongd sí bygd 61
 trongur sí sjúkur 85
 trongur 96
 troyggja sí dunna 74
 tróta 122, 169
 trumm trumm tralalei 159
 trumsutur sí sjúkur 85
 trupul 92
 trupulleiki 215
 trúgv sí bygd 61
 trúgva 167, 224
 trúgvur 91
 trúliga 140
 trúnaður 54
 trútin sí vakin 89
 trygd sí bygd 61
 tryggur sí sjúkur 85
 trygil sí snigil 56
 trygil 38
 trylskur sí blíður 87
 trý 143
 trýni sí kvæði 67
 trýss 144
 træ 71, 216, 219
 træðrir 217
 træið 216
 trævetur 150
 trø 219
 trøð 61, 216
 trøðin 216
 trøini 216
 trølskur 87
 trøsligur sí sjúkur 85
 tu 159
 tummil sí snigil 56

tunga sí dunna 74
 tungan 139
 tungliga 140
 tungt 139
 tungur sí sjúkur 85
 tungur 38, 96, 219
 tunnil 56
 tunnur sí sjúkur 85
 tunnur 96
 turrsligur sí sjúkur 85
 turrsligur sí sjúkur 85
 turrur sí sjúkur 85
 tuskan 61
 tú 31, 101
 túsund sí orð 66
 túsund 144
 túsundi 147
 tváa 44
 tveir 143, 144, 145
 tvey 143
 tvinnanda 150
 tvinnir 143, 149
 tvitin sí vakin 89
 tví 159
 tvíburi 218
 tvílemba 194
 tvíljóð 25
 tvíspora 194
 tvísterta sí dunna 74
 tvongur 59
 tvær 143
 tvævetur 150
 tvøga sí dunna 74
 tvørturímóti 138
 tvørur sí sjúkur 85
 tygar 102
 tygara 103
 tygum 28, 101, 214, 232
 tykjast 170
 tykkar 102
 tykkara 103
 tykkin sí vakin 89
 tykni 67
 tykur 102

tyngd sí bygd 61
 tyngri 38, 219
 tyrla 74
 tysja 128
 tyssi sí kvæði 67
 tystur 88
 týðandi 94, 98
 týður sí blíður 87
 týggj 70
 týskur sí blíður 87
 tægrutur sí sjúkur 85
 tæna 167
 tær 101, 102
 tættur 88
 tøgn 192
 tøkur sí sjúkur 85
tøl 116
 tørva 169
 tössutur sí sjúkur 85

U

u-umljóð 36
 uff 159
 uggi sí risi 72
 ull sí bygd 61
 um 41, 151, 158 176,
 179, 214, 232
 umframt 138
umkast 46
umljóð 35
 umrøða 194
umsagnarliður til
ávirki 172
umsagnarliður til
grundlið 169
 umsíðir 135
umsøgn 164
 undan 152
 undir 153
 undirbrotligur sí
 sjúkur 85
 undirluti 73
 undran 61
 undur 69

ungdómur 195
 ungi sí risi 72
 ungur 38, 85, 96
 unnusta 192
 upp 98, 137
 uppafur 135
 uppeftir 137
 uppi 136
 uppiá 137
 uppií 137
 uppiyvir 136, 137
 uppi 32
 uppruni sí risi 72
 uppskot 194
 uppvørpa 74
 upsi sí risi 72
 urð sí vørr 61
 uttan 137, 158, 179
 uttan at 158
 uttan so 158
 uttanat 138
 uttaneftir 137
 uttanfyri 136, 137
 uttanífrá 137
 uttarlaga 136

Ú

úlvur 52
 úlvurin 77
 úr 152, 231
 ússaligur sí sjúkur 85
 út 98, 137
 úteftir 137
 úti 136, 141
 útiá 137
 útifyri 137
 útií 136, 137
 útlegd sí bygd 61
 útrógvin 91
 útrónir 217

V

vaða 27
 vakin 89

- vakni 93
 vaksa 126
 vakur 90, 94, 193
 val 38
 valla 138
 vallaður 87
 vamlisligur sí sjúkur 85
 vandaligur sí sjúkur 85
 vandi sí risi 72
 vandin sí vakin 89
 vani 23
 vanligur 86
 vanlukka 195
 vansi sí risi 72
 vanta 169
 vanur 88, 219
 vanvirðisligur sí sjúkur 85
 vara 130, 131
 varði sí risi 72
 varigur 86
 varin 89
 varligur sí sjúkur 85
 varp 191
 varugur 86
 vatn 66
 vavt 216
 vág sí bygd 61
 vágiligur sí sjúkur 85
 váginn sí vakin 89
 vánaligur sí sjúkur 85
 vápn 66
 vápnaður 87
 vár 103, 104
 várligur sí sjúkur 85
 vátligur sí sjúkur 85
 vátt 23
 vátur sí blíður 87
 veðragjólingur 217
 veðurur 59
 veður 59
 veðurlamb 217
 veggur 58
 vegna 154, 230
 vegna tess at 178
 vegur 28, 214
 vei 159
 veiða 65
 veiði 65
 veik lýsingarorða-
 bending 84, 92
 veik navnorðabending 52
 veik sagnorða-
 bending 133
 veikur sí sjúkur 85
 veit sí bygd 61
 veitsla 31, 192
 veking 192
 vekja 127
 vekraður sí blíður 87
 vekt sí bygd 61
 velja 38, 127
 vend sí bygd 61
 venja 127, 219
 vera 124, 165, 170, 224
 verður 88
 verð 61
 verða 124, 165, 170
 verja sí dunna 74
 verja 127, 224
 verji sí risi 72
 verkligur sí sjúkur 85
 vernd sí bygd 61
 verpa 123, 191
 veruligur sí sjúkur 85
 vesaligur sí sjúkur 85
 vesalur sí sjúkur 85
 vestan 137
 vestanfyri 137
 vestarlaga 136
 vestur 69, 98, 137
 vestureftir 137
 vesturgermanskt 18, 19
 vesturi 136
 vesturnorrønt 18, 19
 vetur 56
 veva 31
 vevja 216
 vevnaður 54
 vevur sí gestur 55
 við 153, 231
 við alla 135
 við hvørt 135
 við tað at 178
 viðbrekin 195
 viðeiriligur sí sjúkur 85
 viðførligur sí sjúkur 85
 viðgongueyka-
 setningur 179
 viður sí vinur 52
 viðvíkjandi 152
 vika sí dunna 74
 Vilhjálmur 47
 vilja 132, 165
 vilji sí risi 72
 Viljormur 47
 villur sí sjúkur 85
 vindil 56
 vinna sí dunna 74
 vinstrumegin 136
 vinstur 64
 vinur 52
 vinurin 77
 virði sí kvæði 67
 virðiliga 140
 virðiligur sí sjúkur 85
 virki 68
 visaligur sí sjúkur 85
 visin sí vakin 89
 vissur sí sjúkur 85
 vist sí bygd 61
 vit 101
 vita 132, 133
 viti sí risi 72
 vitigur 86
 vitja 168
 vitjan 61
 vitni sí kvæði 67
 vitska 192
 vittuggi 68
 vitugur 86
 vituligur sí sjúkur 85

vitur 90
 vídd sí bygd 61
 víða 140
 víðahvar 136
 víður sí blíður 87
 víggj 70
 vígsla sí dunna 74
 vík 40
 víkutur sí sjúkur 85
 vísa 74
 vísindaligur sí sjúkur 85
 vísindi 67
 vísur sí sjúkur 85
 vísur 96
 voff 159
 vomb 63
 vongur 59
 vorðin sí vakin 89
 vón sí bygd 61
 vónloysi 195
 vreiði 74
 vreiður sí blíður 87
 væl 134, 138, 141, 142,
 229
 vælindi sí kvæði 67
 vælkomin 186
 vænta 168
 vænur 88
 vær 102
 vættur 64
 vøkstur 60
 vøra sí dunna 74
 vørða sí dunna 74
 vørr 61
 vørrin 78
 vøttur 36, 46

Y

yðja 26, 128
 yður 42
 ymiskur sí sjúkur 85
 ymissur sí sjúkur 85
 ynski 68
ynskisháttur 113
 yrki 68
 yrkisleysur 195
 yvir 153
 yvirhøvur 138
 yviri 136
 yvirluti 73

Ý

ýti sí kvæði 67
 ývin sí vakin 89

Æ

æða sí dunna 74
 æða 26
 æðr 27, 62
 æl sí orð 66
 ær 23, 65
 æti 67
 ætlan 61
ætlanareykasetningur 178
 ætt sí bygd 61
 ætt 23
 ættaður 87
 ævi 74
 ævigur 86
 ævintýr 66
 ævugur 86

Ø

øða sí dunna 74
 øða 26
 øði 74
 øðrumegin 136
 øðrvísi 138
 øgiligur sí sjúkur 85
 øki sí kvæði 67
 øks sí bygd 61
 øksl 37, 219
 økt sí bygd 61
 øl 66
 ønskriligur sí sjúkur 85
 ørðugur 86
 ørðutur sí sjúkur 85
 ørilsí 68
 ørindi 67
 ørligur sí sjúkur 85
 ørn 218
 ørur sí sjúkur 85
 ørv sí vørr 61
 ørviti 67, 195
 øska sí dunna 74
 øtiligur sí sjúkur 85
 øvund sí bygd 61
øvut orðarað 180
 øvutur 86

Innihald

- **Málsøga**
- **Ljóðlæra**
- **Bendingarlæra**
- **Orðalagslæra**
- **Orðasmíð**
- **Teknseting**
- **Rættskrivingarreglur**
- **Fólkanövn**
- **Leitorð**

Hent handbók